

TWEEJAARLIJKS VERSLAG BETREFFENDE HET AANVULLEND PENSIOEN
VOOR ZELFSTANDIGEN
-
WAPZ, WAPBL & WAPZNP

Mei 2021

Lexicon	
IBP	'Instelling voor bedrijfspensioenvoorziening', zoals bedoeld in de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening
KB Leven	Het KB van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit
KB Solidariteit	Het KB van 14 november 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale aanvullende pensioenstelsels
VAPZ	Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen: een pensioenovereenkomst vallend onder het toepassingsgebied van de WAPZ
WAP	Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.
WAPBL	Titel 4 van de Wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen
WAPZ	Titel II, hoofdstuk 1, Afdeling 4 van Programmawet (I) van 24 december 2002
WAPZNP	Wet van 18 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake aanvullende pensioenen en tot instelling van een aanvullend pensioen voor de zelfstandigen actief als natuurlijk persoon, voor de meewerkende echtgenoten en voor de zelfstandige helpers.
ZIV-wet	Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, zoals gewijzigd door de programmawet van 24 december 2002.

Inleiding

Voorgeschiedenis

Vroeger stelde de FSMA enkel een WAPZ-verslag op. Een eerste uitgave verscheen in 2007. In 2017 werd voor het laatst een verslag gepubliceerd dat enkel op de WAPZ sloeg. In dat zelfde jaar werd voor het eerst een apart WAPBL-verslag gepubliceerd. De WAPZNP legde vervolgens in 2018 op om voormelde verslagen te herleiden tot één enkel verslag¹. Een eerste aldus gebundeld verslag werd gepubliceerd in 2019 en besloeg de periode 2016-2017.

De WAPZNP legde in 2018 aan de FSMA tevens de verplichting op om te rapporteren over dit nieuwe regime van de aanvullende pensioenen voor de zelfstandigen actief als natuurlijk persoon (zie deel IV) en ook dit verslag te integreren in het gebundelde WAPZ- en WAPBL- verslag. Voorliggend verslag behandelt voor het eerst in één enkel globaal verslag de drie regimes die gelden voor zelfstandigen. Het beslaat de periode 2018-2019.

Het gebundeld verslag volgt enerzijds de opzet om inzicht te bieden in de globale situatie op het vlak van de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen. Anderzijds verandert een bundeling uiteraard niets aan het feit dat deze vormen van aanvullend pensioen op een aantal punten fundamenteel verschillen.

Het belangrijkste verschil is het aantal betrokken partijen. Bij het WAPBL-regime is er sprake van een driepartijenrelatie. Een vennootschap (de inrichter) doet een pensioentoezegging aan een bedrijfsleider en deze toezegging wordt beheerd door een pensioeninstelling. In het kader van de WAPZ en de WAPZNP sluit een zelfstandige daarentegen rechtstreeks een pensioenovereenkomst met een pensioeninstelling.

Daarnaast voorzien de WAPNP en de WAPBL slechts in een minimaal wettelijk kader. De WAPZ voorziet daarentegen in een veel uitgebreidere regeling. Zo voorziet de WAPZ, in tegenstelling tot de WAPZNP en de WAPBL, bijvoorbeeld in een absoluut bijdrageplafond, een aan de pensioeninstelling opgelegde garantieverplichting (de zgn. 0%-garantie; zie deel II), een wettelijk verankerd recht voor de aangeslotene om zijn pensioenkapitaal op te nemen als een rente, ...

Het verslag start met de belangrijkste vaststellingen die voor de drie regimes gelden (Deel I). Vervolgens worden de regimes afzonderlijk meer in detail behandeld, rekening houdend met de specificiteiten van elk van deze regimes (Deel II (WAPZ) , III (WAPBL) en IV (WAPZNP)).

¹ Zie artikel 15 van de WAPZNP.

Methodiek

Verslag is grotendeels gebaseerd op gegevens uit DB2P

De FSMA heeft onderhavig verslag in hoofdzaak gebaseerd op de gegevens die de pensioeninstellingen hebben gerapporteerd aan Sigedis ten behoeve van de databank voor de tweede pijler (hierna 'DB2P' genoemd).

De keuze voor DB2P als voornaamste gegevensbron biedt een aantal voordelen :

- pensioeninstellingen moeten heel wat tijd en middelen investeren in het correct rapporteren aan Sigedis. Het is dan ook niet wenselijk dat zij informatie die zij reeds gerapporteerd hebben aan DB2P nogmaals zouden moeten rapporteren aan de FSMA via een ander kanaal;
- het beroep op DB2P-gegevens vermijdt dubbeltellingen, aangezien alle pensioenrechten voor eenzelfde individu aan elkaar gelinkt kunnen worden. Dat is niet mogelijk indien enkel wordt gewerkt met *ad hoc* vragenlijsten.

Enkele gegevens werden nog rechtstreeks opgevraagd

Voor de gegevens over de uitbetalingen, en voor wat het WAPZ-luik betreft ook over de kosten, winstdeelnemingen en beleggingen, werden de pensioeninstellingen wel nog rechtstreeks bevraagd. Deze gegevens zijn immers niet raadpleegbaar via DB2P.

Verslagperiode 2018-2019

Sinds 2016 geldt er een vaste datum voor de berekening van de pensioenrechten en de aangifte daarvan aan Sigedis: pensioeninstellingen hebben tot 31 augustus van het betrokken jaar de tijd om te rapporteren over de situatie op 1 januari van datzelfde jaar. Omwille van de vaste referentiedatum van 1 januari in de Sigedis-rapportering gebruikt onderhavig verslag voor heel wat gegevens 1 januari 2019 en 1 januari 2020 als referentiedatum voor respectievelijk 2018 en 2019. Voor gegevens over de bijdragen, uitkeringen en transfers en, voor wat het WAPZ-luik betreft, over de kosten, winstdeelnemingen en beleggingen, werd de periode van 1 januari tot en met 31 december van 2018, respectievelijk 2019 als referentie behouden.

Deel I – Kerncijfers

KERNCIJFERS

De voornaamste vaststellingen voor de verslagperiode van 1 januari 2018 tot 1 januari 2020 met betrekking tot de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen en bedrijfsleiders zijn de volgende:

- Op 1 januari 2020 zijn er 500.492 zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst, 232.593 bedrijfsleiders aangesloten bij een pensioentoezegging onder het WAPBL-regime en 5.027 zelfstandigen met een WAPZNP-overeenkomst:
 - o Groei - Voor het WAPZ- en het WAPBL-regime betekent dit een groei met ongeveer 6% ten opzichte van 1 januari 2018. Voor het WAPZNP-regime betreft dit het eerste rapport, zodat er nog geen uitspraken over evoluties mogelijk zijn;
 - o Cumul - 31% van de zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst is tevens aangesloten bij een WAPBL-pensioentoezegging; 1% sloot tevens een WAPZNP-overeenkomst. Omgekeerd heeft 64,5% van de bedrijfsleiders die is aangesloten bij een WAPBL-pensioentoezegging tevens een VAPZ-overeenkomst gesloten; Ten slotte sloot 98% van de zelfstandigen met een WAPZNP-overeenkomst tevens een VAPZ-overeenkomst. 3,5% genoot daarnaast ook een WAPBL-pensioentoezegging;
 - o Slapers – De verhouding slapers/actieven onder het WAPZ-regime bedraagt 34%. Eén op de 4 aangeslotenen is m.a.w. slaper. Bij de bedrijfsleiders ligt de verhouding van het aantal slapers ten opzichte van het aantal actieven op 56%. Hier gaat het m.a.w. ongeveer om 1 op de 3 aangeslotenen die slaper is. Bij het nieuwe WAPZNP-regime tenslotte zijn er uiteraard nog niet zoveel slapers. Daar bedraagt de verhouding 3,5% (of 1 op de 30 aangeslotenen die slaper is).
 - o Dekkingsgraad - Op 1 januari 2020 zijn er 747.589 zelfstandigen in hoofdberoep. 413.337 zelfstandigen hebben in de loop van 2019 bijdragen betaald in het kader van een VAPZ-overeenkomst en 176.035 bedrijfsleiders zijn actief aangesloten bij een WAPBL-pensioentoezegging. Rekening houdend met de hierboven opgenomen cumulcijfers² zou ongeveer 64% van de zelfstandigen in hoofdberoep een aanvullend pensioen hebben opgebouwd in de loop van 2019³;
 - o Geslacht - Er zijn meer mannelijke dan vrouwelijke aangeslotenen, maar het aandeel vrouwen neemt in alle stelsels jaar na jaar gestaag toe.
 - In het VAPZ-regime is 38 procent van de aangeslotenen vrouw (35,5 procent in 2015);
 - Bij het WAPBL-regime gaat het om 25 procent (23 procent in 2015);
 - bij het WAPZNP-regime om 41 procent (40 procent in 2018);
 - o Leeftijd - Het VAPZ-regime kent de jongste populatie aangeslotenen (42% jonger dan 45 jaar; en 27% is 55 jaar of ouder). Wat het WAPZNP- en het WAPBL-regime betreffen, heeft het WAPZNP-regime een groter aandeel jongere aangeslotenen (34% jonger dan 45 jaar ten opzichte van 30% bij de WAPBL); maar anderzijds ook een groter aandeel oudere aangeslotenen (35% van de aangeslotenen is 55 jaar of ouder ten opzichte van 33% bij de bedrijfsleiders).
 - o Aantal aansluitingen - Een kwart van de zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst heeft meer dan één VAPZ-overeenkomst en een derde van de bedrijfsleiders met een WAPBL-pensioentoezegging heeft meer dan één WAPBL-pensioentoezegging. Cumul met WAPZNP-overeenkomsten gebeurt vooralsnog uitzonderlijk.

² M.a.w. slechts rekening houdend met 35,5% van de actieve bedrijfsleiders. 64,5% van de bedrijfsleiders heeft immers tevens een VAPZ afgesloten, zodat deze niet meer mogen worden meegeteld om een dubbeltelling te voorkomen. Dit blijft uiteraard een ruwe schatting.

³ Er wordt abstractie gemaakt van de mogelijkheid dat de cijfers tevens zelfstandigen in bijberoep omvatten die een bijdrage zouden hebben betaald aan een VAPZ-overeenkomst.

- Op 1 januari 2020 zijn er 692.708 VAPZ-overeenkomsten, 319.602 pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders en 5.135 WAPZNP-overeenkomsten:
 - o 158.554 zelfstandigen zijn aangesloten bij een sociale VAPZ-overeenkomst⁴;
 - o 72.653 zelfstandige zorgverleners hebben minstens één RIZIV-overeenkomst, uitsluitend gefinancierd op basis van RIZIV-bijdragen gesloten en 12.635 niet-zelfstandige zorgverleners hebben minstens één met persoonlijke bijdragen gefinancierde RIZIV-overeenkomst gesloten;
 - o In totaal zijn er 208.641 inrichters die één of meerdere pensioentoezeggingen onder het WAPBL-regime hebben toegekend (zijnde 6,4% meer dan op 1 januari 2018).
- Beheer –
 - o Verzekeringsondernemingen beheren 94,5% van de VAPZ-overeenkomsten, 96% van de WAPZNP-overeenkomsten en 99,9% van de pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders;
 - o Bij alle regimes komt beheer via tak 21 het meeste voor (84,5% van alle reserves bij WAPZ, 73,4% bij WAPBL en 57,3% bij WAPZNP).
- Voor de VAPZ-overeenkomsten werd ook gepolst naar het rendement en de kosten:
 - o Gemiddeld krijgt een zelfstandige voor 2019 een rendement van 2,5% toegekend op zijn VAPZ-overeenkomst(en);
 - o 84,5% van alle VAPZ-reserves wordt beheerd via een tak 21 product:
 - een aangeslotene bij dergelijke overeenkomst geniet gemiddeld een gewaarborgd rendement van 1,79%, en
 - een winstdeelname van 0,43%;
 - o Er wordt een grote diversiteit aan kosten aangerekend
 - De meeste pensioeninstellingen rekenen een inningstoeslag aan die gemiddeld 3,66% bedraagt.
- Hoewel het aantal zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst dubbel zo groot is als het aantal zelfstandige bedrijfsleiders dat geniet van een pensioentoezegging voor bedrijfsleiders, ligt het financiële zwaartepunt toch duidelijk binnen het stelsel voor bedrijfsleiders :
 - o Zo wordt in de loop van 2019 voor 820 miljoen euro aan bijdragen betaald in het kader van een VAPZ-overeenkomst en voor 1,66 miljard euro in het kader van pensioentoezeggingen aan een bedrijfsleider. Het WAPZNP-regime hinkt hier als splinternieuw regime ver achterop met 38,7 miljoen euro aan bijdragen;
 - o Op 1 januari 2020 is er voor 8,7 miljard euro aan reserves onder het WAPZ-regime opgebouwd (15% meer dan op 1 januari 2018) en voor 19,6 miljard euro onder het WAPBL-regime (12% meer dan op 1 januari 2018). Ook hier volgt het WAPZNP-regime als nieuweling op zeer grote afstand met 70,4 miljoen euro aan verworven reserves.
- De gemiddelde reserve bedraagt 17.285 euro bij de VAPZ-overeenkomsten, 84.258 euro bij de WAPBL-toezeggingen en 13.997 euro bij de WAPZNP-overeenkomsten,:
 - o Bij VAPZ-overeenkomsten hebben vrouwen gemiddeld een hogere verworven reserve dan mannen in de leeftijdscategorieën van 25 t.e.m. 54 jaar. Bij de WAPZNP-overeenkomsten en bij de WAPBL-toezeggingen is de gemiddelde verworven reserve van een man in alle leeftijdscategorieën hoger dan deze van een vrouw.
 - o de mediaanreserve bedraagt 9.166 euro bij de VAPZ-overeenkomsten, 34.960 euro bij de WAPBL-toezeggingen en 6.112 euro bij de WAPZNP-overeenkomsten.
- In de loop van 2019 worden 10.907 VAPZ-overeenkomsten, 6.625 WAPBL-toezeggingen en 6 WAPZNP-overeenkomsten vereffend:
 - o Het totaalbedrag dat wordt uitgekeerd als kapitaal bedraagt 299 miljoen euro bij VAPZ-overeenkomsten, 856 miljoen euro bij WAPBL-toezeggingen en 169.941 euro bij WAPZNP-overeenkomsten;

⁴ Meer uitleg bij de verschillende types VAPZ-overeenkomsten (sociaal, klassiek, RIZIV-overeenkomsten, etc.) wordt gegeven in het hoofdstuk 'Karakteristieken van de VAPZ-overeenkomsten' in Deel II.

- o De vereffening van een VAPZ en een WAPZNP-overeenkomst brengt gemiddeld nog geen kwart op van het kapitaal uitgekeerd op grond van een WAPBL-toezegging (27.404 respectievelijk 28.323 euro ten opzichte van 129.224 euro).
- In de loop van 2019 worden er 964 VAPZ-overlijdensdekkingen, 437 WAPBL-overlijdensdekkingen en 1 WAPZNP-overlijdensdekking uitbetaald.

Deel II – WAPZ

Karakteristieken van de VAPZ-overeenkomsten

Inleiding: 4 types VAPZ-overeenkomsten in DB2P

VAPZ-overeenkomsten zijn in DB2P voor wat betreft het pensioenluik opgedeeld in 4 categorieën:

- 'klassieke' VAPZ-overeenkomsten

Deze overeenkomsten zijn toegankelijk voor elke zelfstandige. Het gaat om de overeenkomsten ressorterend onder de WAPZ, die pensioenvoordelen of voordelen bij overlijden aanbieden en waaraan de zelfstandige 8,17% van zijn beroepsinkomsten mag besteden, zonder daarbij evenwel een jaarlijks geïndexeerd maximumbedrag (3.256,87 euro in 2019) te mogen overschrijden. Voor een VAPZ-overeenkomst met een solidariteitsluik (d.i. een zogenaamde 'sociale pensioenovereenkomst' – zie verderop) wordt het maximale bijdragepercentage opgetrokken tot 9,40% van het beroepsinkomen (met een maximumbedrag van 3.747,19 euro in 2019). De bijdrage mag niet minder bedragen dan 100 euro.

- RIZIV-overeenkomsten

Krachtens de ZIV-wet⁵ hebben geconventioneerde apothekers, geneesheren, tandartsen en kinesitherapeuten onder bepaalde voorwaarden recht op een tegemoetkoming vanwege het RIZIV die zij kunnen gebruiken voor hetzij een overeenkomst "gewaarborgd inkomen", hetzij een pensioenovereenkomst. Kiezen zij voor een pensioenovereenkomst, dan moet het gaan om een overeenkomst die voldoet aan de voorwaarden van de WAPZ met betrekking tot sociale pensioenovereenkomsten: het moet met andere woorden steeds gaan om een overeenkomst met een solidariteitsluik.

Kenmerkend voor de RIZIV-regeling is dat zij toegankelijk is voor de betrokken zorgverleners, ongeacht of zij zelfstandigen, werknemers of zelfs statutaire personeelsleden zijn.

- o RIZIV-overeenkomsten voor zelfstandige zorgverleners

Het bedrag van de RIZIV-tegemoetkoming valt buiten de bijdragebeperking als vastgesteld in de WAPZ. Beoefenaars van de betrokken medische beroepen met het statuut van zelfstandige, kunnen m.a.w. een aanvullend pensioen opbouwen met een solidariteitsluik via de RIZIV-tegemoetkoming en ook, zoals alle zelfstandigen, via een klassieke VAPZ-overeenkomst waaraan al dan niet een solidariteitsluik is verbonden.

⁵ zie artikel 54.

- o RIZIV-overeenkomsten voor niet-zelfstandige zorgverleners

De ZIV-wet voorziet daarnaast in de mogelijkheid voor geconventioneerde zorgverleners die niet het statuut van zelfstandige hebben, maar actief zijn als loontrekkende of ambtenaar, om (fiscaal aftrekbare) *persoonlijke* bijdragen te storten in het kader van een pensioenovereenkomst⁶. Opnieuw moet het gaan om overeenkomsten die voldoen aan de voorwaarden die de WAPZ vooropstelt voor sociale pensioenovereenkomsten.

- overeenkomsten pre-2004.

Aan pensioeninstellingen werd gevraagd om hun oude overeenkomsten zoveel als mogelijk te catalogeren onder één van voormelde drie contracttypes. Voor de overeenkomsten waarvoor dit onmogelijk bleek, werd de restcategorie 'overeenkomsten pre-2004' gecreëerd. Het gaat om overeenkomsten die werden aangeboden vóór 2004 en die nadien niet meer werden gecommmercialiseerd. Het gaat m.a.w. om een uitdovende categorie.

Waar in wat volgt wordt gesproken over 'VAPZ-overeenkomsten' betreft het de 4 voormelde VAPZ-contracttypes samen. Waar het enkel over één bepaald contracttype gaat, blijkt dit duidelijk uit de context.

Bij het sluiten van een klassieke VAPZ-overeenkomst kan de zelfstandige ervoor opteren om het pensioenluik aan te vullen met een solidariteitsluik⁷. Aan RIZIV-overeenkomsten is sowieso een solidariteitsluik gekoppeld. We spreken in deze gevallen van 'sociale VAPZ-overeenkomsten'. Meer details over het solidariteitsluik zijn terug te vinden in het hoofdstuk "karakteristieken van de sociale VAPZ-overeenkomsten".

Totaal aantal VAPZ-overeenkomsten

1 januari 2020: 693.000 VAPZ-overeenkomsten

Het aantal VAPZ-overeenkomsten stijgt verder van 637.508 op 1 januari 2018 naar 692.708 op 1 januari 2020; dit is opnieuw een toename met 9% over twee jaar.

⁶ Zie artikel 54.

⁷ Het solidariteitsluik kan prestaties bevatten zoals de financiering van het aanvullend pensioen tijdens bepaalde inactiviteitsperiodes, de vergoeding in de vorm van een rente bij inkomstenverlies of de betaling van een forfaitaire vergoeding in bepaalde gevallen. Voor een beschrijving van die voordelen wordt verwezen naar het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale pensioenovereenkomsten.

Karakteristieken van de aangesloten zelfstandigen

*500.492 zelfstandigen
aangesloten bij een VAPZ-
overeenkomst*

Op 1 januari 2020 hebben in totaal 500.492 zelfstandigen een pensioenreserve opgebouwd in een VAPZ-overeenkomst. Dit betekent een toename van 6% in vergelijking met 1 januari 2018. In wat volgt, wordt de situatie op 1 januari 2020 besproken. Meer details voor 1 januari 2019 zijn in de statistische bijlage terug te vinden.

Actieven en slapers

*Verhouding slapers/actieven
34%.*

Er zijn 358.489 actieve aangeslotenen, 87.153 zgn. 'slapers' en 54.848 zelfstandigen die zowel het statuut van actieve aangeslotene als dat van slaper hebben⁸. Dit geeft een verhouding slapers/actieven van 34%⁹.

Geslacht

*62% mannelijk,
38% vrouwelijk*

62% van de aangesloten zelfstandigen is een man, 38% een vrouw. In vergelijking met 1 januari 2018 betekent dit opnieuw een zeer lichte toename van het aandeel vrouwelijke zelfstandigen (toen 63% / 37%). Op 1 januari 2016 bedroeg de verhouding nog 64% / 36%, zodat er wel degelijk sprake lijkt te zijn van een zich voorzichtig verderzettende trend.

Leeftijd

*42% jonger dan 45 jaar,
31% 45 t.e.m. 54 jaar,
27% ouder dan 54 jaar.*

42% van de zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst, is jonger dan 45 jaar. 31% is 45 jaar of ouder, maar jonger dan 55 jaar. De resterende 27% is 55 jaar of ouder. In vergelijking met 1 januari 2018 hebben we te maken met een iets oudere populatie. Toen was 26% ouder dan 54 jaar.

*Vrouwelijke aangeslotenen
gemiddeld jonger dan
mannelijke*

Net zoals dit op 1 januari 2018 het geval was, is de populatie vrouwelijke aangesloten zelfstandigen op 1 januari 2020 globaal beschouwd jonger dan de populatie mannelijke aangesloten zelfstandigen. 47% is jonger dan 45 jaar en slechts 23% is 55 jaar of ouder. Bij de mannelijke zelfstandigen is maar 38% jonger dan 45 jaar en is 29% 55 jaar of ouder.

In functie van het type VAPZ-overeenkomst

460.780 zelfstandigen hebben op 1 januari 2018 minstens 1 klassieke VAPZ-overeenkomst. 72.653 zelfstandige zorgverleners hebben minstens één RIZIV-overeenkomst, gefinancierd op basis van RIZIV-bijdragen en 12.635 niet-zelfstandige zorgverleners hebben minstens één met persoonlijke bijdragen gefinancierde RIZIV-overeenkomst gesloten. Tot slot rapporteerden de pensioeninstellingen dat 21.117 zelfstandigen op zijn minst één pensioenovereenkomst hebben gesloten die in DB2P onder de restcategorie 'pre- 2004' valt.

⁸ Een zelfstandige wordt een 'slaper' genoemd indien hij het voorgaande jaar geen bijdragen heeft betaald in zijn VAPZ-overeenkomst.

⁹ Zijnde $(87.153 + 54.848)$ slapers / $(358.489 + 54.848)$ actieven.

Aantal aansluitingen

26,5% aangesloten bij meer dan één VAPZ-overeenkomst

26,5% van de zelfstandigen heeft meer dan één VAPZ-overeenkomst. In vergelijking met 1 januari 2018 is dit een toename met 2,5%. 19,5 % heeft 2 VAPZ-overeenkomsten, 7% heeft er 3 of meer. Dit concretiseert zich in 692.708 VAPZ-overeenkomsten voor 500.492 zelfstandigen.

Vrouwelijke zelfstandigen hebben vaker meer dan één VAPZ-overeenkomst

Bij vrouwelijke zelfstandigen gebeurt voormelde cumulatie frequenter dan bij mannelijke zelfstandigen (31,5% t.o.v. 23,5%).

Cumulatie met andere aanvullende pensioenstelsels

58% bouwt tevens aanvullend pensioen op in het kader van de WAPBL, de WAP en/of de WAPZNP

Heel wat zelfstandigen bouwen niet enkel via een VAPZ-overeenkomst een aanvullend pensioen op. 57% van de zelfstandigen die een VAPZ-overeenkomst hebben gesloten, bouwt tevens een aanvullend pensioen op als bedrijfsleider in het kader van de WAPBL en/of als werknemer in het kader van de WAP : 19% geniet bijkomend van een pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL; 26% is aangesloten bij een toezegging onderworpen aan de WAP en 12% is bijkomend zowel aangesloten in het kader van de WAPBL als van de WAP. Nieuw is dat 1% een VAPZ-overeenkomst combineert met een WAPZNP-overeenkomst (zie deel IV).

Het algemene cumulatiepercentage van 58% ligt 5% hoger dan op 1 januari 2018, toen 53% van de zelfstandigen een aanvullend pensioen opbouwde in een of meerdere andere stelsels.

Dekkingspercentage bij de zelfstandigen

Dekkingspercentage van de zelfstandigen in hoofdberoep: 55% en van de volledige populatie zelfstandigen: 40%

Onderzoek van de populatie actieve aangeslotenen (aangeslotenen die in de loop van 2019 een bijdrage hebben betaald aan een VAPZ-overeenkomst) vergeleken met het aantal zelfstandigen in hoofdberoep in 2019, wijst uit dat het VAPZ-dekkingspercentage van de zelfstandigen in hoofdberoep 55% bedraagt.

Alle zelfstandigen samen beschouwd (in hoofdberoep en bijberoep), bedraagt het VAPZ-dekkingspercentage 40%. Sinds 2010 stijgt dit percentage zeer gestaag.

Karakteristieken van de bijdragen

Bedrag van de bijdragen

*820 miljoen euro aan bijdragen
Stijging met 11,5 %
Gemiddeld 1.983 euro gestort*

Er wordt in de loop van 2019 in totaal voor 820 miljoen euro aan bijdragen betaald in het kader van een VAPZ-overeenkomst. Dit is 11,5 % meer dan de 735 miljoen euro aan bijdragen die betaald werden in de loop van 2017. Dit betekent dat per actieve zelfstandige in de loop van 2019 gemiddeld 1.983 euro wordt gestort in een VAPZ-overeenkomst.

Type pensioeninstelling

89% van de bijdragen gestort aan verzekerings-ondernemingen

89% van de bijdragen wordt gestort aan een verzekeringsonderneming; 11% aan IBP's. In 2017 ging het nog om 88%, respectievelijk 12%. De trend die zich reeds sinds het eerste tweejaarlijkse verslag over de VAPZ-overeenkomsten¹⁰ aftekent, zet zich m.a.w. verder: het aandeel van de verzekerings-ondernemingen neemt langzaam maar zeker toe ten nadele van dat van de IBP's.

Type VAPZ-overeenkomst

71% van de bijdragen gestort in klassieke VAPZ-overeenkomst

71% van de bijdragen wordt gestort in een klassieke VAPZ-overeenkomst. 21% in het kader van een RIZIV-overeenkomst voor zelfstandige zorgverleners gefinancierd met RIZIV-bijdragen en 2% in het kader van een RIZIV-overeenkomst voor niet zelfstandige zorgverleners gefinancierd met persoonlijke bijdragen. De resterende 6% wordt gestort in een 'pre-2004 overeenkomst'.

Achter voorgaande cijfers gaan belangrijke verschillen schuil tussen verzekeringsondernemingen en IBP's:

- Bij verzekeringsondernemingen is liefst 77,4% van de bijdragen bestemd voor klassieke VAPZ-overeenkomsten. Het aandeel van pre-2004 overeenkomsten is bij deze pensioeninstellingen amper 1%.
- Bij IBP's is evenwel liefst 52% van de bijdragen bestemd voor een pre-2004 overeenkomst en amper 18,5% voor een klassieke VAPZ-overeenkomst. Het aandeel van pre-2004 overeenkomsten neemt wel elk jaar verder af. Zo was in de loop van 2017 nog 64% van de door IBP's ontvangen bijdragen bestemd voor een dergelijke overeenkomst.

¹⁰ Dit verslag werd gepubliceerd in juli 2007 en bespreekt de situatie in 2005.

Karakteristieken van de verworven reserves

De opgebouwde pensioenrechten nemen globaal toe met 15% tot 8,7 miljard euro

Op 1 januari 2020 bedragen de verworven reserves (i.e. de uitstaande opgebouwde pensioenrechten) opgebouwd in alle VAPZ-overeenkomsten samen 8,7 miljard euro; goed voor een groei van 15% (1,2 miljard euro) in vergelijking met 1 januari 2018 (7,5 miljard euro).

Gemiddelde verworven reserve bedraagt 17.285 euro, mediaan slechts 9.166 euro

Op 1 januari 2020 heeft een zelfstandige gemiddeld een verworven reserve van 17.285 euro opgebouwd. De mediaan bedraagt iets meer dan de helft van dit bedrag (9.166 euro). Een stijging van beide cijfers van ongeveer 8% in vergelijking met 1 januari 2018. Toen ging het om een gemiddelde reserve van 15.956 euro en bedroeg de mediaanreserve 8.526 euro. Er zijn opmerkelijke verschillen waar te nemen in functie van een aantal parameters.

Verworven reserves in functie van leeftijd

Gemiddeld 26.149 euro in de categorie 55 tot 64 jaar

Het hoeft niet te verbazen dat de reserve aangroeit naarmate men ouder wordt. Zelfstandigen van 35 t.e.m. 44 jaar hebben op 1 januari 2020 gemiddeld een reserve van 12.416 euro. Bij een zelfstandige die behoort tot de leeftijdsklasse van 45 t.e.m. 54 jaar loopt dit bedrag op tot 18.364 euro. Zelfstandigen van 55 t.e.m. 64 jaar hebben gemiddeld een reserve van 26.149 euro en zelfstandigen ouder dan 64 jaar hebben tot slot gemiddeld een reserve van 38.023 euro. In alle leeftijdscategorieën groeit de gemiddelde reserve tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2020 jaarlijks met 4 à 5%.

41% van de totale VAPZ-reserves behoort toe aan de 27% zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst die ouder zijn dan 54 jaar.

Verworven reserves in functie van geslacht

Reserve van vrouwen gemiddeld 7,5% lager ...

Het geslacht blijkt eveneens een belangrijke parameter te zijn voor de omvang van de reserves. Een vrouwelijke zelfstandige heeft op 1 januari 2020 gemiddeld een reserve van 16.487 euro opgebouwd. Dit is 7,5 % minder dan de 17.733 euro die een mannelijke zelfstandige op dat moment gemiddeld heeft opgebouwd. Het verschil lijkt wel stelselmatig kleiner te worden. Op 1 januari 2016 bedroeg dit verschil nog 11%; op 1 januari 2018 10%.

... maar gemiddeld hoger in de leeftijdscategorie van 25 t.e.m. 54 jaar

Net als op 1 januari 2018 hebben zelfstandige vrouwen van 25 t.e.m. 54 jaar met een VAPZ-overeenkomst gemiddeld een hogere reserve opgebouwd dan de mannen (25% meer in de categorie van 25 t.e.m. 34 jaar, 23% meer in de categorie van 35 t.e.m. 44 jaar en 5,5% meer in de categorie van 45 t.e.m. 54 jaar). Enkel in de categorieën jonger dan 25 jaar en ouder dan 54 jaar is de gemiddelde reserve van een vrouwelijke zelfstandige lager (26%, respectievelijk 15,1% lager). Dat het gemiddelde van een vrouwelijke zelfstandige berekend over alle zelfstandigen heen toch lager ligt dan dat van een mannelijke zelfstandige valt te verklaren door het feit dat veruit de hoogste bedragen aan reserves zich in de oudste categorie bevinden (zie

vorige paragraaf). Bovendien bevindt 29% van de mannelijke zelfstandigen zich in deze leeftijdscategorie, terwijl dit bij de vrouwen maar om 23% gaat (zie het hoofdstuk m.b.t. de karakteristieken van de aangesloten zelfstandigen).

Sinds 1 januari 2016 gelden met betrekking tot de reserves van mannelijke en vrouwelijke zelfstandigen reeds gelijkaardige verhoudingen als deze hierboven beschreven. Meer details met betrekking tot het verleden zijn terug te vinden in de statistische bijlage.

Verworven reserves in functie van statuut (actief en/of slaper)

70% van de reserves komen toe aan actieve aangeslotenen, 30% aan slapers

Op 1 januari 2020 komen 6 miljard van de reserves toe aan actieve aangeslotenen (70%); 3 miljard aan zgn. 'slapers'¹¹ (30%).

Ook op dit punt golden op 1 januari 2018 nagenoeg identieke verhoudingen.

Beheer van de verworven reserves

*Verzekeringsondernemingen beheren 91% van de reserves...
... en doen dit voornamelijk via tak 21*

Gelet op de dominante positie van verzekeringsondernemingen bij het beheer van VAPZ-overeenkomsten, hoeft het niet te verbazen dat zij instaan voor het beheer van 91% van de reserves. Sinds 1 januari 2016 groeit hun positie jaarlijks met 0,5%. Zij beheren 7,32 miljard euro via een tak 21 product (84,5% van alle reserves), 0,5 miljoen euro via een tak 23 product en 547 miljoen euro via een product dat is gebaseerd op een combinatie van tak 21 en tak 23 (6,5% van alle reserves).

IBP's beheren de resterende 786 miljoen euro reserves van VAPZ-overeenkomsten steeds via een middelverbintenis¹².

Voor meer details wordt verwezen naar het hoofdstuk "Karakteristieken van het beheer van de VAPZ-overeenkomsten" (zie verder).

¹¹ Dit zijn zelfstandigen die gedurende het betrokken jaar geen bijdrage hebben gestort in de VAPZ-overeenkomst die is gekoppeld aan de betrokken reserves.

¹² Op dit ogenblik beheert elke Belgische IBP de haar toevertrouwde gelden via een middelverbintenis, ongeacht het regime waaronder de haar toevertrouwde gelden ressorteren (WAP, WAPZ of WAPBL).

Karakteristieken van de uitkeringen¹³

Rustpensioen

Bijna 11.000 VAPZ-overeenkomsten vereffend in 2019

In de loop van 2019 worden 10.907 VAPZ-overeenkomsten vereffend naar aanleiding van een pensionering.

In absolute cijfers is het aantal nieuwe begunstigten van VAPZ-prestaties verzesvoudigd sinds 2006 (10.907 in 2019 tegenover 1.814 in 2006). In 2017 werden er 10.526 VAPZ-overeenkomsten vereffend.

99% uitbetaald als kapitaal

Deze pensioenen nemen nagenoeg altijd de vorm aan van een eenmalig kapitaal. Er worden slechts 93 rentes toegekend. Het gaat daarbij steeds om kapitalen die op verzoek van de zelfstandige naar een rente werden geconverteerd¹⁴.

Uitkeringen in kapitaal

De verzekeringsondernemingen keren 9.782 VAPZ-overeenkomsten uit als kapitaal in de loop van 2019 (89,5%); de IBP's 1.125 (10,5%).

Het totaalbedrag aan uitgekeerde pensioenkapitalen bedraagt in 2019 ongeveer 299 miljoen euro. Opvallend is dat 79 miljoen euro hiervan betaald wordt door IBP's, zijnde 26,5%, terwijl slechts 10,5% van de in 2019 vereffende VAPZ-overeenkomsten door hen werden beheerd.

Gemiddeld pensioenkapitaal 27.404 euro ...

Gemiddeld wordt bij de vereffening van een VAPZ-overeenkomst 27.404 euro uitbetaald. Dit is een daling met ongeveer 5% in vergelijking met 2017.

... maar veel hoger gemiddelde bij 'overeenkomsten pre-2004' en ...

Er zijn tevens belangrijke verschillen vast te stellen in functie van het type VAPZ-overeenkomst. Bij overeenkomsten pre-2004 ligt het gemiddelde uitgekeerde kapitaal bijna vier keer zo hoog als bij de andere overeenkomsten. Bij een overeenkomst pre-2004 wordt gemiddeld 75.266 euro uitbetaald. Bij de andere overeenkomsten bedraagt het gemiddelde uitbetaalde kapitaal ongeveer 21.500 euro.

... hoger gemiddelde bij IBP's in vergelijking met verzekeringsondernemingen

Bij IBP's ligt het gemiddeld pensioenkapitaal veel hoger dan bij verzekeringsondernemingen (70.000 euro t.o.v. 22.500 euro). Een deel van de verklaring is dat bij IBP's verhoudingsgewijs véél meer overeenkomsten pre-2004 worden vereffend dan bij verzekeringsondernemingen (70% van de uitbetaalde overeenkomsten tov 4% bij verzekeringsondernemingen) en dit type overeenkomst gemiddeld gezien een hoger aanvullend pensioen vertegenwoordigt (zie vorige alinea).

Toch is het verschil tussen verzekeringsondernemingen en IBP's ook waarneembaar als men de verschillende types VAPZ-overeenkomsten afzonderlijk vergelijkt in functie van het type pensioeninstelling waardoor ze

¹³ Het gaat om brutobedragen.

¹⁴ Conform artikel 50 WAPZ.

worden beheerd. Zo is een overeenkomst pre-2004 bij een IBP gemiddeld gezien goed voor een kapitaal van 89.000 euro, terwijl het bij een verzekeringsonderneming gemiddeld gezien om 48.000 euro gaat. Er worden dus niet alleen verhoudingsgewijs meer overeenkomsten pre-2004 vereffend dan bij verzekeringsondernemingen (zie vorige alinea), het gemiddelde pensioenkapitaal verbonden aan een overeenkomst pre-2004 bij een IBP bedraagt bijna het dubbele van het gemiddelde pensioenkapitaal verbonden aan een overeenkomst pre-2004 bij een verzekeringsonderneming.

Bij een 'klassieke VAPZ-overeenkomst' bedraagt het gemiddeld pensioenkapitaal 28.000 euro bij IBP's t.o.v. 21.000 euro bij verzekeringsondernemingen. Bij de RIZIV-overeenkomsten voor niet zelfstandige zorgverleners gaat het om 25.000 euro bij de IBP's t.o.v. 21.000 euro bij de verzekeringsondernemingen). Enkel bij de RIZIV-overeenkomsten voor zelfstandige zorgverleners is het gemiddeld pensioenkapitaal iets hoger bij verzekeringsondernemingen. Daar geldt een gemiddeld kapitaal van 19.000 euro bij de IBP's t.o.v. 22.000 euro bij de verzekeringsondernemingen.

Uitkeringen in rente

*Uitkering als rente
randverschijnsel en quasi
volledig beheerd door twee
pensioeninstellingen*

Tijdens 2019 worden 93 nieuwe pensioenrentes opgestart. Het gros van deze rentes is verbonden aan een 'overeenkomst pre-2004' (84%). Het gaat telkens om een pensioenkapitaal waarvoor de aangeslotene de omzetting naar een rente had gevraagd. Deze rentes zitten nagenoeg volledig geconcentreerd bij één IBP.

*88% van de rentes vloeit
voort uit een pré-2004
overeenkomst*

In totaal zijn er 5 pensioeninstellingen die samen 8,5 miljoen rente uitkeren in 2019. Dit bedrag is een stijging van 12% in vergelijking met 2017. Het gros van de 1.424 rentes zit geconcentreerd bij één enkele IBP (790 rentes) en één enkele verzekeringsonderneming (485 rentes). 88% van deze rentes is verbonden aan een overeenkomst pre-2004.

*Gemiddelde rente vier keer
hoger bij IBP's in vergelijking
met
verzekeringsondernemingen*

Gemiddeld bedraagt een rente in 2019 ongeveer 6.000 euro per jaar. Opnieuw is er een opmerkelijk verschil vast te stellen tussen IBP's en verzekeringsondernemingen. De 914 rentes beheerd door een IBP zijn gemiddeld goed voor 8.190 euro per jaar. De 510 rentes beheerd door een verzekeringsonderneming bedragen gemiddeld 2.065 per jaar.

Overlevingspensioen

*964 overlijdensdekkingen
gekoppeld aan VAPZ-
overeenkomsten, uitbetaald
in 2019*

In 2019 worden er 964 overlijdensdekkingen uitbetaald die gekoppeld zijn aan een VAPZ-overeenkomst; goed voor een totaalbedrag van ongeveer 21 miljoen euro. Dit betekent dat de gemiddelde overlijdensdekking 21.905 euro bedraagt.

*Gemiddeld
overlijdenskapitaal 21.905
euro*

Een uitkering van de overlijdensdekking in de vorm van een rente is eerder uitzonderlijk. Gedurende 2019 worden er 39 nieuwe overlijdensrentes opgestart. In totaal worden er in 2019 857 overlijdensrentes uitbetaald voor

*Gemiddelde overlijdensrente
5.513 euro*

een bedrag van ongeveer 4,7 miljoen euro. De gemiddelde overlijdensrente bedraagt 5.513 euro.

*Gemiddeld overlijdens-
kapitaal dubbel zo hoog bij
IBP's in vergelijking met
verzekeringsondernemingen*

Waar het verschil tussen verzekeringsondernemingen en IBP's voor het gemiddelde overlijdenskapitaal in 2017 nog veel minder uitgesproken was dan voor het pensioenkapitaal, is er voor 2019 wel een opmerkelijk verschil waar te nemen (53.588 euro bij een IBP t.o.v. 20.461 euro bij een verzekeringsonderneming). Net als in 2017 is er bij de overlijdensrentes wel een omgekeerde verhouding vast te stellen: bij een verzekeringsonderneming bedraagt de gemiddelde overlijdensrente meer dan dubbel zoveel als bij een IBP (10.830 euro t.o.v. 4.475 euro).

*Voor de gemiddelde
overlijdensrente geldt het
omgekeerde*

Karakteristieken van het beheer van de VAPZ-overeenkomsten

Omdat er voor beide referentiedata, 1 januari 2019 en 1 januari 2020, grotendeels gelijkaardige verhoudingen werden vastgesteld voor wat betreft de verschillende hieronder besproken karakteristieken, wordt in wat volgt enkel de situatie op 1 januari 2020 in detail besproken. Meer details over de situatie op 1 januari 2019 zijn terug te vinden in de statistische bijlage.

Type pensioeninstelling

In totaal beheren 19 verzekeringsondernemingen en 3 IBP's minstens één VAPZ-overeenkomst.

Verzekeringsondernemingen beheren 94,5% van de VAPZ-overeenkomsten

Verzekeringsondernemingen beheren op 1 januari 2020 ongeveer 94,5% van de VAPZ-overeenkomsten. Jaar na jaar neemt dit overwicht met 1 à 2 tienden van een procent toe. Op 1 januari 2016 bedroeg hun marktaandeel nog 93,8%.

Zoals uit voorgaande hoofdstukken duidelijk werd, ligt de verhouding voor de meeste andere cijfers evenwel op 90/10. Zo innen verzekeringsondernemingen 89% van de bijdragen en beheren zij 91% van de reserves. Enkel bij de aanvullende pensioenuitkeringen is een opmerkelijke verhouding vast te stellen. IBP's staan in voor maar liefst 26,5% van de pensioenuitkeringen. Dit terwijl slechts 10,5% van de in 2019 vereffende VAPZ-overeenkomsten door hen werd beheerd.

Beheersvorm

89% beheerd via tak21

De verzekeringsondernemingen beheren VAPZ-overeenkomsten, hetzij via een tak 21 product, met een gewaarborgd rendement waarvoor een wettelijk maximum¹⁵ is vastgelegd, hetzij via een tak 23 product, zonder gewaarborgd rendement, hetzij via een gemengd product, zijnde een verzekeringsproduct dat is gebaseerd op een combinatie van tak 21 en tak 23. 89% van alle VAPZ-overeenkomsten wordt beheerd via een tak 21 product; 7,6% via een gemengd product¹⁶. Slechts enkele VAPZ-overeenkomsten worden exclusief beheerd via een tak 23 product. Het geringe belang van tak 23 overeenkomsten kan uiteraard niet los gezien

¹⁵ Het gewaarborgd maximumrendement dat een verzekeringsonderneming mag aanbieden, werd tot 2007 vastgesteld bij koninklijk besluit. Tot 1 juli 1999 bedroeg dit maximumrendement, ook de "referentierentevoet" genoemd, 4,75%. Na die datum werd de referentierentevoet teruggeschoefd tot 3,75% (artikel 24 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit). Tussen 2007 en 2016 werd de referentierentevoet voor levensverzekeringsverrichtingen van lange duur door de NBB vastgesteld. Momenteel bedraagt die referentierentevoet 2%. Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe verzekeringstoezichtswet van 13 maart 2016 moet de nieuwe maximale referentierentevoet jaarlijks op 1 juni worden berekend door de NBB (artikel 216).

¹⁶ Meestal wordt bij deze VAPZ-overeenkomsten enkel het deel van de reserve dat werd opgebouwd met winstdeelnames beheerd via tak 23.

worden van de 0% rendementsgarantie die de WAPZ oplegt aan de pensioeninstellingen¹⁷.

IBP's beheren 5,5% van de VAPZ-overeenkomsten via een middelenverbintenis

De IBP's beheren al hun VAPZ-overeenkomsten via een middelenverbintenis (38.120 VAPZ-overeenkomsten; goed voor 5,5%).

Op te merken valt nog dat heel wat categorieën van VAPZ-overeenkomsten die door de pensioeninstellingen worden beheerd, niet meer op de markt worden aangeboden¹⁸.

Rendement en kosten

Toegekend rendement

Gemiddeld rendement toegekend aan een VAPZ-overeenkomst: 2,5%

Voor 2019 bedraagt het gemiddelde rendement dat wordt toegekend aan de individuele rekeningen gewogen in functie van de verworven reserves waarop het rendement van toepassing is, 2,5%. In 2017 bedroeg het gemiddelde rendement ongeveer hetzelfde (2,49%).

70,4% van de VAPZ-overeenkomsten behaalde voor 2019 een rendement tussen 2% en 3%

Aan 70,4% van de VAPZ-overeenkomsten werd voor 2019 een rendement tussen 2 en 3 % toegekend. 7,4% van de overeenkomsten behaalde een hoger rendement (2,3% een rendement tussen 3 en 4% en 5,1% een rendement van meer dan 4%). 22,2% van de overeenkomsten moest het met een rendement lager dan 2% stellen (1,5% zelfs met een rendement lager dan 1%).

Wanneer de VAPZ-overeenkomst (deels) beheerd wordt via een tak 21 product (hetgeen het geval is bij 96,6% van de VAPZ-overeenkomsten, cf. supra), bestaat het toegekende rendement mogelijk uit twee componenten. De verzekeringsonderneming garandeert vooreerst een bepaald rendement op de overeenkomsten. Daarnaast kan zij beslissen, in functie van het behaalde beleggingsresultaat van de onderliggende portefeuille, om dit 'gewaARBorgd rendement' aan te vullen met een winstdeelneming.

GewaARBorgd rendement

Sommige overeenkomsten genieten nog een gewaARBorgd rendement van 4,75%

De contractueel gewaARBorgde rendementen lopen sterk uiteen en liggen tussen 0% en 4,75%. Het voorkomen van deze laatste hoge gewaARBorgde rendementen houdt verband met het feit dat bij een aantal oudere verzekeringscontracten de tariefgarantie niet alleen geldt voor de reeds gestorte premies, maar ook voor alle toekomstige premies. Als gevolg hiervan bieden nog een aantal vóór 1 juli 1999 gesloten pensioenovereenkomsten een gewaARBorgd rendement van 4,75%.

Gemiddeld gewaARBorgd rendement bij Tak 21: 1,79%

Het gewaARBorgde rendement gewogen in functie van de verworven reserves waarop het rendement van toepassing is, neemt jaar na jaar af. Voor 2019 bedraagt dit cijfer 1,79% terwijl voor 2017 nog sprake was van 2,15%.

¹⁷ Zie artikel 47, tweede lid van de WAPZ.

¹⁸ Onder meer omwille van de wetswijzigingen in verband met het gewaARBorgd maximumrendement.

10 verzekeringsondernemingen, dubbel zoveel als 2 jaar geleden, beheren VAPZ-overeenkomsten met een contractueel gewaarborgd rendement voor 2019 van 0%.

64,5 % van de VAPZ-overeenkomsten beheerd via tak 21 had voor 2019 een gewaarborgd rendement tussen 1 en 2%. Voor 27% van de overeenkomsten gold een hoger rendement (23,5% een rendement tussen 2 en 3%; 3% een gewaarborgd rendement van 4% en 0,5% een gewaarborgd rendement van meer dan 4%). 8,5% van de overeenkomsten moest het met een gewaarborgd rendement lager dan 1% stellen voor 2019.

Winstdeelnemingen

Gewogen gemiddelde winstdeelnemingspercentage voor 2019: 0,43%.

De winstdeelneming gewogen in functie van de verworven reserves waarvoor ze wordt toegekend, bedraagt 0,43% voor 2019, evenveel als voor 2017.

Heel wat VAPZ-overeenkomsten zonder winstdeelneming

Aan heel wat VAPZ-overeenkomsten beheerd via een tak 21 product, wordt voor 2019 geen winstdeelname toegekend. De hoogste toegekende winstdeelname bedraagt 2,65%.

25 % van de VAPZ-overeenkomsten beheerd via tak 21 kende voor 2019 een winstdeelneming toe kleiner dan 0,25%. Voor 44% van de overeenkomsten werd een winstdeelneming toegekend tussen 0,25% en 0,5%. 24% kon rekenen op een winstdeelneming tussen 0,5% en 1%. Voor 6,5% van de overeenkomsten werd ten slotte een winstdeelneming tussen 1% en 2% voorzien.

Kostenstructuur

Grote diversiteit aan kosten binnen de sector

Op het vlak van de kosten worden de conclusies van eerdere verslagen bevestigd: zowel de kostenstructuur (nl. welk type kost rekent men aan) als de hoogte van de kosten (nl. welk percentage) verschillen sterk van de ene pensioeninstelling tot de andere. Zelfs binnen eenzelfde pensioeninstelling bestaan er verschillen tussen pensioenovereenkomsten.

Ook opvallend is dat de kostenstructuur eenvoudiger is bij de IBP's. Zij rekenen in de regel enkel een inningstoeslag aan op de premie. Eén IBP vult dit aan met een beheerstoeslag van 0,25% van de reserve.

Gemiddelde inningstoeslag van 3,66%, maar significante verschillen

De *inningstoeslag* is veruit de meest aangerekende kost. Slechts 1 pensioeninstelling rekent op geen enkele VAPZ-overeenkomst een inningstoeslag aan. Ongeveer een derde van de pensioeninstellingen rekent voor elke VAPZ-overeenkomst een inningstoeslag aan. De inningstoeslagen kennen grote verschillen. De gemiddelde inningstoeslag gewogen in functie van de bijdragen waarop ze wordt toegepast, bedraagt 3,66%; een stijging t.o.v. 2017, toen dit 3,26% bedroeg.

Ongeveer 1% van de VAPZ-overeenkomsten rekende voor 2019 een instapkost aan kleiner dan 1%. Voor 28,7% van de overeenkomsten werd een inningstoeslag aangerekend tussen 2% en 3%; bij 32,6% tussen 3% en 4% en bij 25,4% tussen 4% en 5%. Bij 12,4% van de overeenkomsten ging het ten slotte om meer dan 5%.

5 verzekeringsondernemingen rekenen een *acquisitiestoeslag*¹⁹ aan. Het percentage dat wordt aangerekend op de premie schommelt tussen 0% en 13%. De gemiddelde acquisitiestoeslag gewogen in functie van de bijdragen waarop ze wordt toegepast, bedraagt 6,8%.

10 verzekeringsondernemingen rekenen een *inventaristoeslag* aan gaande van 0,01% tot 2,15% van de reserves. De gemiddelde inventaristoeslag gewogen in functie van de verworven reserves waarop ze wordt toegepast, bedraagt 0,24%.

Bij beheer via (o.a.) een tak 23 product wordt soms ook nog een *instaptoeslag en/of beheerstoeslag* aangerekend.

3 instellingen rekenen een instaptoeslag aan. De gemiddelde instaptoeslag gewogen in functie van de bijdragen waarop ze wordt toegepast, bedraagt 0,67%.

8 pensioeninstellingen rekenen ten slotte een *beheerstoeslag* aan. Deze toeslag bedraagt 0,05 tot 3%. De gemiddelde beheerstoeslag gewogen in functie van de reserves waarop ze wordt toegepast, bedraagt 0,42%.

Naast het aanrekenen van voormelde kosten houden sommige instellingen een forfaitair bedrag in, hetzij op elke premie, hetzij maandelijks of jaarlijks op de reserves, hetzij bij de onderschrijving van de overeenkomst. Andere instellingen verhogen het percentage van een of meerdere van hun toeslagen dan weer met een percentage dat schommelt naargelang van de spreiding van de betaling van de bijdrage (maandelijks, driemaandelijks, halfjaarlijks, jaarlijks).

¹⁹ Net als de inningstoeslag betreft het een heffing op de bijdrage, maar de finaliteit is anders. Waar de inningstoeslag bestemd is om de kosten te dekken die verbonden zijn met het innen van de premies, dient de acquisitietoeslag om de kosten te dekken die verbonden zijn met het verwerven, het afsluiten of het verhogen van de verzekerde prestaties van een contract.

Karakteristieken van de transfers

Transfers

Krachtens de WAPZ²⁰ heeft een aangeslotene het recht om zijn pensioeninstelling te kiezen. Hij kan zijn pensioenovereenkomst dus te allen tijde opzeggen en een nieuwe overeenkomst sluiten met een andere pensioeninstelling. Bijgevolg heeft hij ook het recht om de opgebouwde reserve naar de nieuwe pensioenovereenkomst over te dragen, zonder dat hem op het ogenblik van de overdracht een verlies van winstdeelnemingen ten laste mag worden gelegd of van de verworven reserves mag worden afgetrokken. De nieuwe pensioeninstelling mag evenmin kosten aanrekenen op de overgedragen reserves.

377 uitgaande transfers

Voor 2019 werden er 377 uitgaande transfers gerapporteerd aan DB2P, goed voor een totaalbedrag van 2,6 miljoen euro.

Afkoopvergoeding

De afkoopvergoeding is het bedrag dat de pensioeninstelling eventueel inhoudt als de aangeslotene zijn VAPZ-overeenkomst afkoopt. Onder "afkoop" dient de opzegging van de pensioenovereenkomst vóór de vervaldatum te worden verstaan, waarbij de verworven reserves al dan niet aan een andere pensioeninstelling worden overgedragen.

Doorgaans wordt een afkoopvergoeding van 5% van de reserves aangerekend met een daling van 1% tijdens de laatste 5 jaar

De meeste pensioeninstellingen rekenen een afkoopvergoeding van 5% van de reserves aan. Tijdens de laatste 5 jaar vóór de afloop van de pensioenovereenkomst wordt deze vergoeding over het algemeen met 1% per jaar verlaagd. Dit stemt grotendeels overeen met de wettelijk toegestane maximale afkoopvergoeding voor levensverzekeringsovereenkomsten.²¹ Vaak wordt voor een variante op deze formule geopteerd, waarbij de vergoeding tijdens de laatste 50 maanden met één promille wordt verlaagd. Als het percentage, ingevolge het degressiviteitsbeginsel, 0% bedraagt, wordt soms een forfaitaire vergoeding van 75 euro aangerekend. Voor sommige VAPZ-overeenkomsten wordt een verlaagde afkoopvergoeding van 3% in plaats van 5% aangerekend.

Een kleine minderheid van de pensioeninstellingen voert een ander beleid. Volgende formules werden bij hen minstens één keer teruggevonden: geen afkoopvergoeding als de aangeslotene de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt, geen afkoopvergoeding als de overeenkomst al langer dan 10 jaar loopt (i.e. als tijdens de laatste 10 jaar premies zijn betaald), geen afkoopvergoeding bij een combinatie van die twee voorwaarden, een degressieve afkoopvergoeding tijdens de eerste jaren na de sluiting van de pensioenovereenkomst, helemaal geen afkoopvergoeding of, ten slotte, een volledig afkoopverbod²².

²⁰ Artikel 51 van de WAPZ.

²¹ Artikel 30 van het KB Leven.

²² De WAPZ voorziet in de mogelijkheid om de verworven reserves van een VAPZ-overeenkomst "af te kopen" om ze aan een nieuwe pensioeninstelling over te dragen. Deze verplichting geldt echter enkel voor de

De conclusies in verband met de afkoopvergoedingen zijn m.a.w. dezelfde als in de vorige verslagen.

reserves die sinds de inwerkingtreding van de wet, i.e. sinds 1 januari 2004, zijn opgebouwd. Om een uitstroom van de vóór 1 januari 2004 opgebouwde reserves te vermijden, hebben bepaalde IBP's de mogelijkheid om de reserves over te dragen beperkt tot de reserves die na 1 januari 2004 zijn opgebouwd, en hebben zij de afkoop van de vóór die datum opgebouwde reserves verboden.

Karakteristieken van de sociale VAPZ-overeenkomsten

Inleiding

Sociale VAPZ-overeenkomsten: aanvullend pensioen en solidariteitsprestaties

Naast de klassieke voordelen bij pensionering en/of overlijden, bieden de sociale pensioenovereenkomsten ook bijkomende voordelen, zoals de financiering van het aanvullend pensioen tijdens bepaalde inactiviteitsperiodes, de vergoeding in de vorm van een rente bij inkomstenverlies of de betaling van een forfaitaire vergoeding in bepaalde gevallen²³.

Bijdrage: maximum 9,40% van de inkomsten met een absoluut maximum van 3.747 euro

Een zelfstandige die een sociale VAPZ-overeenkomst onderschrijft mag 9,40% (tegenover 8,17% in het kader van een overeenkomst zonder solidariteitsluit) van zijn beroepsinkomsten aanwenden voor een VAPZ-overeenkomst, zonder daarbij evenwel een jaarlijks geïndexeerd maximumbedrag (3.747,19 euro in 2019) te overschrijden. Als 'tegenprestatie' geldt dat minstens 10% van de totale bijdrage voor het solidariteitsluit moet worden bestemd.

RIZIV-overeenkomsten, zowel deze die worden gefinancierd met RIZIV-bijdragen als degene die worden gefinancierd met persoonlijke bijdragen van niet-zelfstandige zorgverleners, zijn per definitie sociale pensioenovereenkomsten. Zij bevatten dus steeds een solidariteitsluit.

Instellingen die solidariteitsprestaties aanbieden

De meeste instellingen bieden een solidariteitsluit aan en beheren dit zelf

De meeste instellingen die VAPZ-overeenkomsten aanbieden, bieden tevens sociale VAPZ-overeenkomsten aan. Slechts 5 van de 22 pensioeninstellingen bieden enkel gewone VAPZ-overeenkomsten aan.

De meeste pensioeninstellingen die solidariteitsprestaties aanbieden, beheren het solidariteitsluit ook zelf²⁴. Drie instellingen hebben naast het solidariteitsluit dat ze zelf beheren tevens een solidariteitsluit dat ze door een andere instelling laten beheren. Twee instellingen beheren het eigen solidariteitsluit niet zelf en laten het beheer van deze activiteit volledig over aan een andere instelling.

Aangesloten

158.554 zelfstandigen sloten een sociale VAPZ-overeenkomst

Op 1 januari 2020 hebben 158.554 zelfstandigen minstens één sociale VAPZ-overeenkomst gesloten (sociale klassieke VAPZ-overeenkomsten en/of RIZIV-overeenkomsten)²⁵. Dit betekent een groei met ongeveer 12% t.o.v. 1 januari 2018.

²³ Voor een beschrijving van die voordelen verwijzen wij naar het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale pensioenovereenkomsten.

²⁴ Volgens de WAPZ mag het solidariteitsstelsel door een van de pensioeninstelling onafhankelijke rechtspersoon worden beheerd.

²⁵ Zijnde 32% van alle zelfstandigen die minstens één VAPZ-overeenkomst hebben gesloten.

Solidariteitsbijdragen en technische voorzieningen

Minstens 10% van de totale bijdrage moet naar het solidariteitsluik gaan. Nagenoeg alle pensioeninstellingen blijken 10% aan het solidariteitsluik toe te wijzen. Slechts twee instellingen storten een hoger percentage.

*Technische voorzieningen
solidariteitsluik:
315 miljoen euro*

De technische voorzieningen voor het solidariteitsluik groeien verder aan tot 315 miljoen euro²⁶; een groei met 23% t.o.v. 2017.

Solidariteitsprestaties

Type solidariteitsprestaties

*Alle instellingen bieden een
vooraf samengesteld pakket
van solidariteitsprestaties
aan*

Zelfstandigen die een sociale pensioenovereenkomst hebben gesloten, mogen niet zelf kiezen welke solidariteitsprestaties zij wensen. Alle pensioeninstellingen bieden een vast en vooraf bepaald pakket solidariteitswaarborgen aan. Dit was ook in het verleden reeds het geval.

*De aangeboden
solidariteitsprestaties
hebben hoofdzakelijk
betrekking op de
arbeidsongeschiktheids-
en invaliditeitsperiodes*

Wat het aanbod betreft, blijken de pensioeninstellingen een uitgesproken voorkeur te hebben voor bepaalde solidariteitsprestaties²⁷. De drie meest voorkomende solidariteitsprestaties zijn, net als in 2017, de financiering van het aanvullend pensioen tijdens invaliditeitsperiodes, de financiering van het aanvullend pensioen tijdens moederschapsverlof en de vergoeding voor inkomstenverlies in de vorm van een rente tijdens tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid.

Ook de financiering van het aanvullend pensioen tijdens primaire arbeidsongeschiktheidsperiodes en de vergoeding voor inkomstenverlies bij overlijden, zijn populair en worden door heel wat instellingen aangeboden.

Andere solidariteitsprestaties worden dan weer weinig of zelfs helemaal niet aangeboden. Zo zijn er slechts 2 instellingen die een verhoging van de lopende pensioenrentes aanbieden; biedt slechts één instelling de betaling van een forfaitaire vergoeding bij autonomieverlies van de gepensioneerde aan en wordt de prestatie 'financiering van de opbouw

²⁶ Dit kan weinig lijken in het licht van het bedrag aan bijdragen die aan het solidariteitsluik worden toegewezen. Een verklaring hiervoor is dat de meeste verzekeringsondernemingen met een solidariteitsluik geen technische voorzieningen hebben voor dat luik. Zij sluiten immers herverzekeringsovereenkomsten voor elk van de gedekte risico's, en dit rechtstreeks ten voordele van de begunstigten. Tegen die achtergrond worden, zo nodig, technische voorzieningen gevormd voor elk van de betrokken verzekeringstakken. Ter zake bepaalt artikel 3, § 3, van het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van een solidariteitsstelsel verbonden aan een sociale pensioenovereenkomst, dat voor het solidariteitsluik geen technische voorzieningen moeten worden gevormd.

²⁷ Voor een beschrijving van de mogelijke voordelen verwijzen wij naar het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale pensioenovereenkomsten.

van het aanvullend pensioen bij faillissement' zelfs helemaal niet aangeboden.

In termen van aantallen aangeslotenen zijn dit de populairste solidariteitsprestaties:

149.000 aangeslotenen bij financiering van de VAPZ-overeenkomst bij invaliditeit

- financiering van de VAPZ-overeenkomst bij invaliditeit²⁸;
- vergoeding voor inkomstenverlies bij tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid²⁹;
- financiering van de VAPZ-overeenkomst bij moederschapsverlof³⁰;
- financiering van de VAPZ-overeenkomst bij primaire arbeidsongeschiktheid³¹;
- vergoeding voor inkomstenverlies bij overlijden tijdens de loopbaan³².

Personen die solidariteitsprestaties hebben genoten

De prestaties die het vaakst werden uitgekeerd in 2019, zijn (1) de verhoging van de lopende pensioen- of overlevingsrenten³³, (2) de vergoeding voor inkomstenverlies bij arbeidsongeschiktheid, en (3) de financiering van de VAPZ-overeenkomst bij invaliditeit.

Verhouding aantal begunstigden / aantal aangeslotenen bij solidariteitsprestaties

Ongeveer 1% van de aangeslotenen die een dekking inkomstenverlies bij invaliditeit of financiering van de VAPZ-overeenkomst bij moederschapsverlof genieten, is tevens begunstigde van deze dekkingen. Anderzijds geniet amper 0,1% van de aangeslotenen een vergoeding voor inkomstenverlies bij ernstige ziekte en/of een vergoeding bij autonomieverlies.

Bedrag van de solidariteitsprestaties

*Bedrag van de prestaties bij overlijden: gemiddeld 5.699 euro;
bij ernstige ziekte: gemiddeld 2.491 euro*

Het gemiddelde bedrag van de prestaties stijgt sinds 2011. De prestaties liggen gemiddeld het hoogst bij overlijden (5.699 euro) en bij ernstige ziekte (2.491 euro).

De overige prestaties staan doorgaans in verhouding tot de bijdragen en liggen lager. Zo bedraagt de gemiddelde prestatie bij moederschapsverlof 552 euro in 2019.

²⁸ 148.951 aangeslotenen.

²⁹ 119.055 aangeslotenen.

³⁰ 118.094 aangeslotenen.

³¹ 96.895 aangeslotenen.

³² 72.128 aangeslotenen.

³³ Met inbegrip van verhoogde pensioenrentes die reeds vóór 2019 ingang vonden.

Kostenstructuur

Een derde rekent een inningstoeslag van 5% of meer aan op de solidariteitsbijdrage; een ander derde rekent geen kosten aan

De kostenstructuur van het solidariteitsluik is doorgaans eenvoudiger dan deze van het pensioenluik. De kosten worden in de regel uitgedrukt als een percentage van de bijdrage.

De meeste instellingen rekenen een vast percentage van de solidariteitsbijdrage als kost aan, gaande tot 10%.

Een derde van de instellingen rekent een inningstoeslag van 5% of meer aan. Een ander derde rekent geen kosten aan voor het solidariteitsluik.

BESLUIT

De voornaamste vaststellingen voor de verslagperiode van 1 januari 2018 tot 1 januari 2020 met betrekking tot het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen zijn de volgende:

- Op 1 januari 2020 zijn er 692.708 VAPZ-overeenkomsten:
 - o Verzekeringsondernemingen beheren 94,5% van de VAPZ-overeenkomsten;
 - o Er zijn 460.780 zelfstandigen met minstens één klassieke VAPZ-overeenkomst, 85.288 zorgverleners met minstens één RIZIV-overeenkomst en 21.117 zelfstandigen met minstens één overeenkomst pre-2004;
 - o 89% van alle VAPZ-overeenkomsten wordt beheerd via een tak 21 product;
 - een aangeslotene bij dergelijke overeenkomst geniet gemiddeld een contractueel gewaarborgd rendement van 1,79%, en
 - een winstdeelname van 0,43%;
 - o Gemiddeld krijgt een zelfstandige een rendement van 2,5% toegekend op zijn VAPZ-overeenkomsten;
 - o Er wordt een grote diversiteit aan kosten aangerekend :
 - de meeste pensioeninstellingen rekenen een inningstoeslag aan;
 - gemiddeld betaalt een zelfstandige op een VAPZ-premie een inningstoeslag van 3,66%.
- Op 1 januari 2020 zijn er 500.492 zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst:
 - o 6% meer dan op 1 januari 2018;
 - o 62% van de zelfstandigen met een VAPZ-overeenkomst is mannelijk, 38% vrouwelijk;
 - o 42% is jonger dan 45 jaar, 31% zit in de leeftijdsklasse van 45 t.e.m. 54 jaar en 27% is 55 jaar of ouder;
 - o 26,5% van de zelfstandigen heeft meer dan één VAPZ-overeenkomst.
- 158.554 zelfstandigen zijn tevens aangesloten bij een solidariteitsluik :
 - o 315 miljoen euro aan technische voorzieningen voor het solidariteitsluik;
 - o Alle instellingen bieden een vooraf samengesteld pakket van solidariteitsprestaties aan;
 - o Financiering van de VAPZ-overeenkomst bij invaliditeit is veruit de meest populaire solidariteitsprestatie (148.951 aangeslotenen).
- In 2019 wordt voor 820 miljoen euro aan bijdragen betaald in het kader van VAPZ-overeenkomsten, zijnde 11,6% meer dan in 2017:
 - o 71% in het kader van een klassieke VAPZ-overeenkomst,
 - o 23% in het kader van een RIZIV-overeenkomst, en
 - o 6% in het kader van een pré-2004 overeenkomst.
- Op 1 januari 2020 is er onder het WAPZ-regime voor 8,7 miljard euro aan verworven reserves opgebouwd, zijnde 15% meer dan op 1 januari 2018:
 - o de gemiddelde verworven reserve bedraagt 17.285 euro;
 - o de mediaan verworven reserve bedraagt daarentegen slechts 9.166 euro.
- In 2019 worden 10.907 VAPZ-overeenkomsten vereffend naar aanleiding van de pensionering :
 - o het totaalbedrag dat wordt uitgekeerd als pensioenkapitaal bedraagt 299 miljoen euro;
 - o gemiddeld wordt bij de vereffening van een VAPZ-overeenkomst 27.404 euro uitbetaald aan de zelfstandige in kwestie;
 - o er worden 93 nieuwe pensioenrentes opgestart in 2019.
- In 2019 worden er 964 overlijdensdekkingen van zelfstandigen uitbetaald:
 - o het gemiddelde kapitaal dat in 2019 wordt uitgekeerd per overlijden is 21.905 euro.

Deel III - WAPBL

Karakteristieken van de pensioentoezeggingen

*1 januari 2020: 319.602
pensioentoezeggingen aan
bedrijfsleiders*

Het aantal pensioentoezeggingen stijgt verder van 294.421 op 1 januari 2018 naar 319.602 op 1 januari 2020, een toename met 8,5% over de verslagperiode. In vergelijking met 1 januari 2016 gaat het over een toename van 20%.

Omdat er voor beide referentiedata, 1 januari 2019 en 1 januari 2020, grotendeels gelijkaardige verhoudingen werden vastgesteld bij de diverse hieronder besproken karakteristieken, wordt in wat volgt enkel de situatie op 1 januari 2020 in detail besproken. Meer details over de situatie op 1 januari 2019 zijn terug te vinden in de statistische bijlage.

Aard en beheer van de toezeggingen

*94% DC-plannen,
7% DB-plannen*

De overgrote meerderheid van de pensioentoezeggingen betreft toezeggingen van het type vaste bijdragen. Concreet gaat het om 300.763 toezeggingen (94%). 18.159 toezeggingen zijn van het type vaste prestatie (5,7%). Tot slot zijn er ook nog een klein aantal toezeggingen die zowel een luik vaste bijdragen als een luik vaste prestaties hebben (215 (0,1%)) of die van het type *cash balance* zijn (465 (0,1%)).

In vergelijking met 1 januari 2018 is het aandeel van plannen van het type vaste bijdragen opnieuw zeer licht verder gestegen (van 93% naar 94%) ten nadele van plannen van het type vaste prestaties (van 6,7% naar 5,7%).

*Verzekeringsondernemingen
nagenoeg monopolie op
beheer van toezeggingen aan
bedrijfsleiders*

Verzekeringsondernemingen hebben net als op 1 januari 2018 nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders. 99,9% van de toezeggingen wordt door een verzekeringsonderneming beheerd. Zij beheren het grootste deel (71,6%) van de 300.545 pensioentoezeggingen via een tak 21 product. Een tweede omvangrijke groep pensioentoezeggingen wordt beheerd via een gemengd product, zijnde een verzekeringsproduct dat is gebaseerd op een combinatie van tak 21 en tak 23 (27,1%). Deze laatste groep heeft duidelijk aan belang gewonnen ten opzichte van de eerste groep in vergelijking met 1 januari 2018, toen de verhouding nog 75% tegenover 24% was. Een kleine minderheid van de toezeggingen (1,2%) wordt exclusief via een tak 23 product beheerd. In vergelijking met 1 januari 2018 wint tak 23 zeer licht terrein. Toen werd 1% van de toezeggingen exclusief via tak 23 beheerd en 24% in het kader van een gemengd product.

7 op de 10 in tak21

327 pensioentoezeggingen worden beheerd door een IBP (0,1%).

*77,5% individuele toezegging
22,5% collectieve toezegging*

77,5% van pensioentoezeggingen heeft de vorm van een individuele en 22,5% de vorm van een collectieve pensioentoezegging (248.178 tegenover 71.424). Op 1 januari 2018 had nog 27% van de pensioentoezeggingen de vorm van een collectieve toezegging. Er zijn op 1 januari 2020 32.189 individuele toezeggingen bijgekomen, terwijl er 7.008 collectieve toezeggingen minder zijn.

Aantal aangeslotenen bij de toezeggingen

97% van de pensioentoezeggingen had 1 aangeslotene

97% van de pensioentoezeggingen telt 1 aangeslotene. 2,9% telt 2 tot 5 aangeslotenen. Slechts een handvol toezeggingen (0,1%) telt meer dan 5 aangeslotenen.

Van de pensioentoezeggingen met 1 aangeslotene heeft 79,7% ook de vorm van een individuele pensioentoezegging. De resterende 20,3% is daarentegen collectief van aard. Wel is er een merkbaar verschil tussen IBP's en verzekeringsondernemingen. Bij IBP's is slechts 23,6% van de pensioentoezeggingen met 1 aangeslotene een individuele toezegging, terwijl het bij de verzekeringsondernemingen gaat om 79,7%.

Karakteristieken van de aangesloten bedrijfsleiders

*232.593 bedrijfsleiders
aangesloten bij een
pensioentoezegging WAPBL*

Op 1 januari 2020 zijn er in totaal 232.593 bedrijfsleiders die reserves opbouwen in een pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL. Dit betekent een toename van 6,4% in vergelijking met 1 januari 2018. In wat volgt wordt opnieuw de situatie op 1 januari 2020 besproken. Meer details voor 1 januari 2018 zijn in de statistische bijlage terug te vinden.

Actieven en slapers

*Verhouding slapers/actieven
56%.*

Er zijn 134.655 actieve aangeslotenen, 56.558 zgn. 'slapers' en 41.380 bedrijfsleiders die zowel het statuut van actieve aangeslotene als dat van slaper hebben³⁴. Dit geeft een verhouding slapers/actieven van 56%³⁵.

Geslacht

*75% mannelijk,
25% vrouwelijk*

75% van de aangesloten bedrijfsleiders is een man, 25% een vrouw. In vergelijking met 1 januari 2018 betekent dit een zeer lichte toename van het aandeel vrouwelijke bedrijfsleiders (toen 76% / 24%).

Leeftijd

*30% jonger dan 45,
37% 45 t.e.m. 54,
33 % ouder dan 54 jaar.*

30% van de bedrijfsleiders die een pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL geniet, is jonger dan 45. Met 37% is de leeftijdsklasse 45 t.e.m. 54 jaar het best vertegenwoordigd. De resterende 33% is 55 jaar of ouder. In vergelijking met 1 januari 2018 is dit ongeveer een status quo.

*Vrouwelijke bedrijfsleiders
gemiddeld iets jonger dan
mannelijke bedrijfsleiders*

Net zoals dit op 1 januari 2018 het geval was, is de populatie vrouwelijke bedrijfsleiders op 1 januari 2020 globaal beschouwd iets jonger dan de populatie mannelijke bedrijfsleiders. 32% is jonger dan 45 jaar en 29% ouder dan 54 jaar. Bij de mannelijke bedrijfsleiders ligt die verhouding omgekeerd: 29% is jonger dan 45 jaar en 35% ouder dan 54.

Aantal aansluitingen

*30% aangesloten bij meer
dan één WAPBL-toezegging*

30% van de bedrijfsleiders geniet meer dan één pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL, hetzij als actieve aangeslotene, hetzij als slaper. 21% is aangesloten bij 2 pensioentoezeggingen onderworpen aan de WAPBL, 6% bij 3, 2% bij 4 en 1% bij 5 of meer toezeggingen. Dit concretiseert zich in 354.147 aansluitingen³⁶ voor 232.593 bedrijfsleiders. In vergelijking met 1 januari 2018 stijgt het aandeel bedrijfsleiders met meer dan één plan met 1%.

*Mannelijke bedrijfsleiders
cumuleren frequenter dan
vrouwelijke bedrijfsleiders*

Bij mannelijke bedrijfsleiders gebeurt voormelde cumulatie frequenter dan bij vrouwelijke bedrijfsleiders (31,5% t.o.v. 25%).

³⁴ Een bedrijfsleider wordt een 'slaper' genoemd in het kader van een welbepaalde pensioentoezegging indien hij niet langer pensioenrechten opbouwt in die pensioentoezegging.

³⁵ Zijnde $(56.558 + 41.380)$ slapers / $(134.655 + 41.380)$ actieven.

³⁶ Inclusief aanvullende pensioenen zonder een luik leven.

Cumulatie met andere aanvullende pensioenstelsels

*80,5% bouwt tevens
aanvullend pensioen op in het
kader van de WAPZ en/of de
WAP*

Heel wat bedrijfsleiders genieten niet alleen een of meerdere pensioentoezeggingen onderworpen aan de WAPBL. 80,5% van hen bouwt tevens een aanvullend pensioen op in het kader van de WAPZ en/of – als werknemer – in het kader van de WAP. Dit percentage ligt iets hoger dan op 1 januari 2018, toen 78% van de bedrijfsleiders een aanvullend pensioen opbouwde in een of meerdere andere stelsels.

40% van de bedrijfsleiders met een WAPBL-toezegging heeft tevens een VAPZ overeenkomst gesloten, 16% is aangesloten bij een toezegging onderworpen aan de WAP en 24,5% is zowel aangesloten in het kader van de WAPZ als van de WAP.

Karakteristieken van de inrichters

*208.641 inrichters
op 1 januari 2020*

In totaal zijn er op 1 januari 2020 208.641 inrichters; dit is 8% (15.154) meer dan op 1 januari 2018.

Meer dan twee derde van de inrichters doet één pensioentoezegging (67%). De resterende inrichters kennen in de regel 2 tot 5 pensioentoezeggingen toe (32%). Slechts één percent doet meer dan 5 toezeggingen.

*82% van de inrichters doet
een pensioentoezegging aan
één bedrijfsleider*

82% van de inrichters telt één aangesloten bedrijfsleider. 18% kent een pensioentoezegging toe aan 2 tot 5 bedrijfsleiders. Een zeer beperkt aantal inrichters (0,2%) telt meer dan 5 bedrijfsleiders met een pensioentoezegging.

Karakteristieken van de bijdragen

Bedrag van de bijdragen

1,66 miljard euro aan bijdragen - stijging met 3%

De bijdragen voor pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders bedragen voor 2019 in totaal 1,66 miljard euro, dit is 3% meer dan de 1,6 miljard euro aan bijdragen die betaald werden in 2017.

Type pensioeninstelling

Quasi alle bijdragen gestort aan verzekerings-ondernemingen

99% van de bijdragen wordt gestort aan een verzekeringsonderneming; 1% aan IBP's.

Type pensioentoezegging

94,7 % van de bijdragen voor DC-plannen

Het gros van de bijdragen (94,7%) wordt gestort ter financiering van een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen. De resterende bijdragen zijn bestemd voor toezeggingen van het type vaste prestaties (2,3%), gemengde toezeggingen³⁷ (0,4%) en toezeggingen van het type *cash balance* (0,2%). Voor de resterende 2,4% is het beheerstype door een onvolledige aangifte aan Sigedis niet gekend. In vergelijking met 2017 neemt het aandeel in de bijdragen voor toezeggingen van het type vaste prestaties verder af (van 3,5% naar 2,3%).

Bij IBP's groter aandeel van de bijdragen voor gemengde toezeggingen

Er is evenwel een duidelijk verschil tussen de bijdragen gestort aan IBP's en deze gestort aan verzekeringsondernemingen. Waar de bijdragen gestort aan verzekeringsondernemingen het hierboven beschreven patroon ongeveer volgen, geldt een andere verhouding bij IBP's. Daar is slechts 38,4% van de bijdragen bestemd voor de financiering van toezeggingen van het type vaste bijdragen. Gemengde pensioentoezeggingen zijn goed voor 27,5%. *Cash balance* toezeggingen en pensioentoezeggingen van het type vaste prestatie zijn goed voor respectievelijk 11,6% en 10% van de bijdragen beheerd door IBP's. Voor 12,5% van de bijdragen betaald aan IBP's werd het type toezegging niet gerapporteerd aan Sigedis.

³⁷ Dit zijn pensioentoezeggingen die zowel een luik vaste prestaties als een luik vaste bijdragen bevatten.

Karakteristieken van de reserves

De opgebouwde pensioenrechten nemen toe met 12% tot 19,6 miljard euro

Op 1 januari 2020 bedragen de reserves (i.e. de uitstaande opgebouwde pensioenrechten) van alle (ex-)bedrijfsleiders samen 19,6 miljard euro; goed voor een groei van 12% (2,1 miljard euro) in vergelijking met 1 januari 2018 (17,5 miljard euro).

Gemiddelde reserve bedraagt 84.258 euro, mediaan slechts 34.960 euro

Op 1 januari 2020 heeft een bedrijfsleider gemiddeld een reserve van 84.258 euro opgebouwd. De mediaan bedraagt minder dan de helft van dit bedrag, zijnde 34.960 euro. Ten opzichte van 1 januari 2018 is de gemiddelde reserve 5,5% toegenomen en de mediaanreserve 4,5%.

Er zijn significante verschillen waar te nemen in functie van een aantal parameters.

Reserves in functie van leeftijd

Reserve hoger naarmate bedrijfsleider ouder is

De reserve groeit sterk aan naarmate bedrijfsleiders ouder worden. In de leeftijdscategorie van 35 t.e.m. 44 jaar hebben ze op 1 januari 2018 gemiddeld een reserve van 32.464 euro. Bij een bedrijfsleider die behoort tot de leeftijdsklasse van 45 t.e.m. 54 jaar loopt dit bedrag op tot 74.350 euro. Bedrijfsleiders van 55 t.e.m. 64 jaar hebben gemiddeld een reserve van 142.933 euro en bedrijfsleiders van 65 jaar of ouder hebben tot slot gemiddeld een reserve van 200.420 euro.

De belangrijkste toename van de totale reserve vindt plaats in de categorie van de bedrijfsleiders van 55 t.e.m. 64 jaar. Daar namen de reserves toe met 1,7 miljard euro op 2 jaar tijd (een groei van 19% in deze categorie).

Reserves in functie van geslacht

Reserve van vrouwelijke bedrijfsleider gemiddeld een derde lager dan reserve van mannelijke bedrijfsleider

Het geslacht blijkt eveneens een belangrijke parameter te zijn voor de omvang van de reserves. Een vrouwelijke bedrijfsleider heeft op 1 januari 2020 gemiddeld een reserve van 63.458 euro opgebouwd. Dit is slechts 70% van de 91.125 euro die de mannelijke bedrijfsleiders op dat moment gemiddeld hebben opgebouwd. Dit is nagenoeg een status quo met de verhouding die werd vastgesteld op 1 januari 2018 (69%). Een gelijkaardige verhouding (72%) kan men vaststellen bij de medianen: 27.296 euro bij vrouwelijke, tegenover 37.980 euro bij mannelijke bedrijfsleiders.

Bij de analyse van de aangesloten bedrijfsleiders blijkt dat de vrouwelijke bedrijfsleiders gemiddeld gezien jonger zijn dan de mannelijke (zie hoger). In die zin is een deel van het verschil te verklaren door het feit dat de reserve gemiddeld gevoelig stijgt naarmate de leeftijd van de bedrijfsleider stijgt. Een globaal oudere populatie leidt bijgevolg per definitie tot een hogere gemiddelde reserve.

Verskil reserve man-vrouw neemt toe met de leeftijd

Toch blijkt het leeftijdsverschil tussen de mannelijke en vrouwelijke bedrijfsleiders het onderscheid man-vrouw niet helemaal te verklaren. Het onderscheid bestaat namelijk ook binnen iedere leeftijdsklasse afzonderlijk.

Bovendien is het verschil tussen mannen en vrouwen in de oudere leeftijdsklassen significant groter. Bij bedrijfsleiders jonger dan 45 jaar bedraagt de gemiddelde reserve van een vrouw 86% van de gemiddelde reserve van een man. Bij de bedrijfsleiders ouder dan 54 jaar loopt dit verschil gevoelig op en bedraagt de gemiddelde reserve van een vrouwelijke bedrijfsleider nog maar 68% van de gemiddelde reserve van haar mannelijke evenknieën.

Op 1 januari 2019 golden met betrekking tot de reserves van mannelijke en vrouwelijke bedrijfsleiders reeds gelijkaardige verhoudingen als deze hierboven beschreven. Meer details met betrekking tot dit tijdstip zijn terug te vinden in de statistische bijlage.

Reserves in functie van statuut (actief en/of slaper)

66% van de reserves toe te schrijven aan actieve bedrijfsleiders, 34% aan slapers

Op 1 januari 2020 is 12,9 miljard van de reserves opgebouwd binnen pensioentoezeggingen ten aanzien van actieve aangeslotenen (66%) en 6,7 miljard binnen pensioentoezeggingen ten aanzien van zgn. 'slapers'³⁸ (34%).

Op 1 januari 2018 was de verhouding nog 70% - 30%.

Beheer van de reserves

*Verzekeringsondernemingen hebben nagenoeg een monopolie op het beheer van de reserves...
... en doen dit voornamelijk via tak 21*

Gelet op het quasi-monopolie van verzekeringsondernemingen voor het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders, hoeft het niet te verbazen dat zij instaan voor het beheer van nagenoeg alle reserves (99%). Zij beheren 14,38 miljard euro via een tak 21 product (73,4%), 190 miljoen euro via een tak 23 product (1%) en 4,83 miljard euro via een product dat is gebaseerd op een combinatie van tak 21 en tak 23 (24.6%).

IBP's beheren 201 miljoen euro reserves van pensioentoezeggingen aan zelfstandige bedrijfsleiders via een middelverbintenis³⁹. Het feit dat IBP's toch nog 1% van de reserves onder hun beheer hebben, is enigszins opvallend, wetend dat zij instaan voor het beheer van de pensioentoezeggingen van slechts 0,1% van de bedrijfsleiders.

³⁸ Dit zijn bedrijfsleiders die niet langer verder pensioenrechten opbouwen in de pensioentoezegging gekoppeld aan de betrokken reserves.

³⁹ Op dit ogenblik beheert elke Belgische IBP de haar toevertrouwde gelden via een middelverbintenis, ongeacht het regime waaronder de haar toevertrouwde gelden ressorteren (WAP, WAPZ of WAPBL).

Karakteristieken van de uitkeringen⁴⁰

Rustpensioen

*6.625 bedrijfsleiders
ontvingen een aanvullend
pensioenkapitaal in 2019*

In 2019 werden 6.625 pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders vereffend. Dit zijn er ongeveer 300 minder dan in 2017 (6.911). Deze pensioenen namen exclusief de vorm aan van een eenmalig kapitaal.

Uitkeringen in kapitaal

*Elk aanvullend pensioen
uitbetaald als kapitaal*

De verzekeringsondernemingen keren 6.612 pensioenkapitalen uit in 2019 (99,9%); de IBP's de resterende 13 (0,2%).

Het totaalbedrag aan uitgekeerde pensioenkapitalen bedraagt in 2019 856 miljoen EUR. Hoewel IBP's slechts 0,2% van het aantal pensioenkapitalen uitkeren, staan zij in voor 1,23% van het totale uitbetaalde pensioenkapitaal (10,5 miljoen euro tegenover 845,5 miljoen euro door verzekeringsondernemingen).

*Gemiddeld pensioenkapitaal
129.224 euro ...*

Gemiddeld wordt per pensioentoezegging in 2019 129.224 euro als pensioenkapitaal uitgekeerd. Dit is een stijging van 13% in vergelijking met het gemiddeld bedrag van 114.149 euro van 2017. Net zoals dit het geval was in 2017, blijkt bij IBP's het gemiddeld pensioenkapitaal veel hoger te liggen dan bij verzekeringsondernemingen (807.233 euro t.o.v. 127.891 euro). Dit strookt met de analyse van de reserves waaruit eveneens blijkt dat bij IBP's gemiddeld gezien significant hogere aanvullende pensioenen worden opgebouwd dan bij verzekeringsondernemingen. Een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn dat het bij IBP's vooral gaat om bedrijfsleiders van grote tot zeer grote bedrijven met vermoedelijk een hogere verloning. Middelgrote en kleine bedrijven wendden zich meestal tot een verzekeringsonderneming.

*... maar veel hoger
gemiddelde bij IBP's dan bij
verzekeringsondernemingen*

Uitkeringen in rente

*Uitkering als rente
randverschijnsel*

In 2019 worden in totaal 4 rentes uitbetaald door 3 pensioeninstellingen. Er werden zowel in 2018 als 2019 geen nieuwe rentes uitgekeerd.

In totaal wordt ongeveer 744.500 euro aan pensioenrentes uitgekeerd in 2019.

Overlevingspensioen

*437 overlijdensdekkingen
van bedrijfsleiders uitbetaald
in 2019*

In 2019 worden er 437 overlijdensdekkingen van bedrijfsleiders uitbetaald, nagenoeg hetzelfde aantal als in 2017. Ook het totaalbedrag aan uitgekeerde overlijdenskapitalen blijft ongeveer gelijk met 33,7 miljoen euro t.ov. 33 miljoen euro in 2017. Logischerwijs bleef ook het gemiddelde

⁴⁰ Het gaat om brutobedragen.

*Gemiddelde
overlijdensdekking 77.234
euro*

kapitaal uitgekeerd per overlijden nagenoeg gelijk met 77.234 euro in 2019 t.ov. 76.591 euro in 2017.

Een uitkering van de overlijdensdekking in de vorm van een rente is zeer uitzonderlijk. Gedurende de periode 2018 - 2019 wordt welgeteld één overlijdensrente uitbetaald en dit naar aanleiding van een overlijden dat plaatsvond vóór 2014.

Karakteristieken van de pensioeninstellingen

Verzekeringsondernemingen hebben nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders

Verzekeringsondernemingen hebben nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders. Op 1 januari 2020 wordt maar liefst 99,9% van de toezeggingen door een verzekeringsonderneming beheerd.

Het hoeft dan ook niet te verbazen dat deze verhouding zich in alles weerspiegelt:

- verzekeringsondernemingen innen 99% van de bijdragen; IBP's 1%;
- verzekeringsondernemingen beheren 99% van de reserves; IBP's 1%;
- verzekeringsondernemingen keren 98,8% uit van het totale bedrag van aanvullende pensioenkapitalen; IBP's 1,2%.

In totaal beheren 24 verzekeringsondernemingen en 28 IBP's minstens één pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL.

Karakteristieken van de transfers

Inrichters kunnen ervoor opteren om de reserves die zij opbouwen voor hun bedrijfsleider(s) naar een andere pensioeninstelling over te dragen voor het verdere beheer. Wanneer een bedrijfsleider die een pensioentoezegging geniet, ophoudt bedrijfsleider van de inrichter van die toezegging te zijn, heeft hij zelf het recht om zijn reserves over te dragen naar een andere pensioeninstelling⁴¹. In beide gevallen gaat het om een transfer van reserves van een pensioeninstelling naar een andere.

444 uitgaande transfers in 2019

In 2019 rapporteerden de pensioeninstellingen 444 uitgaande transfers voor een totaalbedrag aan reserves van 31 miljoen euro. Dit betekent een daling, zowel in aantallen als in bedragen, ten opzichte 2017. Toen ging het nog om 581 uitgaande transfers, voor een totaalbedrag van 46 miljoen euro.

⁴¹ Weliswaar voor zover deze instelling deze reserves zal beheren overeenkomstig de WAPBL (cf. artikel 40, § 1 van de WAPBL).

BESLUIT

De voornaamste vaststellingen voor de verslagperiode van 1 januari 2018 tot 1 januari 2020 met betrekking tot het aanvullend pensioen voor zelfstandige bedrijfsleiders zijn de volgende:

- Op 1 januari 2020 zijn er 319.602 pensioentoezeggingen aan zelfstandige bedrijfsleiders:
 - o het leeuwendeel betreft toezeggingen van het type vaste bijdragen (94%) en kent slechts één aangeslotene (97%);
 - o verzekeringsondernemingen hebben nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders (99,9% van de toezeggingen);
 - o 71,6% van de pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders wordt beheerd via een tak 21 product. Dit is een verdere afname in vergelijking met 1 januari 2018, toen nog 75% beheerd werd via een tak 21 product, ten voordele van beheer via een gemengd product (stijging tot 27,1%, komend van 24%). Het beheer exclusief via een tak 23 product stijgt zeer licht (van 1% naar 1,2%).
- Op 1 januari 2020 zijn er 232.593 bedrijfsleiders aangesloten bij een pensioentoezegging onder het WAPBL-regime:
 - o 6,4% meer dan op 1 januari 2018;
 - o 75% van de bedrijfsleiders is mannelijk, 25% vrouwelijk;
 - o 30% is jonger dan 45 jaar, 37% bevindt zich in de leeftijdsklasse van 45 t.e.m. 54 jaar en 33% is 55 jaar of ouder.
- In totaal zijn er op 1 januari 2020 208.641 inrichters die één of meerdere pensioentoezeggingen onder het WAPBL-regime hebben toegekend (zijnde 8% meer dan op 1 januari 2018).
- In de loop van 2019 wordt er voor 1,66 miljard euro aan bijdragen betaald in het kader van pensioentoezeggingen aan een bedrijfsleider; dit is 3 % meer dan in 2017.
- Op 1 januari 2020 is er onder het WAPBL-regime voor 19,6 miljard euro aan reserves opgebouwd, zijnde 12% meer dan op 1 januari 2018:
 - o de gemiddelde reserve bedraagt 84.258 euro;
 - o de mediaanreserve bedraagt daarentegen slechts 34.960 euro.
- In 2019 wordt aan 6.625 bedrijfsleiders een aanvullend pensioen uitbetaald voor een totaalbedrag van 856 miljoen euro:
 - o er ging geen enkel nieuw aanvullend pensioen in onder de vorm van een rente;
 - o gemiddeld ontvangt een bedrijfsleider ongeveer 129.224 euro als pensioenkapitaal (13% meer dan in 2017).
- In 2019 worden er 437 overlijdensdekkingen van bedrijfsleiders uitbetaald, ongeveer evenveel als in 2017:
 - o het gemiddelde kapitaal dat wordt uitgekeerd per overlijden blijft in 2019 met 77.234 euro ongeveer hetzelfde als in 2017.

Deel IV - WAPZNP

Karakteristieken van de WAPZNP-overeenkomsten

Inleiding: WAPZNP

Het VAPZ (zie deel II) staat open voor elke zelfstandige. Zelfstandige bedrijfsleiders kunnen hiernaast ook genieten van een bijkomend aanvullend pensioen dat hen wordt toegezegd door de onderneming waarvan zij bedrijfsleider zijn via het stelsel van de WAPBL (zie deel III). Voor een zelfstandige die geen bedrijfsleider was, stopte het verhaal in de tweede pijler evenwel bij het VAPZ. Met de wet van 18 februari 2018⁴² heeft de wetgever deze lacune willen aanpakken door ook voor de laatstgenoemde categorie zelfstandigen een bijkomende mogelijkheid te voorzien om een aanvullend pensioen op te bouwen in de tweede pijler: het aanvullend pensioen voor zelfstandigen actief als natuurlijke persoon. Deze wet trad in werking op 30 juni 2018.

Net als bij een VAPZ-overeenkomst is er geen sprake van een inrichter bij een WAPZNP-overeenkomst. De zelfstandige sluit op eigen initiatief een overeenkomst af met een pensioeninstelling naar keuze. Anderzijds is voor WAPZNP-overeenkomsten, net als voor WAPBL-pensioentoezeggingen, enkel een wettelijk minimumkader voorzien. Zo is er bv. in tegenstelling tot voor VAPZ-overeenkomsten geen sprake van de wettelijke zogenaamde 0%-garantie.

Het WAPZNP is een zeer recent regime zodat er nog geen uitspraken mogelijk zijn over evoluties in dit verslag.

Beheer van de WAPZNP-overeenkomsten

51% beheerd via gemengd product, 44% via tak 21

Verzekeringsondernemingen beheren 96% van de WAPZNP-overeenkomsten. 51% wordt beheerd via een verzekeringsproduct dat is gebaseerd op een combinatie van tak 21 en tak 23; 44% exclusief via tak 21 en 1% exclusief via tak 23.

IBP's beheren de resterende 4% van de WAPZNP-overeenkomsten via een middelenverbintenis

Totaal aantal WAPZNP-overeenkomsten

1 januari 2020: 5.135 WAPZNP-overeenkomsten

Op 1 januari 2020 zijn er 5.135 WAPZNP-overeenkomsten.

⁴² Wet van 18 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake aanvullende pensioenen en tot instelling van een aanvullend pensioen voor de zelfstandigen actief als natuurlijk persoon, voor de meewerkende echtgenoten en voor de zelfstandige helpers.

Karakteristieken van de aangesloten zelfstandigen

5.027 zelfstandigen
aangesloten bij een WAPZNP-
overeenkomst

Op 1 januari 2020 hebben in totaal 5.027 zelfstandigen een pensioenreserve opgebouwd in een WAPZNP-overeenkomst. In wat volgt, wordt de situatie op 1 januari 2020 besproken. Meer details voor 1 januari 2019 zijn in de statistische bijlage terug te vinden.

Actieven en slapers

Verhouding slapers/actieven
4,9%.

Er zijn 4.787 actieve aangeslotenen, 159 zgn. 'slapers' en 81 zelfstandigen die zowel het statuut van actieve aangeslotene als dat van slaper hebben⁴³. Dit geeft een verhouding slapers/actieven van 4,9%⁴⁴.

Geslacht

41% vrouwelijk,
59% mannelijk

59% van de aangesloten zelfstandigen is een man, 41% een vrouw.

Leeftijd

34% jonger dan 45 jaar,
31% 45 t.e.m. 54 jaar,
35% ouder dan 54 jaar.

34% van de zelfstandigen met een WAPZNP-overeenkomst, is jonger dan 45 jaar. 31% is 45 jaar of ouder, maar jonger dan 55 jaar. De resterende 35% is ouder dan 54 jaar.

Vrouwelijke aangeslotenen
gemiddeld jonger dan
mannelijke

De populatie vrouwelijke zelfstandigen is op 1 januari 2020 globaal beschouwd jonger dan de populatie mannelijke zelfstandigen. 38% is jonger dan 45 jaar en 30% is 55 jaar of ouder. Bij de mannelijke zelfstandigen is maar 32% jonger dan 45 jaar en is 38% 55 jaar of ouder.

Cumulatie met andere aanvullende pensioenstelsels

98% bouwt tevens
aanvullend pensioen op in het
kader van de WAPZ

De meeste zelfstandigen met een WAPZNP-overeenkomst bouwen niet enkel via deze overeenkomst een aanvullend pensioen op. Slechts bij 1% van de aangeslotenen is dit het geval.

98% van de WAPZNP-aangeslotenen bouwt tevens een aanvullend pensioen op met een VAPZ-overeenkomst (zie deel II). 69% hiervan houdt het op de combinatie VAPZ-WAPZNP. 29% combineert het VAPZ en het WAPZNP met een aanvullend pensioen opgebouwd in één of meerdere van de andere stelsels. Bij het gros hiervan (23% van de 29%) gaat het om een aanvullend pensioen opgebouwd als (ex-)werknemer onder het regime van de WAP.

⁴³ Een zelfstandige wordt een 'slaper' genoemd indien hij het voorgaande jaar geen bijdragen heeft betaald in zijn WAPZNP-overeenkomst.

⁴⁴ Zijnde (159 + 81) slapers / (4.787 + 81) actieven.

Karakteristieken van de bijdragen

Bedrag van de bijdragen

*38,7 miljoen euro aan
bijdragen
Gemiddeld 7.829 euro
gestort*

Er wordt in de loop van 2019 in totaal voor 38,7 miljoen euro aan bijdragen betaald in het kader van een WAPZNP-overeenkomst. Dit betekent dat per actieve zelfstandige in de loop van 2019 gemiddeld 7.829 euro wordt gestort in een WAPZNP-overeenkomst.

Type pensioeninstelling

*91% van de bijdragen gestort
aan verzekerings-
ondernemingen*

91% van de bijdragen wordt gestort aan een verzekeringsonderneming; 9% aan IBP's.

Karakteristieken van de verworven reserves

De opgebouwde pensioenrechten bedragen 7,4 miljoen euro

Op 1 januari 2020 bedragen de verworven reserves (i.e. de uitstaande opgebouwde pensioenrechten) opgebouwd in alle WAPZNP-overeenkomsten samen 70,4 miljoen euro.

Gemiddelde verworven reserve bedraagt 13.997 euro, mediaan slechts 6.112 euro

Op 1 januari 2020 heeft een zelfstandige gemiddeld een verworven reserve van ongeveer 14.000 euro opgebouwd. De mediaan bedraagt minder dan de helft van dit bedrag (6.112 euro). Net zoals dit bij het WAPZ- en het WAPBL-regime het geval is, zijn er opmerkelijke verschillen waar te nemen in functie van een aantal parameters.

Verworven reserves in functie van leeftijd

Gemiddeld 20.789 euro in de categorie 55 tot 64 jaar

De reserve ligt hoger in de hogere leeftijdscategorieën. Zelfstandigen van 35 t.e.m. 44 jaar hebben op 1 januari 2020 gemiddeld een reserve van 10.003 euro. Bij een zelfstandige die behoort tot de leeftijdsklasse van 45 t.e.m. 54 jaar loopt dit bedrag lichtjes op tot 12.446 euro. Zelfstandigen van 55 t.e.m. 64 jaar hebben gemiddeld een reserve van 20.789 euro en zelfstandigen ouder dan 64 jaar hebben tot slot gemiddeld een reserve van 36.253 euro.

53% van de totale WAPZNP-reserves behoort toe aan de 35% zelfstandigen met een WAPZNP-overeenkomst die ouder zijn dan 54 jaar.

Verworven reserves in functie van geslacht

Reserve van vrouwen gemiddeld 23% lager

Het geslacht blijkt eveneens een belangrijke parameter te zijn voor de omvang van de reserves. Een vrouwelijke zelfstandige heeft op 1 januari 2020 gemiddeld een reserve van 11.877 euro opgebouwd. Dit is 23 % minder dan de 15.444 euro die een mannelijke zelfstandige op dat moment gemiddeld heeft opgebouwd.

Enkel in de zeer beperkte categorie aangeslotenen jonger dan 25 jaar (10 zelfstandigen) hebben vrouwen gemiddeld een iets hogere reserve opgebouwd dan de mannen. In alle andere leeftijdscategorieën is de gemiddelde reserve van een vrouwelijke zelfstandige lager (8% minder in de categorie van 25 t.e.m. 34 jaar, 14% minder in de categorie van 35 t.e.m. 44 jaar, 8% minder in de categorie van 45 t.e.m. 54 jaar en 25% minder in de categorie ouder dan 54 jaar).

86% van de reserves komen toe aan actieve aangeslotenen, 14% aan slapers

Verworven reserves in functie van statuut (actief en/of slaper)

Op 1 januari 2020 komen 60,5 miljoen euro van de reserves toe aan actieve aangeslotenen (86%); 10 miljoen euro aan zgn. 'slapers'⁴⁵ (14%).

⁴⁵ Dit zijn zelfstandigen die gedurende het betrokken jaar geen bijdrage hebben gestort in de WAPZNP-overeenkomst die is gekoppeld aan de betrokken reserves.

Beheer van de verworven reserves

*Verzekeringsondernemingen
beheren 95,5% van de
reserves...
... en doen dit voornamelijk
via tak 21*

Verzekeringsondernemingen staan in voor het beheer van 95,5% van de reserves. Zij beheren 40,3 miljoen euro via een tak 21 product (57,3% van alle reserves), 3,2 miljoen euro via een tak 23 product (4,6% van alle reserves) en 23,6 miljoen euro via een product dat is gebaseerd op een combinatie van tak 21 en tak 23 (33,6% van alle reserves).

IBP's beheren de resterende 3,1 miljoen euro reserves van WAPZNP-overeenkomsten steeds via een middelverbintenis (4,5% van alle reserves)⁴⁶.

⁴⁶ Op dit ogenblik beheert elke Belgische IBP de haar toevertrouwde gelden via een middelverbintenis, ongeacht het regime waaronder de haar toevertrouwde gelden ressorteren.

Karakteristieken van de uitkeringen⁴⁷

Rustpensioen

*6 WAPZNP-overeenkomsten
vereffend in 2019*

In de loop van 2019 worden 6 WAPZNP-overeenkomsten vereffend naar aanleiding van een pensionering. Het gaat steeds om een eenmalig kapitaal uitgekeerd door een verzekeringsonderneming. Er worden geen rentes uitgekeerd.

*Gemiddeld pensioenkapitaal
28.323 euro*

Het totaalbedrag aan uitgekeerde pensioenkapitalen bedraagt in 2019 169.941 euro. Gemiddeld wordt bij de vereffening van een WAPZNP-overeenkomst 28.323 euro uitbetaald.

Overlevingspensioen

*1 overlijdenskapitaal van
19.967 euro*

In 2019 wordt er 1 overlijdensdekking uitbetaald die gekoppeld is aan een WAPZNP-overeenkomst; goed voor een kapitaal van 19.967 euro.

⁴⁷ Het gaat om brutobedragen.

BESLUIT

De voornaamste vaststellingen voor de verslagperiode van 1 januari 2018 tot 1 januari 2020 met betrekking tot het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen actief als natuurlijke persoon zijn de volgende:

- Op 1 januari 2020 zijn er 5.135 WAPZNP-overeenkomsten:
 - o Verzekeringsondernemingen beheren 96% van de WAPZNP-overeenkomsten;
 - 51% de WAPZNP-overeenkomsten wordt beheerd via een gemengd product; 44% exclusief via een tak 21 product, 1% exclusief via een tak 23 product.
- Op 1 januari 2020 zijn er 5.027 zelfstandigen met een WAPZNP-overeenkomst:
 - o 59% van de zelfstandigen met een WAPZNP-overeenkomst is mannelijk, 41% vrouwelijk;
 - o 34% is jonger dan 45 jaar, 31% zit in de leeftijdsklasse van 45 t.e.m. 54 jaar en 35% is 55 jaar of ouder.
- In 2019 wordt voor 38,7 miljoen euro aan bijdragen betaald in het kader van WAPZNP-overeenkomsten.
- Op 1 januari 2020 is er onder het WAPZNP-regime voor 70,4 miljoen euro aan verworven reserves opgebouwd:
 - o de gemiddelde verworven reserve bedraagt 13.997 euro;
 - o de mediaan verworven reserve bedraagt daarentegen slechts 6.112 euro;
- In 2019 worden 6 WAPZNP-overeenkomsten vereffend naar aanleiding van de pensionering:
 - o het totaalbedrag dat wordt uitgekeerd als pensioenkapitaal bedraagt 169.941 euro;
 - o gemiddeld wordt bij de vereffening van een WAPZNP-overeenkomst 28.323 euro uitbetaald aan de zelfstandige in kwestie.
- In 2019 wordt er 1 WAPZNP-overlijdensdekking uitbetaald.
 - o Het kapitaal dat werd uitgekeerd was 19.967 euro.

STATISTISCHE BIJLAGE – VAPZ

Karakteristieken van de VAPZ-overeenkomsten

Grafiek 1. Evolutie van het aantal VAPZ-overeenkomsten

Tabel 1. Evolutie van het aantal VAPZ-overeenkomsten

Karakteristieken van de aangesloten zelfstandigen

Grafiek 2a. Aantal unieke aangeslotenen

Grafiek 2b. Aantal unieke aangeslotenen per geslacht

Grafiek 2c. Aantal unieke aangeslotenen per categorie

Tabel 2. Aantal unieke aangeslotenen

Grafiek 3. Verdeling van het aantal aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht

Tabel 3. Verdeling van het aantal aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 4a. Aantal VAPZ-overeenkomsten per zelfstandige

Grafiek 4b. Aantal VAPZ-overeenkomsten per geslacht

Tabel 4. Aantal VAPZ-overeenkomsten per zelfstandige

Grafiek 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

Tabel 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels - Aantal aangeslotenen

Grafiek 6a. Zelfstandigen in hoofdberoep vs actieve aangeslotenen VAPZ

Grafiek 6b. Zelfstandigen in hoofd- en bijberoep vs actieve aangeslotenen VAPZ

Tabel 6. Zelfstandigen in hoofd- en bijberoep vs actieve aangeslotenen VAPZ

Karakteristieken van de bijdragen

Grafiek 7a. VAPZ-bijdragen - IBP vs Verzekeraar

Grafiek 7b. VAPZ-bijdragen - IBP vs Verzekeraar

Tabel 7. VAPZ-bijdragen - IBP vs Verzekeraar

Grafiek 8a. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - VAPZ

Grafiek 8b. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - RIZIV

Grafiek 8c. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - RIZIV niet-zelfstandigen

Grafiek 8d. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - Pre 2004

Grafiek 8e. Verdeling van de bijdragen per type VAPZ-overeenkomst

Tabel 8. Verdeling van de bijdragen per type VAPZ-overeenkomst

Grafiek 9. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht

Tabel 9. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht

Karakteristieken van de verworven reserves

Grafiek 10. Evolutie van de totale verworven reserve

Tabel 10. Evolutie van de totale verworven reserve

Grafiek 11a. Verdeling van de totale verworven reserve volgens leeftijd en geslacht

Grafiek 11b. Verdeling van de totale verworven reserve volgens leeftijd en geslacht

Tabel 11. Verdeling van de totale verworven reserve volgens leeftijd en geslacht

Grafiek 12. Verdeling van de totale verworven reserve volgens geslacht

Tabel 12. Verdeling van de totale verworven reserve volgens geslacht

Grafiek 13a. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie

Grafiek 13b. Gemiddelde verworven reserve per geslacht

Tabel 13. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en geslacht

Grafiek 14. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en geslacht

Tabel 14. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en geslacht

Grafiek 15. Gemiddelde verworven reserve per type contract

Tabel 15. Gemiddelde verworven reserve per type contract

Grafiek 16. Gemiddelde verworven reserve van vrouwen, uitgedrukt als percentage van de gemiddelde verworven reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie
 Tabel 16. Gemiddelde verworven reserve van vrouwen, uitgedrukt als percentage van de gemiddelde verworven reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie
 Grafiek 17a. Mediaan verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht
 Grafiek 17b. Mediaan verworven reserve per geslacht
 Tabel 17. Mediaan verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht
 Grafiek 18. Mediaan en gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)
 Tabel 18. Mediaan en gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)
 Grafiek 19a. Verworven reserve in functie van het statuut
 Grafiek 19b. Verworven reserve in functie van het type beheer
 Tabel 19. Verworven reserve in functie van het statuut en type beheer

Karakteristieken van de uitkeringen

Grafiek 20a. Totaal uitgekeerd pensioenkapitaal
 Grafiek 20b. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal
 Tabel 20. Uitgekeerd pensioenkapitaal
 Grafiek 21a. Totaal uitgekeerde pensioenrente
 Grafiek 21b. Gemiddeld uitgekeerde pensioenrente
 Tabel 21. Uitgekeerde pensioenrente
 Grafiek 22a. Aantal uitbetalingen van een pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 22b. Totaal uitgekeerd pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst
 Tabel 22. Totaal uitgekeerd pensioenkapitaal en aantal uitbetalingen per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 23a. Aantal nieuwe begunstigten van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 23b. Totaal aantal begunstigten van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 23c. Totaal bedrag aan uitbetaalde pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst
 Tabel 23. Uitgekeerde pensioenrentes en aantal begunstigten per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 24. Uitkering van een pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst
 Tabel 24. Uitkering van een pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 25. Uitkeringen van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst
 Tabel 25. Uitkeringen van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 26 - Uitkering van een kapitaal bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst
 Tabel 26 - Uitkering van een kapitaal bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 27. Uitkering van een rente bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst
 Tabel 27. Uitkering van een rente bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst
 Grafiek 28. Uitkering van een kapitaal bij overlijden
 Tabel 28. Uitkering van een kapitaal bij overlijden
 Grafiek 29. Uitkering van een rente bij overlijden
 Tabel 29. Uitkering van een rente bij overlijden

Karakteristieken van het beheer van de VAPZ-overeenkomsten

Grafiek 30. Totaal aantal VAPZ-overeenkomsten - IBP vs verzekeraar
 Tabel 30. Totaal aantal VAPZ-overeenkomsten - IBP vs verzekeraar
 Grafiek 31. VAPZ-overeenkomsten per type beheer
 Tabel 31. VAPZ-overeenkomsten per type beheer
 Grafiek 32a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche toegekend (gemiddeld) rendement
 Grafiek 32b. Gewogen gemiddeld toegekend rendement op basis van reserve en aansluitingen
 Tabel 32. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche toegekend (gemiddeld) rendement

Grafiek 33a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddeld gewaarborgd rendement in tak 21

Grafiek 33b. Gewogen gemiddeld gewaarborgd rendement in tak 21 op basis van reserve en aansluitingen

Tabel 33. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddeld gewaarborgd rendement in tak 21

Grafiek 34a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddelde winstdeelname tak 21

Grafiek 34b. Gewogen gemiddelde winstdeelname in tak 21 op basis van reserve en aansluitingen

Tabel 34. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddelde winstdeelname tak 21

Grafiek 35a. Verdeling aantal (actieve) VAPZ-overeenkomsten per tranche inningstoeslag (gemiddelde)

Grafiek 35b. Gewogen gemiddelde inningstoeslag in functie van de bijdragen

Tabel 35. Verdeling aantal (actieve) VAPZ-overeenkomsten per tranche inningstoeslag (gemiddelde)

Grafiek 36a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche andere kosten: acquisitietoeslag (gemiddelde) en inventaristoeslag (gemiddelde)

Grafiek 36b. Gewogen gemiddelde acquisitietoeslag in functie van de bijdragen en gewogen gemiddelde inventaristoeslag in functie van de reserve

Tabel 36. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche andere kosten: acquisitietoeslag (gemiddelde) en inventaristoeslag (gemiddelde)

Grafiek 37. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche beleggingsrendement onderliggende portefeuille

Tabel 37. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche beleggingsrendement onderliggende portefeuille

Karakteristieken van de sociale VAPZ-overeenkomsten

Grafiek 38. Evolutie technische voorzieningen solidariteitsfonds

Tabel 38. Evolutie technische voorzieningen solidariteitsfonds

Grafiek 39a. Aantal aangeslotenen met een sociale VAPZ-overeenkomst

Grafiek 39b. Evolutie van de verdeling van de aangeslotenen per type solidariteitsprestatie

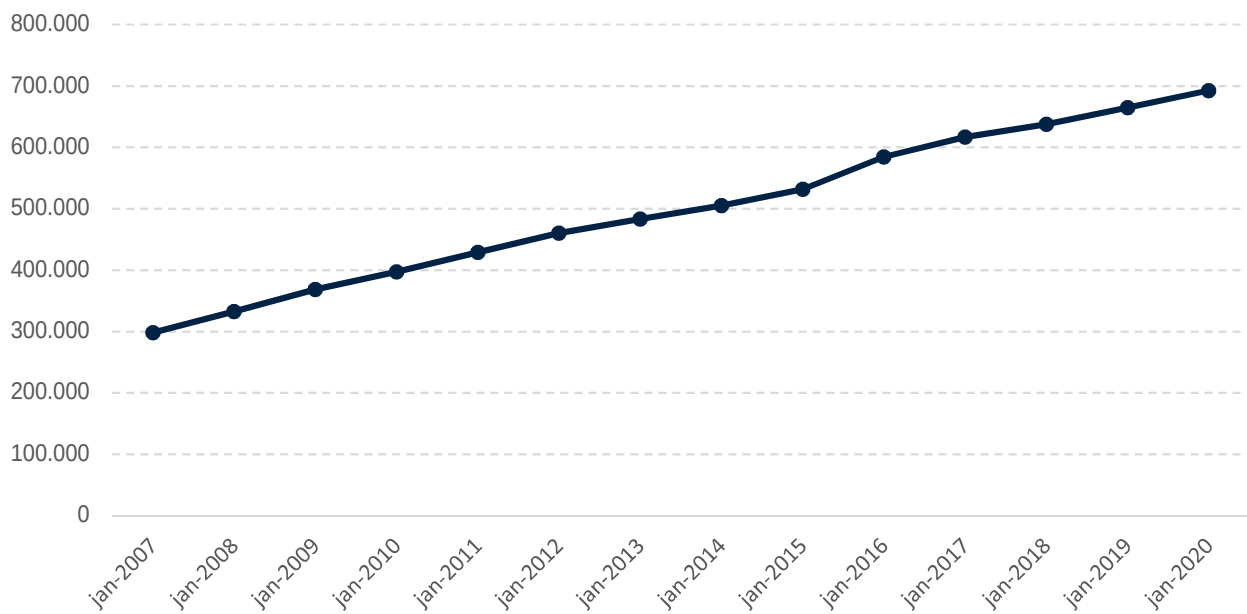
Tabel 39. Aantal aangeslotenen per type solidariteitsprestatie

Grafiek 40a. Aantal begunstigden per type solidariteitsprestatie

Grafiek 40b. Gemiddeld uitgekeerd bedrag per type solidariteitsprestatie

Tabel 40. Aantal begunstigden en gemiddeld uitgekeerd bedrag per type solidariteitsprestatie

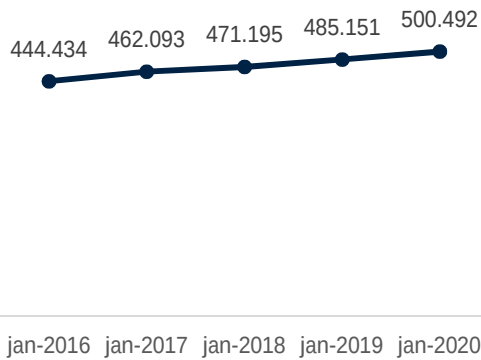
Grafiek 1. Evolutie van het aantal VAPZ-overeenkomsten

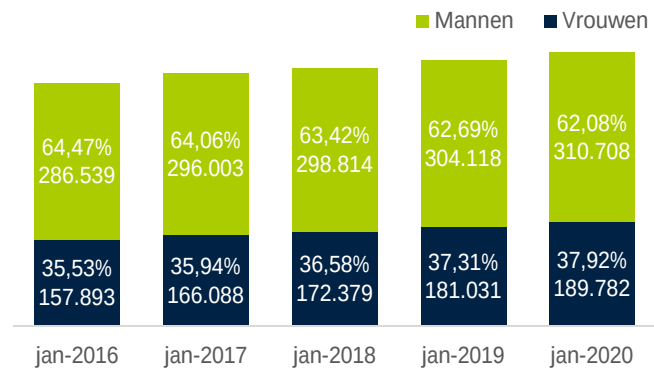
Tabel 1. Evolutie van het aantal VAPZ-overeenkomsten

Aantal overeenkomsten	
jan-2007	298.166
jan-2008	332.848
jan-2009	368.355
jan-2010	397.547
jan-2011	428.878
jan-2012	460.291
jan-2013	483.183
jan-2014	505.326
jan-2015	531.740
jan-2016	584.658
jan-2017	616.748
jan-2018	637.508
jan-2019	664.755
jan-2020	692.708

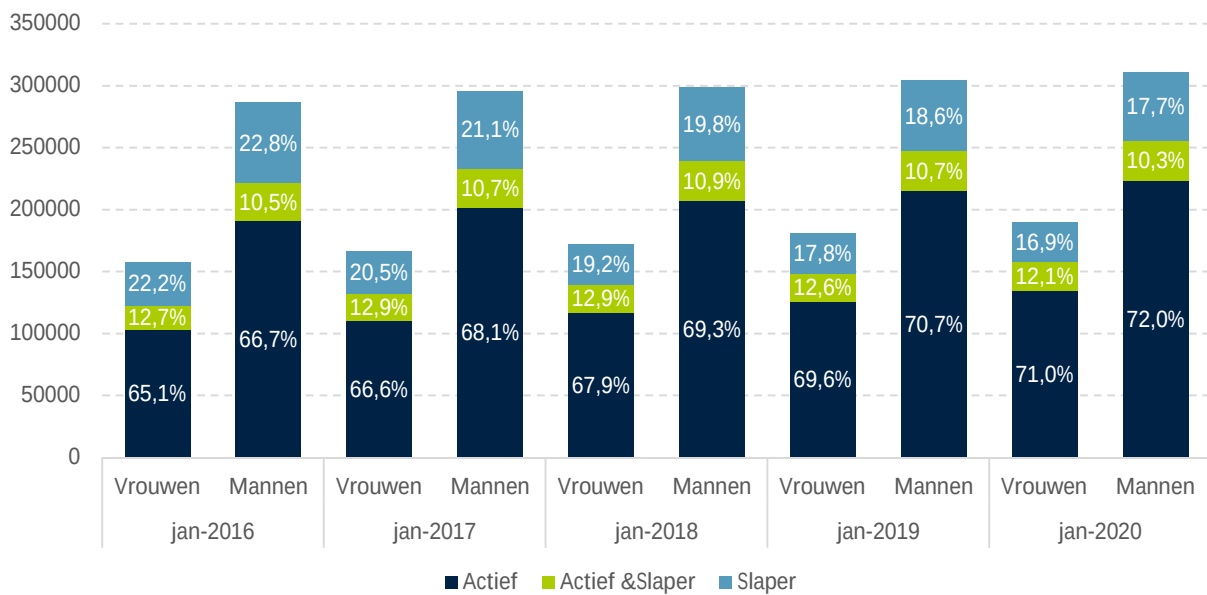
Grafiek 2a. Aantal unieke aangeslotenen

Grafiek 2b. Aantal unieke aangeslotenen per geslacht

Grafiek 2c. Aantal unieke aangeslotenen per categorie

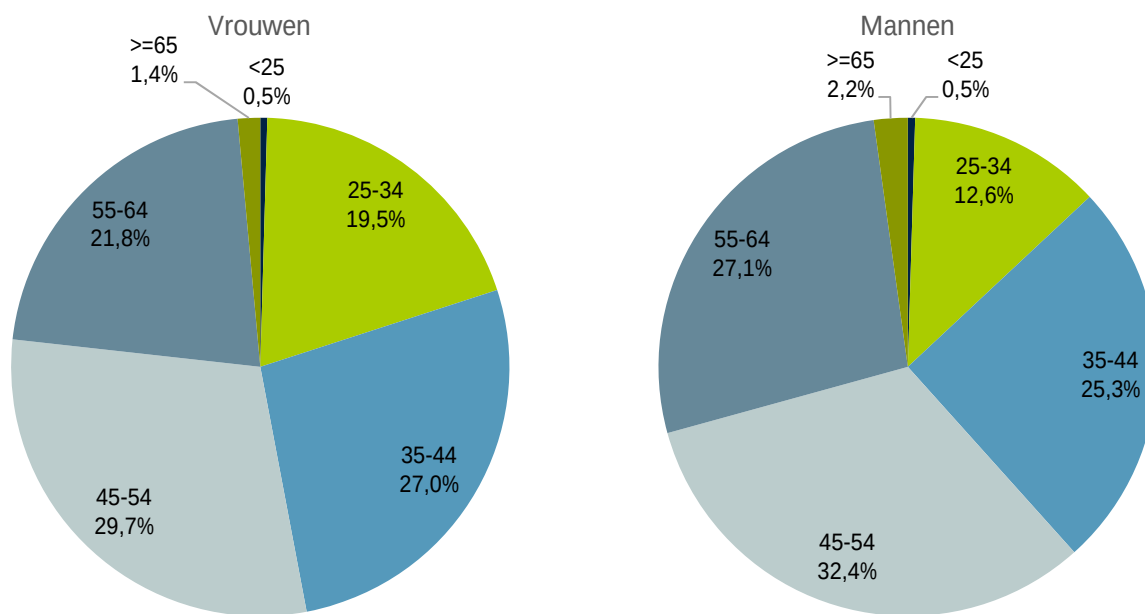

Tabel 2. Aantal unieke aangeslotenen*

	Actief	Actief & Slaper	Slaper	Totaal
jan-2016	293.827	50.197	100.408	444.432
Vrouwen	102.836	20.022	35.035	157.893
Mannen	190.991	30.175	65.373	286.539
jan-2017	312.202	53.163	96.726	462.091
Vrouwen	110.575	21.387	34.126	166.088
Mannen	201.627	31.776	62.600	296.003
jan-2018	324.017	54.803	92.373	471.193
Vrouwen	116.978	22.287	33.114	172.379
Mannen	207.039	32.516	59.259	298.814
jan-2019	341.108	55.274	88.767	485.149
Vrouwen	125.983	22.819	32.229	181.031
Mannen	215.125	32.455	56.538	304.118
jan-2020	358.489	54.848	87.153	500.490
Vrouwen	134.769	22.926	32.087	189.782
Mannen	223.720	31.922	55.066	310.708

* Unieke aangeslotenen waarvan het geslacht gekend is en die reeds een verworven reserve hebben opgebouwd

Grafiek 3. Verdeling van het aantal aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

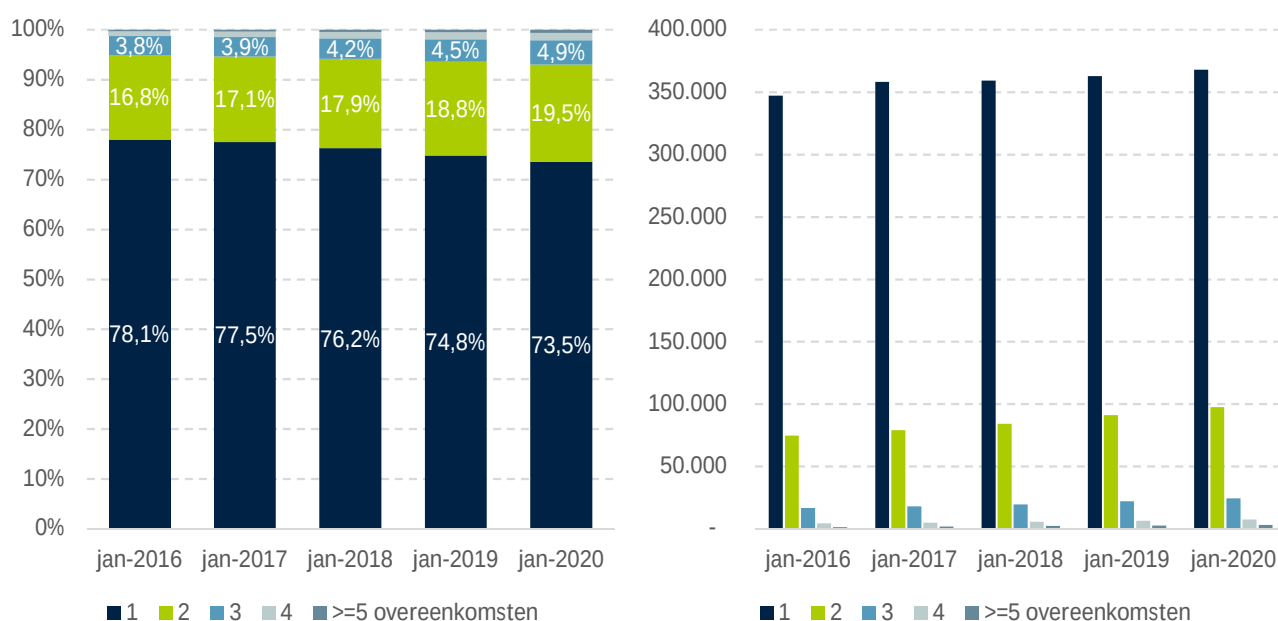

Tabel 3. Verdeling van het aantal aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht*

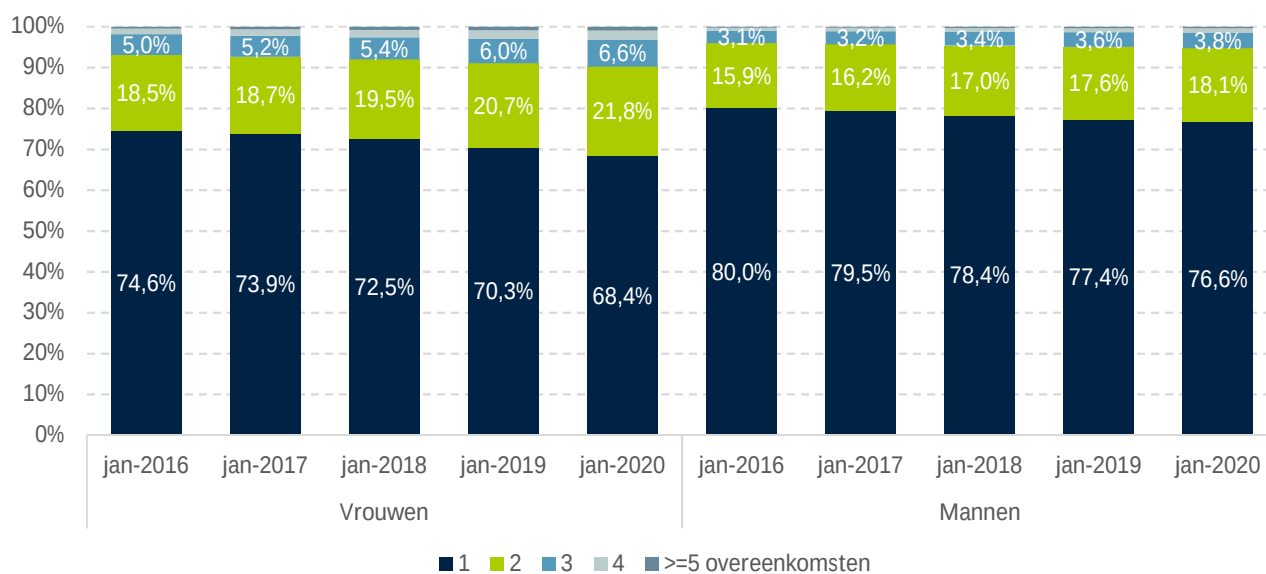
	<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Totaal
jan-2016	2.805	66.875	122.447	142.210	99.925	10.170	444.432
Vrouwen	1.018	30.455	45.904	48.844	29.280	2.392	157.893
Mannen	1.787	36.420	76.543	93.366	70.645	7.778	286.539
jan-2017	2.688	69.147	124.767	147.529	106.963	10.997	462.091
Vrouwen	961	31.924	47.160	51.255	32.121	2.667	166.088
Mannen	1.727	37.223	77.607	96.274	74.842	8.330	296.003
jan-2018	2.425	70.050	125.400	150.679	112.133	10.506	471.193
Vrouwen	859	32.971	48.098	53.029	34.805	2.617	172.379
Mannen	1.566	37.079	77.302	97.650	77.328	7.889	298.814
jan-2019	2.387	73.341	127.368	154.019	118.231	9.803	485.149
Vrouwen	883	35.247	49.477	54.847	37.902	2.675	181.031
Mannen	1.504	38.094	77.891	99.172	80.329	7.128	304.118
jan-2020	2.361	76.120	129.876	157.074	125.535	9.524	500.490
Vrouwen	874	37.086	51.258	56.455	41.372	2.737	189.782
Mannen	1.487	39.034	78.618	100.619	84.163	6.787	310.708

* Unieke aangeslotenen waarvan het geslacht gekend is en die reeds een verworven reserve hebben opgebouwd

Grafiek 4a. Aantal VAPZ-overeenkomsten per zelfstandige

Grafiek 4b. Aantal VAPZ-overeenkomsten per geslacht

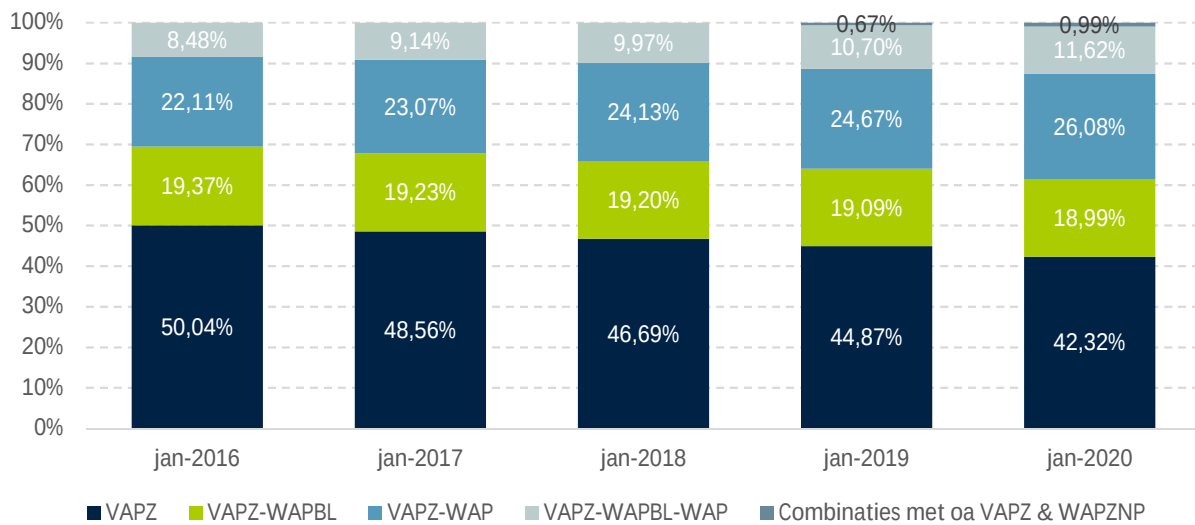

Tabel 4. Aantal VAPZ-overeenkomsten per zelfstandige*

	1 overeenkomst	2 overeenkomsten	3 overeenkomsten	4 overeenkomsten	>=5 overeenkomsten
jan-2016	347.054	74.838	16.743	4.336	1.463
jan-2017	358.046	79.027	18.097	5.028	1.895
jan-2018	359.238	84.274	19.594	5.773	2.316
jan-2019	362.743	91.126	22.007	6.575	2.700
jan-2020	367.891	97.623	24.417	7.437	3.124

* Unieke aangeslotenen die pensioenrechten opbouwen of hebben opgebouwd

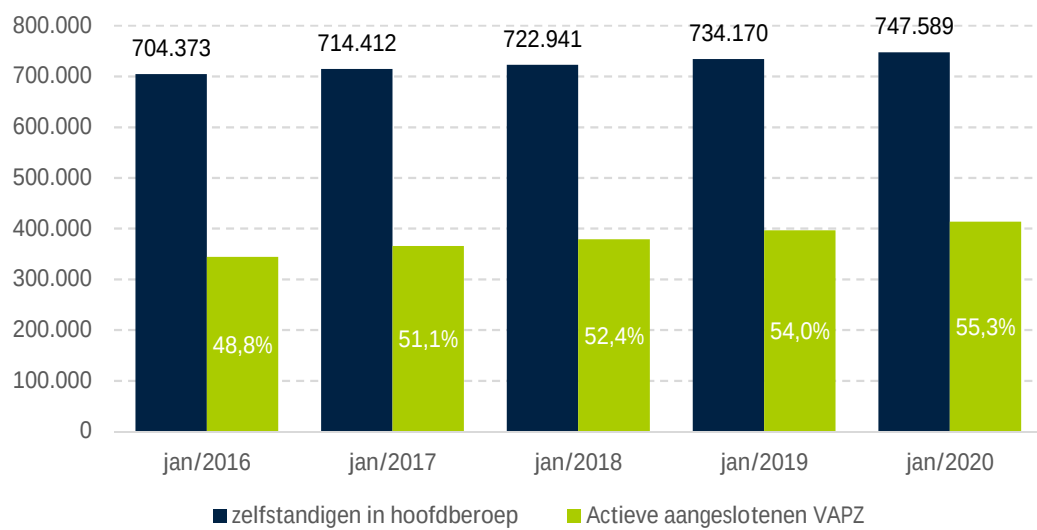
Grafiek 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

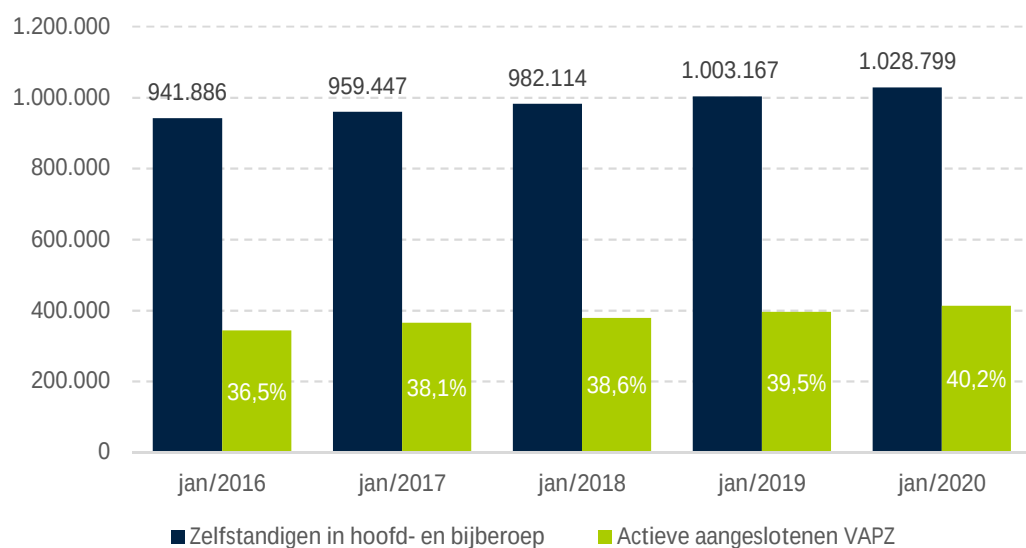
Tabel 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels - Aantal aangeslotenen

	VAPZ	VAPZ-WAPBL	VAPZ-WAP	VAPZ-WAPBL-WAP	Combinaties met oa VAPZ en WAPZNP
jan-2016	224.971	87.089	99.412	38.106	
jan-2017	227.329	89.998	107.999	42.788	
jan-2018	222.753	91.599	115.124	47.568	
jan-2019	220.035	93.629	120.962	52.459	3.283
jan-2020	213.652	95.848	131.667	58.644	4.986

Grafiek 6a. Zelfstandigen in hoofdberoep vs actieve aangeslotenen VAPZ

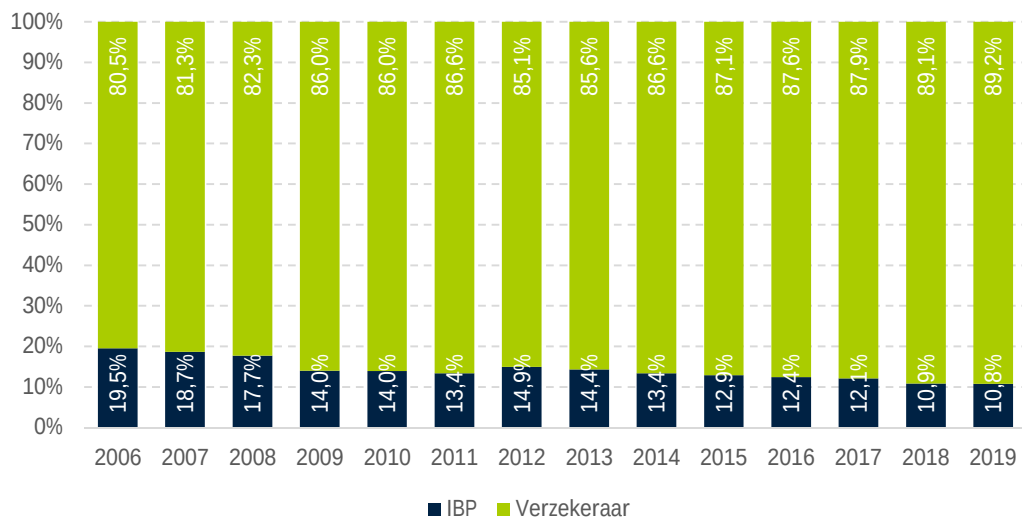
Grafiek 6b. Zelfstandigen in hoofd- en bijberoep vs actieve aangeslotenen VAPZ

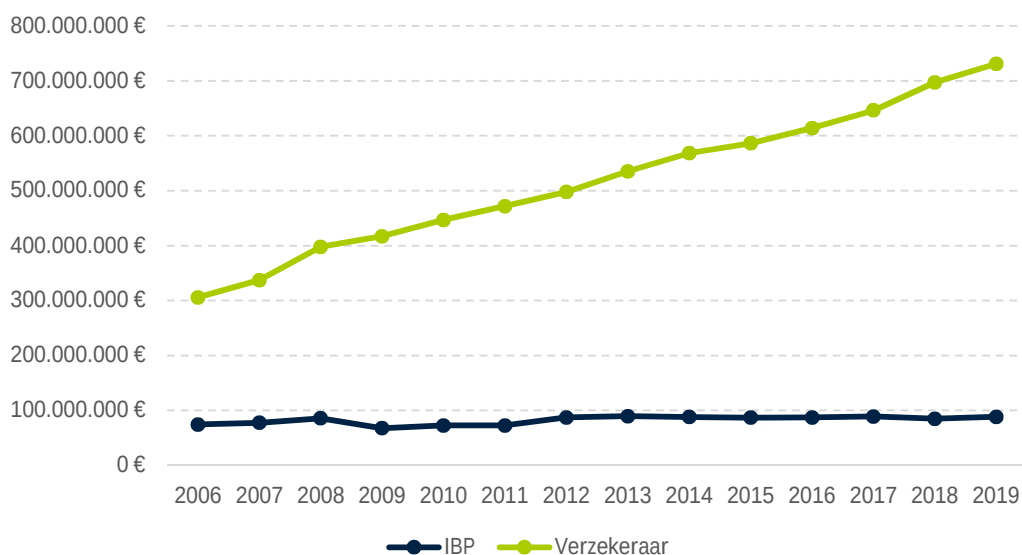
Tabel 6. Zelfstandigen in hoofd- en bijberoep vs actieve aangeslotenen VAPZ

	zelfstandigen in hoofdberoep	zelfstandigen in bijberoep	Zelfstandigen in hoofd- en bijberoep	Actieve aangeslotenen VAPZ
jan/2016	704.373	237.513	941.886	344.024
jan/2017	714.412	245.035	959.447	365.365
jan/2018	722.941	259.173	982.114	378.820
jan/2019	734.170	268.997	1.003.167	396.382
jan/2020	747.589	281.210	1.028.799	413.337

Grafiek 7a. VAPZ-bijdragen - IBP vs Verzekeraar

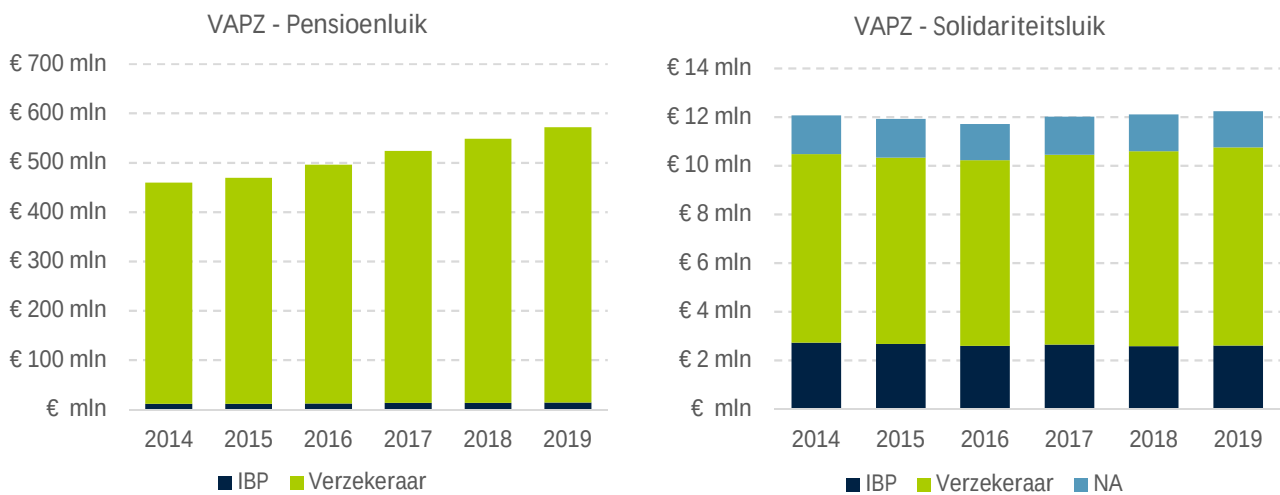
Grafiek 7b. VAPZ-bijdragen - IBP vs Verzekeraar

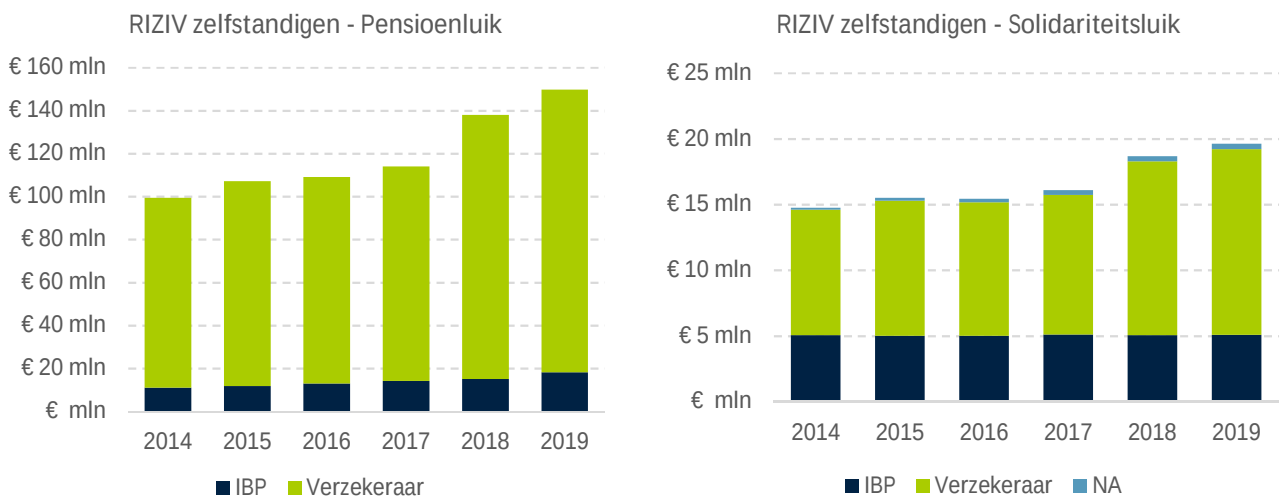
Tabel 7. VAPZ-bijdragen - IBP vs Verzekeraar

	IBP	Verzekeraar
2006	74.322.441 €	306.013.492 €
2007	77.590.756 €	337.171.729 €
2008	85.753.475 €	397.966.621 €
2009	67.867.406 €	417.312.646 €
2010	72.566.900 €	447.022.678 €
2011	72.859.235 €	471.826.092 €
2012	87.362.978 €	497.826.001 €
2013	89.747.058 €	535.647.026 €
2014	88.086.787 €	568.716.934 €
2015	87.030.663 €	586.466.242 €
2016	87.110.751 €	614.056.216 €
2017	89.167.744 €	646.403.822 €
2018	84.946.138 €	697.333.842 €
2019	88.595.185 €	731.237.185 €

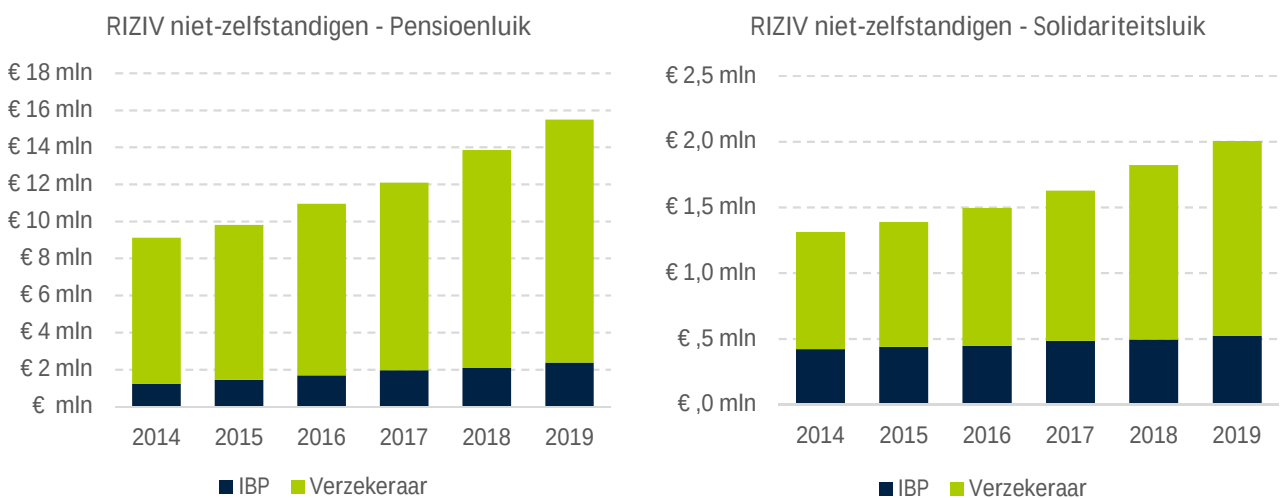
Grafiek 8a. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - VAPZ

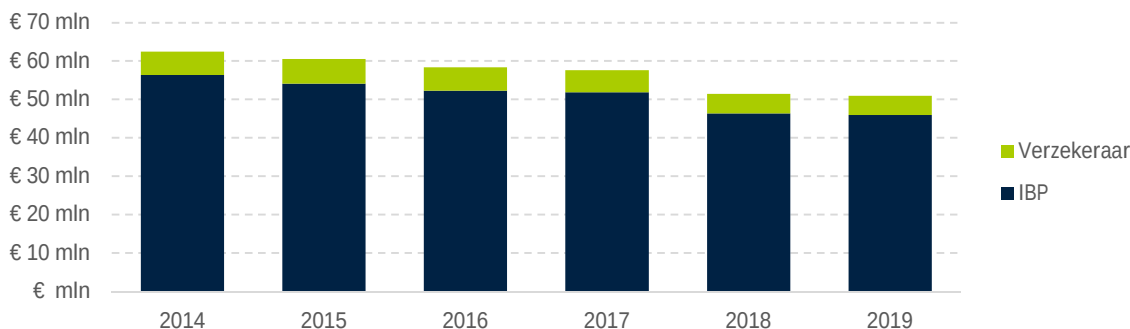
Grafiek 8b. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - RIZIV

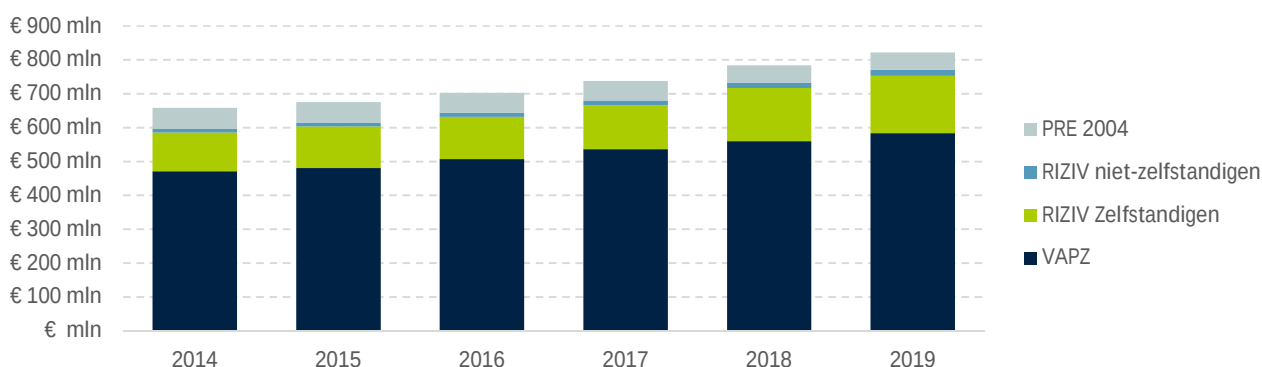
Grafiek 8c. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - RIZIV niet-zelfstandigen

Grafiek 8d. Verdeling van de bijdragen per type overeenkomst - Pre 2004

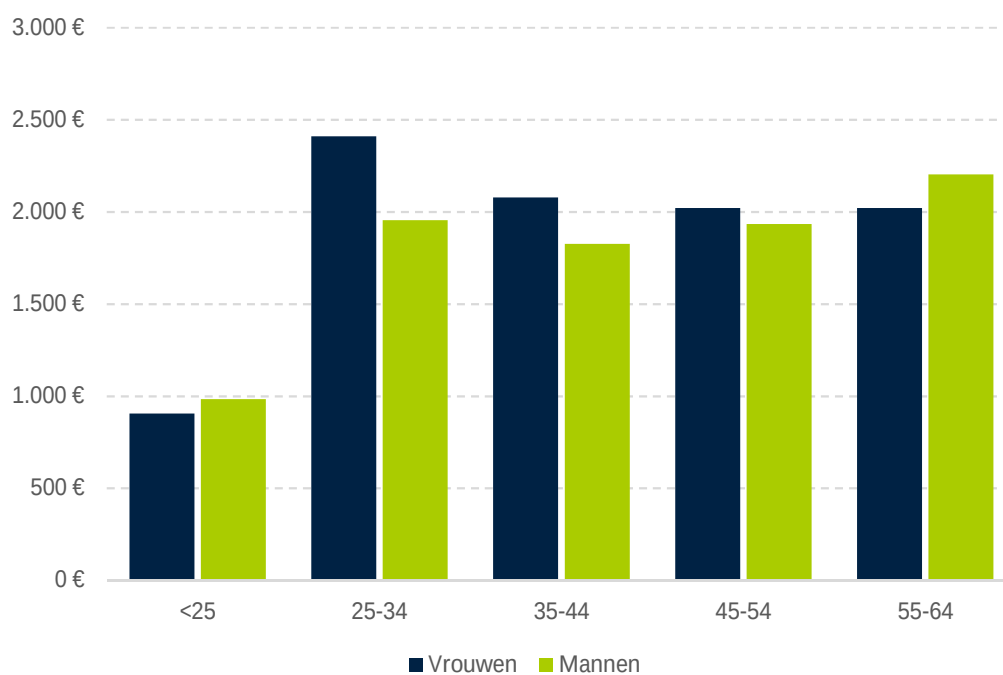
Grafiek 8e. Verdeling van de bijdragen per type VAPZ-overeenkomst

Tabel 8. Verdeling van de bijdragen per type VAPZ-overeenkomst

	VAPZ		RIZIV zelfstandigen		RIZIV niet-zelfstandigen		PRE 2004
	Pensioenluik	Solidariteit	Pensioenluik	Solidariteit	Pensioenluik	Solidariteit	Pensioenluik
2014	459.492.479 €	12.070.698 €	99.367.900 €	14.765.480 €	9.112.535 €	1.312.449 €	62.434.939 €
IBP	11.216.322 €	2.734.204 €	11.089.877 €	5.066.080 €	1.239.247 €	420.956 €	56.320.101 €
Verz.	448.276.157 €	7.737.790 €	88.278.023 €	9.545.347 €	7.873.288 €	891.493 €	6.114.837 €
NA	0 €	1.598.705 €	0 €	154.053 €	0 €	0 €	0 €
2015	469.028.524 €	11.917.687 €	107.146.528 €	15.508.526 €	9.806.072 €	1.388.405 €	60.494.773 €
IBP	11.450.723 €	2.677.107 €	11.931.013 €	5.029.108 €	1.438.832 €	438.352 €	54.065.528 €
Verz.	457.577.801 €	7.655.251 €	95.215.515 €	10.271.136 €	8.367.241 €	950.052 €	6.429.245 €
NA	0 €	1.585.329 €	0 €	208.282 €	0 €	0 €	0 €
2016	495.831.954 €	11.717.746 €	109.105.911 €	15.448.835 €	10.946.051 €	1.495.825 €	58.384.921 €
IBP	12.085.694 €	2.596.142 €	13.014.421 €	5.016.615 €	1.673.971 €	444.962 €	52.278.945 €
Verz.	483.746.260 €	7.634.270 €	96.091.490 €	10.155.278 €	9.272.081 €	1.050.862 €	6.105.976 €
NA	0 €	1.487.334 €	0 €	276.942 €	0 €	0 €	0 €
2017	524.014.230 €	12.010.987 €	114.069.021 €	16.088.870 €	12.092.670 €	1.627.080 €	57.574.795 €
IBP	12.867.997 €	2.646.371 €	14.224.199 €	5.104.740 €	1.965.359 €	484.155 €	51.874.923 €
Verz.	511.146.234 €	7.809.613 €	99.844.822 €	10.633.044 €	10.127.311 €	1.142.925 €	5.699.872 €
NA	0 €	1.555.002 €	0 €	351.085 €	0 €	0 €	0 €
2018	548.315.964 €	12.109.650 €	137.981.856 €	18.670.439 €	13.853.730 €	1.822.272 €	51.433.219 €
IBP	13.262.079 €	2.586.245 €	15.074.976 €	5.055.030 €	2.082.683 €	493.307 €	46.391.817 €
Verz.	535.053.885 €	8.005.294 €	122.906.880 €	13.226.369 €	11.771.047 €	1.328.966 €	5.041.402 €
NA	0 €	1.518.111 €	0 €	389.040 €	0 €	0 €	0 €
2019	571.612.868 €	12.244.840 €	149.806.530 €	19.638.059 €	15.485.978 €	2.003.270 €	50.956.309 €
IBP	13.760.319 €	2.606.093 €	18.295.254 €	5.089.645 €	2.376.144 €	523.059 €	45.944.671 €
Verz.	557.852.549 €	8.144.539 €	131.511.276 €	14.127.138 €	13.109.834 €	1.480.211 €	5.011.638 €
NA	0 €	1.494.208 €	0 €	421.276 €	0 €	0 €	0 €

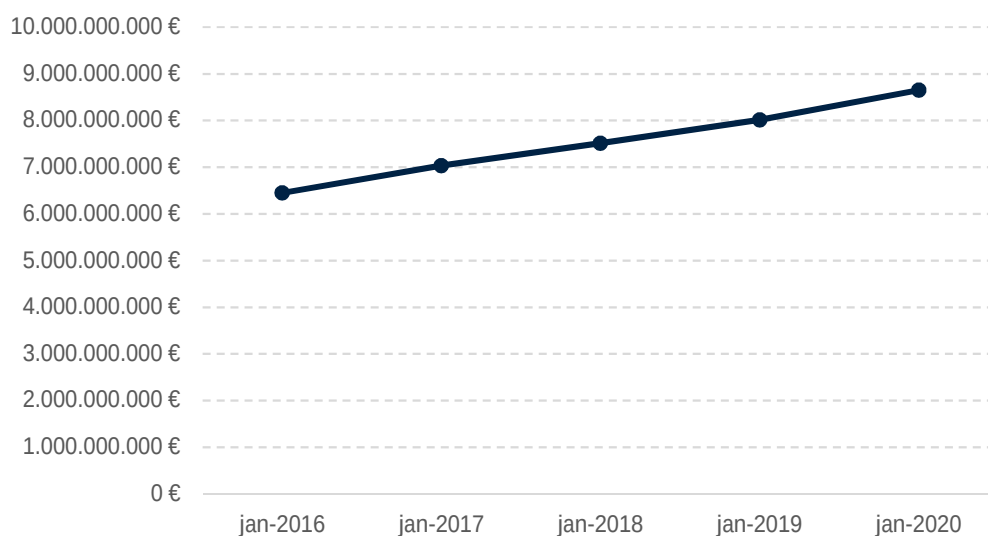
Grafiek 9. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht (2019)

Tabel 9. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht (2019)

	Vrouwen	Mannen
<25	905 €	984 €
25-34	2.410 €	1.954 €
35-44	2.078 €	1.827 €
45-54	2.021 €	1.934 €
55-64	2.021 €	2.204 €

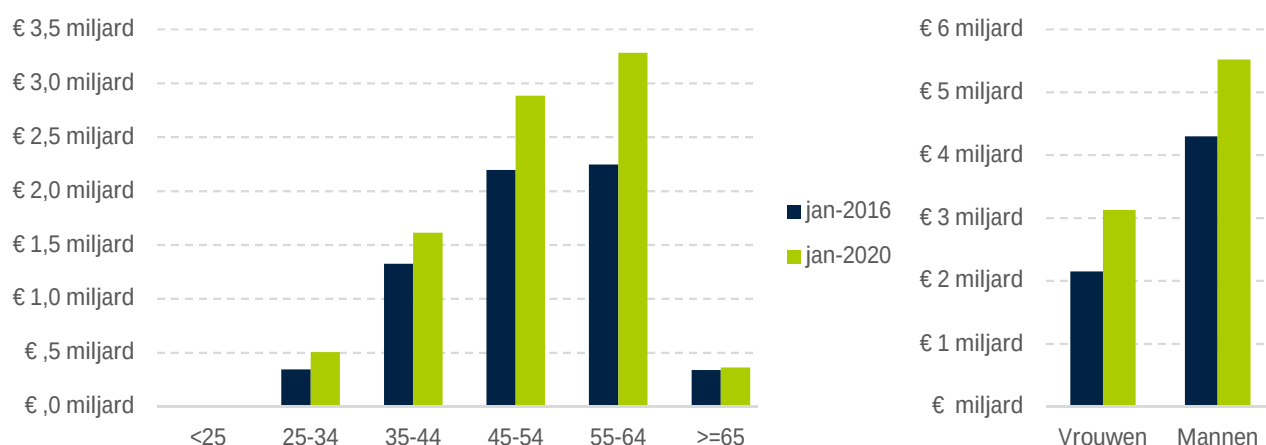
Grafiek 10. Evolutie van de totale verworven reserve

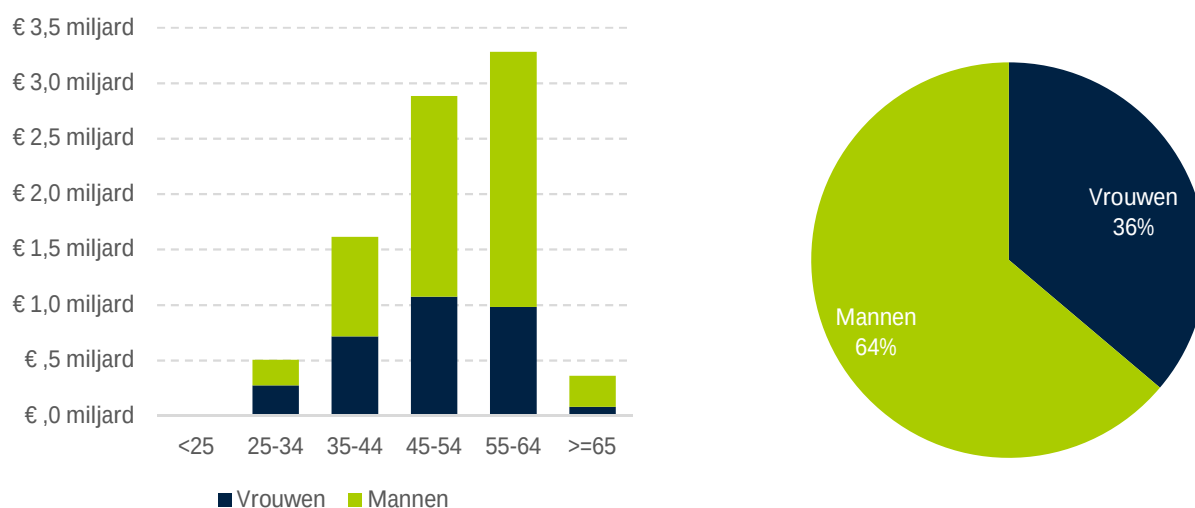
Tabel 10. Evolutie van de totale verworven reserve

	Reserve
jan-2016	6.449.824.973 €
jan-2017	7.036.355.996 €
jan-2018	7.518.149.709 €
jan-2019	8.013.331.414 €
jan-2020	8.651.055.605 €

Grafiek 11a. Verdeling van de totale verworven reserve volgens leeftijd en geslacht (jan-2016 vs jan-2020)

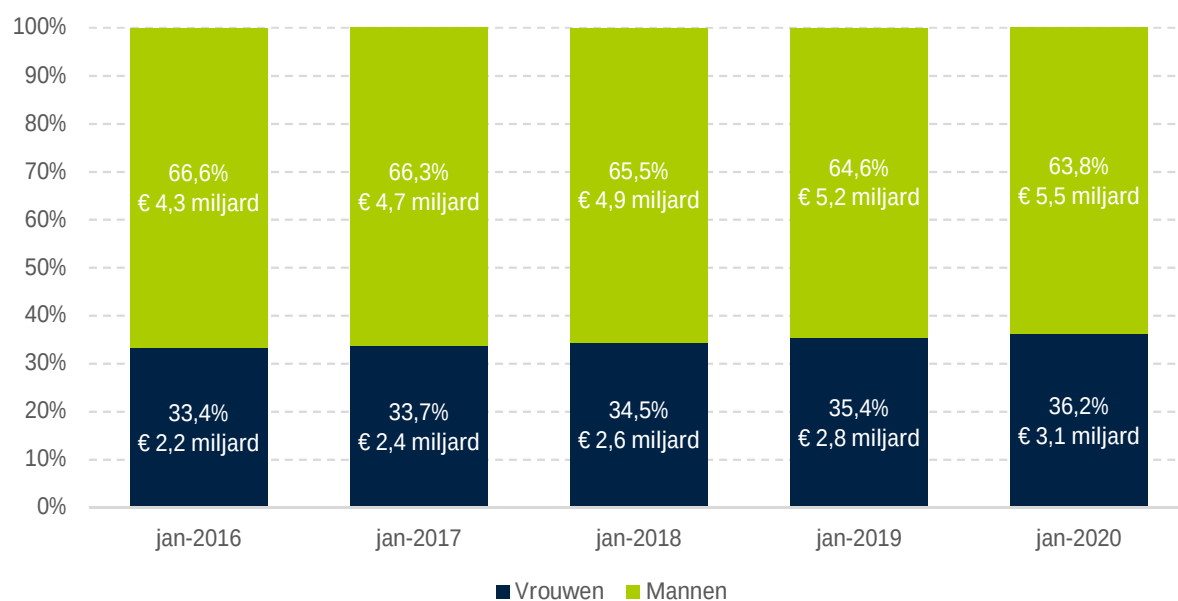
Grafiek 11b. Verdeling van de totale verworven reserve volgens leeftijd en geslacht (jan-2020)

Tabel 11. Verdeling van de totale verworven reserve volgens leeftijd en geslacht

	jan-2016	jan-2017	jan-2018	jan-2019	jan-2020
Vrouwen	2.151.117.881 €	2.373.451.499 €	2.590.352.650 €	2.839.717.036 €	3.128.971.724 €
<25	980.610 €	1.041.221 €	993.770 €	963.578 €	1.045.219 €
25-34	178.950.158 €	195.402.764 €	212.892.756 €	247.464.121 €	274.654.480 €
35-44	557.263.747 €	589.753.460 €	625.941.907 €	663.361.242 €	717.047.488 €
45-54	758.999.761 €	839.705.313 €	917.300.395 €	989.689.274 €	1.073.245.444 €
55-64	591.895.581 €	672.572.662 €	760.607.093 €	860.573.387 €	981.627.463 €
>=65	63.028.025 €	74.976.080 €	72.616.730 €	77.665.434 €	81.351.629 €
Mannen	4.298.695.412 €	4.662.892.631 €	4.927.785.000 €	5.173.602.116 €	5.522.071.407 €
<25	2.224.983 €	2.187.253 €	2.138.309 €	2.266.286 €	2.393.532 €
25-34	166.819.748 €	178.378.404 €	190.321.923 €	210.771.298 €	231.025.784 €
35-44	766.249.680 €	796.333.142 €	826.495.656 €	856.848.368 €	895.520.348 €
45-54	1.435.604.300 €	1.539.590.286 €	1.639.646.997 €	1.717.952.704 €	1.811.347.037 €
55-64	1.652.923.175 €	1.833.082.318 €	1.973.935.245 €	2.111.574.446 €	2.301.006.257 €
>=65	274.873.526 €	313.321.229 €	295.246.870 €	274.189.014 €	280.778.449 €
Totaal	6.449.813.293 €	7.036.344.130 €	7.518.137.650 €	8.013.319.152 €	8.651.043.130 €

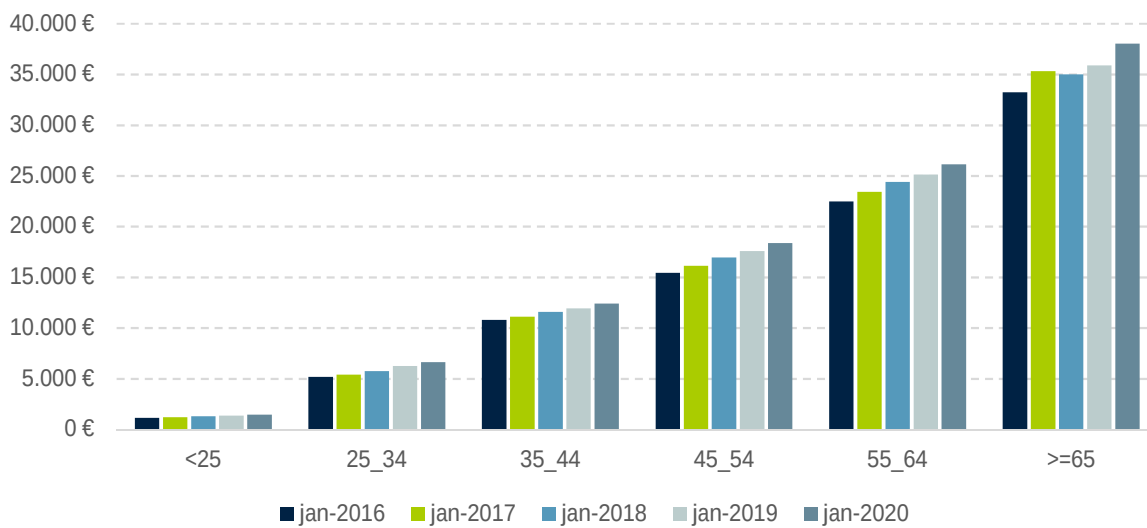
Grafiek 12. Verdeling van de totale verworven reserve volgens geslacht

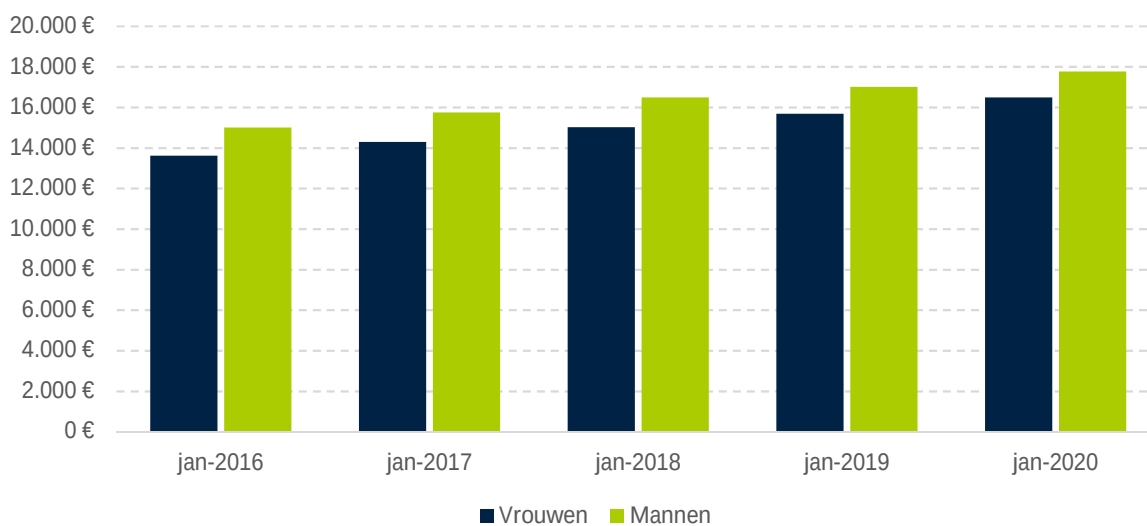
Tabel 12. Verdeling van de totale verworven reserve volgens geslacht

	Vrouwen	Mannen	Totaal
jan-2016	2.151.117.881 €	4.298.695.412 €	6.449.813.293 €
jan-2017	2.373.451.499 €	4.662.892.631 €	7.036.344.130 €
jan-2018	2.590.352.650 €	4.927.785.000 €	7.518.137.650 €
jan-2019	2.839.717.036 €	5.173.602.116 €	8.013.319.152 €
jan-2020	3.128.971.724 €	5.522.071.407 €	8.651.043.130 €

Grafiek 13a. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie

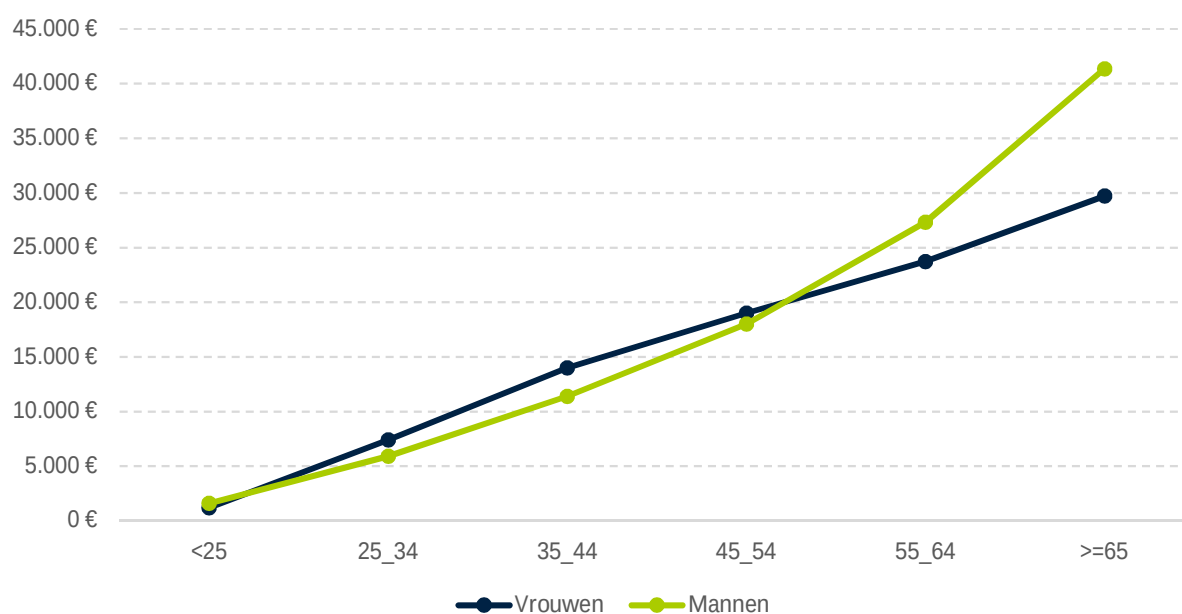
Grafiek 13b. Gemiddelde verworven reserve per geslacht

Tabel 13. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en geslacht

		<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Algemeen
jan-2016	Vrouwen	963 €	5.876 €	12.140 €	15.539 €	20.215 €	26.350 €	13.624 €
	Mannen	1.245 €	4.580 €	10.011 €	15.376 €	23.398 €	35.340 €	15.002 €
jan-2017	Vrouwen	1.083 €	6.121 €	12.505 €	16.383 €	20.939 €	28.113 €	14.290 €
	Mannen	1.267 €	4.792 €	10.261 €	15.992 €	24.493 €	37.614 €	15.753 €
jan-2018	Vrouwen	1.157 €	6.457 €	13.014 €	17.298 €	21.853 €	27.748 €	15.027 €
	Mannen	1.365 €	5.133 €	10.692 €	16.791 €	25.527 €	37.425 €	16.491 €
jan-2019	Vrouwen	1.091 €	7.021 €	13.407 €	18.045 €	22.705 €	29.034 €	15.686 €
	Mannen	1.507 €	5.533 €	11.001 €	17.323 €	26.287 €	38.466 €	17.012 €
jan-2020	Vrouwen	1.196 €	7.406 €	13.989 €	19.011 €	23.727 €	29.723 €	16.487 €
	Mannen	1.610 €	5.919 €	11.391 €	18.002 €	27.340 €	41.370 €	17.773 €

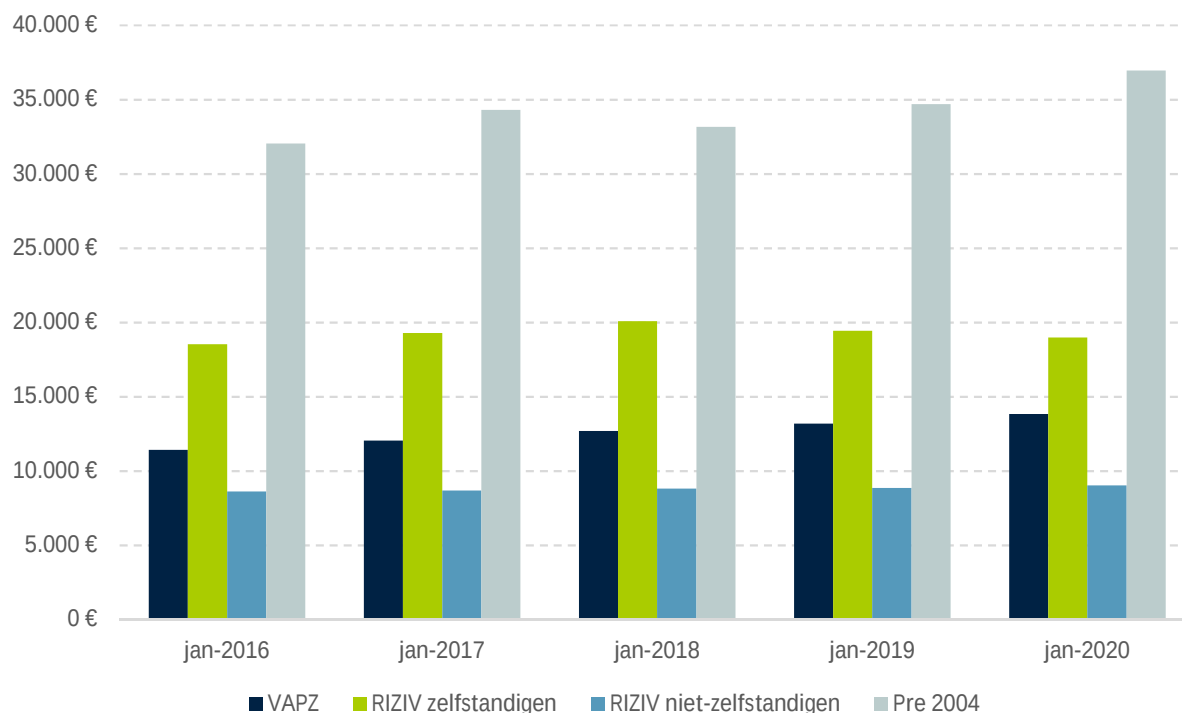
Grafiek 14. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en geslacht (jan 2020)

Tabel 14. Gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en geslacht

		<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65
jan-2016	Vrouwen	963 €	5.876 €	12.140 €	15.539 €	20.215 €	26.350 €
	Mannen	1.245 €	4.580 €	10.011 €	15.376 €	23.398 €	35.340 €
jan-2017	Vrouwen	1.083 €	6.121 €	12.505 €	16.383 €	20.939 €	28.113 €
	Mannen	1.267 €	4.792 €	10.261 €	15.992 €	24.493 €	37.614 €
jan-2018	Vrouwen	1.157 €	6.457 €	13.014 €	17.298 €	21.853 €	27.748 €
	Mannen	1.365 €	5.133 €	10.692 €	16.791 €	25.527 €	37.425 €
jan-2019	Vrouwen	1.091 €	7.021 €	13.407 €	18.045 €	22.705 €	29.034 €
	Mannen	1.507 €	5.533 €	11.001 €	17.323 €	26.287 €	38.466 €
jan-2020	Vrouwen	1.196 €	7.406 €	13.989 €	19.011 €	23.727 €	29.723 €
	Mannen	1.610 €	5.919 €	11.391 €	18.002 €	27.340 €	41.370 €

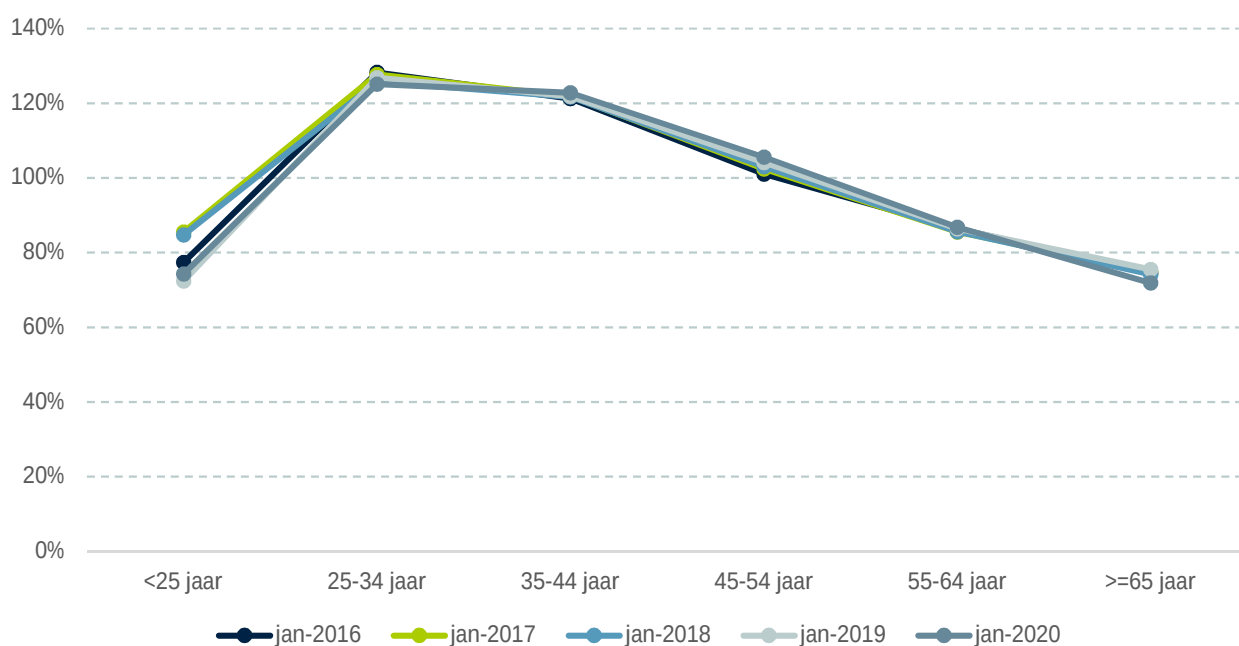
Grafiek 15. Gemiddelde verworven reserve per type contract

Tabel 15. Gemiddelde verworven reserve per type contract

	VAPZ	RIZIV zelfstandigen	RIZIV niet-zelfstandigen	Pre 2004
jan-2016				
Vrouwen	9.367 €	17.862 €	8.531 €	25.680 €
Mannen	12.488 €	19.451 €	8.919 €	37.181 €
Totaal	11.433 €	18.529 €	8.631 €	32.049 €
jan-2017				
Vrouwen	9.887 €	18.653 €	8.689 €	27.257 €
Mannen	13.178 €	20.160 €	8.707 €	40.097 €
Totaal	12.051 €	19.279 €	8.693 €	34.308 €
jan-2018				
Vrouwen	10.496 €	19.308 €	8.839 €	26.843 €
Mannen	13.886 €	21.197 €	8.767 €	38.421 €
Totaal	12.702 €	20.075 €	8.819 €	33.170 €
jan-2019				
Vrouwen	10.996 €	18.228 €	8.944 €	28.389 €
Mannen	14.403 €	21.463 €	8.649 €	40.180 €
Totaal	13.193 €	19.446 €	8.861 €	34.703 €
jan-2020				
Vrouwen	11.605 €	17.438 €	9.099 €	30.354 €
Mannen	15.100 €	21.793 €	8.835 €	42.863 €
Totaal	13.840 €	18.987 €	9.024 €	36.950 €

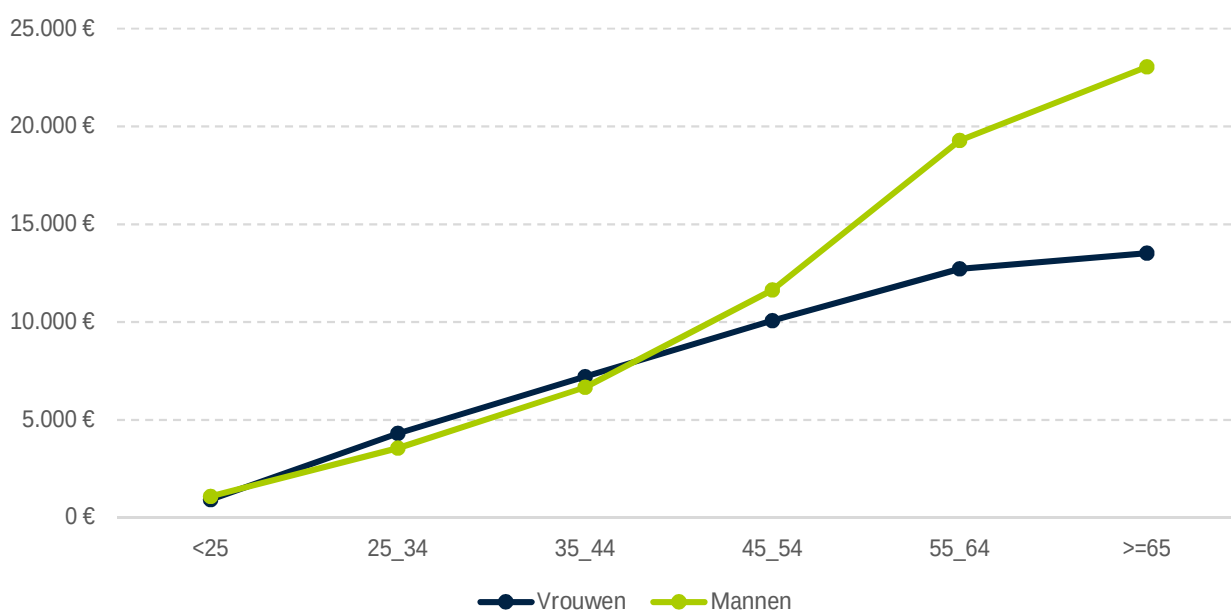
Grafiek 16. Gemiddelde verworven reserve van vrouwen, uitgedrukt als percentage van de gemiddelde verworven reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

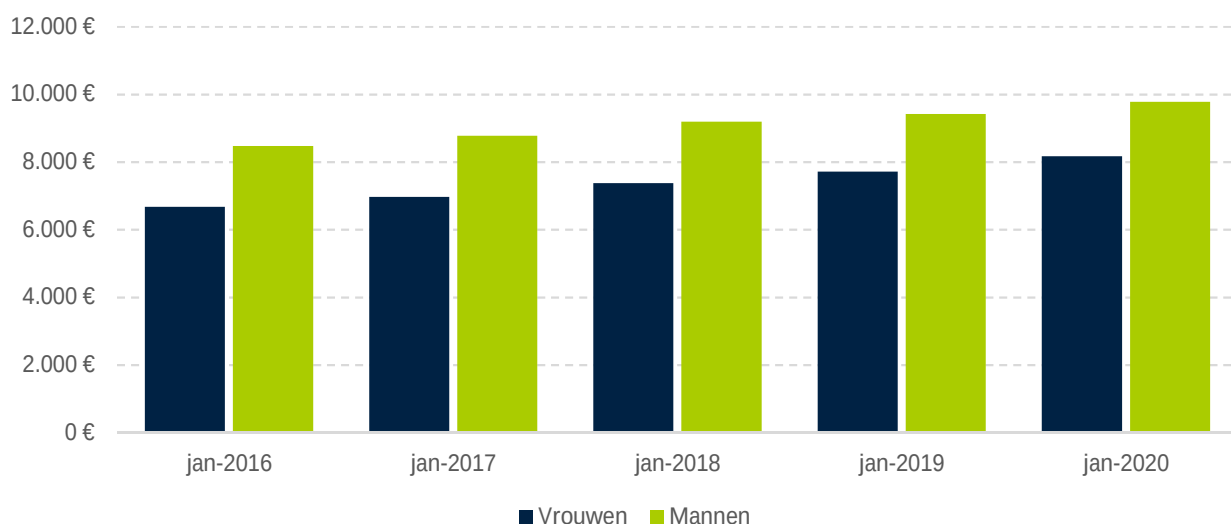
Tabel 16. Gemiddelde verworven reserve van vrouwen, uitgedrukt als percentage van de gemiddelde verworven reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

	jan-2016	jan-2017	jan-2018	jan-2019	jan-2020
<25 jaar	77%	86%	85%	72%	74%
25-34 jaar	128%	128%	126%	127%	125%
35-44 jaar	121%	122%	122%	122%	123%
45-54 jaar	101%	102%	103%	104%	106%
55-64 jaar	86%	85%	86%	86%	87%
>=65 jaar	75%	75%	74%	75%	72%

Grafiek 17a. Mediaan verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

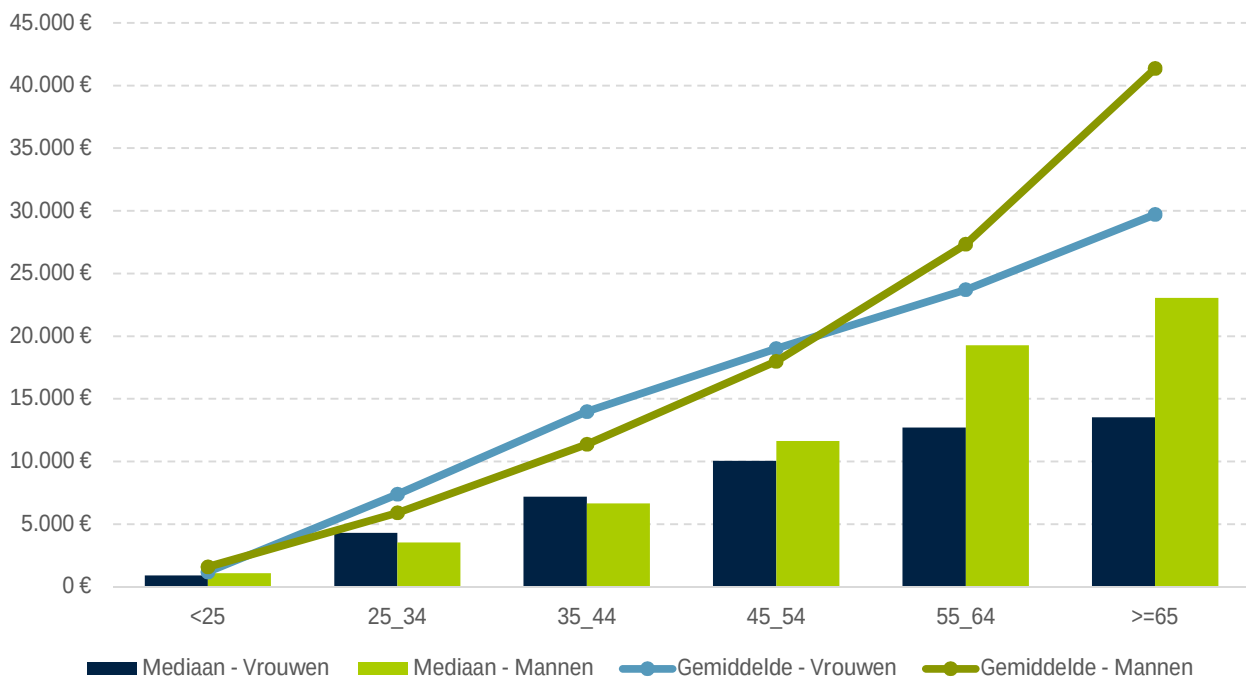
Grafiek 17b. Mediaan verworven reserve per geslacht

Tabel 17. Mediaan verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

		<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Algemeen
jan-2016	Vrouwen	591 €	3.180 €	6.280 €	8.210 €	11.001 €	12.066 €	6.675 €
	Mannen	814 €	2.616 €	5.927 €	10.325 €	17.036 €	18.313 €	8.473 €
jan-2017	Vrouwen	747 €	3.291 €	6.418 €	8.719 €	11.412 €	13.887 €	6.971 €
	Mannen	796 €	2.795 €	5.993 €	10.619 €	17.646 €	19.693 €	8.780 €
jan-2018	Vrouwen	852 €	3.539 €	6.695 €	9.241 €	11.915 €	13.874 €	7.373 €
	Mannen	926 €	3.003 €	6.225 €	11.156 €	18.295 €	20.025 €	9.192 €
jan-2019	Vrouwen	744 €	4.144 €	6.839 €	9.610 €	12.294 €	14.331 €	7.713 €
	Mannen	1.051 €	3.213 €	6.382 €	11.326 €	18.686 €	20.753 €	9.425 €
jan-2020	Vrouwen	920 €	4.313 €	7.204 €	10.065 €	12.723 €	13.525 €	8.176 €
	Mannen	1.086 €	3.552 €	6.664 €	11.644 €	19.274 €	23.049 €	9.780 €

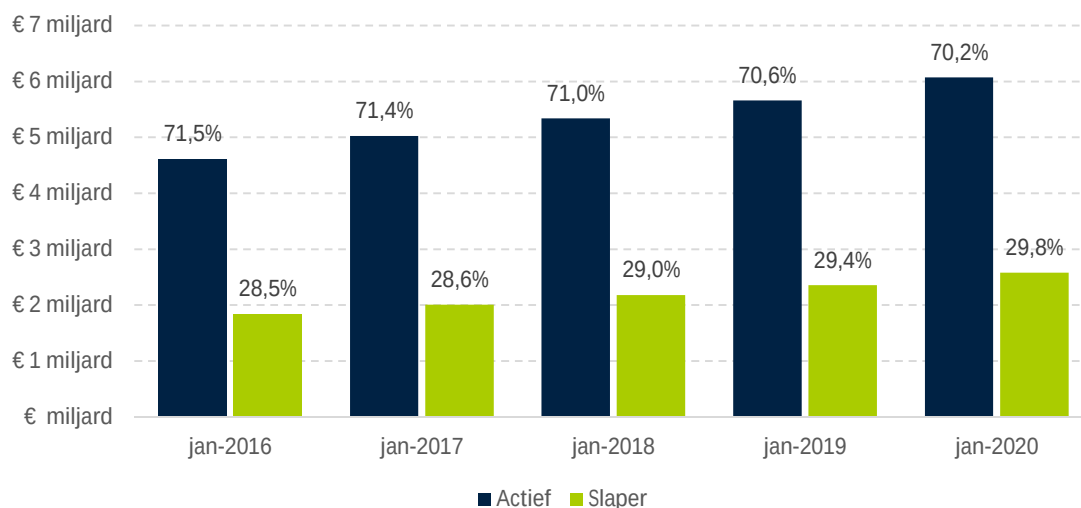
Grafiek 18. Mediaan en gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

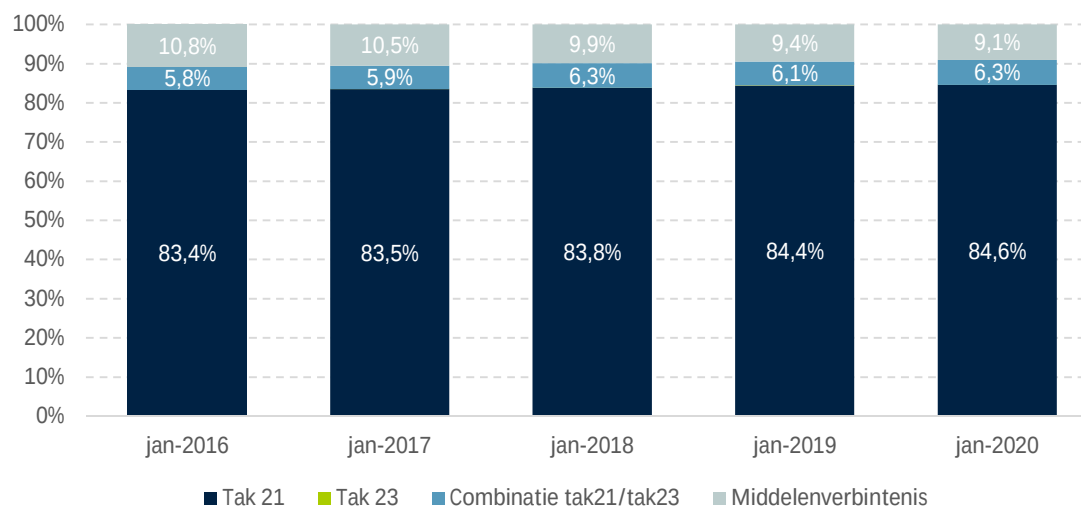
Tabel 18. Mediaan en gemiddelde verworven reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

	Gemiddelde		Mediaan	
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen
<25	1.196 €	1.610 €	920 €	1.086 €
25_34	7.406 €	5.919 €	4.313 €	3.552 €
35_44	13.989 €	11.391 €	7.204 €	6.664 €
45_54	19.011 €	18.002 €	10.065 €	11.644 €
55_64	23.727 €	27.340 €	12.723 €	19.274 €
>=65	29.723 €	41.370 €	13.525 €	23.049 €

Grafiek 19a. Verworven reserve in functie van het statuut

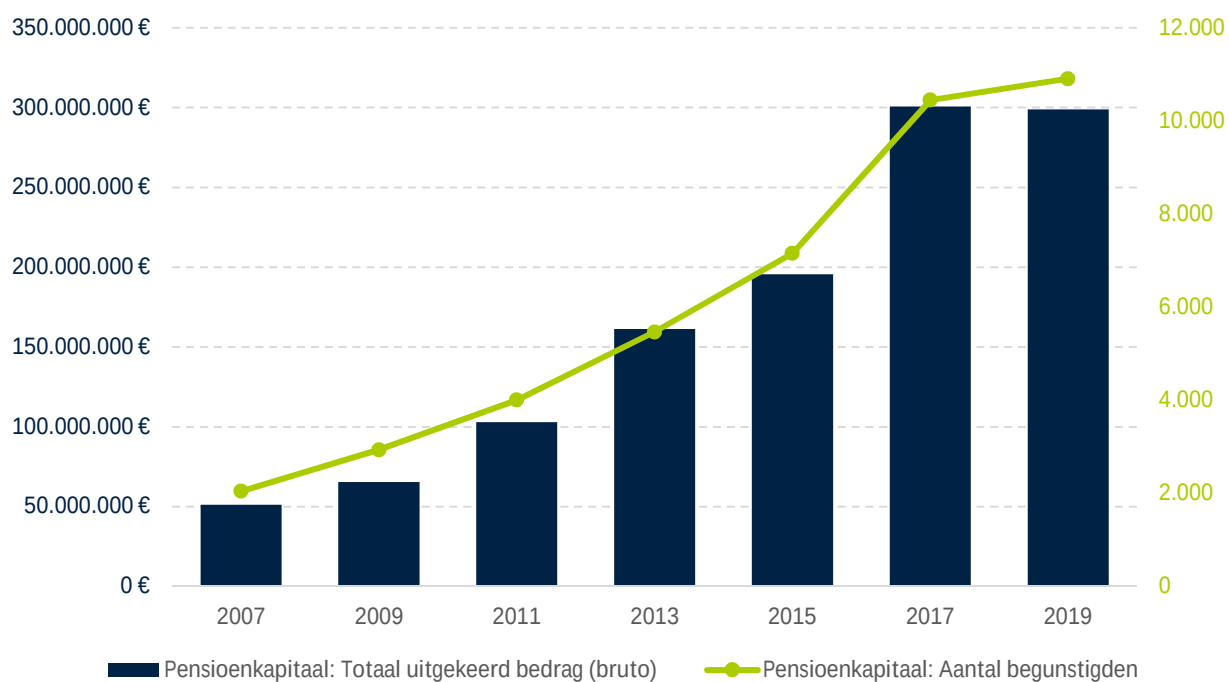
Grafiek 19b. Verworven reserve in functie van het type beheer

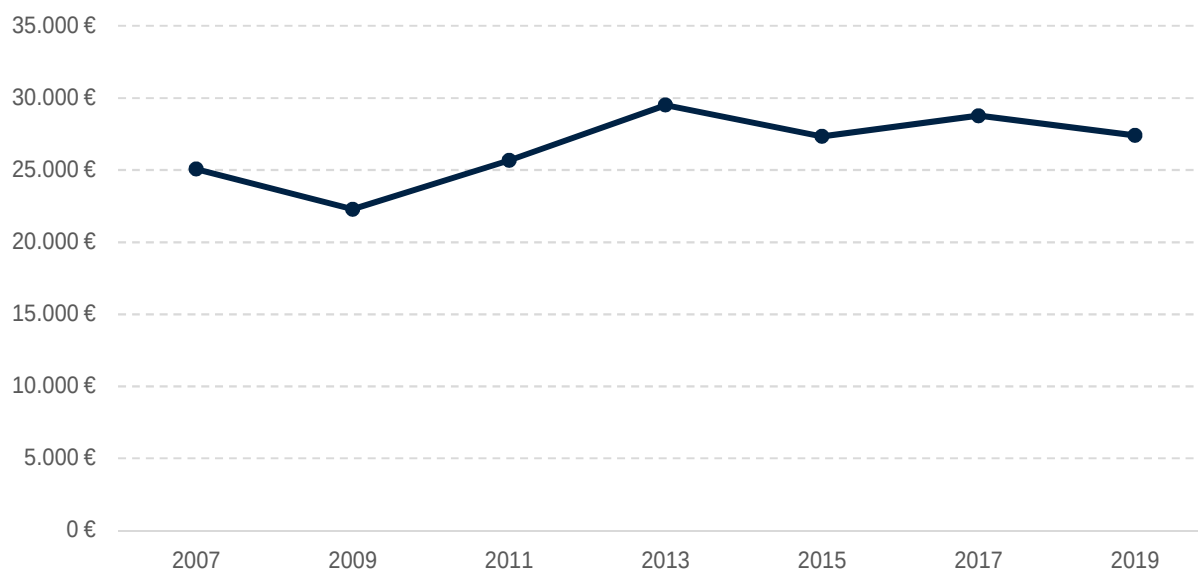
Tabel 19. Verworven reserve in functie van het statuut en type beheer

	Tak 21	Tak 23	Combinatie tak21/tak23	Middelenverbintenis
jan-2016	5.377.556.261 €	427.528 €	374.760.608 €	697.080.576 €
Actief	3.728.450.729 €	268.630 €	285.425.201 €	596.811.458 €
Slaper	1.649.105.532 €	158.898 €	89.335.407 €	100.269.118 €
jan-2017	5.877.653.614 €	453.030 €	418.475.132 €	739.774.220 €
Actief	4.095.548.133 €	263.604 €	304.359.179 €	625.665.911 €
Slaper	1.782.105.482 €	189.426 €	114.115.953 €	114.108.309 €
jan-2018	6.302.000.671 €	458.883 €	470.631.189 €	745.058.966 €
Actief	4.408.657.380 €	255.021 €	331.697.506 €	598.698.170 €
Slaper	1.893.343.291 €	203.862 €	138.933.683 €	146.360.796 €
jan-2019	6.766.450.781 €	433.175 €	490.882.124 €	755.565.335 €
Actief	4.747.876.319 €	212.317 €	323.686.282 €	586.101.682 €
Slaper	2.018.574.462 €	220.858 €	167.195.843 €	169.463.652 €
jan-2020	7.317.959.547 €	486.814 €	547.064.632 €	785.544.613 €
Actief	5.107.465.833 €	100.670 €	348.799.044 €	617.035.518 €
Slaper	2.210.493.714 €	386.144 €	198.265.588 €	168.509.095 €

Grafiek 20a. Totaal uitgekeerd pensioenkapitaal

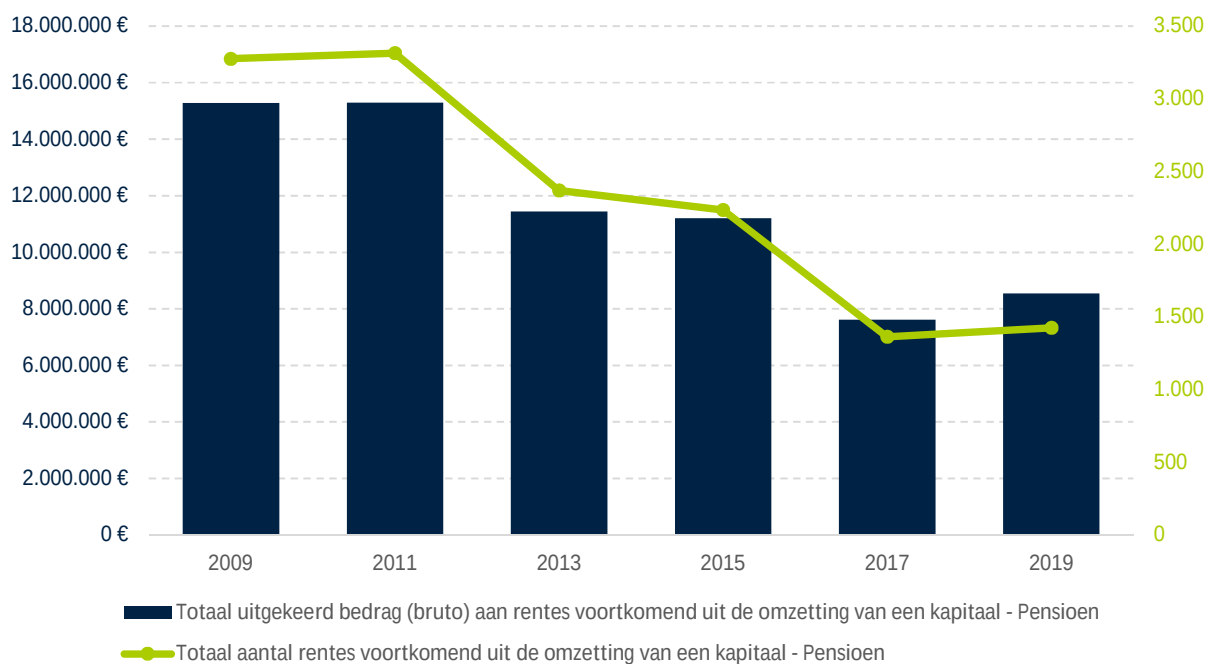
Grafiek 20b. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal

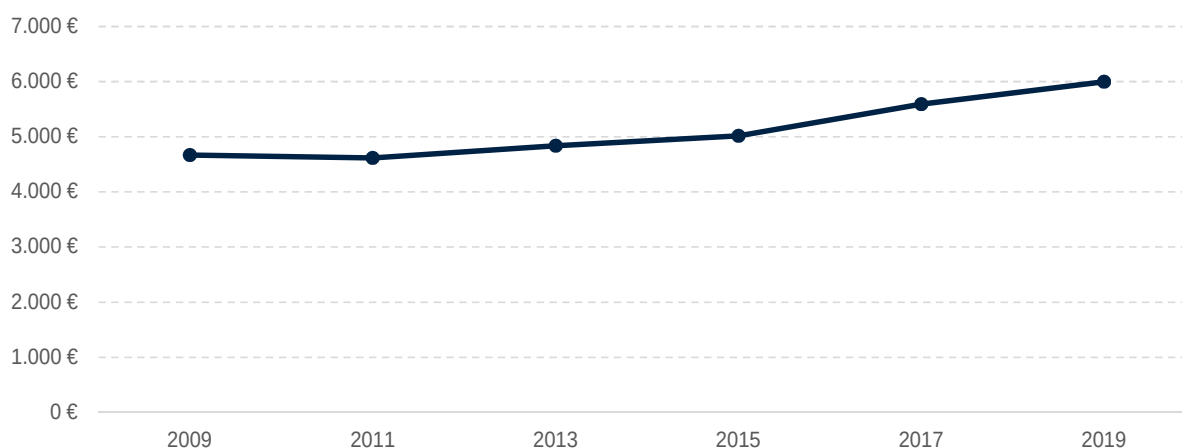
Tabel 20. Uitgekeerd pensioenkapitaal

	Aantal begunstigten	Totaal uitgekeerd bedrag	Gemiddeld uitgekeerd bedrag
2007	2.046	51.308.160 €	25.077 €
2009	2.939	65.492.581 €	22.284 €
2011	4.007	102.894.716 €	25.679 €
2013	5.467	161.307.334 €	29.506 €
2015	7.155	195.629.278 €	27.342 €
2017	10.449	300.606.986 €	28.769 €
2019	10.907	298.891.517 €	27.404 €

Grafiek 21a. Totaal uitgekeerde pensioenrente (voortkomend uit de omzetting van een kapitaal)

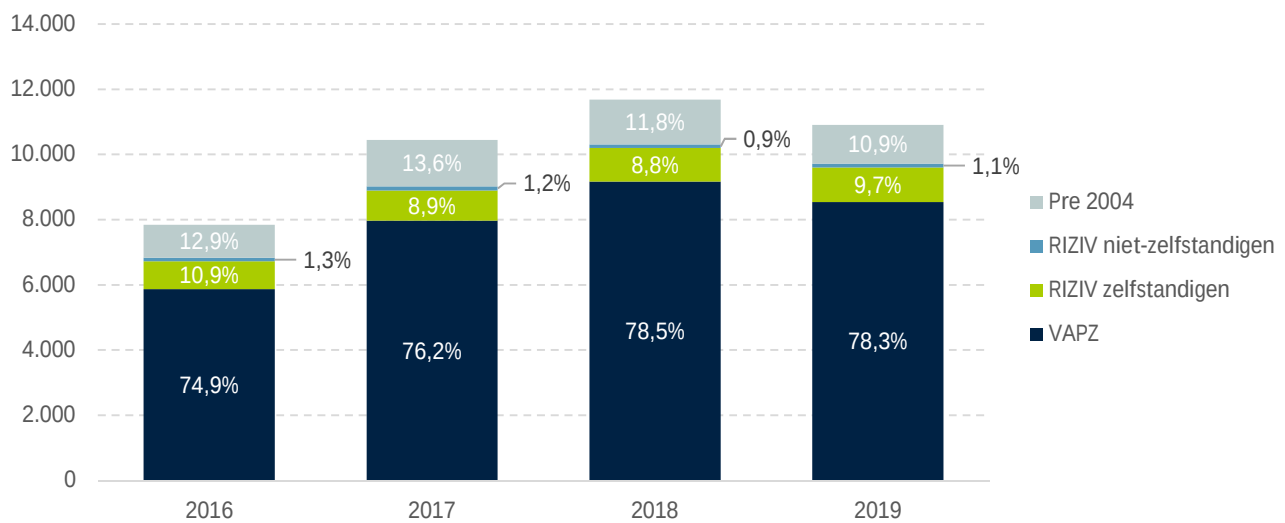
Grafiek 21b. Gemiddeld uitgekeerde pensioenrente (voortkomend uit de omzetting van een kapitaal)

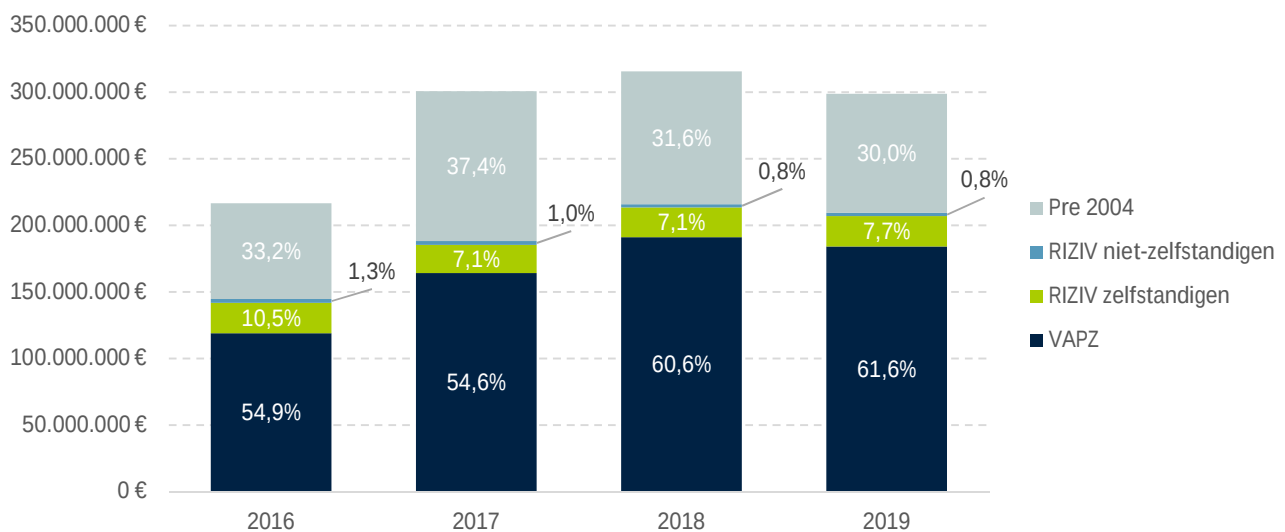
Tabel 21. Uitgekeerde pensioenrente (voortkomend uit de omzetting van een kapitaal)

	Totaal uitgekeerd bedrag aan rentes	Totaal aantal rentes	Gemiddeld uitgekeerde pensioenrente
2009	15.280.291 €	3.275	4.666 €
2011	15.292.953 €	3.313	4.616 €
2013	11.448.895 €	2.368	4.835 €
2015	11.210.615 €	2.234	5.018 €
2017	7.618.900 €	1.362	5.594 €
2019	8.539.149 €	1.424	5.997 €

Grafiek 22a. Aantal uitbetalingen van een pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst

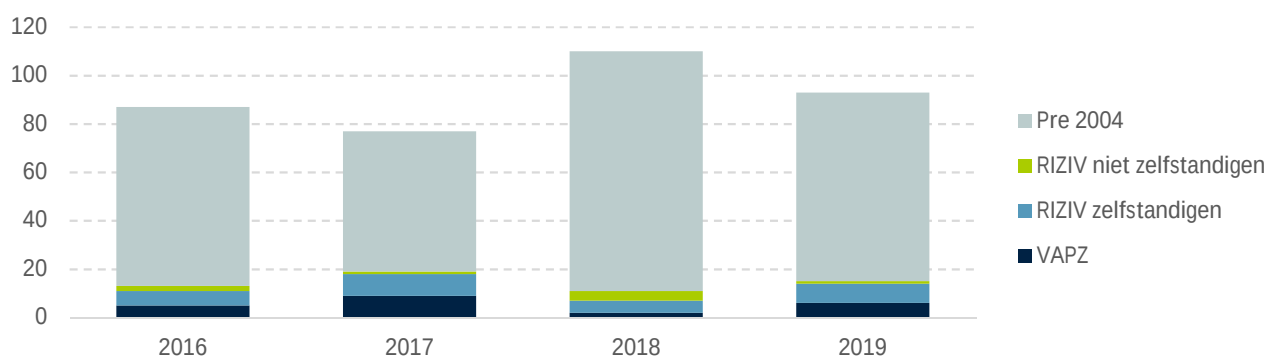
Grafiek 22b. Totaal uitgekeerd pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst

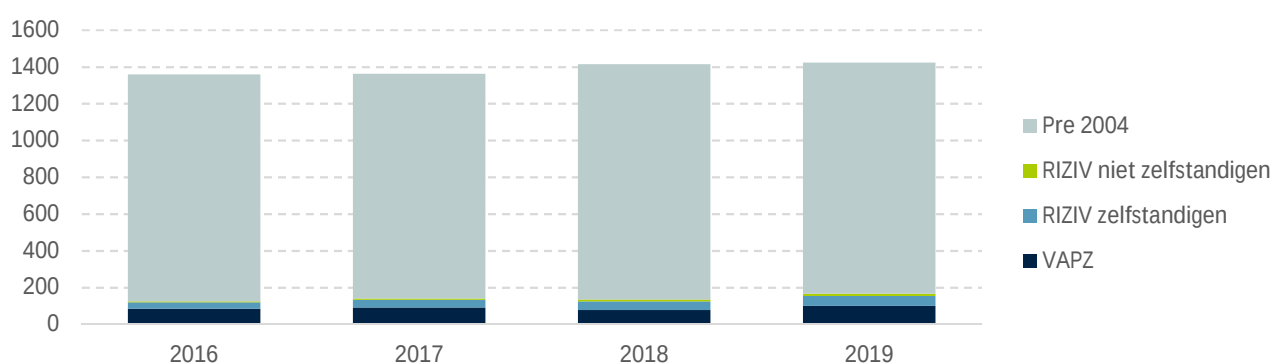
Tabel 22. Totaal uitgekeerd pensioenkapitaal en aantal uitbetalingen per type VAPZ-overeenkomst

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - # begunstigten	5.869	7.965	9.171	8.544
VAPZ - Uitgekeerd bedrag	118.958.590 €	164.097.268 €	191.100.689 €	184.007.166 €
RIZIV zelfstandigen - # begunstigten	854	932	1026	1058
RIZIV zelfstandigen - Uitgekeerd bedrag	22.788.351 €	21.194.748 €	22.318.152 €	22.873.570 €
RIZIV niet-zelfstandigen - # begunstigten	105	127	108	115
RIZIV niet-zelfstandigen - Uitgekeerd bedrag	2.848.726 €	2.902.477 €	2.461.629 €	2.444.567 €
Pre 2004 - # begunstigten	1.013	1.425	1.380	1.190
Pre 2004 - Uitgekeerd bedrag	71.943.744 €	112.412.493 €	99.658.708 €	89.566.214 €

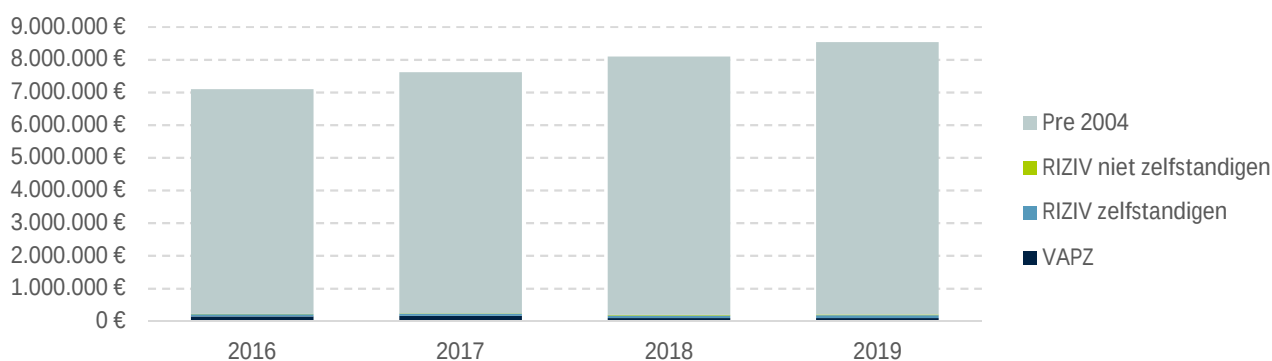
Grafiek 23a. Aantal nieuwe begunstigen van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst

Grafiek 23b. Totaal aantal begunstigen van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst

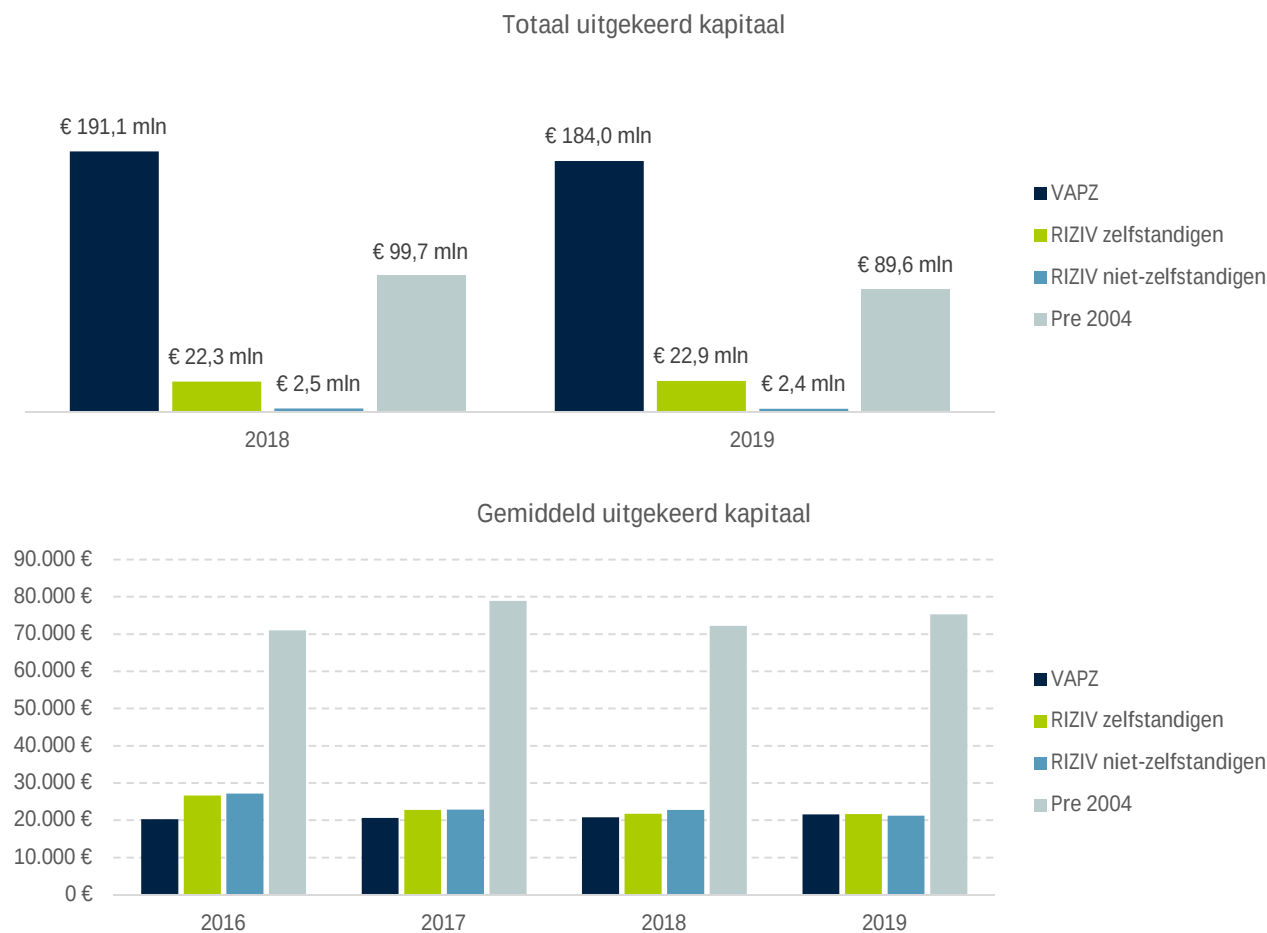
Grafiek 23c. Totaal bedrag aan uitbetaalde pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst

Tabel 23. Uitgekeerde pensioenrentes en aantal begunstigen per type VAPZ-overeenkomst

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - Totaal aantal rentes	85	91	78	100
VAPZ - Uitgekeerde rente	146.710 €	161.272 €	91.527 €	91.109 €
RIZIV zelfstandigen - Totaal aantal rentes	34	42	47	55
RIZIV zelfstandigen - Uitgekeerde rente	65.843 €	72.814 €	77.930 €	86.962 €
RIZIV niet zelfstandigen - Totaal aantal rentes	6	7	10	11
RIZIV niet zelfstandigen - Uitgekeerde rente	11.089 €	11.051 €	18.847 €	25.850 €
Pre 2004 - Totaal aantal rentes	1235	1222	1280	1258
Pre 2004 - Uitgekeerd bedrag aan rentes	6.875.029 €	7.373.763 €	7.905.768 €	8.335.227 €

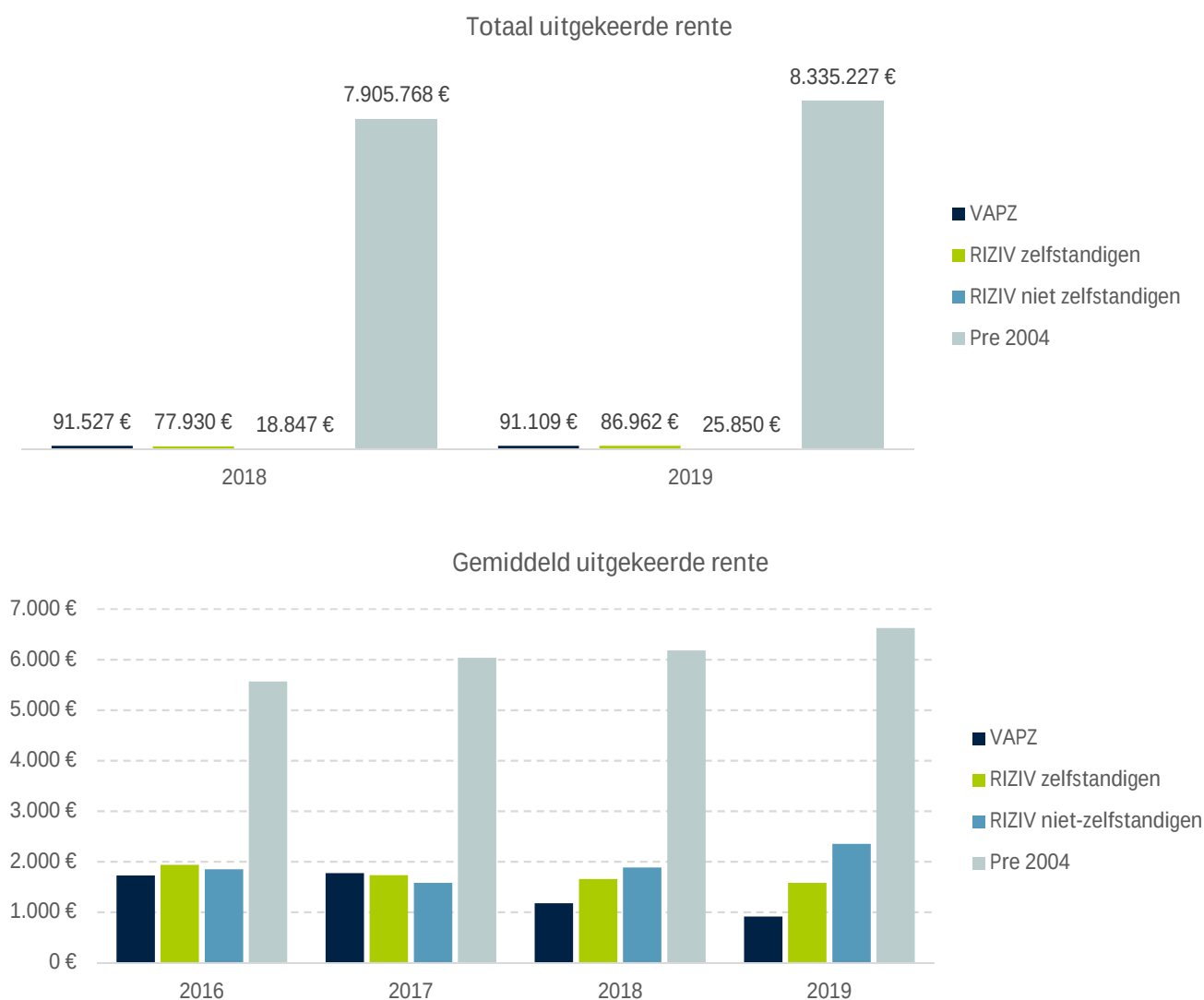
Grafiek 24. Uitkering van een pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst

Tabel 24. Uitkering van een pensioenkapitaal per type VAPZ-overeenkomst

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - totaal uitgekeerd kapitaal	118.958.590 €	164.097.268 €	191.100.689 €	184.007.166 €
VAPZ - gemiddeld uitgekeerd kapitaal	20.269 €	20.602 €	20.837 €	21.536 €
RIZIV zelfstandigen - totaal uitgekeerd kapitaal	22.788.351 €	21.194.748 €	22.318.152 €	22.873.570 €
RIZIV zelfstandigen - gemiddeld uitgekeerd kapitaal	26.684 €	22.741 €	21.753 €	21.620 €
RIZIV niet-zelfstandigen - totaal uitgekeerd kapitaal	2.848.726 €	2.902.477 €	2.461.629 €	2.444.567 €
RIZIV niet-zelfstandigen - gemiddeld uitgekeerd kapitaal	27.131 €	22.854 €	22.793 €	21.257 €
Pre 2004 - totaal uitgekeerd kapitaal	71.943.744 €	112.412.493 €	99.658.708 €	89.566.214 €
Pre 2004 - gemiddeld uitgekeerd kapitaal	71.020 €	78.886 €	72.216 €	75.266 €

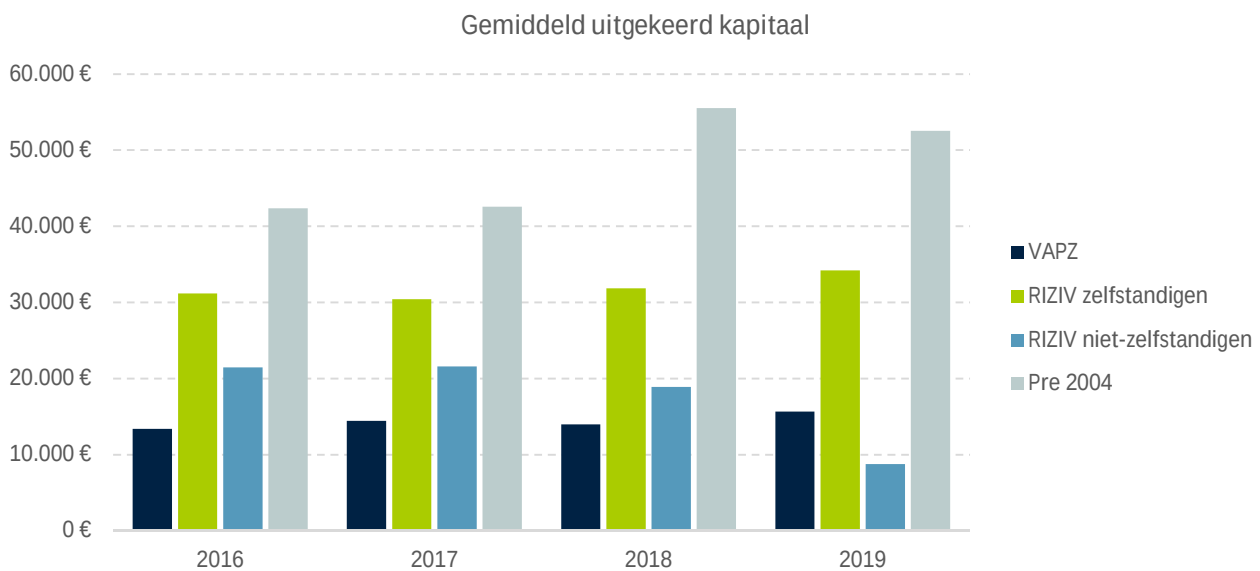
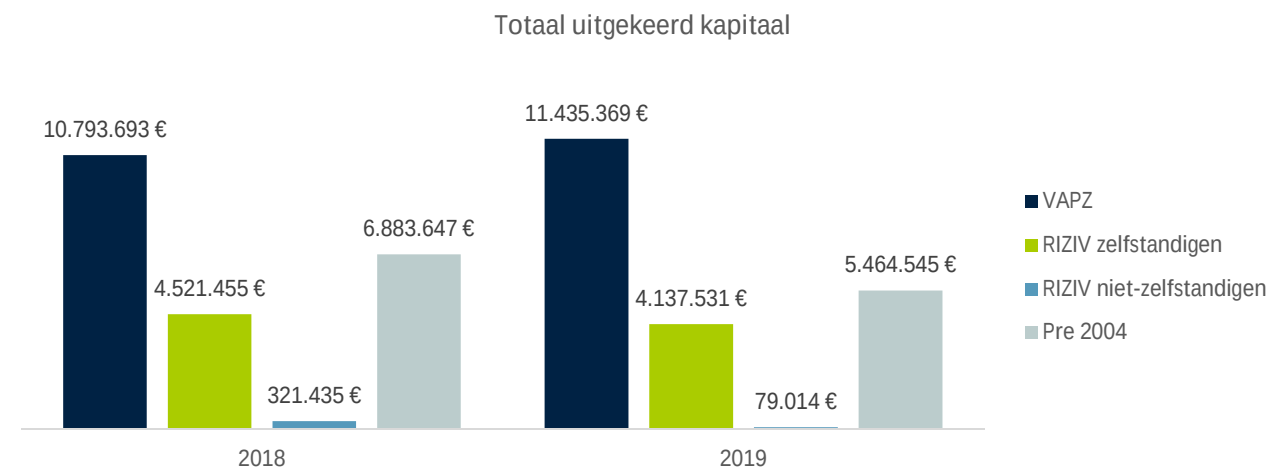
Grafiek 25. Uitkeringen van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst

Tabel 25. Uitkeringen van een pensioenrente per type VAPZ-overeenkomst

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - totaal uitgekeerde rente	146.710 €	161.272 €	91.527 €	91.109 €
VAPZ - gemiddeld uitgekeerde rente	1.726 €	1.772 €	1.173 €	911 €
RIZIV zelfstandigen - totaal uitgekeerde rente	65.843 €	72.814 €	77.930 €	86.962 €
RIZIV zelfstandigen - gemiddelde uitgekeerde rente	1.937 €	1.734 €	1.658 €	1.581 €
RIZIV niet-zelfstandigen - totaal uitgekeerde rente	11.089 €	11.051 €	18.847 €	25.850 €
RIZIV niet-zelfstandigen - gemiddeld uitgekeerde rente	1.848 €	1.579 €	1.885 €	2.350 €
Pre 2004 - totaal uitgekeerde rente	6.875.029 €	7.373.763 €	7.905.768 €	8.335.227 €
Pre 2004 - gemiddeld uitgekeerde rente	5.567 €	6.034 €	6.176 €	6.626 €

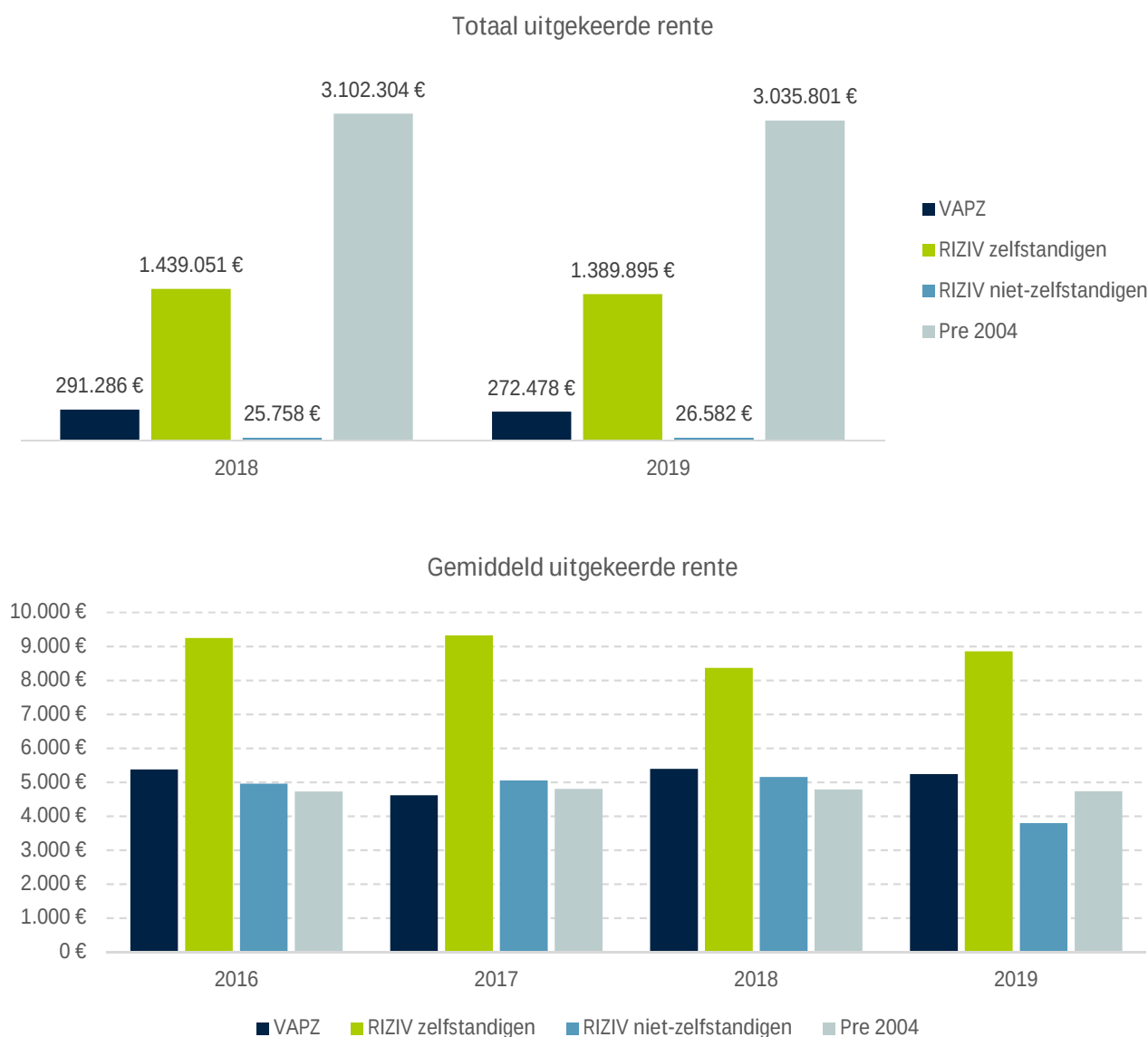
Grafiek 26 - Uitkering van een kapitaal bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst

Tabel 26 - Uitkering van een kapitaal bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - totaal uitgekeerd bedrag	10.259.753 €	11.374.547 €	10.793.693 €	11.435.369 €
VAPZ - gemiddeld uitgekeerd bedrag	13.394 €	14.453 €	13.981 €	15.665 €
RIZIV zelfstandigen - totaal uitgekeerd bedrag	5.332.988 €	5.871.618 €	4.521.455 €	4.137.531 €
RIZIV zelfstandigen - gemiddeld uitgekeerd bedrag	31.187 €	30.423 €	31.841 €	34.194 €
RIZIV niet-zelfstandigen - totaal uitgekeerd bedrag	1.030.365 €	1.596.053 €	321.435 €	79.014 €
RIZIV niet-zelfstandigen - gemiddeld uitgekeerd bedrag	21.466 €	21.568 €	18.908 €	8.779 €
Pre 2004 - totaal uitgekeerd bedrag	7.071.749 €	7.149.856 €	6.883.647 €	5.464.545 €
Pre 2004 - gemiddeld uitgekeerd bedrag	42.346 €	42.559 €	55.513 €	52.544 €

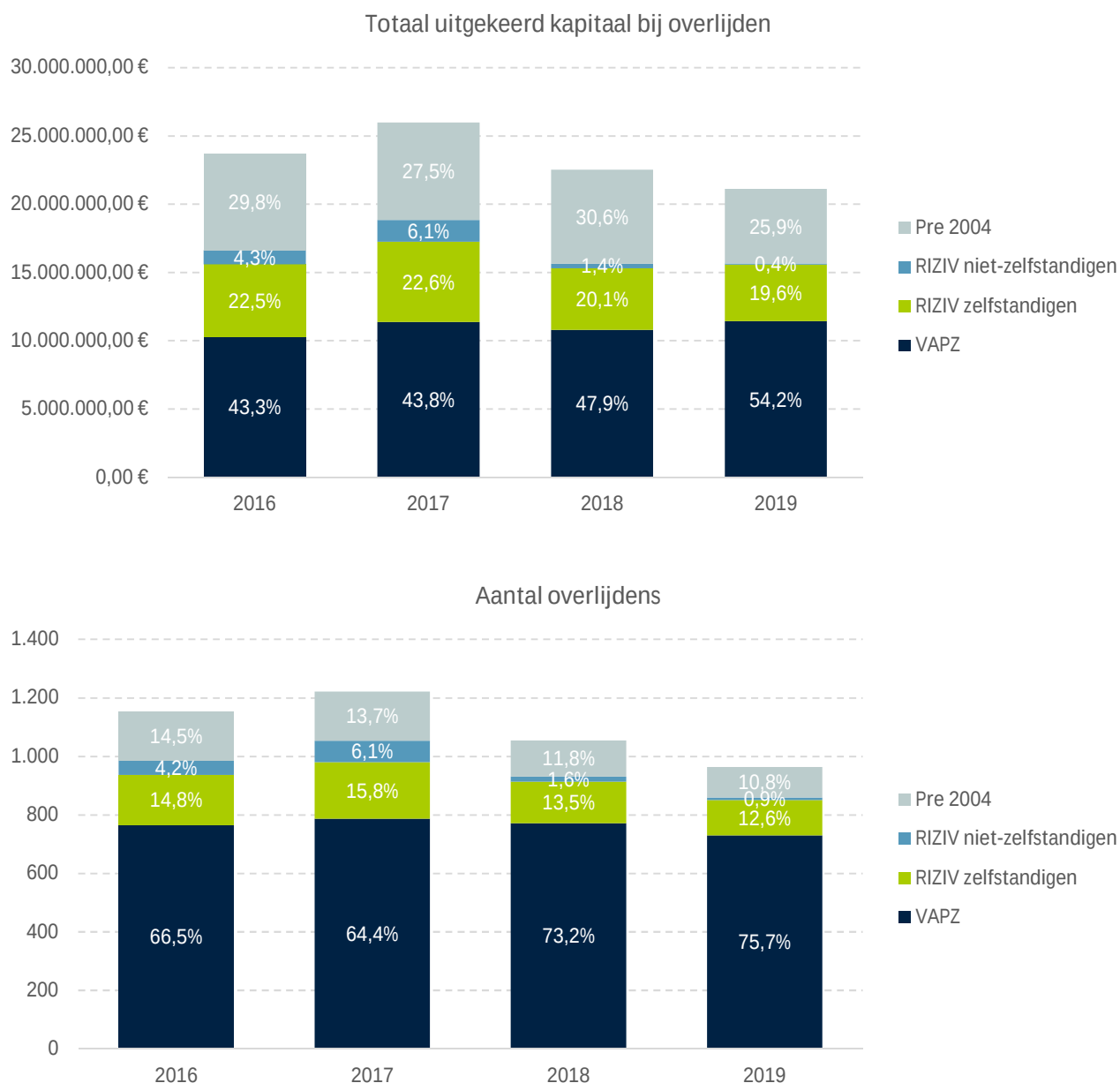
Grafiek 27. Uitkering van een rente bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst

Tabel 27. Uitkering van een rente bij overlijden per type VAPZ-overeenkomst

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - totale rentes	327.766 €	221.309 €	291.286 €	272.478 €
VAPZ - gemiddelde rente	5.373 €	4.611 €	5.394 €	5.240 €
RIZIV zelfstandigen - totale rente	1.442.642 €	1.603.729 €	1.439.051 €	1.389.895 €
RIZIV zelfstandigen - gemiddelde rente	9.248 €	9.324 €	8.367 €	8.853 €
RIZIV niet-zelfstandigen - totale rente	24.758 €	25.253 €	25.758 €	26.582 €
RIZIV niet-zelfstandigen - gemiddelde rente	4.952 €	5.051 €	5.152 €	3.797 €
Pre 2004 - totale rente	3.144.900 €	3.153.378 €	3.102.304 €	3.035.801 €
Pre 2004 - gemiddelde rente	4.722 €	4.800 €	4.788 €	4.736 €

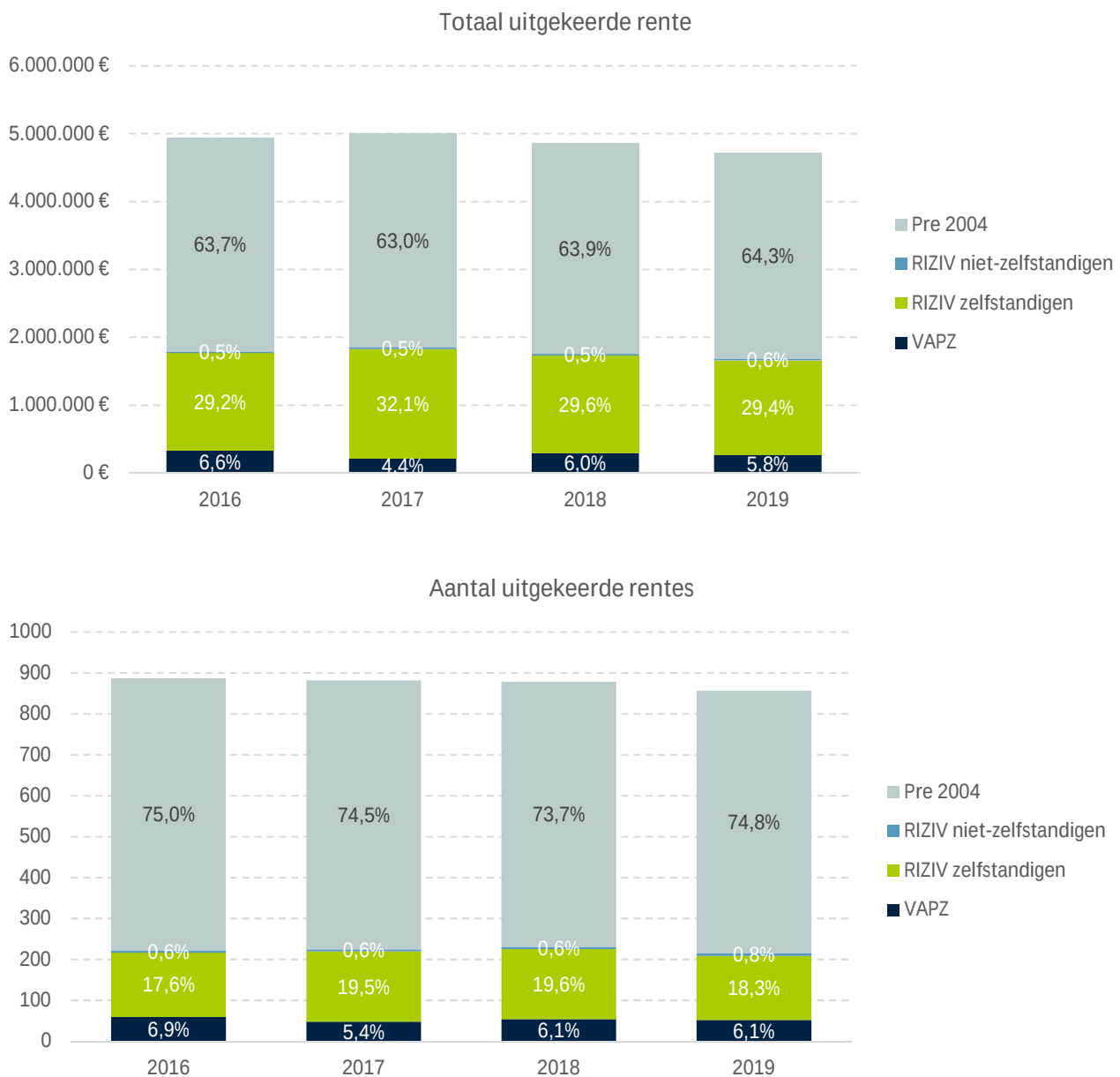
Grafiek 28. Uitkering van een kapitaal bij overlijden

Tabel 28. Uitkering van een kapitaal bij overlijden

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - uitgekeerd kapitaal	10.259.753 €	11.374.547 €	10.793.693 €	11.435.369 €
VAPZ - aantal overlijdens	766	787	772	730
RIZIV zelfstandigen - uitgekeerd kapitaal	5.332.988 €	5.871.618 €	4.521.455 €	4.137.531 €
RIZIV zelfstandigen - aantal overlijdens	171	193	142	121
RIZIV niet-zelfstandigen - uitgekeerd kapitaal	1.030.365 €	1.596.053 €	321.435 €	79.014 €
RIZIV niet-zelfstandigen - aantal overlijdens	48	74	17	9
Pre 2004 - uitgekeerd kapitaal	7.071.749 €	7.149.856 €	6.883.647 €	5.464.545 €
Pre 2004 - aantal overlijdens	167	168	124	104

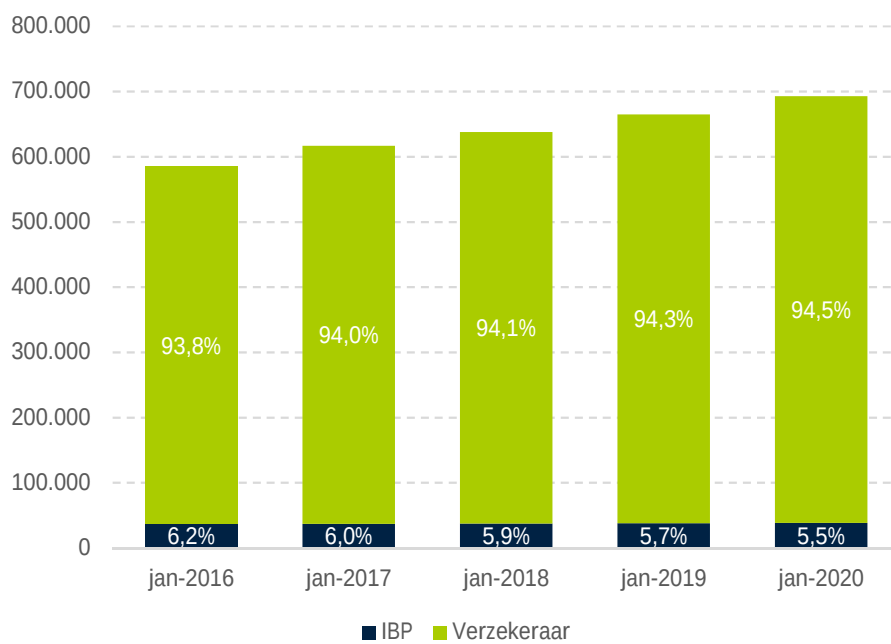
Grafiek 29. Uitkering van een rente bij overlijden

Tabel 29. Uitkering van een rente bij overlijden

	2016	2017	2018	2019
VAPZ - uitgekeerde rente	327.766 €	221.309 €	291.286 €	272.478 €
VAPZ - aantal rentes	61	48	54	52
RIZIV zelfstandigen - uitgekeerde rente	1.442.642 €	1.603.729 €	1.439.051 €	1.389.895 €
RIZIV zelfstandigen - aantal rentes	156	172	172	157
RIZIV niet-zelfstandigen - uitgekeerde rente	24.758 €	25.253 €	25.758 €	26.582 €
RIZIV niet-zelfstandigen - aantal rentes	5	5	5	7
Pre 2004	3.144.900 €	3.153.378 €	3.102.304 €	3.035.801 €
Pre 2004 - aantal rentes	666	657	648	641

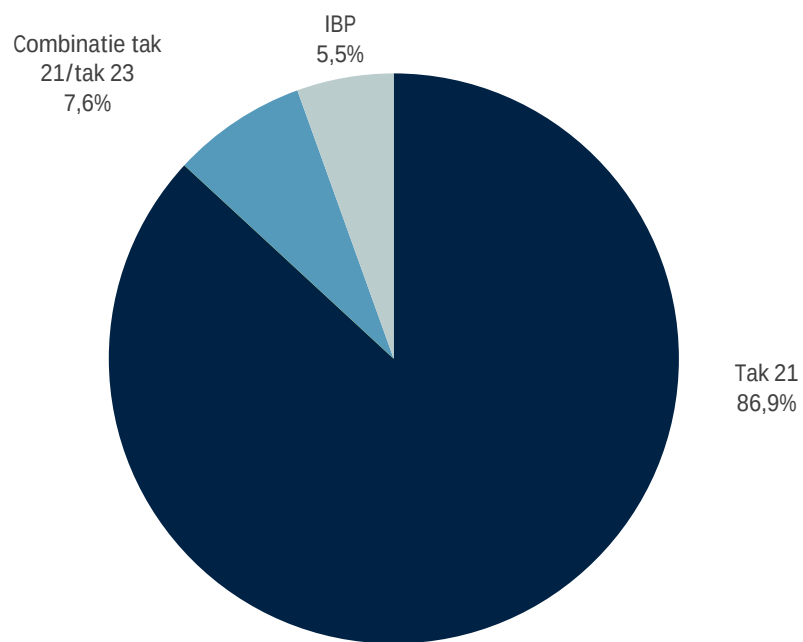
Grafiek 30. Totaal aantal VAPZ-overeenkomsten - IBP vs verzekeraar

Tabel 30. Totaal aantal VAPZ-overeenkomsten - IBP vs verzekeraar

	IBP	Verzekeraar	Totaal
jan-2016	36.402	548.413	584.815
jan-2017	37.075	579.818	616.893
jan-2018	37.427	600.219	637.646
jan-2019	37.754	627.130	664.884
jan-2020	38.120	654.711	692.831

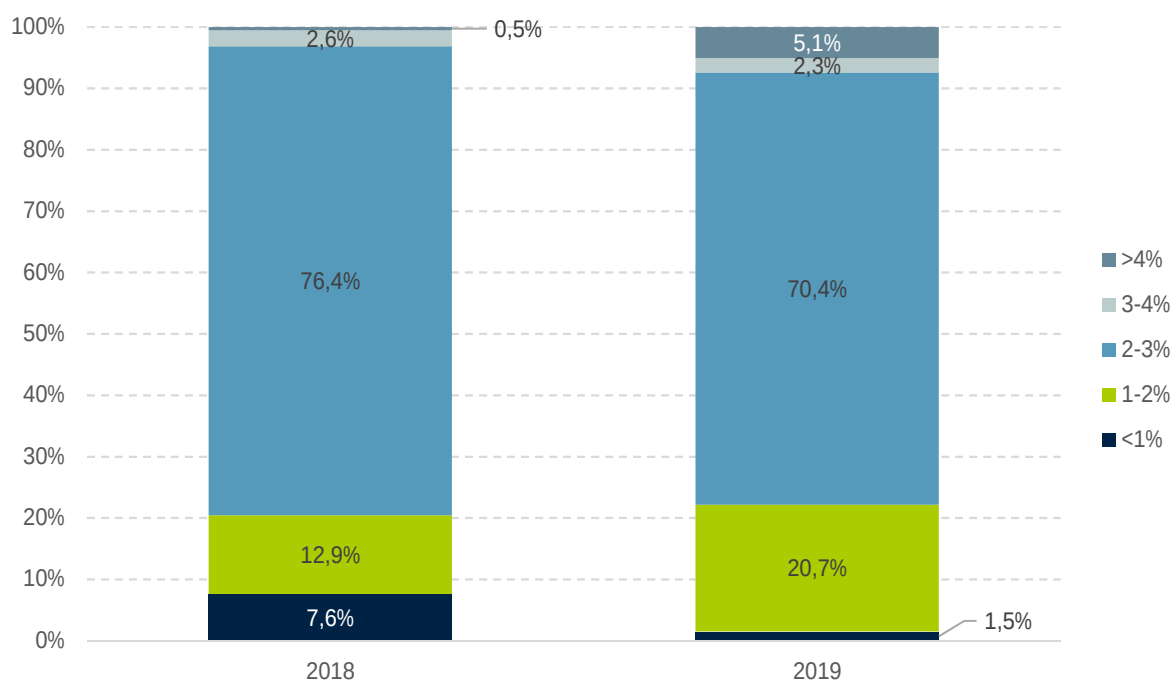
Grafiek 31. VAPZ-overeenkomsten per type beheer (jan 2020)

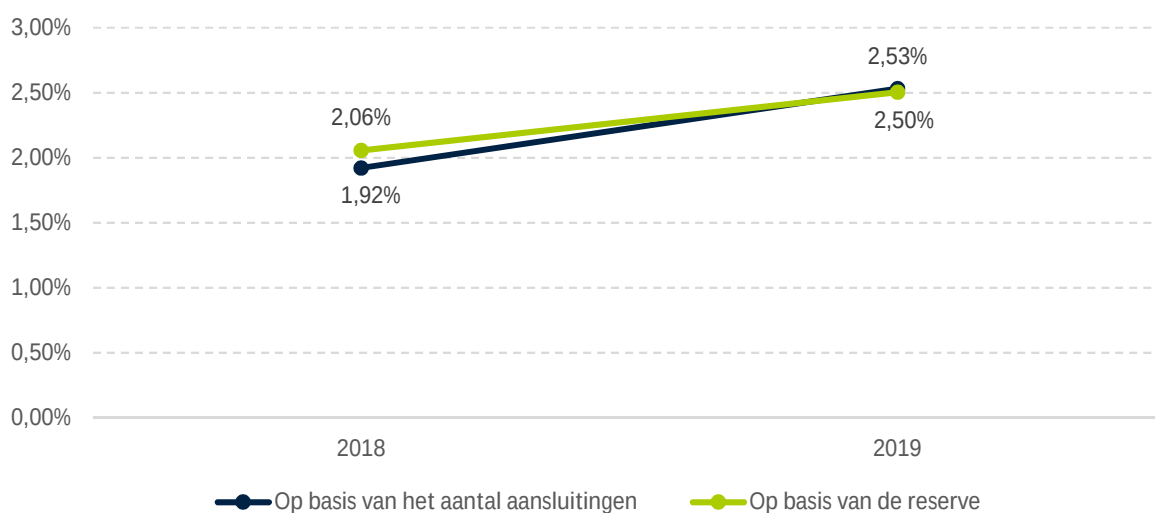
Tabel 31. VAPZ-overeenkomsten per type beheer

	Tak 21	Tak 23	Combinatie tak 21/tak 23	IBP
jan-2016	501.994	21	46.241	36.402
jan-2017	530.951	19	48.703	37.075
jan-2018	549.588	16	50.477	37.427
jan-2019	575.425	26	51.550	37.754
jan-2020	601.654	24	52.910	38.120

Grafiek 32a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche toegekend (gemiddeld) rendement

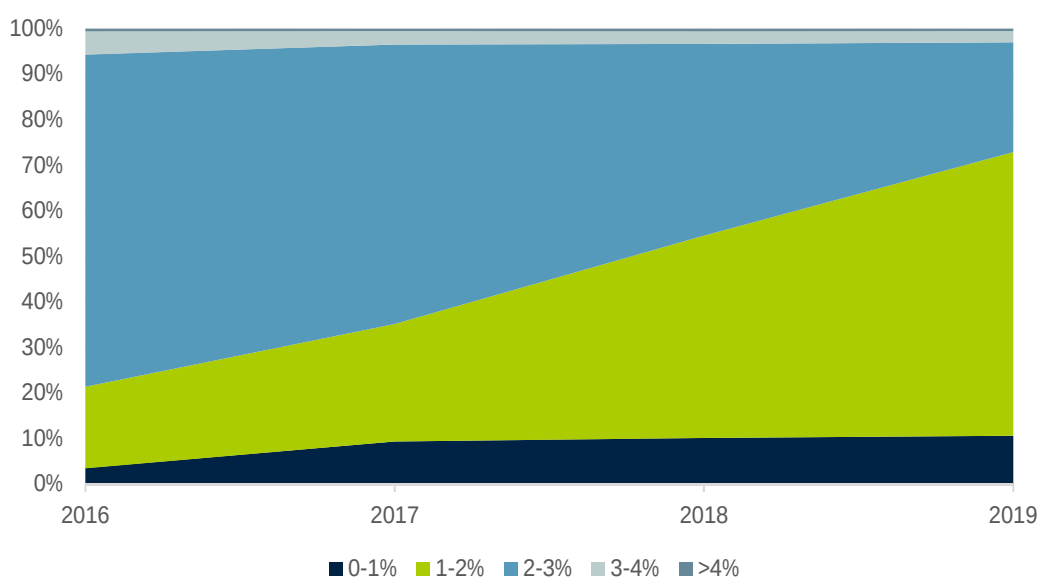
Grafiek 32b. Gewogen gemiddeld toegekend rendement op basis van reserve en aansluitingen

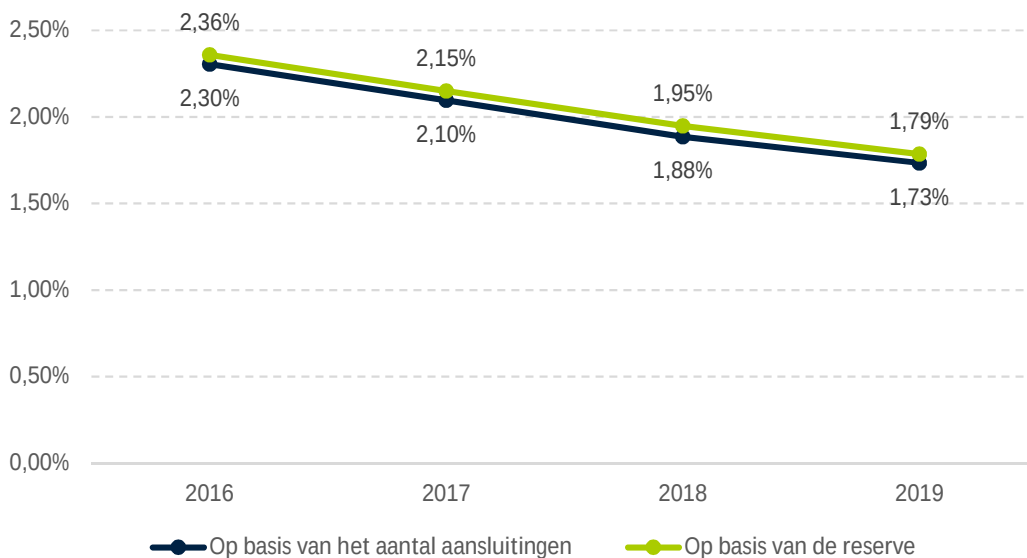
Tabel 32. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche toegekend (gemiddeld) rendement

	<1%	1-2%	2-3%	3-4%	>4%
2018	7,6%	12,9%	76,4%	2,6%	0,5%
2019	1,5%	20,7%	70,4%	2,3%	5,1%

Grafiek 33a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddeld gewaarborgd rendement in tak 21

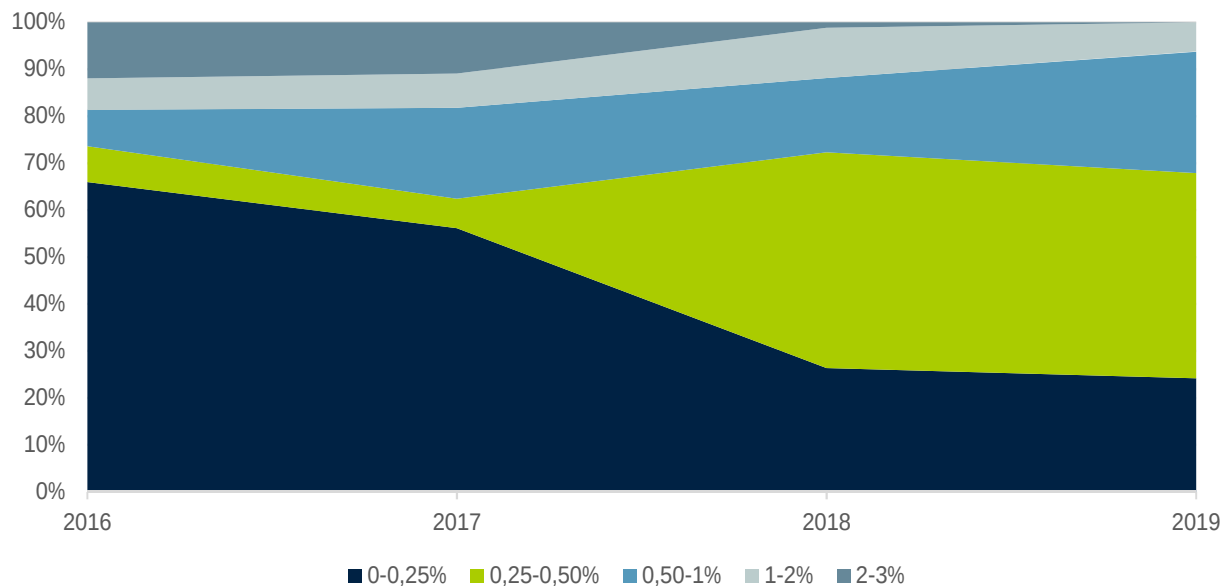
Grafiek 33b. Gewogen gemiddeld gewaarborgd rendement in tak 21 op basis van reserve en aansluitingen

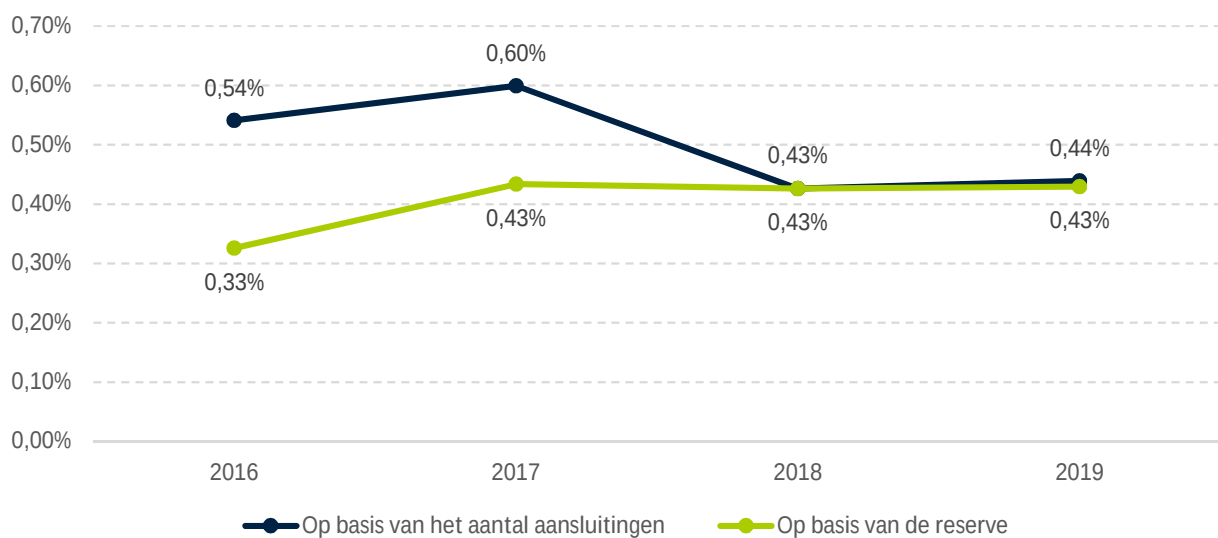
Tabel 33. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddeld gewaarborgd rendement in tak 21

	0-1%	1-2%	2-3%	3-4%	>4%
2016	3,58%	17,88%	72,87%	5,10%	0,57%
2017	9,43%	25,80%	61,32%	2,92%	0,53%
2018	10,17%	44,44%	42,09%	2,73%	0,57%
2019	10,68%	62,25%	24,11%	2,46%	0,49%

Grafiek 34a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddelde winstdeelname in tak 21

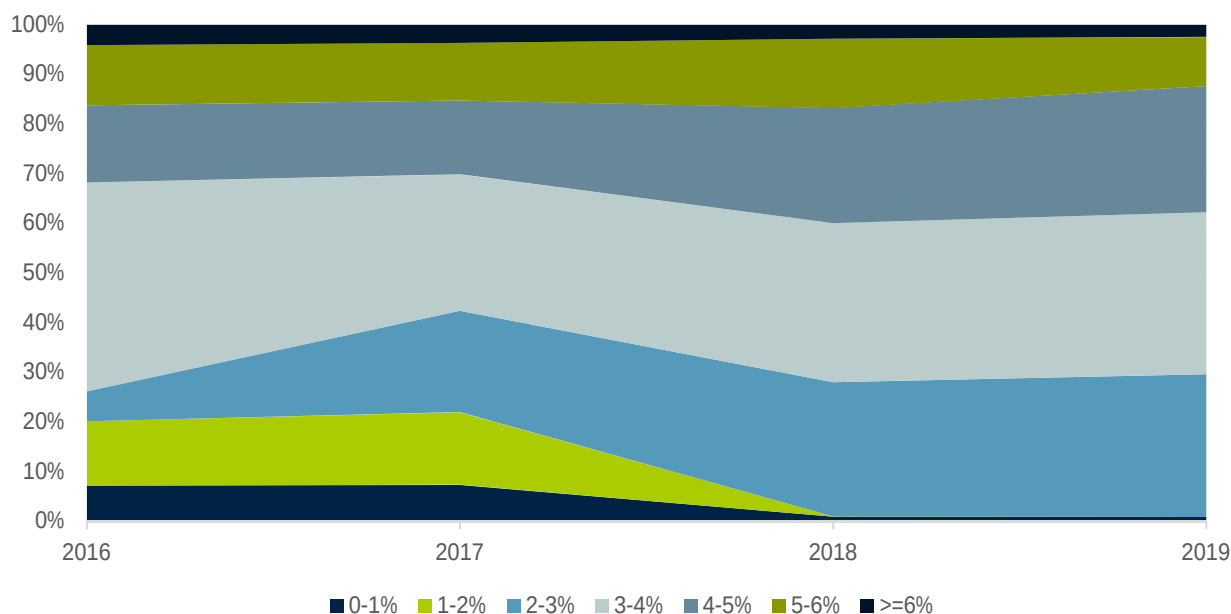
Grafiek 34b. Gewogen gemiddelde winstdeelname in tak 21 op basis van reserve en aansluitingen

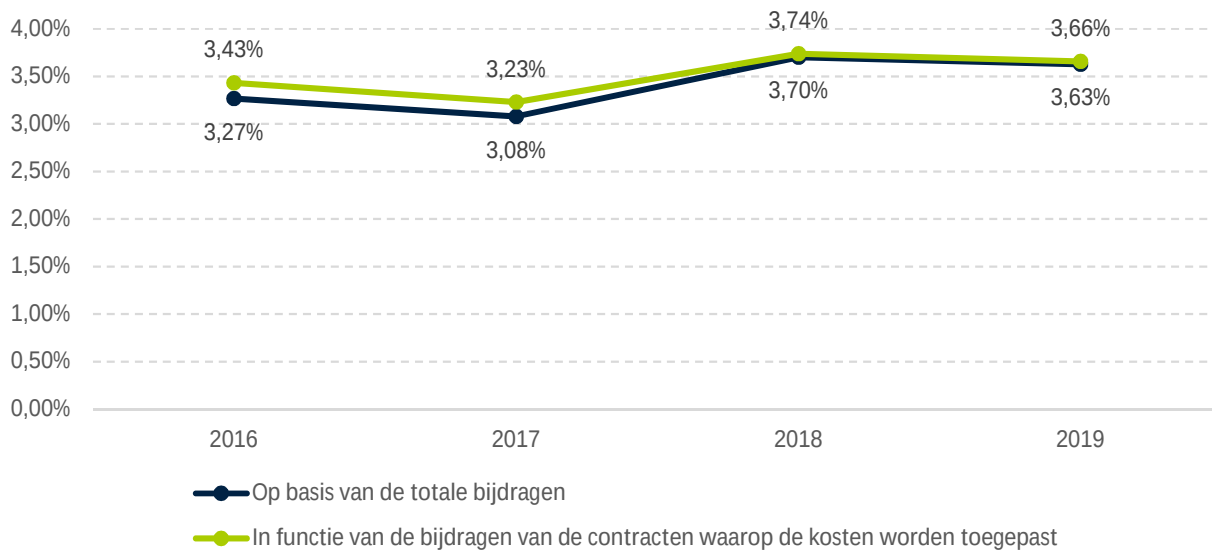
Tabel 34. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche gemiddelde winstdeelname in tak 21

	0-0,25%	0,25-0,50%	0,50-1%	1-2%	2-3%
2016	65,97%	7,62%	7,76%	6,71%	11,94%
2017	56,14%	6,29%	19,38%	7,24%	10,95%
2018	26,34%	45,94%	15,83%	10,73%	1,17%
2019	24,15%	43,71%	25,88%	6,26%	0,00%

Grafiek 35a. Verdeling aantal (actieve) VAPZ-overeenkomsten per tranche inningstoeslag (gemiddelde)

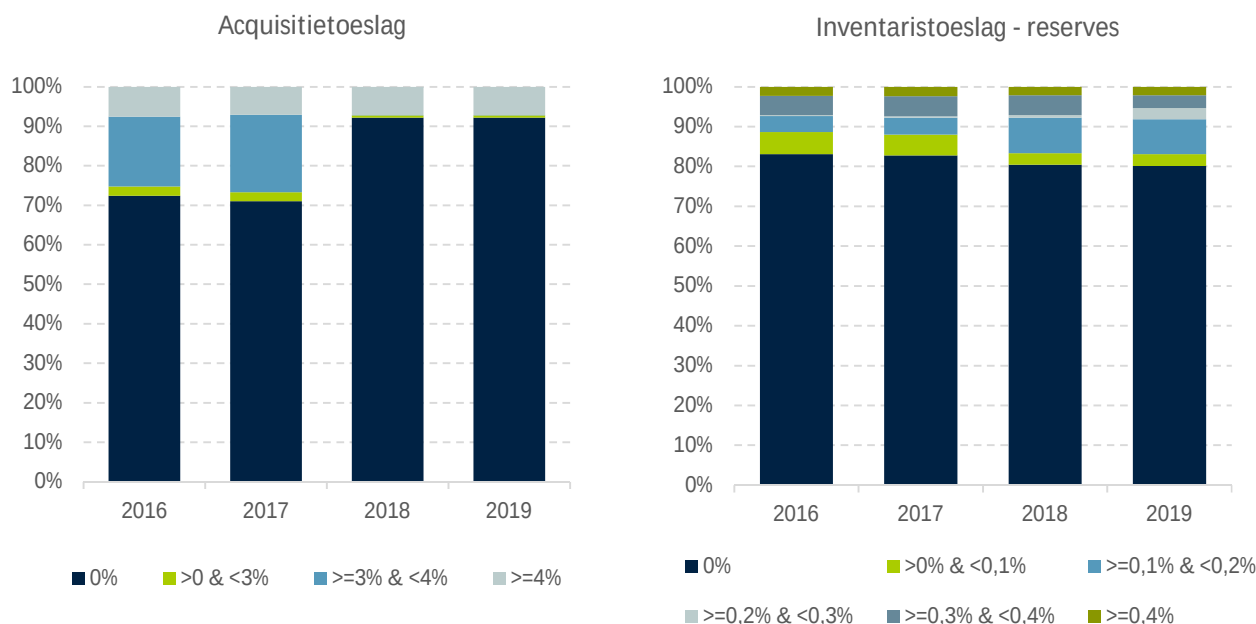
Grafiek 35b. Gewogen gemiddelde inningstoeslag in functie van de bijdragen

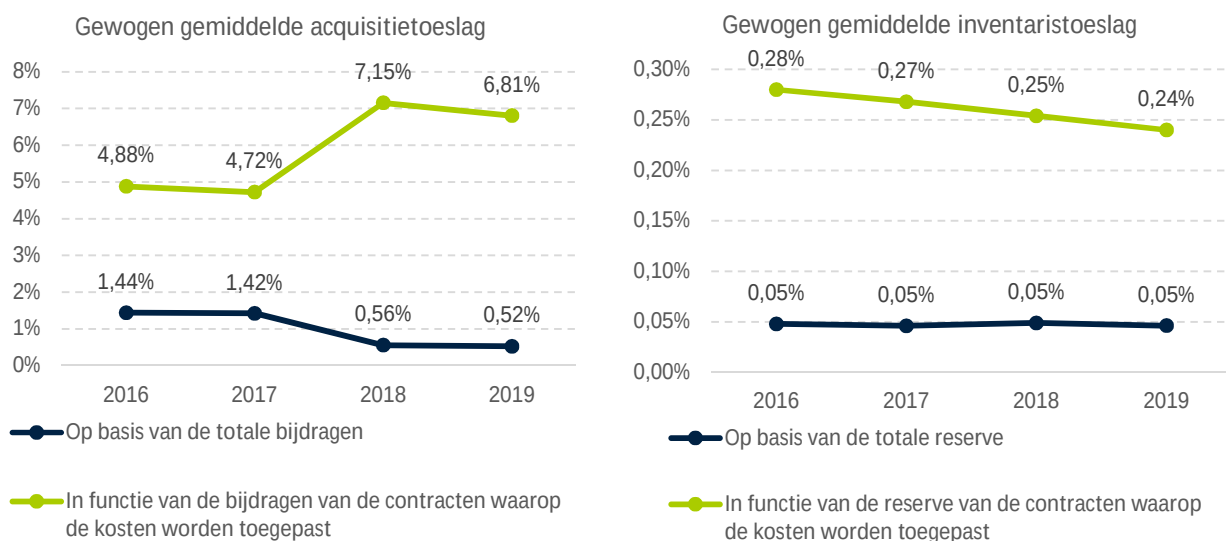
Tabel 35. Verdeling aantal (actieve) VAPZ-overeenkomsten per tranche inningstoeslag (gemiddelde)

	0-1%	1-2%	2-3%	3-4%	4-5%	5-6%	>=6%
2014	36,75%	3,66%	0,00%	17,43%	10,13%	0,96%	31,08%
2015	37,03%	4,07%	0,00%	16,50%	15,58%	0,90%	25,92%
2016	7,24%	12,94%	6,04%	42,08%	15,53%	12,11%	4,06%
2017	7,39%	14,63%	20,41%	27,51%	14,82%	11,61%	3,63%
2018	0,98%	0,04%	27,04%	32,04%	23,17%	13,94%	2,79%
2019	0,92%	0,04%	28,69%	32,65%	25,37%	9,92%	2,42%

Grafiek 36a. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche andere kosten: acquisitietoeslag (gemiddelde) en inventaristoelag (gemiddelde)

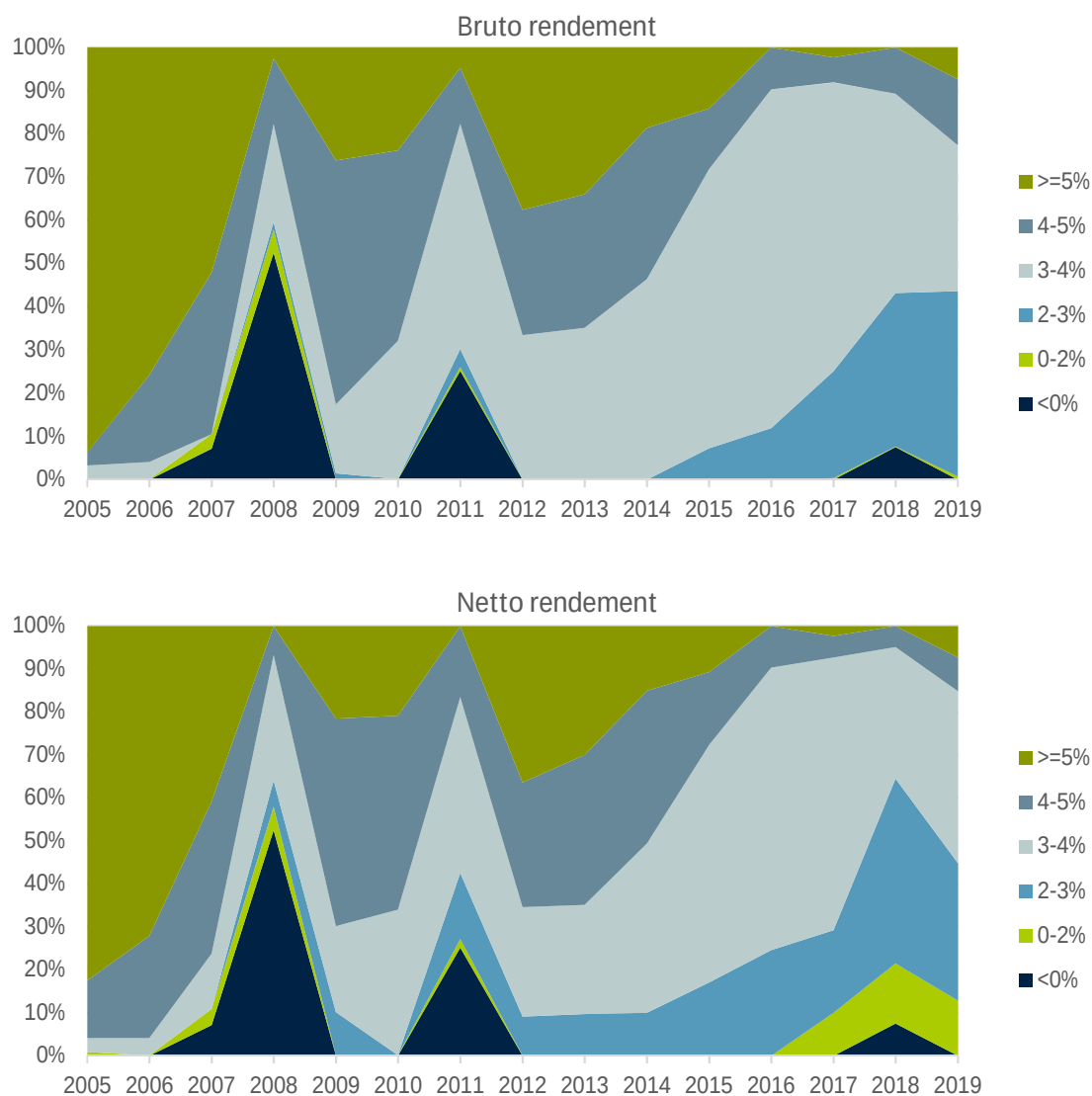
Grafiek 36b. Gewogen gemiddelde acquisitietoelag in functie van de bijdragen en gewogen gemiddelde inventaristoelag in functie van de reserve

Tabel 36. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche andere kosten: acquisitietoelag (gemiddelde) en inventaristoelag (gemiddelde)

Acquisitietoelag					Inventaristoelag - reserves				
	2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019
0%	72,36%	71,01%	91,99%	92,07%	0%	83,11%	82,80%	80,45%	80,14%
>0 & <3%	2,39%	2,29%	0,62%	0,57%	>0% & <0,1%	5,52%	5,19%	2,89%	2,91%
>=3% & <4%	17,68%	19,61%	0,06%	0,05%	>=0,1% & <0,2%	4,03%	4,29%	8,88%	8,82%
>=4%	7,56%	7,09%	7,33%	7,31%	>=0,2% & <0,3%	0,22%	0,26%	0,64%	2,77%
					>=0,3% & <0,4%	4,85%	5,13%	5,03%	3,20%
					>=0,4%	2,28%	2,33%	2,10%	2,16%

Grafiek 37. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche beleggingsrendement onderliggende portefeuille

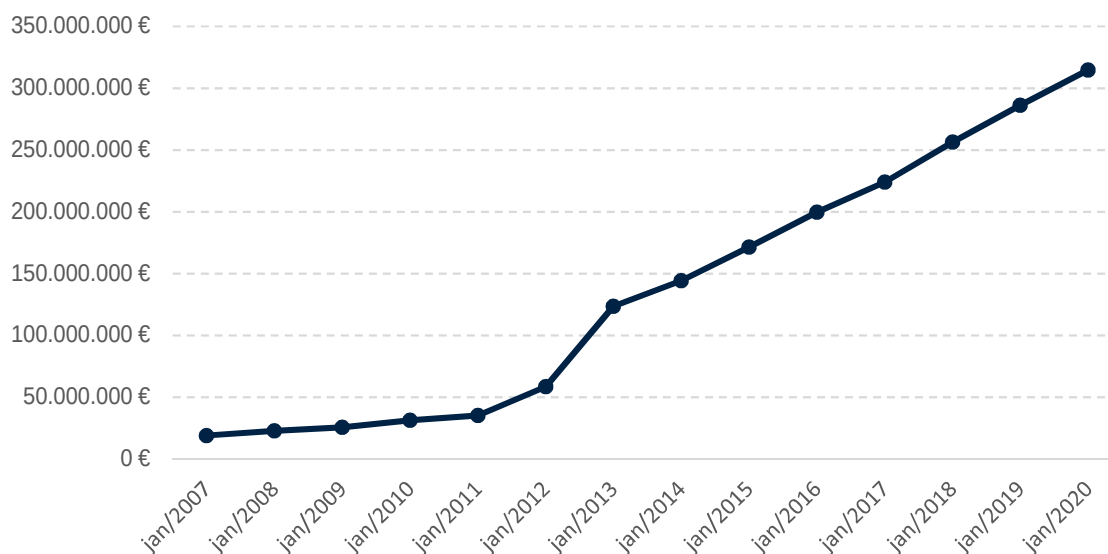

Tabel 37. Verdeling aantal VAPZ-overeenkomsten per tranche beleggingsrendement onderliggende portefeuille

Bruto						
	<0%	0-2%	2-3%	3-4%	4-5%	>=5%
2016	0,00%	0,00%	11,87%	78,41%	9,65%	0,08%
2017	0,00%	0,33%	24,74%	66,81%	5,76%	2,36%
2018	7,49%	0,18%	35,50%	46,07%	10,76%	0,00%
2019	0,00%	0,69%	42,88%	33,73%	15,30%	7,39%

Netto						
	<0%	0-2%	2-3%	3-4%	4-5%	>=5%
2016	0,00%	0,00%	24,58%	65,69%	9,73%	0,00%
2017	0,00%	9,97%	19,25%	63,46%	4,96%	2,36%
2018	7,49%	13,94%	43,04%	30,61%	4,92%	0,00%
2019	0,00%	12,79%	31,92%	40,03%	7,87%	7,39%

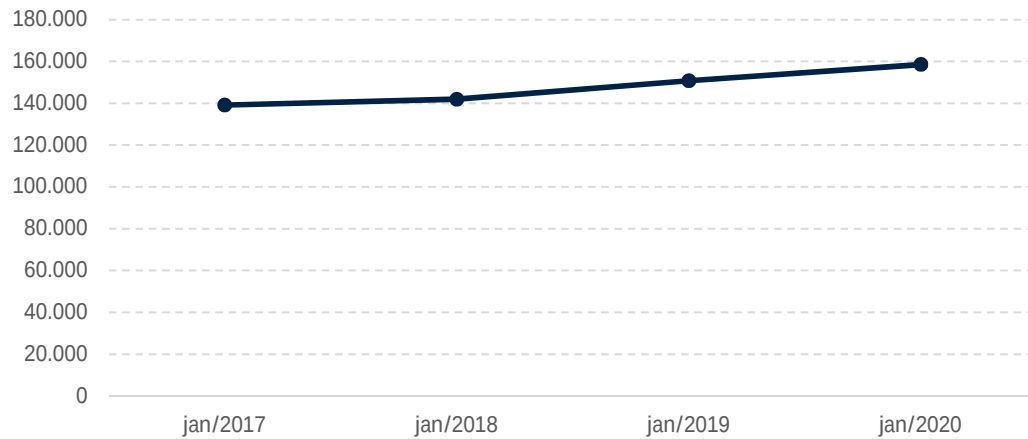
Grafiek 38. Evolutie technische voorzieningen solidariteitsfonds

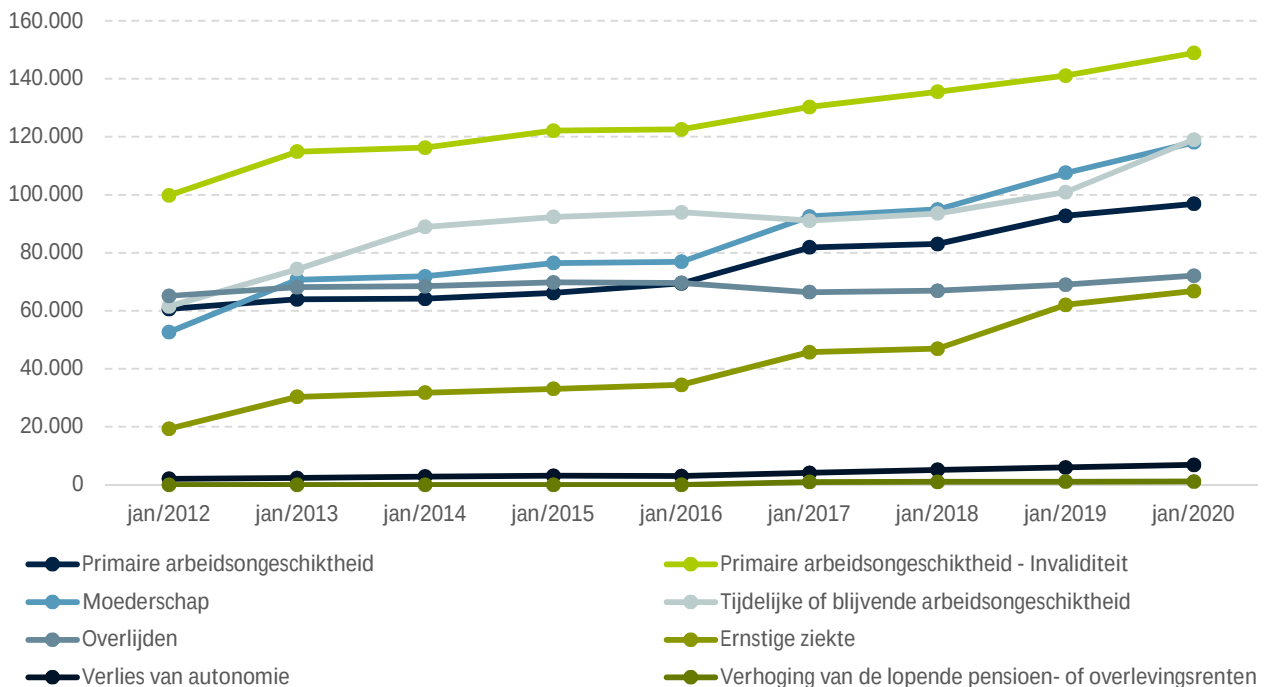
Tabel 38. Evolutie technische voorzieningen solidariteitsfonds

Technische Voorzieningen	
jan/2007	18.894.574 €
jan/2008	22.713.150 €
jan/2009	25.490.562 €
jan/2010	31.218.002 €
jan/2011	35.064.160 €
jan/2012	58.547.649 €
jan/2013	123.350.967 €
jan/2014	144.107.213 €
jan/2015	171.280.601 €
jan/2016	199.718.018 €
jan/2017	223.970.731 €
jan/2018	256.431.840 €
jan/2019	286.115.812 €
jan/2020	314.619.063 €

Grafiek 39a. Aantal aangeslotenen met een sociale VAPZ-overeenkomst

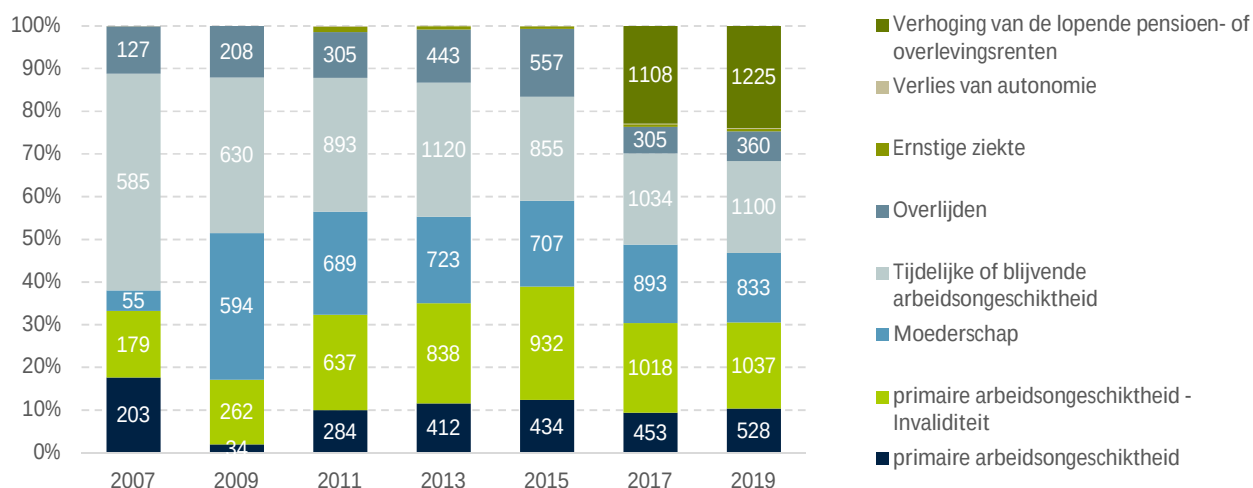
Grafiek 39b. Evolutie van de verdeling van de aangeslotenen per type solidariteitsprestatie

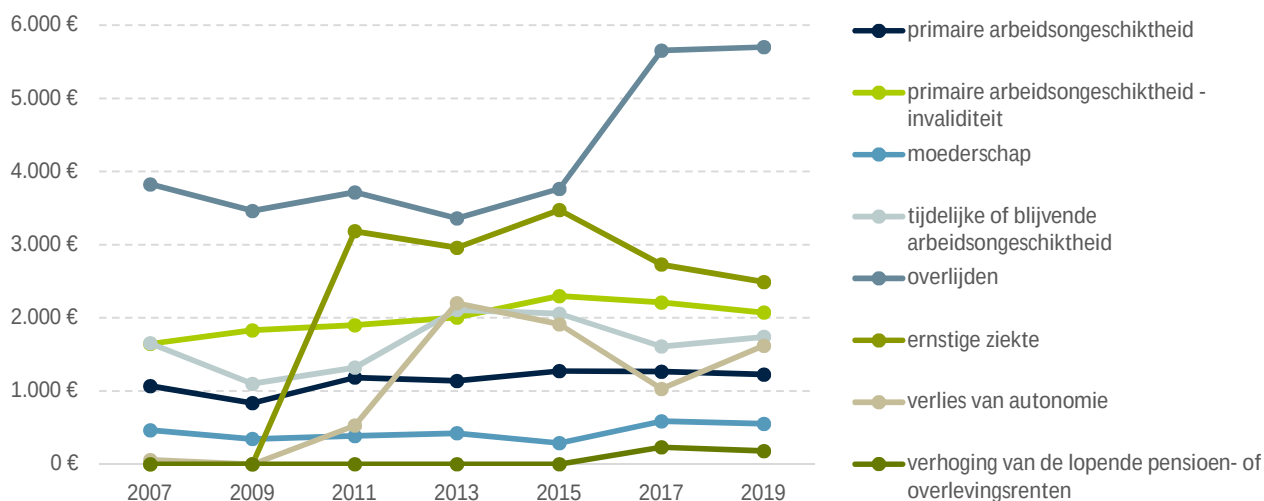
Tabel 39. Aantal aangeslotenen per type solidariteitsprestatie

	Primaire arbeidsongeschiktheid	Primaire arbeidsongeschiktheid - Invaliditeit	Moederschap	Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	Overlijden	Ernstige ziekte	Verlies van autonomie	Verhoging van de lopende pensioen- of overlevingsrenten
jan/2012	60.645	99.801	52.651	61.547	65.140	19.298	2.068	-
jan/2013	63.958	114.883	70.745	74.375	68.112	30.313	2.366	-
jan/2014	64.157	116.276	71.908	88.957	68.462	31.756	2.825	-
jan/2015	66.155	122.144	76.471	92.369	69.794	33.070	3.130	-
jan/2016	69.441	122.599	76.910	93.972	69.648	34.488	2.987	-
jan/2017	81.894	130.299	92.544	91.130	66.421	45.729	4.132	968
jan/2018	83.020	135.552	94.937	93.575	66.908	46.926	5.142	1.031
jan/2019	92.765	141.086	107.614	100.957	69.031	62.074	6.011	1.079
jan/2020	96.895	148.951	118.094	119.055	72.128	66.851	6.849	1.121

Grafiek 40a. Aantal begunstigden per type solidariteitsprestatie

Grafiek 40b. Gemiddeld uitgekeerd bedrag per type solidariteitsprestatie

Tabel 40. Aantal begunstigden en gemiddeld uitgekeerd bedrag per type solidariteitsprestatie

Jaar	Primaire arbeidsongeschiktheid	Primaire arbeidsongeschiktheid - Invaliditeit	Moederschap	Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	Overlijden	Ernstige ziekte	Verlies van autonomie	Verhoging van de lopende pensioen- of overlevingsrenten
Begunstigden								
2009	34	262	594	630	208	0	0	0
2011	284	637	689	893	305	37	4	0
2013	412	838	723	1120	443	28	2	0
2015	434	932	707	855	557	21	3	0
2017	453	1018	893	1034	305	27	8	1108
2019	528	1037	833	1100	360	28	9	1225
Gemiddeld uitgekeerd bedrag								
2009	837 €	1.830 €	346 €	1.100 €	3.462 €	- €	- €	- €
2011	1.185 €	1.901 €	386 €	1.321 €	3.714 €	3.184 €	528 €	- €
2013	1.138 €	2.004 €	425 €	2.107 €	3.358 €	2.958 €	2.202 €	- €
2015	1.274 €	2.299 €	288 €	2.057 €	3.764 €	3.474 €	1.913 €	- €
2017	1.266 €	2.210 €	588 €	1.609 €	5.652 €	2.728 €	1.029 €	232 €
2019	1.227 €	2.072 €	552 €	1.740 €	5.699 €	2.491 €	1.620 €	182 €

STATISTISCHE BIJLAGE – WAPBL

Karakteristieken van de WAPBL-toezeggingen

Grafiek 1. Evolutie van het aantal WAPBL-toezeggingen

Tabel 1. Evolutie van het aantal WAPBL-toezeggingen

Grafiek 2. Aard van de WAPBL-toezeggingen

Tabel 2. Aard van de WAPBL-toezeggingen

Grafiek 3. Verdeling collectieve vs individuele WAPBL-toezeggingen

Tabel 3. Verdeling collectieve vs individuele WAPBL-toezeggingen

Grafiek 4. Verdeling WAPBL-toezeggingen volgens aantal aangeslotenen per toezegging

Tabel 4. Verdeling WAPBL-toezeggingen volgens aantal aangeslotenen per toezegging

Grafiek 5. Verdeling WAPBL-toezeggingen met 1 aangeslotene - individuele vs collectieve toezegging

Tabel 5. Verdeling WAPBL-toezeggingen met 1 aangeslotene - individuele vs collectieve toezegging

Grafiek 6. Verdeling WAPBL-toezeggingen per type beheer

Tabel 6. Verdeling WAPBL-toezeggingen per type beheer

Karakteristieken van de aangesloten bedrijfsleiders

Grafiek 7a. Aantal unieke aangeslotenen

Grafiek 7b. Aantal unieke aangeslotenen per geslacht

Grafiek 7c. Aantal unieke aangeslotenen per categorie

Tabel 7. Aantal unieke aangeslotenen

Grafiek 8a. Verdeling van het aantal vrouwelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

Grafiek 8b. Verdeling van het aantal mannelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

Tabel 8. Verdeling van het aantal unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 9a. Aantal WAPBL-toezeggingen per bedrijfsleider

Grafiek 9b. Verdeling van het aantal WAPBL-toezeggingen per bedrijfsleider en per geslacht

Tabel 9. Aantal WAPBL-toezeggingen per bedrijfsleider

Grafiek 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

Tabel 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels - Aantal aangeslotenen

Karakteristieken van de inrichters

Grafiek 11. Aantal inrichters volgens aantal WAPBL-toezeggingen

Tabel 11. Aantal inrichters volgens aantal WAPBL-toezeggingen

Grafiek 12. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

Tabel 12. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

Karakteristieken van de bijdragen

Grafiek 13a. Bijdragen in de WAPBL-toezeggingen bij verzekeraars

Grafiek 13b. Bijdragen in de WAPBL-toezeggingen bij IBP's

Tabel 13. Bijdragen in de WAPBL-toezeggingen - IBP vs verzekeraar

Grafiek 14. Verdeling van de bijdragen per type WAPBL-toezegging

Tabel 14. Verdeling van de bijdragen per type WAPBL-toezegging - IBP vs verzekeraar

Grafiek 15. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht

Tabel 15. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht

Karakteristieken van de reserves

Grafiek 16. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

Tabel 16. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

Grafiek 17. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht

Tabel 17. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht
 Grafiek 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie
 Tabel 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie
 Grafiek 19a. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht
 Grafiek 19b. Gemiddelde reserve per geslacht
 Tabel 19. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht
 Grafiek 20. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie
 Tabel 20. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie
 Grafiek 21a. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht
 Grafiek 21b. Mediaan reserve per geslacht
 Tabel 21. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht
 Grafiek 22. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht
 Tabel 22. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht
 Grafiek 23. Mediaan vs gemiddelde reserve
 Tabel 23. Mediaan vs gemiddelde reserve
 Grafiek 24a. Reserve in functie van het statuut
 Grafiek 24b. Reserve in functie van het type beheer
 Tabel 24. Reserve in functie van het statuut en type beheer

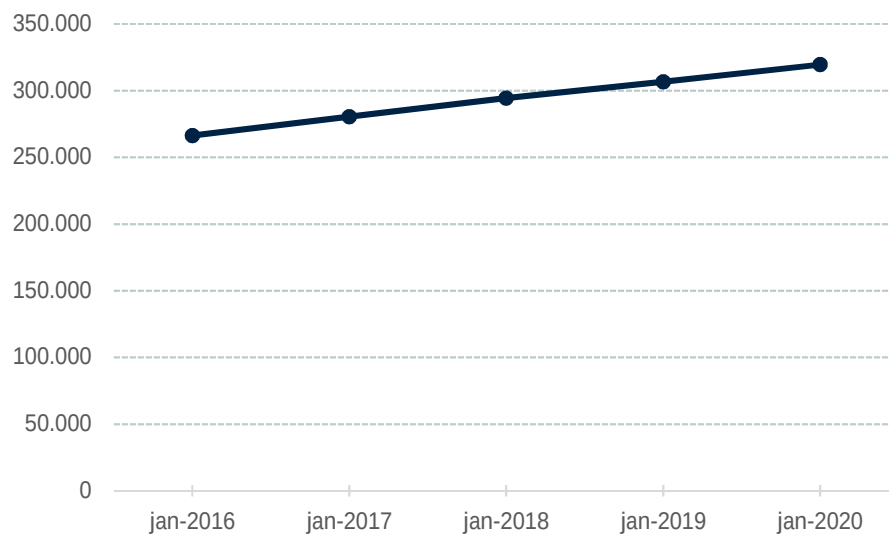
Karakteristieken van de uitkeringen

Grafiek 25a. Uitkeringen van een pensioenkapitaal
 Grafiek 25b. Uitkeringen van een overlijdenskapitaal
 Tabel 25. Uitkeringen van kapitaal
 Grafiek 26a. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal
 Grafiek 26b. Gemiddeld uitgekeerd overlijdenskapitaal
 Tabel 26. Gemiddeld uitgekeerd kapitaal
 Grafiek 27. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal - IBP vs verzekeraar
 Tabel 27. Gemiddeld uitgekeerde pensioenkapitalen

Karakteristieken van de pensioeninstelling

Grafiek 28. Aantal instellingen volgens aanbod types WAPBL-toezegging
 Tabel 28. Aantal instellingen volgens aanbod types WAPBL-toezegging

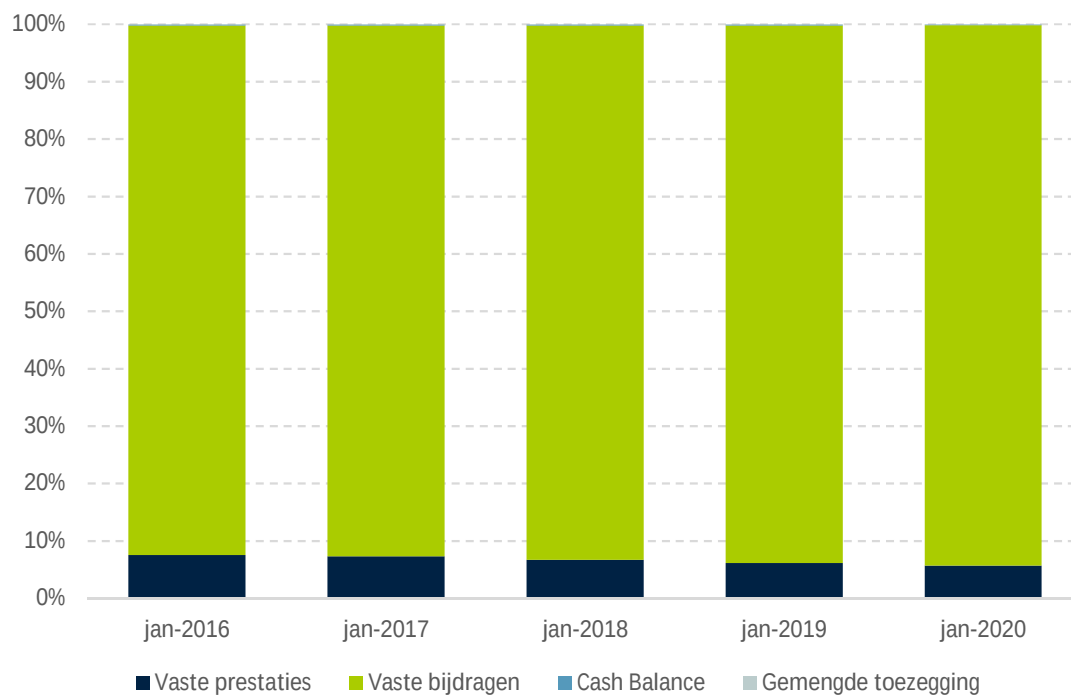
Grafiek 1. Evolutie van het aantal WAPBL-toezeggingen

Tabel 1. Evolutie van het aantal WAPBL-toezeggingen

	Aantal toezeggingen
jan-2016	266.447
jan-2017	280.641
jan-2018	294.421
jan-2019	306.806
jan-2020	319.602

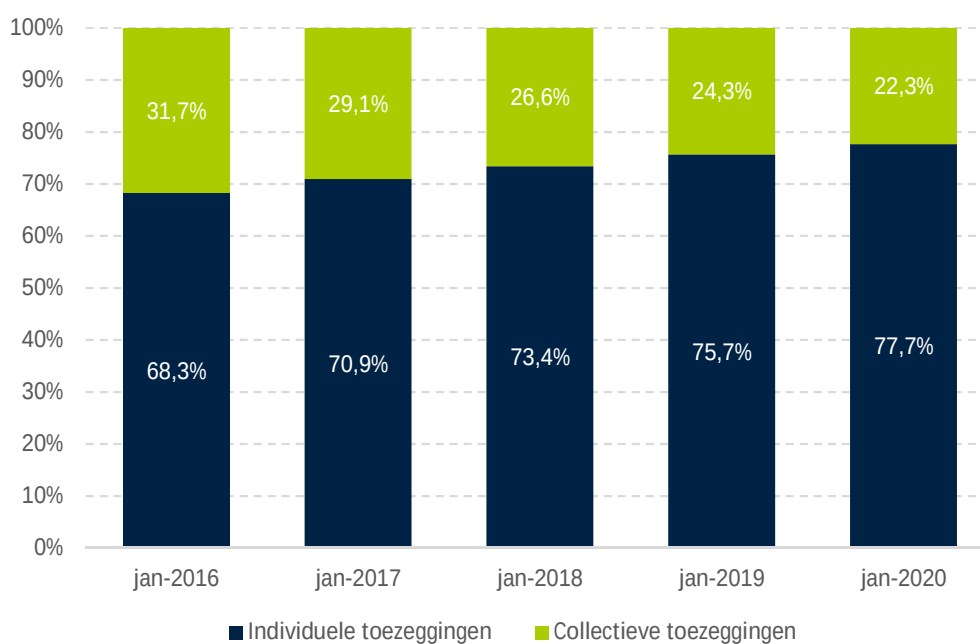
Grafiek 2. Aard van de WAPBL-toezeggingen

Tabel 2. Aard van de WAPBL-toezeggingen

	Vaste prestaties	Vaste bijdragen	Cash Balance	Gemengde toezegging
IBP				
jan-2016	22	159	47	4
jan-2017	20	194	47	7
jan-2018	35	220	49	4
jan-2019	37	220	59	3
jan-2020	33	218	75	2
Verzekeraar				
jan-2016	19.996	245.581	397	241
jan-2017	20.503	259.233	406	231
jan-2018	19.755	273.753	383	222
jan-2019	18.872	286.995	399	221
jan-2020	18.126	300.545	390	213

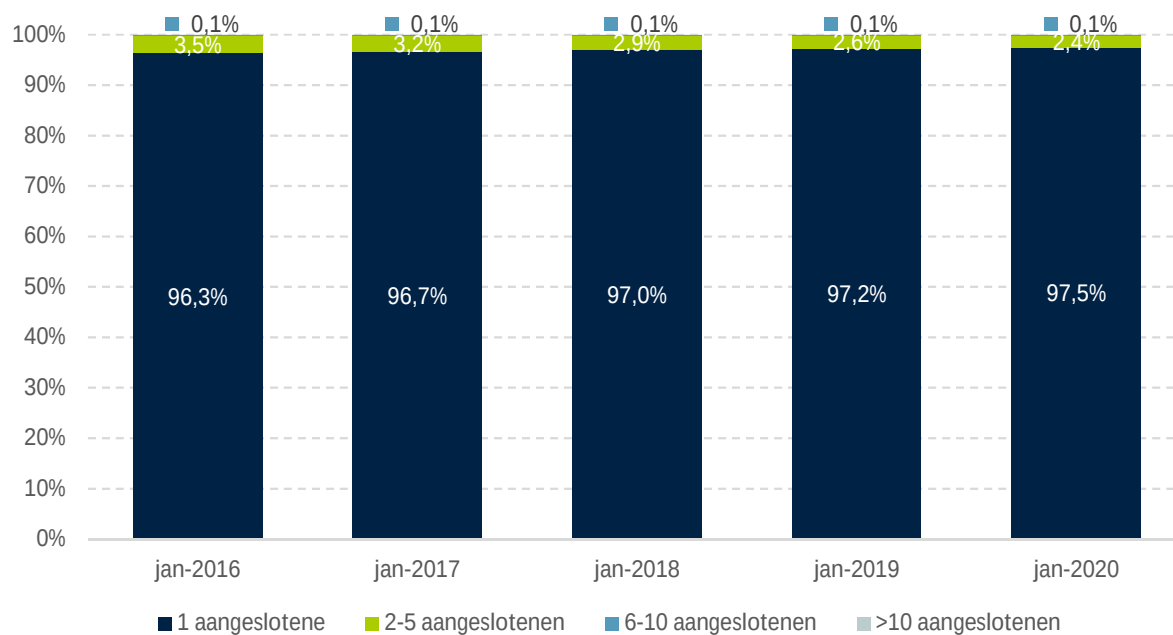
Grafiek 3. Verdeling collectieve vs individuele WAPBL-toezeggingen

Tabel 3. Verdeling collectieve vs individuele WAPBL-toezeggingen

	Individuele toezeggingen	Collectieve toezeggingen
jan-2016	181.932	84.515
IBP	24	208
Verzekeraar	181.908	84.307
jan-2017	198.993	81.648
IBP	44	224
Verzekeraar	198.949	81.424
jan-2018	215.989	78.432
IBP	71	237
Verzekeraar	215.918	78.195
jan-2019	232.198	74.608
IBP	59	260
Verzekeraar	232.139	74.348
jan-2020	248.178	71.424
IBP	65	263
Verzekeraar	248.113	71.161

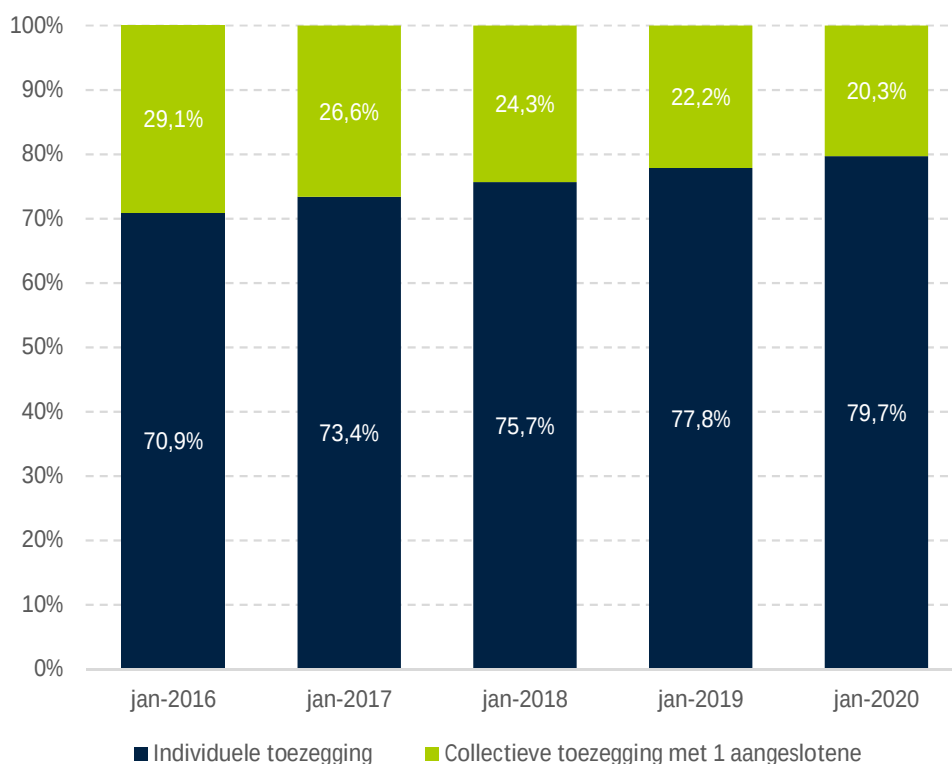
Grafiek 4. Verdeling WAPBL-toezeggingen volgens aantal aangeslotenen per toezegging

Tabel 4. Verdeling WAPBL-toezeggingen volgens aantal aangeslotenen per toezegging

	1 aangeslotene	2-5 aangeslotenen	6-10 aangeslotenen	>10 aangeslotenen
jan-2016	256.646	9.441	233	127
IBP	192	28	6	6
Verzekeraar	256.454	9.413	227	121
jan-2017	271.257	9.017	241	126
IBP	225	28	9	6
Verzekeraar	271.032	8.989	232	120
jan-2018	285.493	8.580	224	124
IBP	260	34	8	6
Verzekeraar	285.233	8.546	216	118
jan-2019	298.330	8.126	217	133
IBP	263	39	10	7
Verzekeraar	298.067	8.087	207	126
jan-2020	311.520	7.729	215	138
IBP	275	31	14	8
Verzekeraar	311.245	7.698	201	130

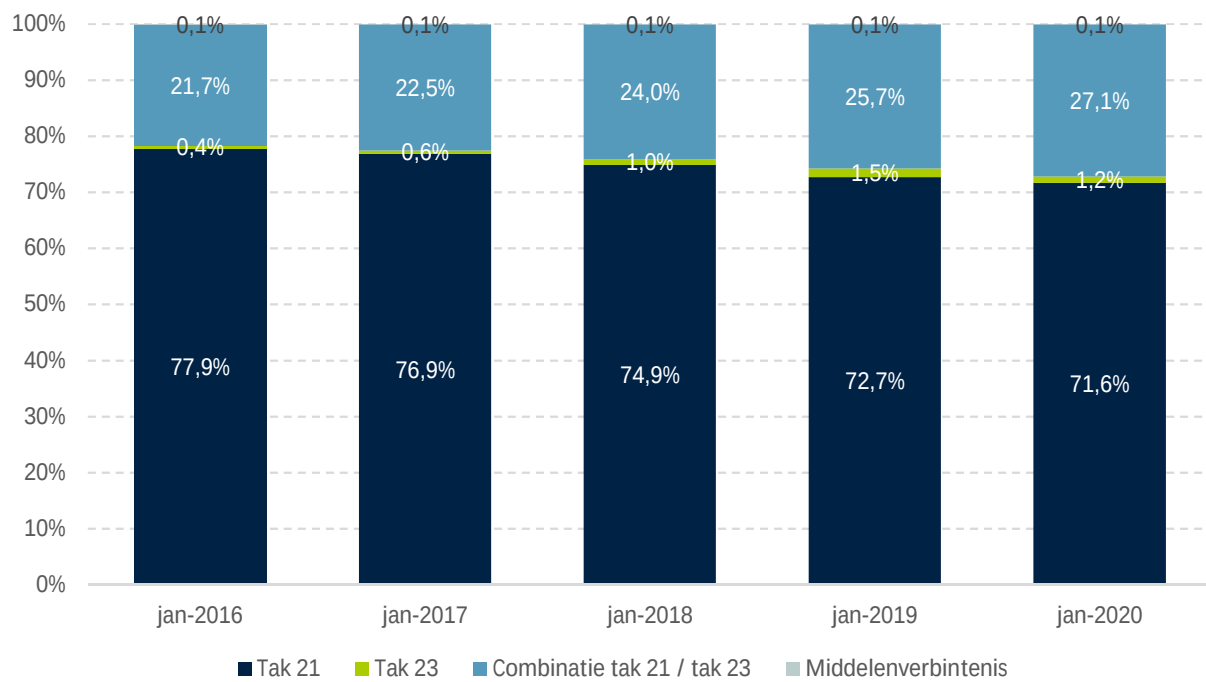
Grafiek 5. Verdeling WAPBL-toezeggingen met 1 aangeslotene - individuele vs collectieve toezegging

Tabel 5. Verdeling WAPBL-toezeggingen met 1 aangeslotene - individuele vs collectieve toezegging

	Individuele toezegging	Collectieve toezegging met 1 aangeslotene
jan-2016	181.932	74.714
IBP	24	168
Verzekeraar	181.908	74.546
jan-2017	198.993	72.264
IBP	44	181
Verzekeraar	198.949	72.083
jan-2018	215.989	69.504
IBP	71	189
Verzekeraar	215.918	69.315
jan-2019	232.198	66.132
IBP	59	204
Verzekeraar	232.139	65.928
jan-2020	248.178	63.342
IBP	65	210
Verzekeraar	248.113	63.132

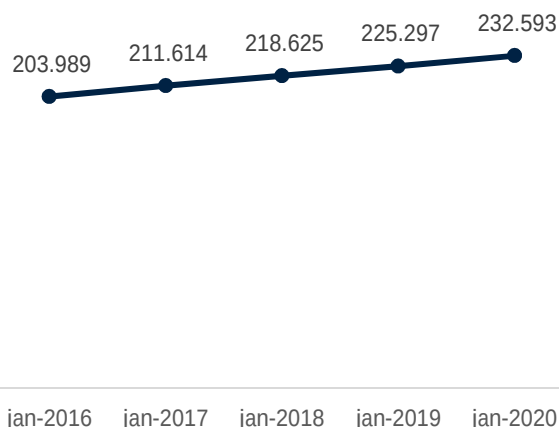
Grafiek 6. Verdeling WAPBL-toezeggingen per type beheer

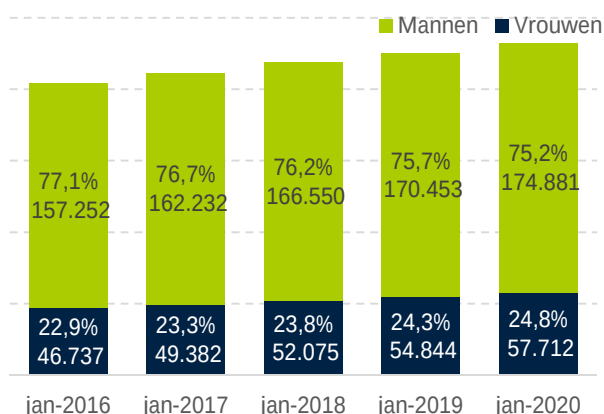
Tabel 6. Verdeling WAPBL-toezeggingen per type beheer

	Tak 21	Tak 23	Combinatie tak 21 / tak 23	Middelenverbintenis
jan-2016	207.430	1.094	57.697	226
jan-2017	215.691	1.556	63.134	260
jan-2018	220.418	3.037	70.658	308
jan-2019	222.928	4.751	78.808	319
jan-2020	228.965	3.730	86.580	327

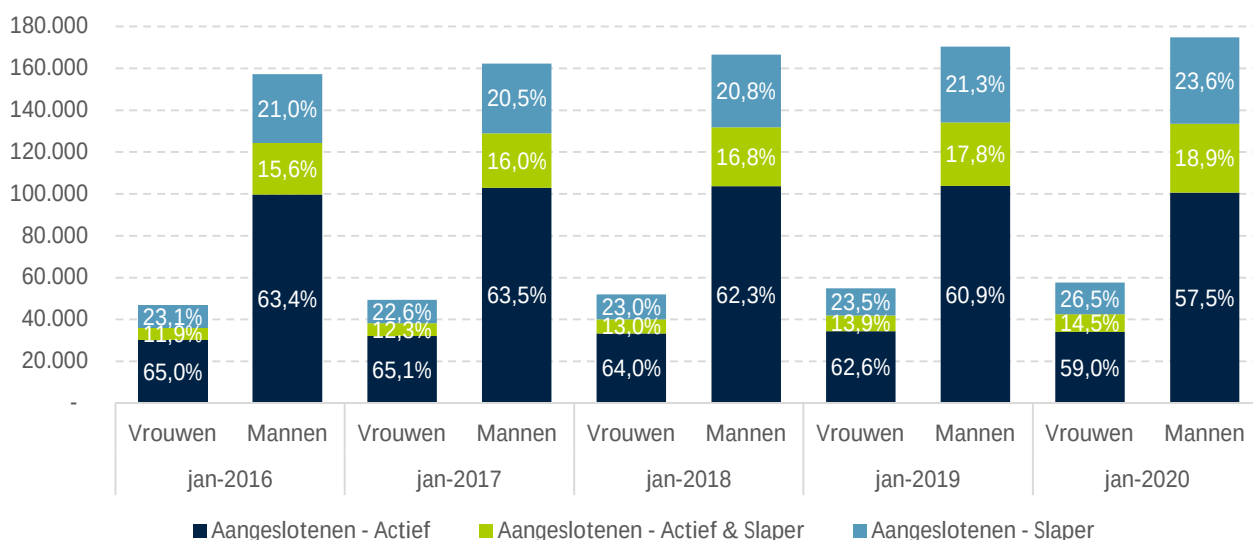
Grafiek 7a. Aantal unieke aangeslotenen

Grafiek 7b. Aantal unieke aangeslotenen per geslacht

Grafiek 7c. Aantal unieke aangeslotenen per categorie

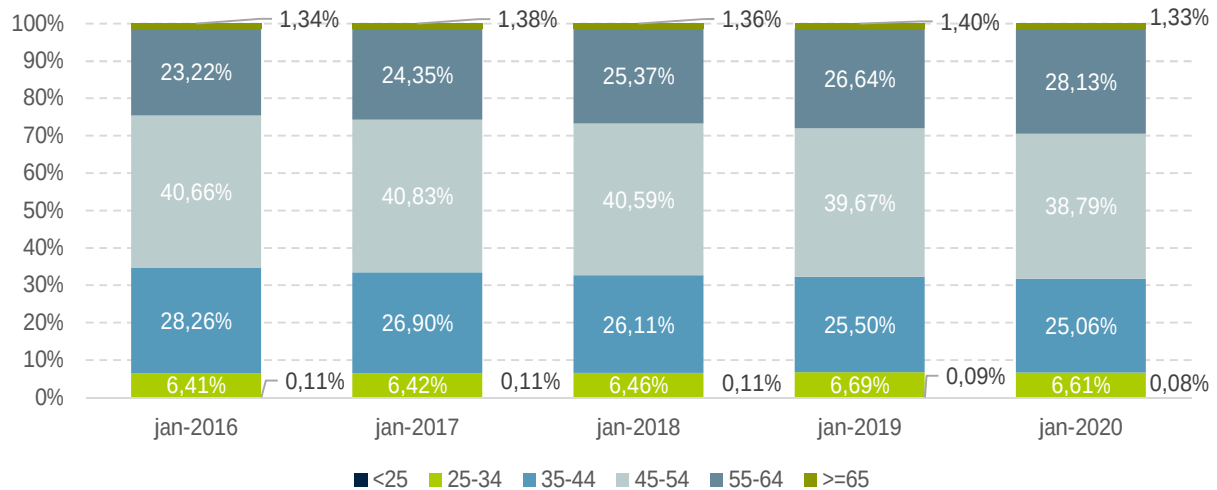

Tabel 7. Aantal unieke aangeslotenen*

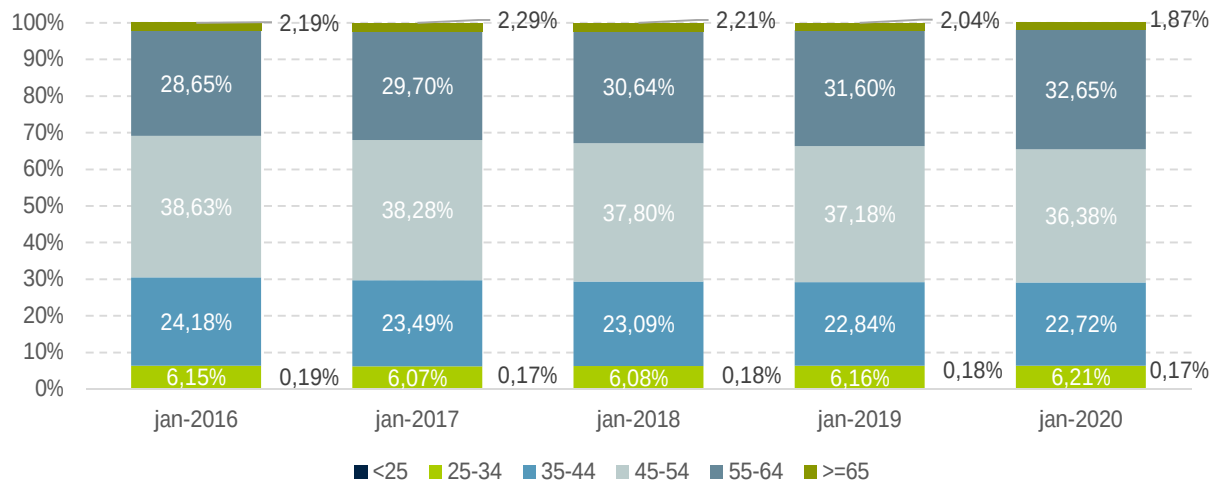
	Aangeslotenen - Actief	Aangeslotenen - Actief & Slaper	Aangeslotenen - Slaper	TOTAAL
jan-2016	130.052	30.175	43.762	203.989
Vrouwen	30.369	5.573	10.795	46.737
Mannen	99.683	24.602	32.967	157.252
jan-2017	135.124	32.089	44.401	211.614
Vrouwen	32.139	6.082	11.161	49.382
Mannen	102.985	26.007	33.240	162.232
jan-2018	137.092	34.827	46.706	218.625
Vrouwen	33.310	6.780	11.985	52.075
Mannen	103.782	28.047	34.721	166.550
jan-2019	138.148	38.016	49.133	225.297
Vrouwen	34.347	7.617	12.880	54.844
Mannen	103.801	30.399	36.253	170.453
jan-2020	134.655	41.380	56.558	232.593
Vrouwen	34.057	8.387	15.268	57.712
Mannen	100.598	32.993	41.290	174.881

* Unieke aangeslotenen die pensioenrechten opbouwen of hebben opgebouwd

Grafiek 8a. Verdeling van het aantal vrouwelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

Grafiek 8b. Verdeling van het aantal mannelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

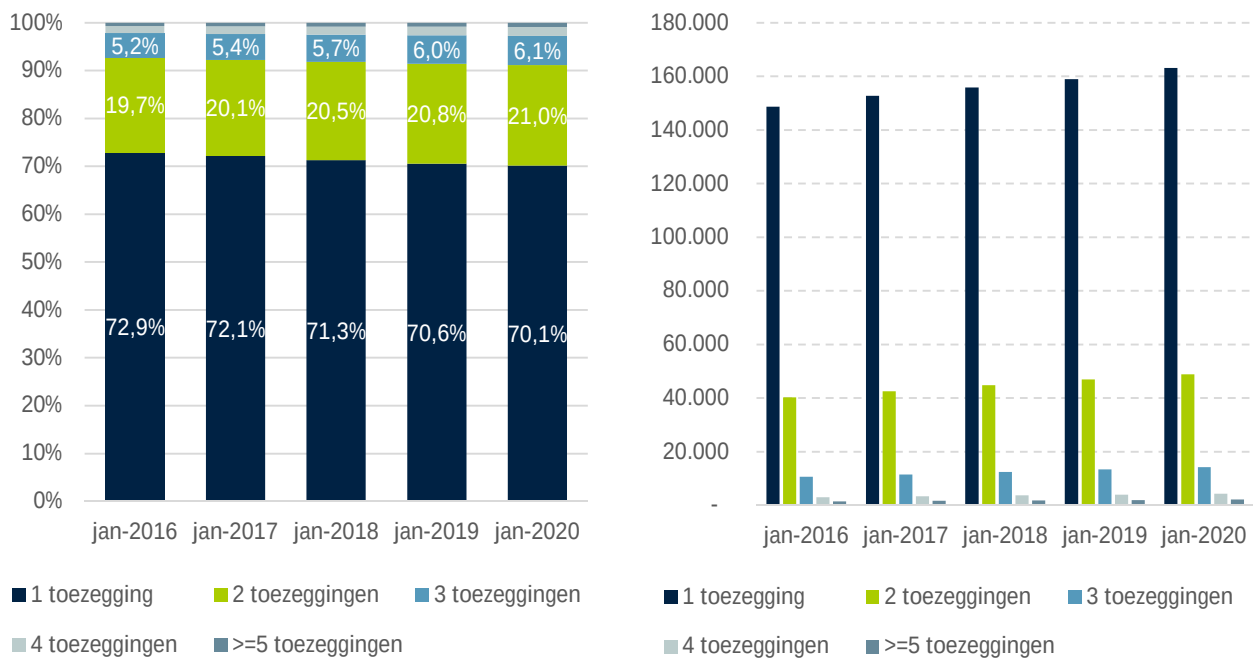

Tabel 8. Verdeling van het aantal unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht*

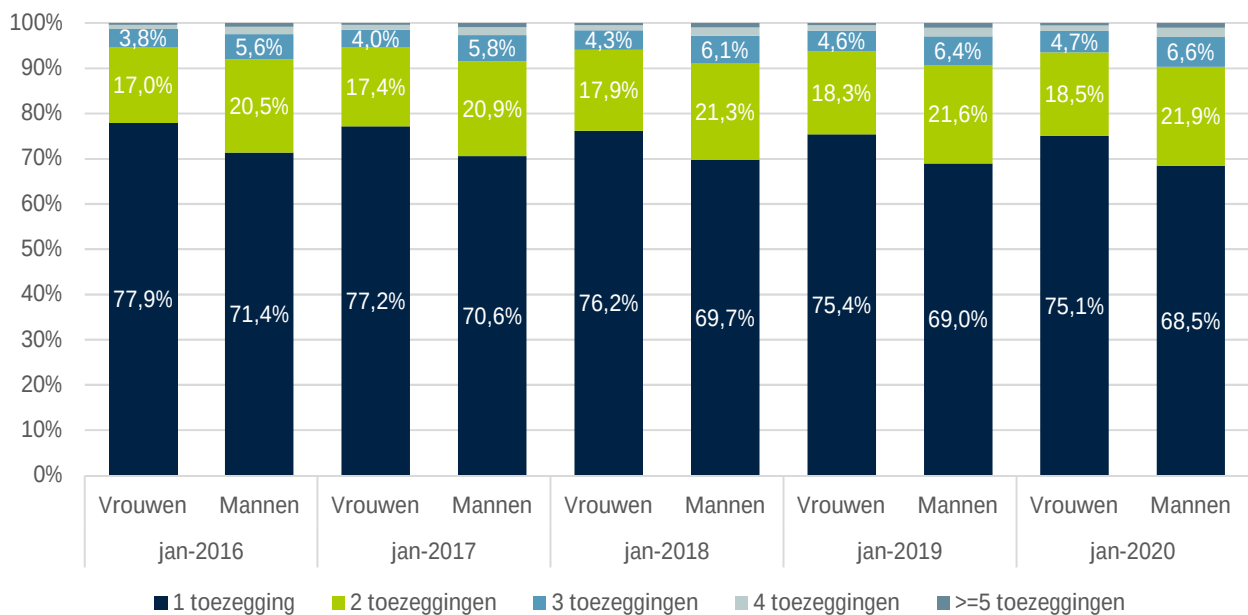
	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>=65	TOTAAL
jan-2016	354	12.663	51.239	79.750	55.906	4.077	203.989
Vrouwen	52	2.996	13.208	19.002	10.853	626	46.737
Mannen	302	9.667	38.031	60.748	45.053	3.451	157.252
jan-2017	336	13.015	51.391	82.273	60.210	4.389	211.614
Vrouwen	56	3.169	13.286	20.164	12.026	681	49.382
Mannen	280	9.846	38.105	62.109	48.184	3.708	162.232
jan-2018	353	13.483	52.059	84.099	64.235	4.396	218.625
Vrouwen	59	3.364	13.596	21.135	13.212	709	52.075
Mannen	294	10.119	38.463	62.964	51.023	3.687	166.550
jan-2019	354	14.169	52.922	85.139	68.471	4.242	225.297
Vrouwen	51	3.671	13.986	21.758	14.612	766	54.844
Mannen	303	10.498	38.936	63.381	53.859	3.476	170.453
jan-2020	348	14.672	54.193	86.010	73.326	4.044	232.593
Vrouwen	48	3.817	14.460	22.387	16.232	768	57.712
Mannen	300	10.855	39.733	63.623	57.094	3.276	174.881

* Unieke aangeslotenen die pensioenrechten opbouwen of hebben opgebouwd

Grafiek 9a. Aantal WAPBL-toezeggingen per bedrijfsleider

Grafiek 9b. Verdeling van het aantal WAPBL-toezeggingen per bedrijfsleider en per geslacht

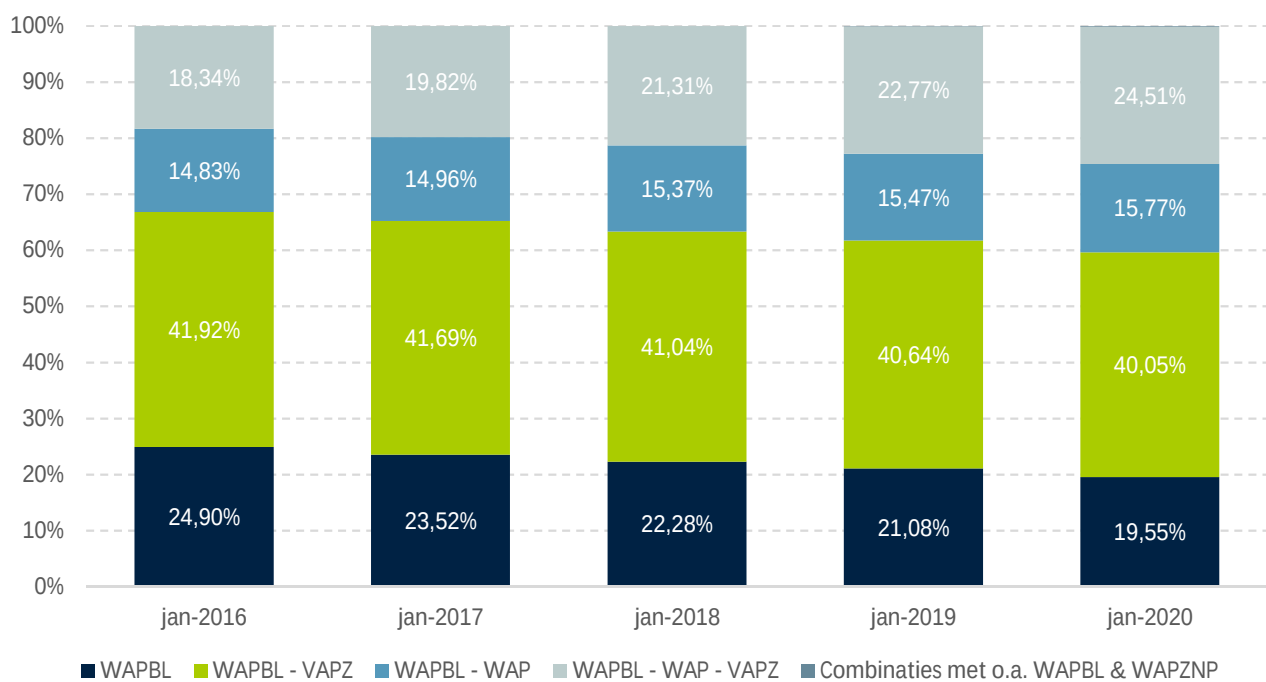

Tabel 9. Aantal WAPBL-toezeggingen per bedrijfsleider*

	1 toezegging	2 toezeggingen	3 toezeggingen	4 toezeggingen	>=5 toezeggingen
jan-2016	148.682	40.235	10.602	3.027	1.443
jan-2017	152.669	42.489	11.436	3.371	1.649
jan-2018	155.797	44.839	12.444	3.711	1.834
jan-2019	158.991	46.940	13.413	3.983	1.970
jan-2020	163.069	48.882	14.222	4.301	2.119

* Unieke aangesloten en die pensioenrechten opbouwen of hebben opgebouwd

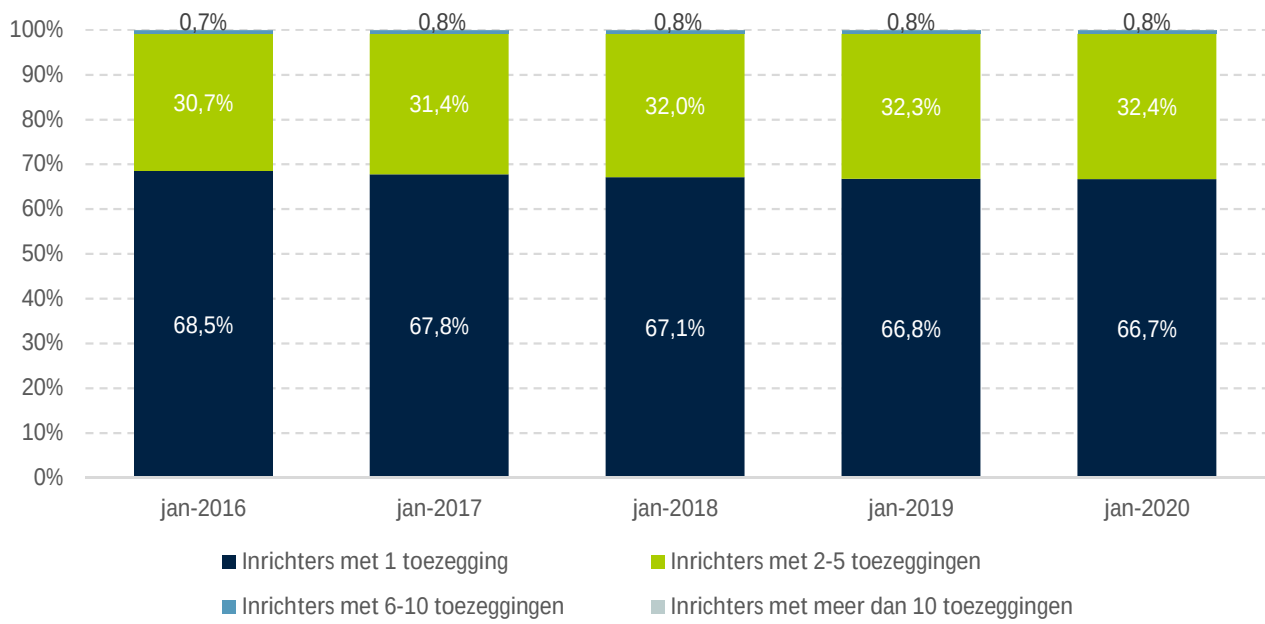
Grafiek 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

Tabel 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels - Aantal aangeslotenen

	WAPBL	WAPBL - VAPZ	WAPBL - WAP	WAPBL - WAP - VAPZ	Combinaties met o.a. WAPBL & WAPZNP
jan-2016	51.739	87.089	30.817	38.106	
jan-2017	50.776	89.998	32.288	42.788	
jan-2018	49.730	91.599	34.298	47.568	
jan-2019	48.560	93.629	35.637	52.459	128
jan-2020	46.783	95.848	37.730	58.644	300

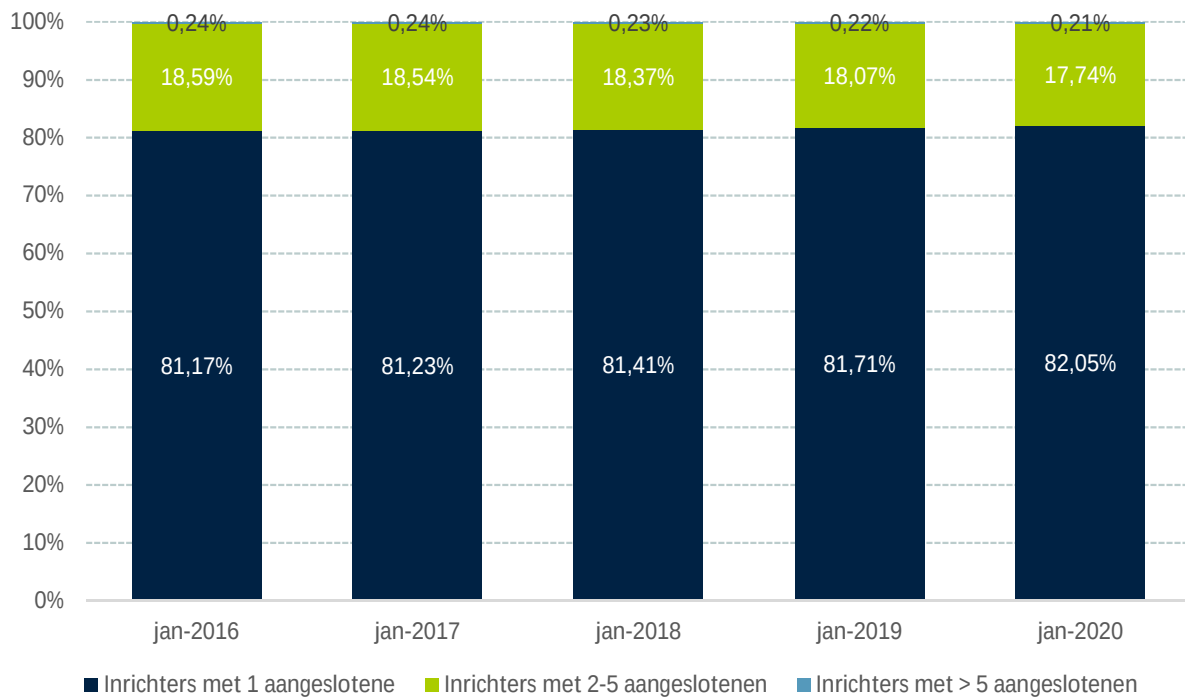
Grafiek 11. Aantal inrichters volgens aantal WAPBL-toezeggingen

Tabel 11. Aantal inrichters volgens aantal WAPBL-toezeggingen

	Inrichters met 1 toezegging	Inrichters met 2-5 toezeggingen	Inrichters met 6-10 toezeggingen	Inrichters met meer dan 10 toezeggingen	Totaal aantal inrichters
jan-2016	122.563	55.018	1.291	139	179.011
jan-2017	126.433	58.621	1.404	157	186.615
jan-2018	129.879	61.906	1.520	182	193.487
jan-2019	134.030	64.911	1.599	178	200.718
jan-2020	139.113	67.627	1.712	189	208.641

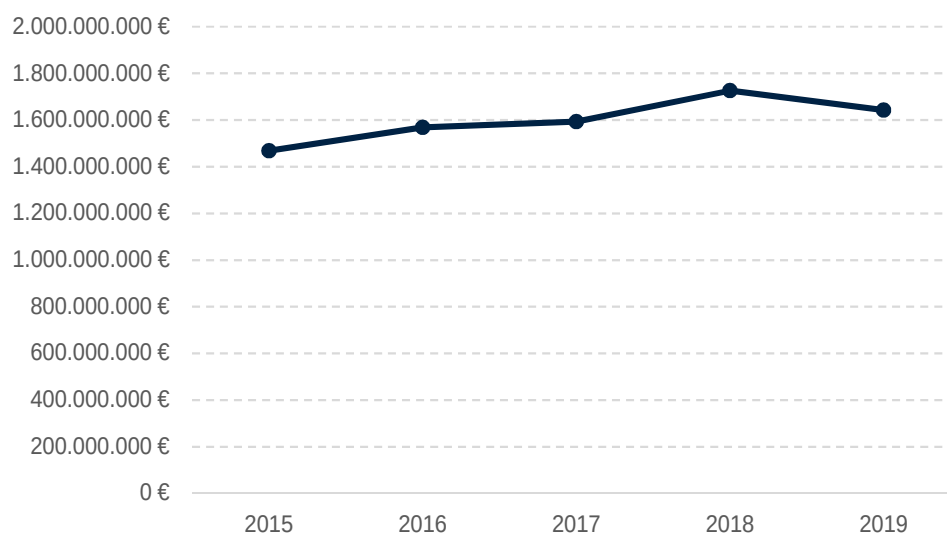
Grafiek 12. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

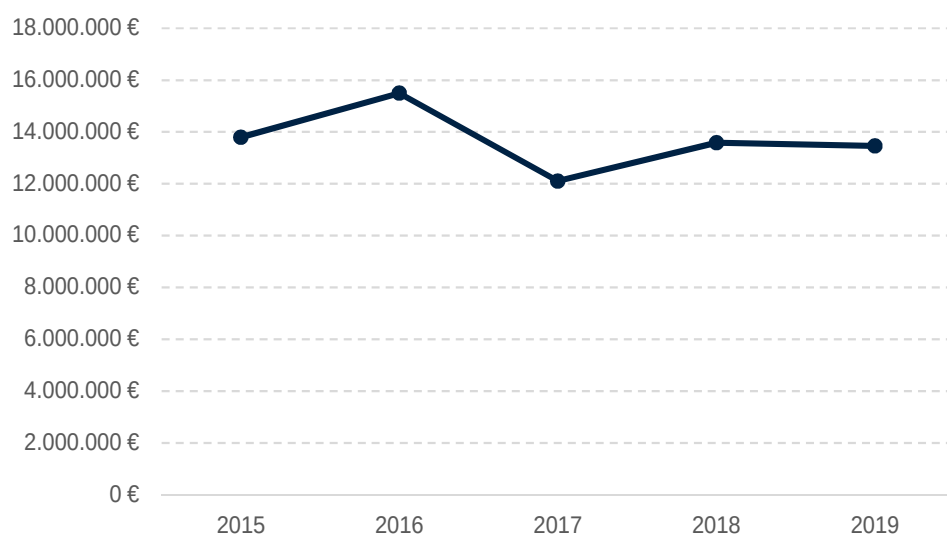
Tabel 12. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

	Inrichters met 1 aangeslotene	Inrichters met 2-5 aangeslotenen	Inrichters met 6-10 aangeslotenen	Inrichters met 11-50 aangeslotenen	Inrichters met > 50 aangeslotenen	Totaal aantal inrichters
jan-2016	145308	33274	270	146	13	179.011
jan-2017	151586	34590	283	142	14	186.615
jan-2018	157513	35534	279	146	15	193.487
jan-2019	164014	36266	275	148	15	200.718
jan-2020	171189	37013	269	154	16	208.641

Grafiek 13a. Bijdragen in de WAPBL-toezeggingen bij verzekeraars

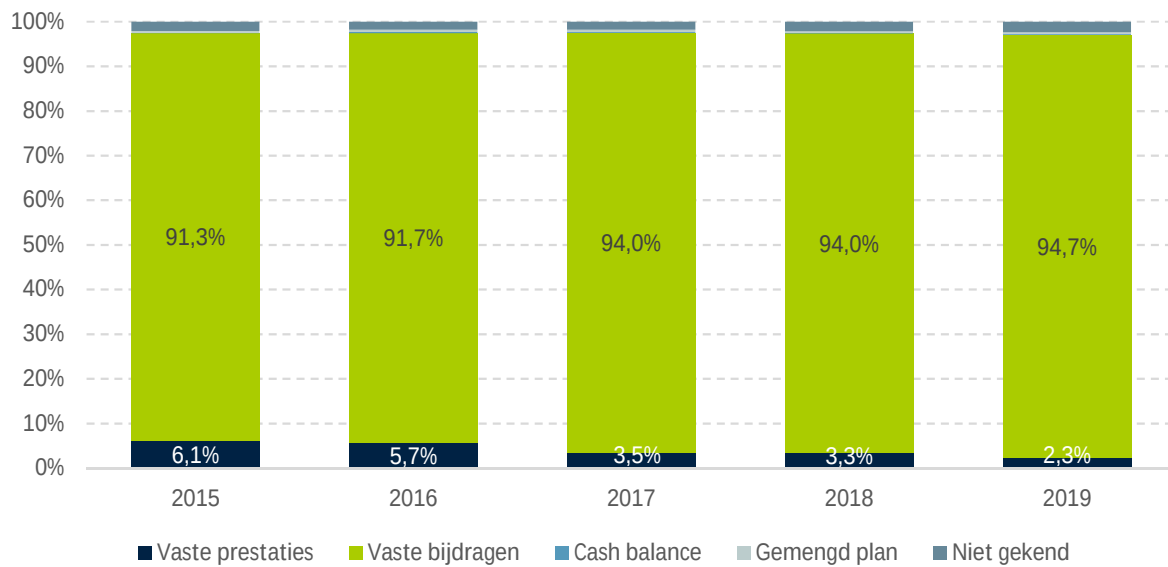
Grafiek 13b. Bijdragen in de WAPBL-toezeggingen bij IBP's

Tabel 13. Bijdragen in de WAPBL-toezeggingen - IBP vs verzekeraar

	IBP	Verzekeraar	Totaal
2015	13.789.368 €	1.468.870.894 €	1.482.660.262 €
2016	15.494.631 €	1.568.176.928 €	1.583.671.559 €
2017	12.106.841 €	1.593.762.621 €	1.605.869.463 €
2018	13.579.540 €	1.726.221.098 €	1.739.800.637 €
2019	13.463.573 €	1.642.416.262 €	1.655.879.835 €

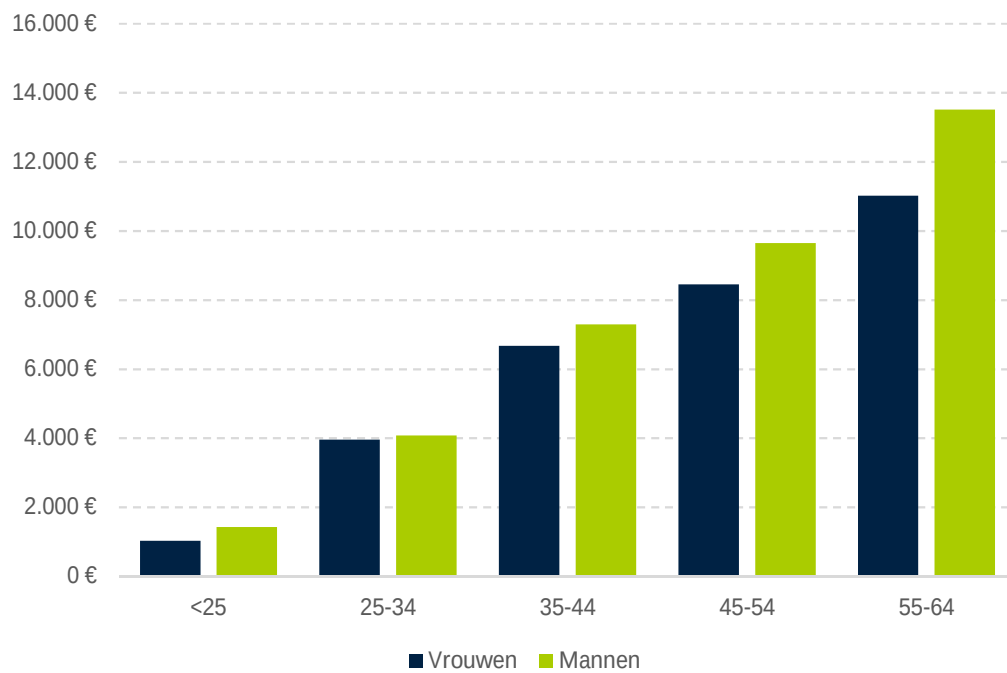
Grafiek 14. Verdeling van de bijdragen per type WAPBL-toezegging

Tabel 14. Verdeling van de bijdragen per type WAPBL-toezegging - IBP vs verzekeraar

		Vaste prestaties		Vaste bijdragen		Cash balance		Gemengd plan		Niet gekend
2015	€	89.852.149	€	1.353.732.149	€	1.586.512	€	6.606.241	€	30.883.211
IBP	€	4.147.124	€	3.631.448	€	1.058.795	€	3.448.019	€	1.503.981
Verzekeraar	€	85.705.025	€	1.350.100.701	€	527.717	€	3.158.222	€	29.379.230
2016	€	90.241.316	€	1.452.599.505	€	3.833.484	€	8.372.848	€	28.624.406
IBP	€	4.670.615	€	4.011.658	€	1.174.152	€	5.416.980	€	221.226
Verzekeraar	€	85.570.701	€	1.448.587.847	€	2.659.332	€	2.955.868	€	28.403.179
2017	€	55.973.589	€	1.508.870.237	€	3.330.716	€	8.197.839	€	29.497.082
IBP	€	357.027	€	5.627.169	€	801.188	€	5.232.707	€	88.751
Verzekeraar	€	55.616.562	€	1.503.243.068	€	2.529.529	€	2.965.132	€	29.408.331
2018	€	57.579.335	€	1.635.643.094	€	3.033.631	€	5.969.718	€	37.574.859
IBP	€	1.308.841	€	5.800.457	€	975.992	€	4.833.212	€	661.038
Verzekeraar	€	56.270.494	€	1.629.842.637	€	2.057.639	€	1.136.506	€	36.913.822
2019	€	37.941.966	€	1.568.756.120	€	3.496.186	€	6.222.111	€	39.463.453
IBP	€	1.316.409	€	5.173.665	€	1.568.444	€	3.700.077	€	1.704.978
Verzekeraar	€	36.625.556	€	1.563.582.454	€	1.927.742	€	2.522.034	€	37.758.475

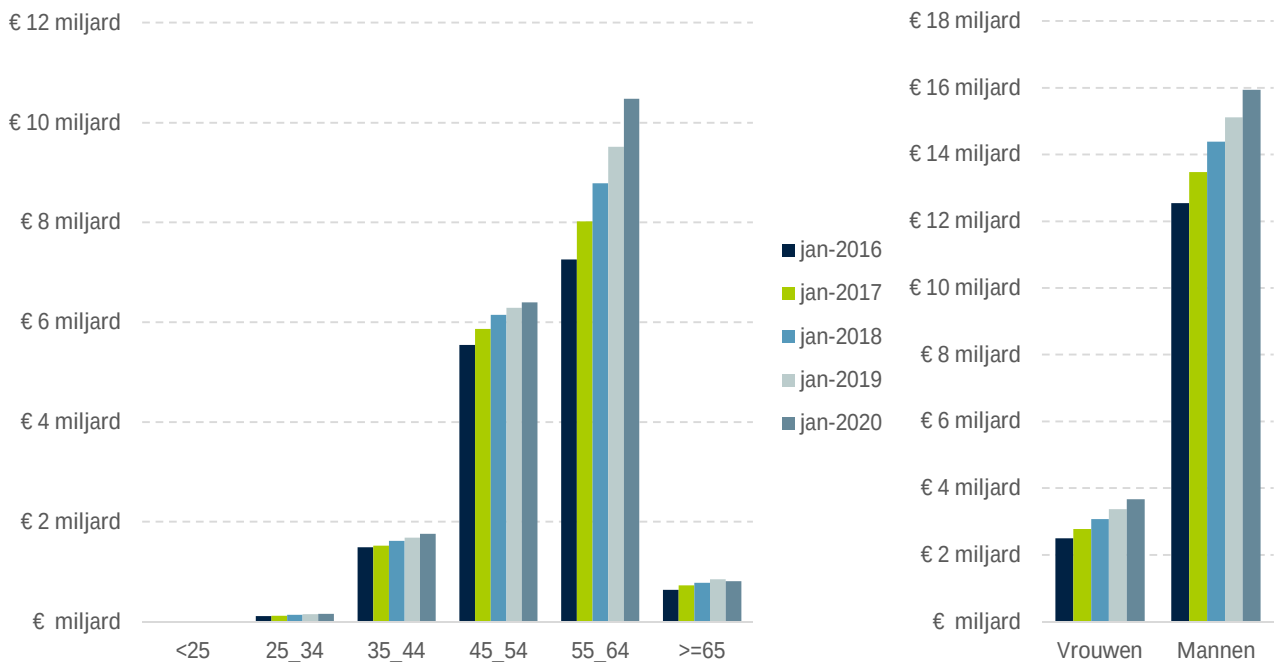
Grafiek 15. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht (2019)

Tabel 15. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht (2019)

	Vrouwen	Mannen
<25	1.032 €	1.427 €
25-34	3.954 €	4.078 €
35-44	6.677 €	7.297 €
45-54	8.457 €	9.645 €
55-64	11.023 €	13.515 €

Grafiek 16. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

Tabel 16. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

	jan-2016	jan-2017	jan-2018	jan-2019	jan-2020
Vrouwen	2.490.724.230 €	2.773.837.723 €	3.075.777.910 €	3.368.248.929 €	3.662.291.722 €
<25	111.616 €	101.455 €	119.234 €	87.230 €	102.131 €
25_34	21.526.805 €	25.306.310 €	28.621.190 €	33.431.311 €	35.224.701 €
35_44	338.765.112 €	350.630.908 €	377.564.592 €	399.430.768 €	425.400.097 €
45_54	1.062.640.713 €	1.157.576.321 €	1.264.722.755 €	1.333.808.520 €	1.390.544.418 €
55_64	1.004.810.868 €	1.158.520.346 €	1.312.869.481 €	1.481.751.122 €	1.702.075.682 €
>=65	62.869.117 €	81.702.383 €	91.880.659 €	119.739.977 €	108.944.692 €
Mannen	12.544.604.446 €	13.476.381.735 €	14.382.140.303 €	15.110.785.801 €	15.936.004.783 €
<25	574.995 €	627.673 €	639.419 €	687.117 €	700.349 €
25_34	86.879.996 €	91.463.702 €	103.752.101 €	112.717.921 €	116.545.920 €
35_44	1.150.637.989 €	1.169.899.461 €	1.237.604.687 €	1.281.080.351 €	1.333.906.328 €
45_54	4.480.426.983 €	4.709.248.900 €	4.883.125.956 €	4.951.607.145 €	5.004.553.284 €
55_64	6.253.131.439 €	6.863.532.101 €	7.472.805.348 €	8.035.946.621 €	8.778.744.919 €
>=65	572.953.042 €	641.609.898 €	684.212.792 €	728.746.647 €	701.553.984 €
TOTAAL	15.035.328.676 €	16.250.219.458 €	17.457.918.213 €	18.479.034.730 €	19.598.296.504 €

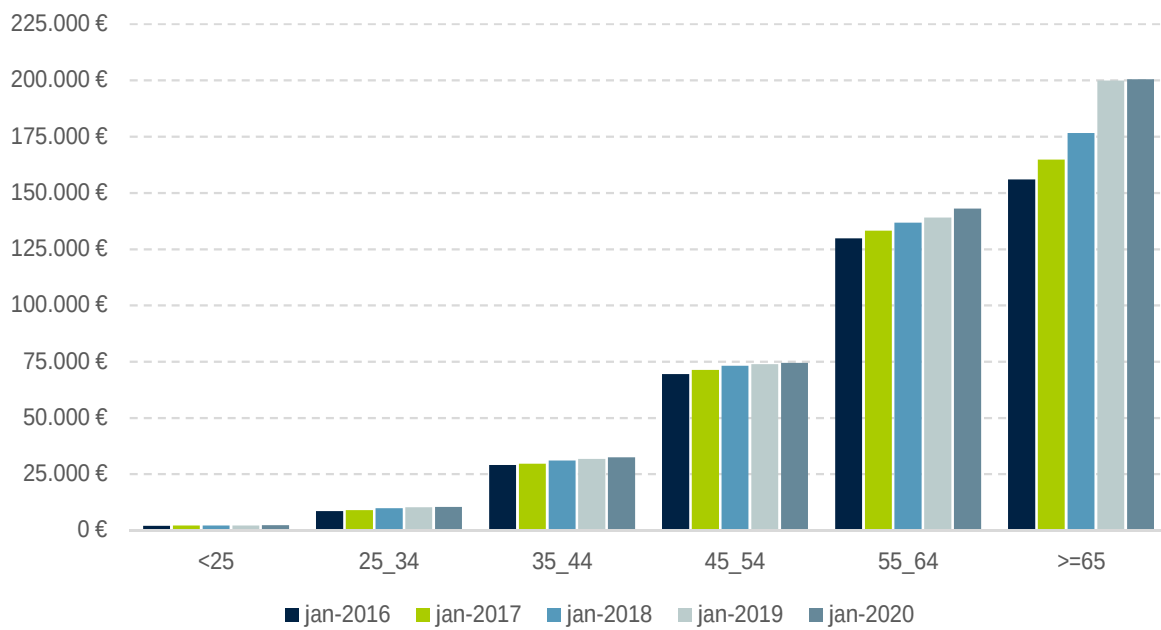
Grafiek 17. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht

Tabel 17. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht

	Vrouwen	Mannen	TOTAAL
jan-2016	2.490.724.230 €	12.544.604.446 €	15.035.328.676 €
jan-2017	2.773.837.723 €	13.476.381.735 €	16.250.219.458 €
jan-2018	3.075.777.910 €	14.382.140.303 €	17.457.918.213 €
jan-2019	3.368.248.929 €	15.110.785.801 €	18.479.034.730 €
jan-2020	3.662.291.722 €	15.936.004.783 €	19.598.296.504 €

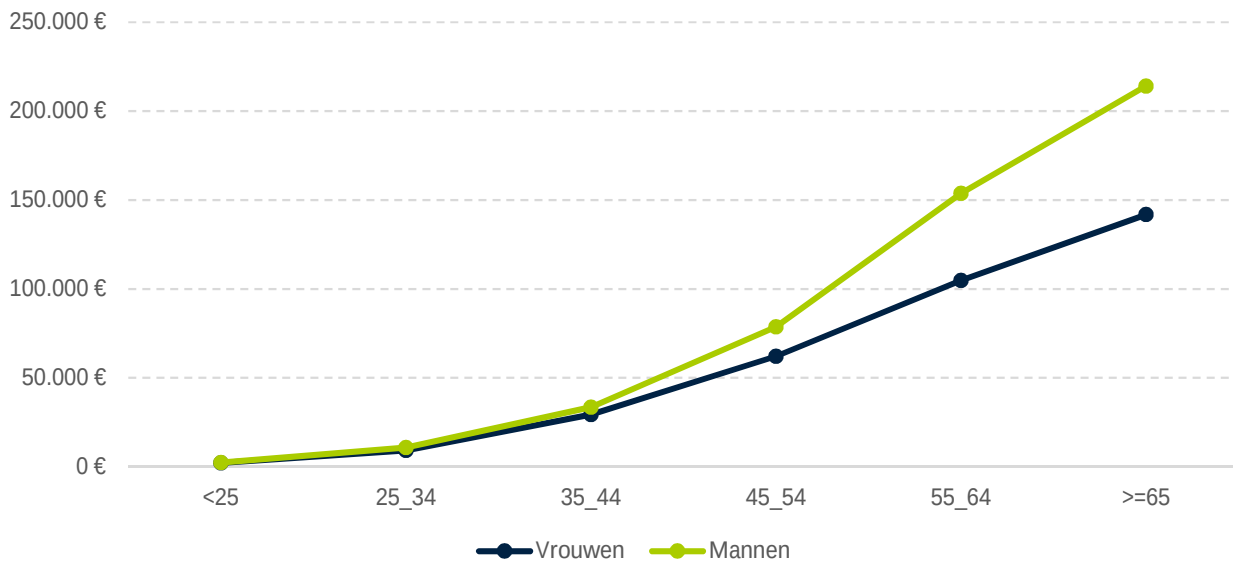
Grafiek 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

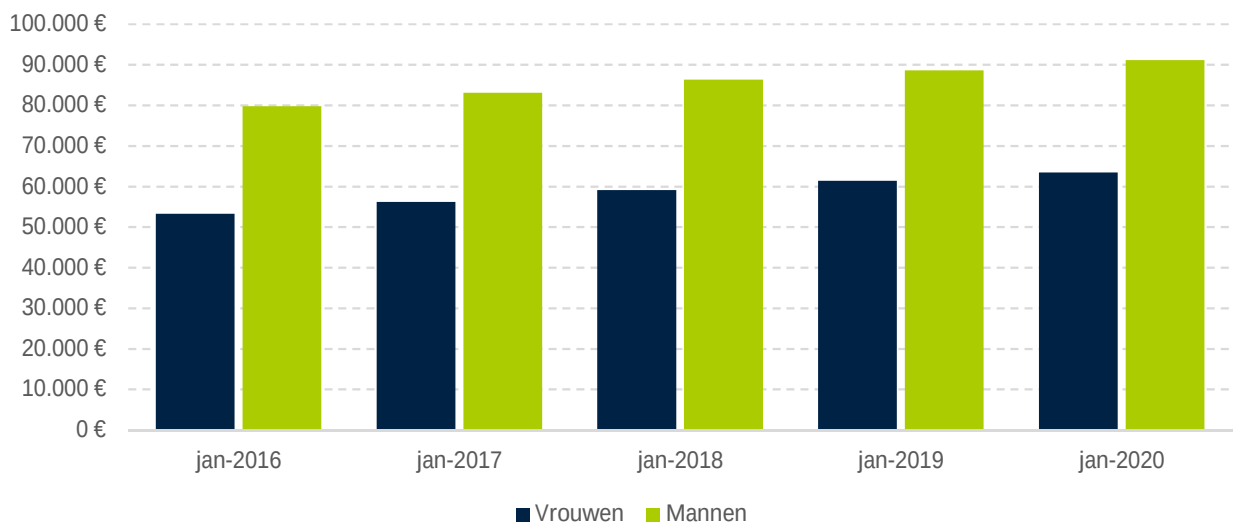
Tabel 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

	<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Totaal gemiddelde
jan-2016	1.940 €	8.561 €	29.068 €	69.502 €	129.818 €	155.953 €	73.704 €
jan-2017	2.170 €	8.972 €	29.587 €	71.305 €	133.231 €	164.766 €	76.789 €
jan-2018	2.149 €	9.818 €	31.026 €	73.099 €	136.770 €	176.545 €	79.851 €
jan-2019	2.187 €	10.315 €	31.754 €	73.822 €	139.001 €	199.981 €	82.019 €
jan-2020	2.306 €	10.344 €	32.464 €	74.350 €	142.933 €	200.420 €	84.258 €

Grafiek 19a. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht (jan 2020)

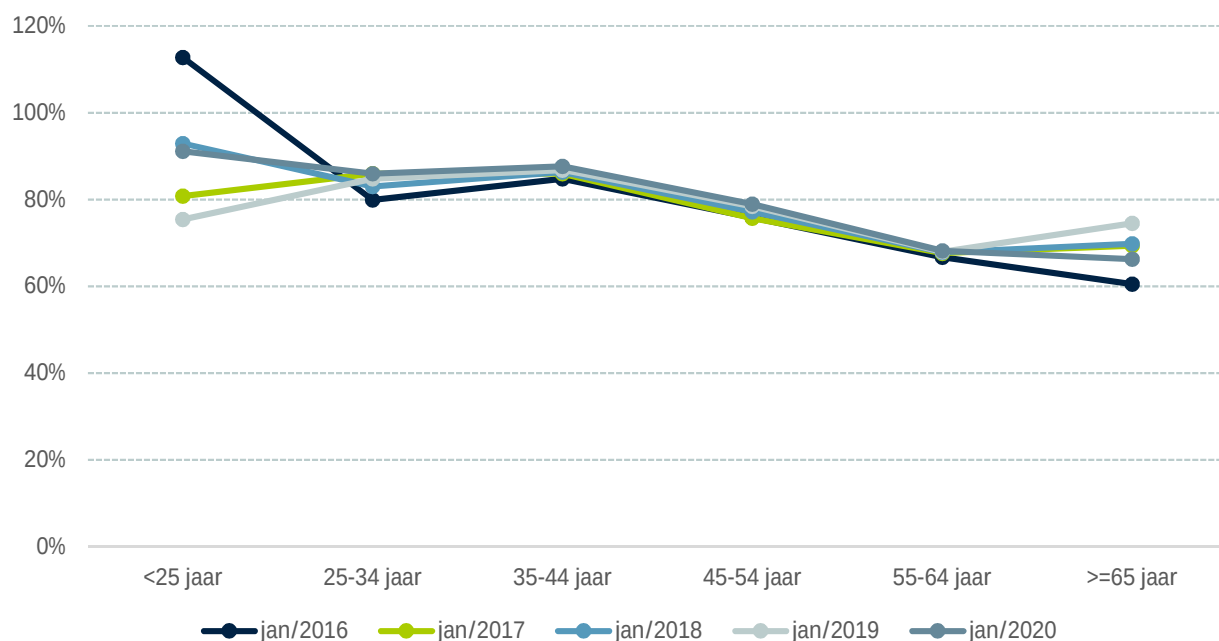
Grafiek 19b. Gemiddelde reserve per geslacht

Tabel 19. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht

		<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Algemeen
jan-2016	Vrouwen	2.146 €	7.185 €	25.648 €	55.923 €	92.584 €	100.430 €	53.292 €
	Mannen	1.904 €	8.987 €	30.255 €	73.754 €	138.795 €	166.025 €	79.774 €
jan-2017	Vrouwen	1.812 €	7.986 €	26.391 €	57.408 €	96.335 €	119.974 €	56.171 €
	Mannen	2.242 €	9.289 €	30.702 €	75.822 €	142.444 €	173.034 €	83.069 €
jan-2018	Vrouwen	2.021 €	8.508 €	27.770 €	59.840 €	99.369 €	129.592 €	59.064 €
	Mannen	2.175 €	10.253 €	32.177 €	77.554 €	146.460 €	185.574 €	86.353 €
jan-2019	Vrouwen	1.710 €	9.107 €	28.559 €	61.302 €	101.406 €	156.319 €	61.415 €
	Mannen	2.268 €	10.737 €	32.902 €	78.124 €	149.203 €	209.651 €	88.651 €
jan-2020	Vrouwen	2.128 €	9.228 €	29.419 €	62.114 €	104.859 €	141.855 €	63.458 €
	Mannen	2.335 €	10.737 €	33.572 €	78.660 €	153.760 €	214.150 €	91.125 €

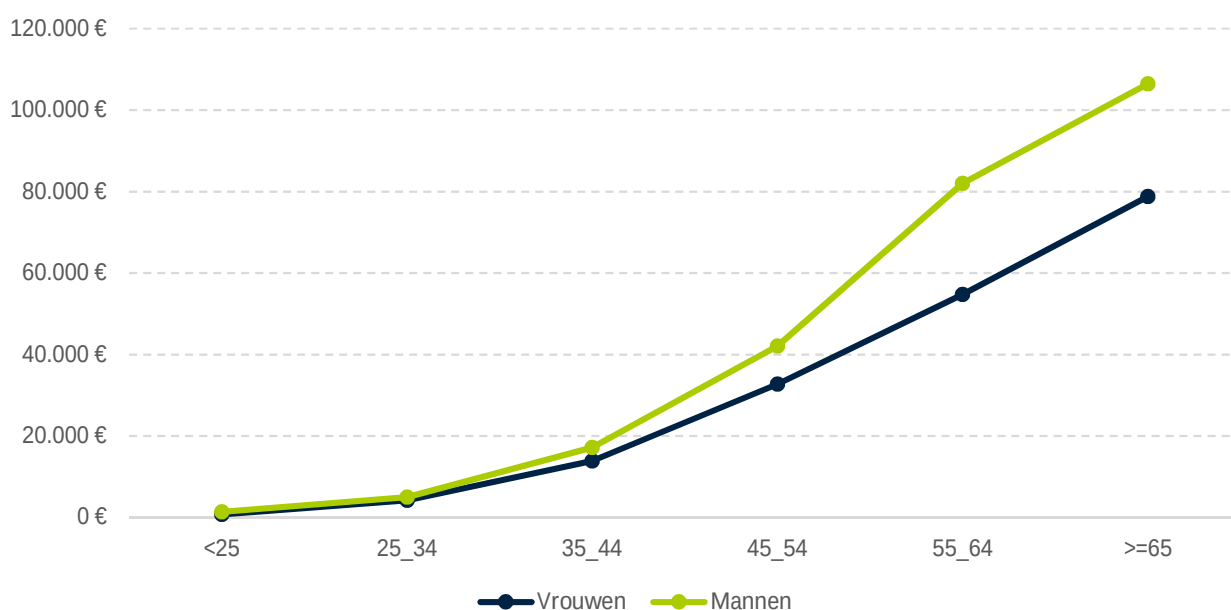
Grafiek 20. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

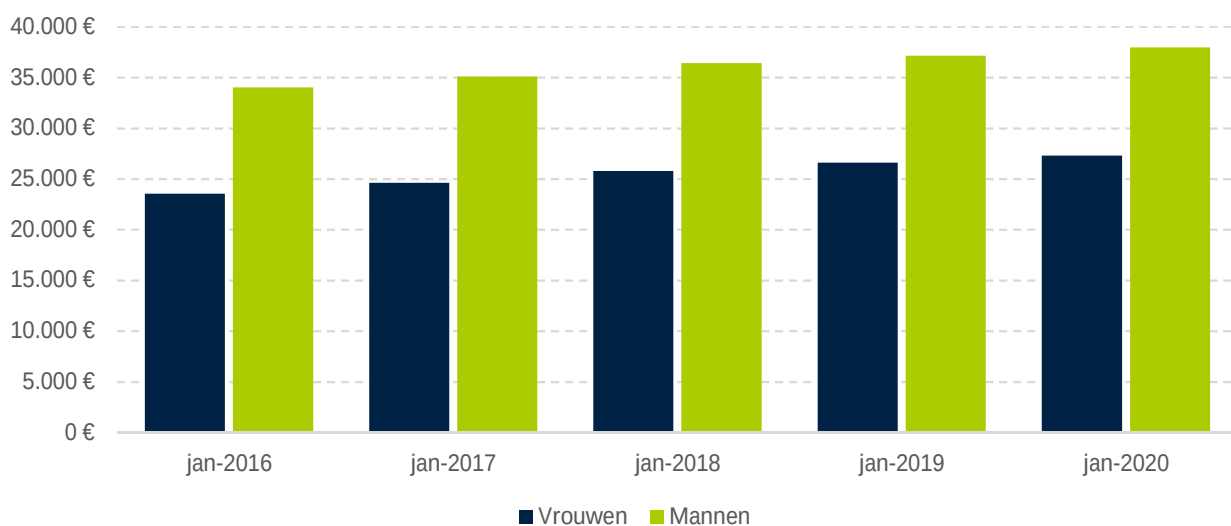
Tabel 20. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

	jan/2016	jan/2017	jan/2018	jan/2019	jan/2020
<25 jaar	113%	81%	93%	75%	91%
25-34 jaar	80%	86%	83%	85%	86%
35-44 jaar	85%	86%	86%	87%	88%
45-54 jaar	76%	76%	77%	78%	79%
55-64 jaar	67%	68%	68%	68%	68%
>=65 jaar	60%	69%	70%	75%	66%

Grafiek 21a. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

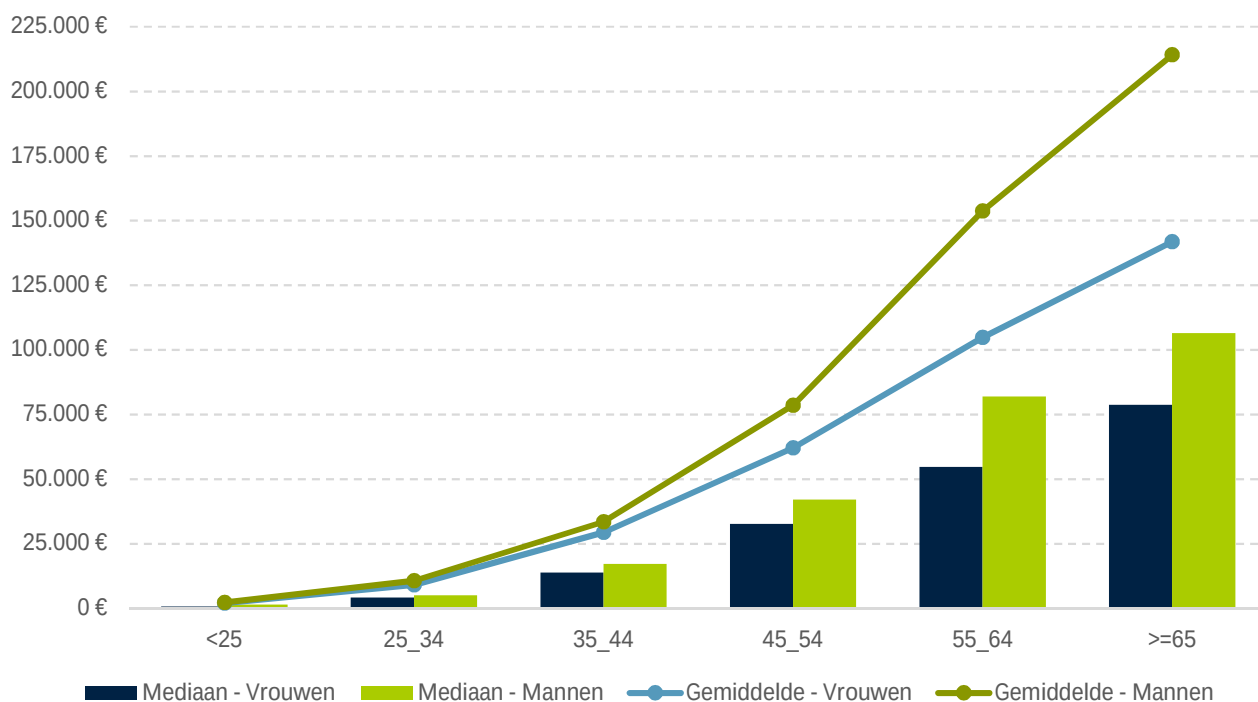
Grafiek 21b. Mediaan reserve per geslacht

Tabel 21. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

		<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Algemeen
jan-2016	Vrouwen	745 €	3.695 €	13.065 €	29.715 €	48.816 €	52.953 €	23.545 €
	Mannen	1.288 €	4.489 €	15.818 €	40.308 €	72.943 €	82.901 €	34.027 €
jan-2017	Vrouwen	823 €	3.695 €	13.111 €	29.973 €	50.770 €	67.824 €	24.631 €
	Mannen	1.243 €	4.506 €	15.995 €	40.861 €	75.052 €	88.370 €	35.092 €
jan-2018	Vrouwen	940 €	4.012 €	13.849 €	31.191 €	52.523 €	68.572 €	25.802 €
	Mannen	1.394 €	4.805 €	16.724 €	41.405 €	77.422 €	92.714 €	36.432 €
jan-2019	Vrouwen	869 €	4.195 €	13.922 €	32.033 €	53.759 €	77.910 €	26.596 €
	Mannen	1.317 €	5.024 €	16.960 €	41.794 €	79.472 €	101.750 €	37.137 €
jan-2020	Vrouwen	786 €	4.276 €	13.932 €	32.749 €	54.779 €	78.783 €	27.296 €
	Mannen	1.432 €	5.048 €	17.232 €	42.113 €	81.997 €	106.443 €	37.980 €

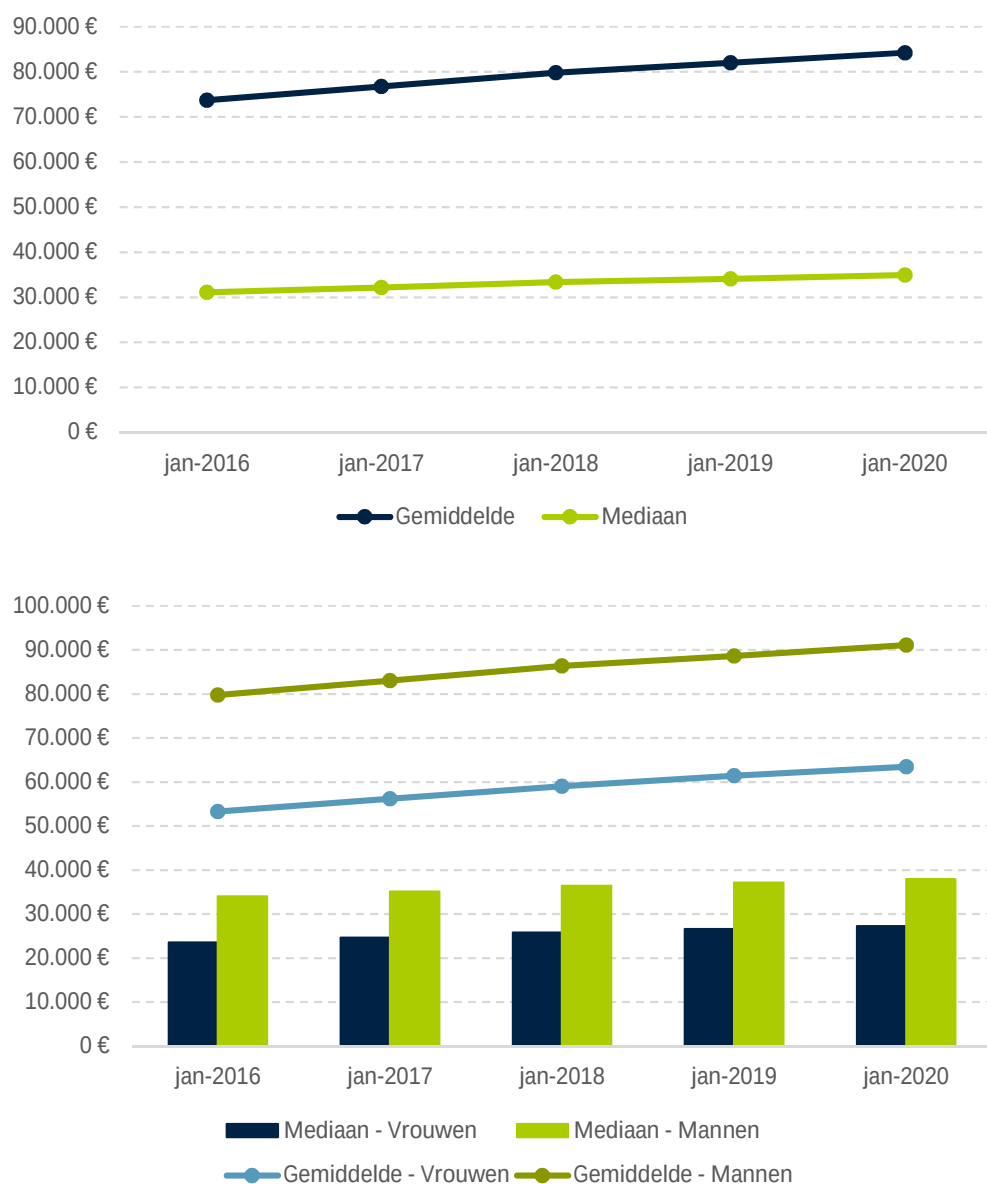
Grafiek 22. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

Tabel 22. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

	Gemiddelde		Mediaan	
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen
<25	2.128 €	2.335 €	786 €	1.432 €
25_34	9.228 €	10.737 €	4.276 €	5.048 €
35_44	29.419 €	33.572 €	13.932 €	17.232 €
45_54	62.114 €	78.660 €	32.749 €	42.113 €
55_64	104.859 €	153.760 €	54.779 €	81.997 €
>=65	141.855 €	214.150 €	78.783 €	106.443 €

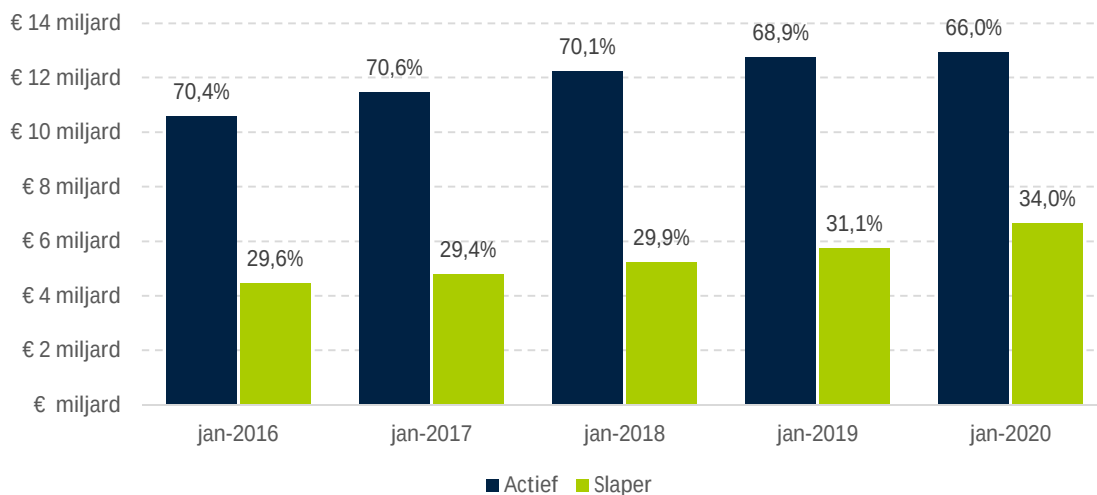
Grafiek 23. Mediaan vs gemiddelde reserve

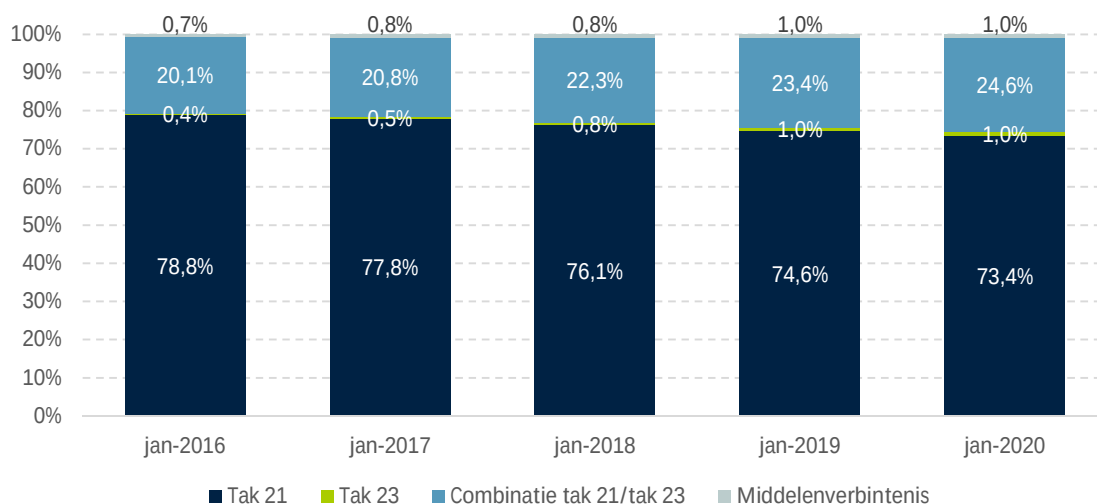
Tabel 23. Mediaan vs gemiddelde reserve

	Gemiddelde			Mediaan		
	Vrouwen	Mannen	Algemeen	Vrouwen	Mannen	Algemeen
jan-2016	53.292 €	79.774 €	73.704 €	23.545 €	34.027 €	31.117 €
jan-2017	56.171 €	83.069 €	76.789 €	24.631 €	35.092 €	32.174 €
jan-2018	59.064 €	86.353 €	79.851 €	25.802 €	36.432 €	33.403 €
jan-2019	61.415 €	88.651 €	82.019 €	26.596 €	37.137 €	34.107 €
jan-2020	63.458 €	91.125 €	84.258 €	27.296 €	37.980 €	34.960 €

Grafiek 24a. Reserve in functie van het statuut

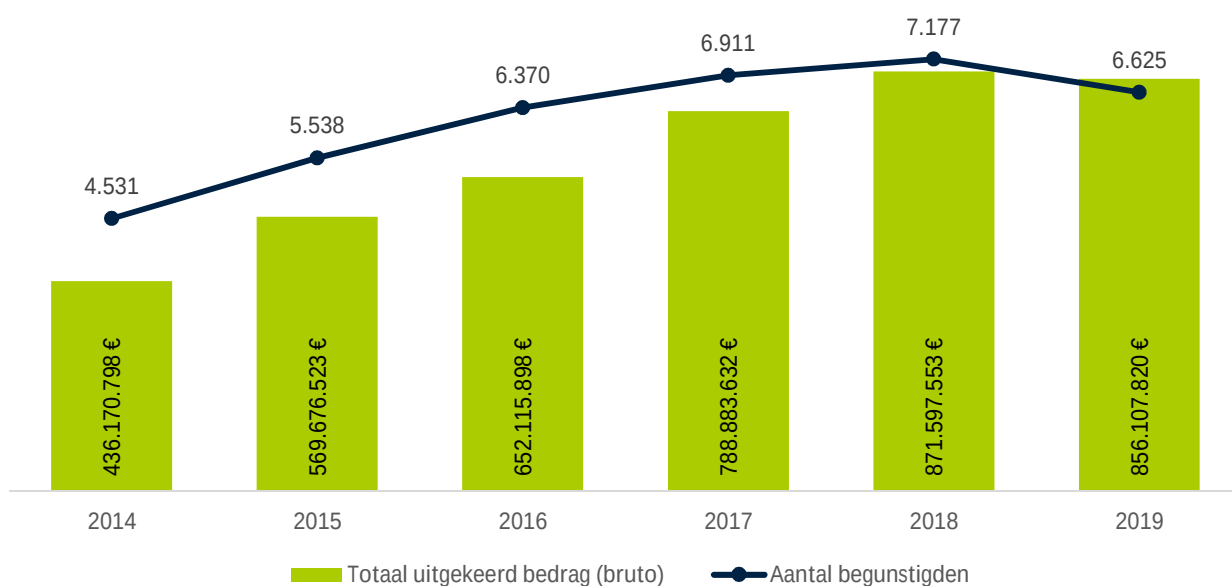
Grafiek 24b. Reserve in functie van het type beheer

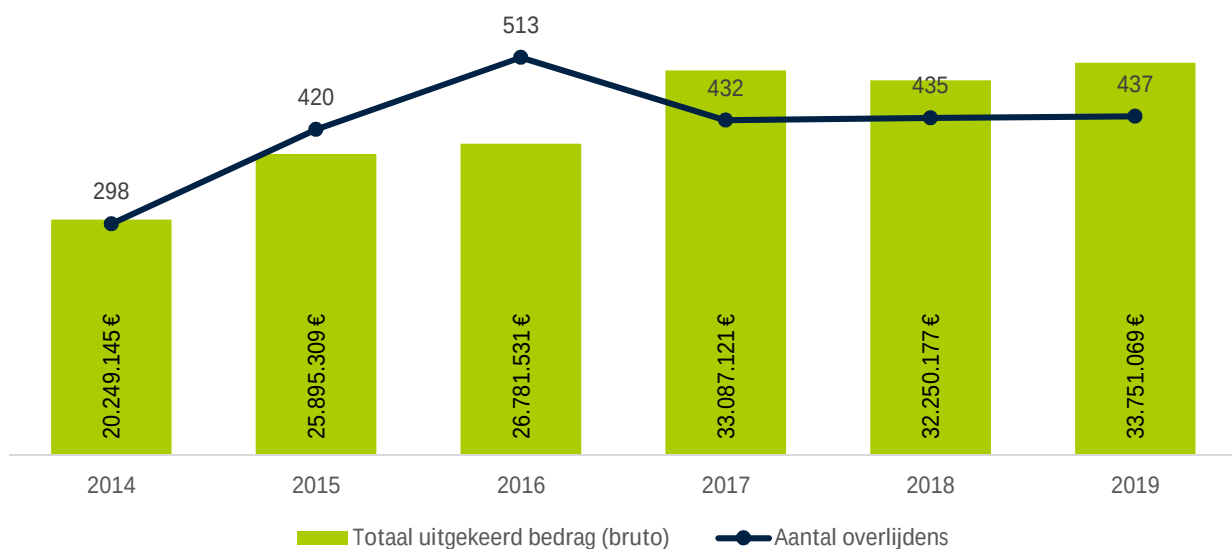
Tabel 24. Reserve in functie van het statuut en type beheer

	Tak 21	Tak 23	Combinatie tak 21/tak 23	Middelenverbintenis
jan-2016	11.846.003.271 €	55.162.400 €	3.022.083.584 €	112.283.977 €
Actief	8.379.825.722 €	43.874.379 €	2.074.048.940 €	87.588.110 €
Slaper	3.466.177.549 €	11.288.021 €	948.034.644 €	24.695.867 €
jan-2017	12.647.815.936 €	78.027.898 €	3.387.071.724 €	137.432.796 €
Actief	8.993.771.606 €	59.804.939 €	2.312.141.318 €	104.373.735 €
Slaper	3.654.044.329 €	18.222.959 €	1.074.930.406 €	33.059.061 €
jan-2018	13.288.302.401 €	131.310.732 €	3.891.192.706 €	147.255.191 €
Actief	9.330.408.679 €	100.146.180 €	2.694.922.166 €	104.835.175 €
Slaper	3.957.893.722 €	31.164.553 €	1.196.270.540 €	42.420.016 €
jan-2019	13.789.740.436 €	181.337.597 €	4.328.395.675 €	179.719.990 €
Actief	9.464.039.014 €	133.781.315 €	3.004.504.670 €	130.589.743 €
Slaper	4.325.701.422 €	47.556.282 €	1.323.891.005 €	49.130.246 €
jan-2020	14.381.723.820 €	190.166.463 €	4.825.666.920 €	200.873.099 €
Actief	9.418.724.133 €	132.751.590 €	3.241.503.014 €	137.263.684 €
Slaper	4.962.999.687 €	57.414.873 €	1.584.163.906 €	63.609.415 €

Grafiek 25a. Uitkeringen van een pensioenkapitaal

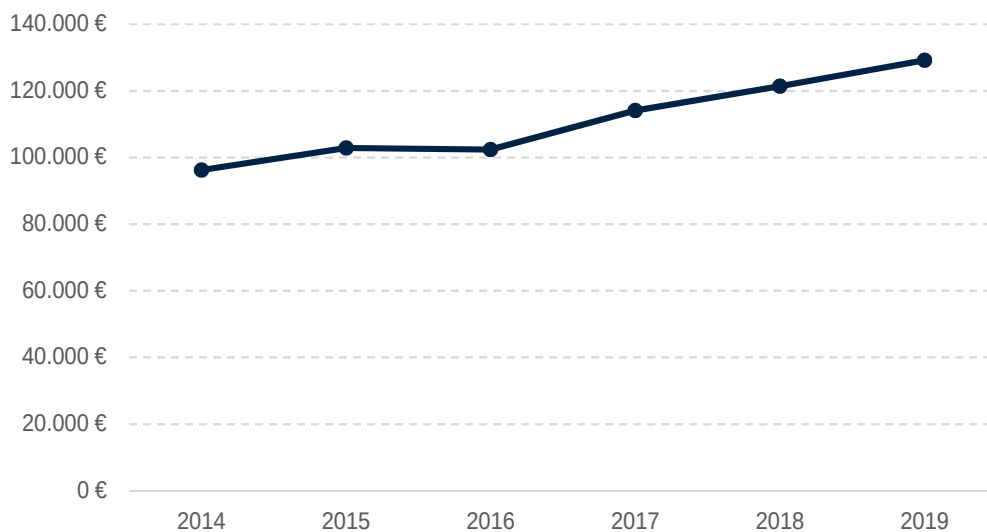
Grafiek 25b. Uitkeringen van een overlijdenskapitaal

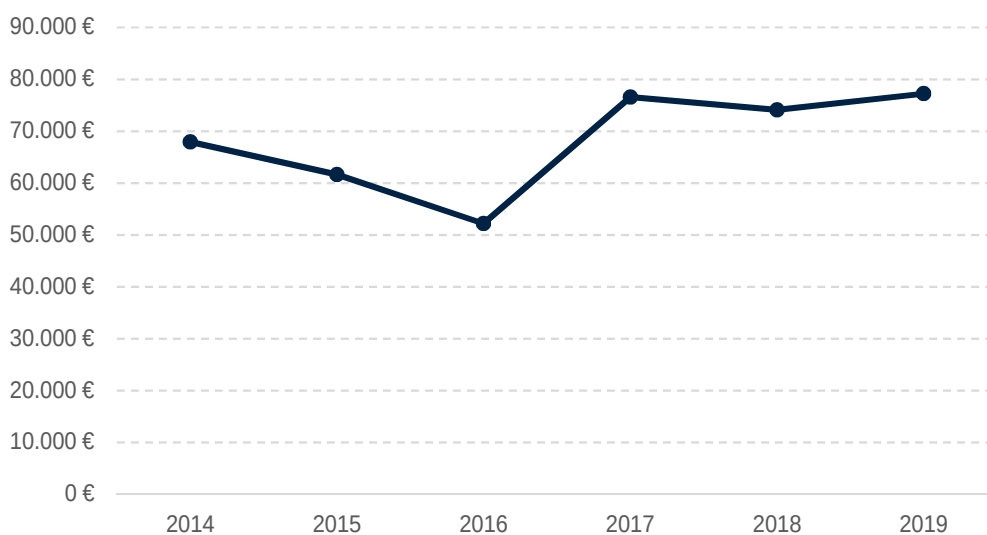
Tabel 25. Uitkeringen van kapitaal

	Kapitaal pensioen		Kapitaal overlijden	
	Aantal begunstigten	Uitgekeerd bedrag (bruto)	Aantal overlijdens	Uitgekeerd bedrag (bruto)
2014	4.531	436.170.798 €	298	20.249.145 €
2015	5.538	569.676.523 €	420	25.895.309 €
2016	6.370	652.115.898 €	513	26.781.531 €
2017	6.911	788.883.632 €	432	33.087.121 €
2018	7.177	871.597.553 €	435	32.250.177 €
2019	6.625	856.107.820 €	437	33.751.069 €

Grafiek 26a. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal

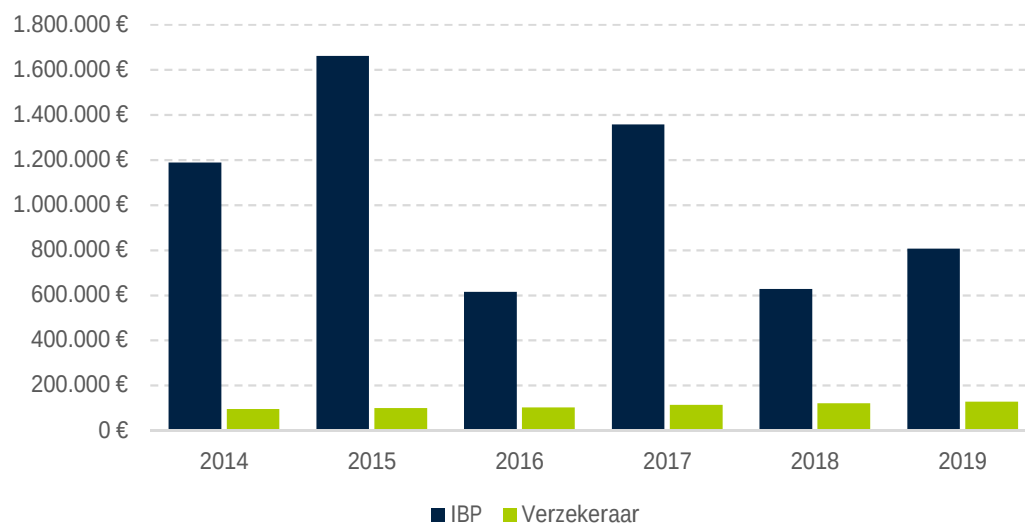
Grafiek 26b. Gemiddeld uitgekeerd overlijdenskapitaal

Tabel 26. Gemiddeld uitgekeerd kapitaal

	Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal	Gemiddeld uitgekeerd kapitaal overlijden
2014	96.264 €	67.950 €
2015	102.867 €	61.655 €
2016	102.373 €	52.206 €
2017	114.149 €	76.591 €
2018	121.443 €	74.138 €
2019	129.224 €	77.234 €

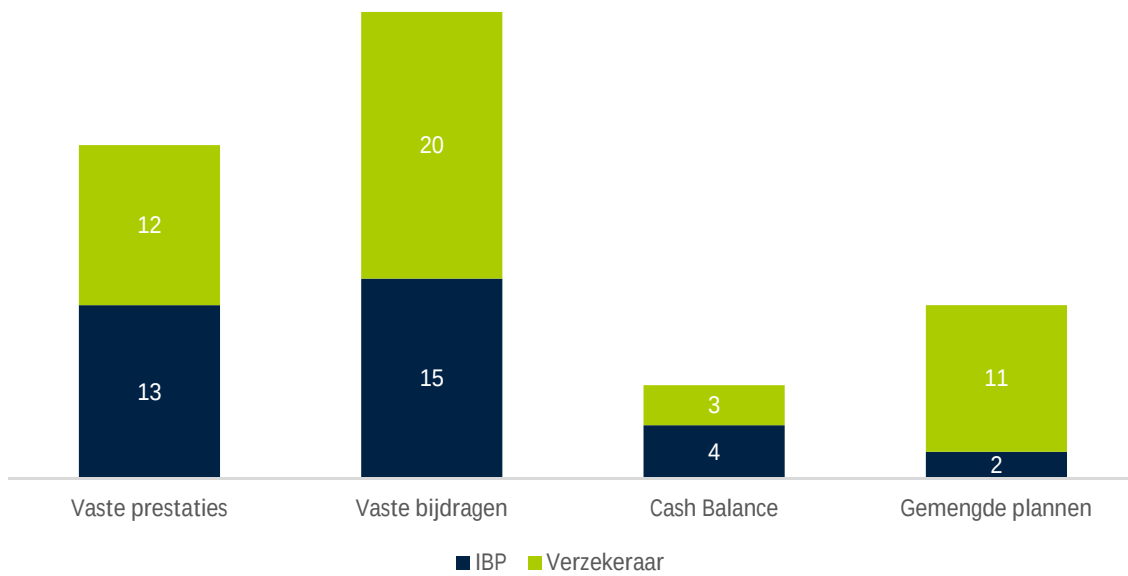
Grafiek 27. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal - IBP vs verzekeraar

Tabel 27. Gemiddeld uitgekeerde pensioenkapitalen

	IBP	Verzekeraar	Algemeen
2014	1.188.743 €	94.573 €	96.264 €
2015	1.661.179 €	100.048 €	102.867 €
2016	615.267 €	101.647 €	102.373 €
2017	1.358.293 €	113.428 €	114.149 €
2018	628.155 €	121.231 €	121.443 €
2019	807.233 €	127.891 €	129.224 €

Grafiek 28. Aantal instellingen volgens aanbod types WAPBL-toezegging (jan 2020)

Tabel 28. Aantal instellingen volgens aanbod types WAPBL-toezegging (jan 2020)

	IBP	Verzekeraar
Vaste prestaties	13	12
Vaste bijdragen	15	20
Cash Balance	4	3
Gemengde plannen	2	11

STATISTISCHE BIJLAGE – WAPZNP

Karakteristieken van de WAPZNP overeenkomsten

Grafiek 1. Evolutie van het aantal WAPZNP overeenkomsten

Tabel 1. Evolutie van het aantal WAPZNP overeenkomsten

Grafiek 2. Verdeling WAPZNP overeenkomsten per type beheer

Tabel 2. Verdeling WAPZNP overeenkomsten per type beheer

Karakteristieken van de aangesloten zelfstandigen

Grafiek 3a. Aantal unieke aangeslotenen per geslacht

Grafiek 3b. Aantal unieke aangeslotenen per categorie

Tabel 3. Aantal unieke aangeslotenen

Grafiek 4a. Verdeling van het aantal vrouwelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

Grafiek 4b. Verdeling van het aantal mannelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

Tabel 4. Verdeling van het aantal unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

Tabel 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels - Aantal aangeslotenen

Karakteristieken van de bijdragen

Grafiek 6. Evolutie van de bijdragen

Tabel 6. Evolutie van de bijdragen - IBP vs Verzekeraar

Grafiek 7. Bijdragen in functie van type beheer

Tabel 7. Bijdragen in functie van type beheer

Grafiek 8. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht

Tabel 8. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht

Karakteristieken van de verworven reserves

Grafiek 9. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

Tabel 9. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

Grafiek 10. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht

Tabel 10. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht

Grafiek 11. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

Tabel 11. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

Grafiek 12a. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht

Grafiek 12b. Gemiddelde reserve per geslacht

Tabel 12. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht

Grafiek 13. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

Tabel 13. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

Grafiek 14a. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 14b. Mediaan reserve per geslacht

Tabel 14. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 15. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Tabel 15. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 16. Mediaan vs gemiddelde reserve

Tabel 16. Mediaan vs gemiddelde reserve

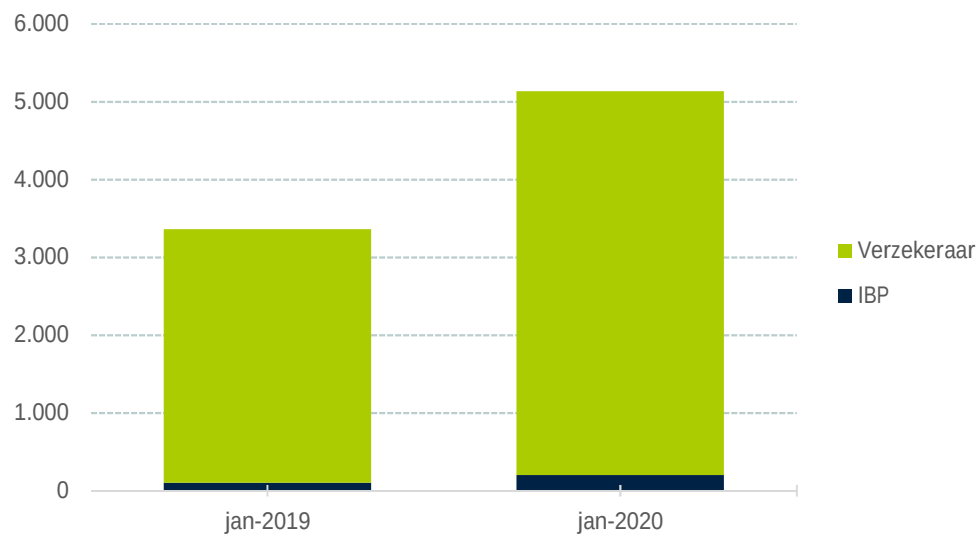
Grafiek 17a. Reserve in functie van het statuut

Grafiek 17b. Reserve in functie van het type beheer

Tabel 17. Reserve in functie van het statuut en type beheer

Karakteristieken van de uitkeringen
Grafiek 18. Gemiddeld uitgekeerd kapitaal
Tabel 18. Gemiddeld uitgekeerd kapitaal

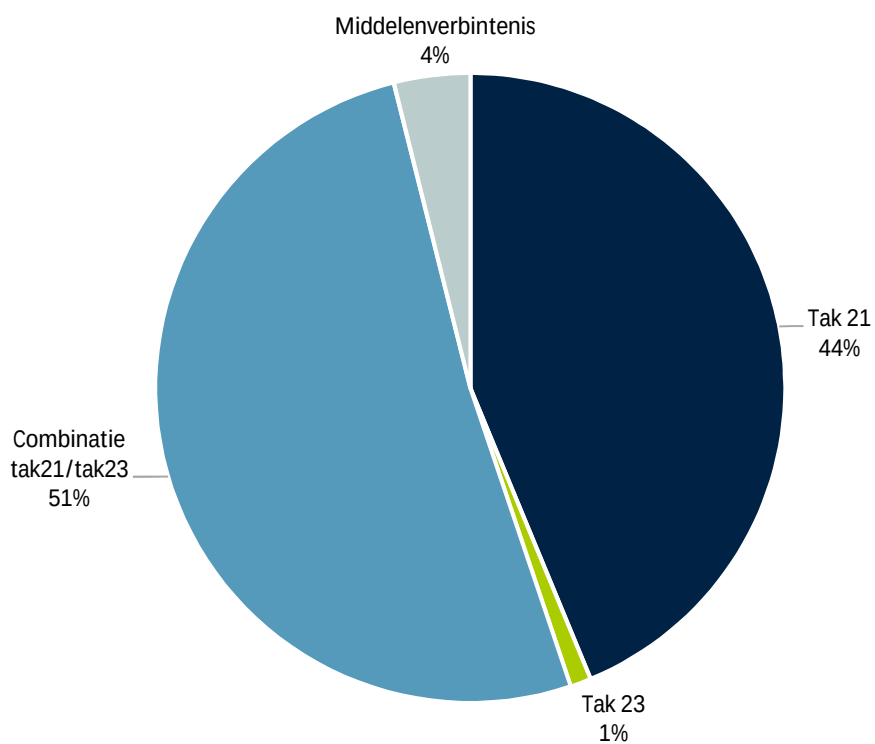
Grafiek 1. Evolutie van het aantal WAPZNP overeenkomsten

Tabel 1. Evolutie van het aantal WAPZNP overeenkomsten

	IBP	Verzekeraar
jan-2019	102	3.260
jan-2020	201	4.934

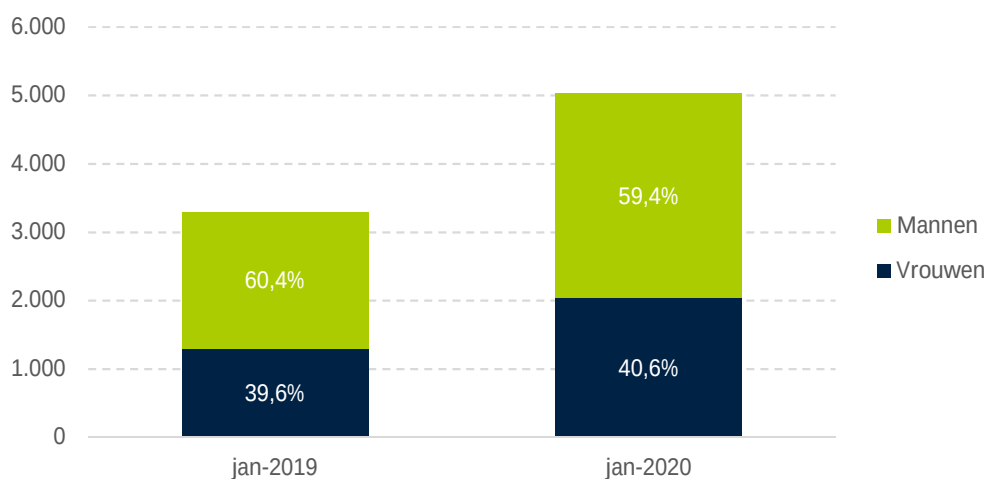
Grafiek 2. Verdeling WAPZNP overeenkomsten per type beheer (jan 2020)

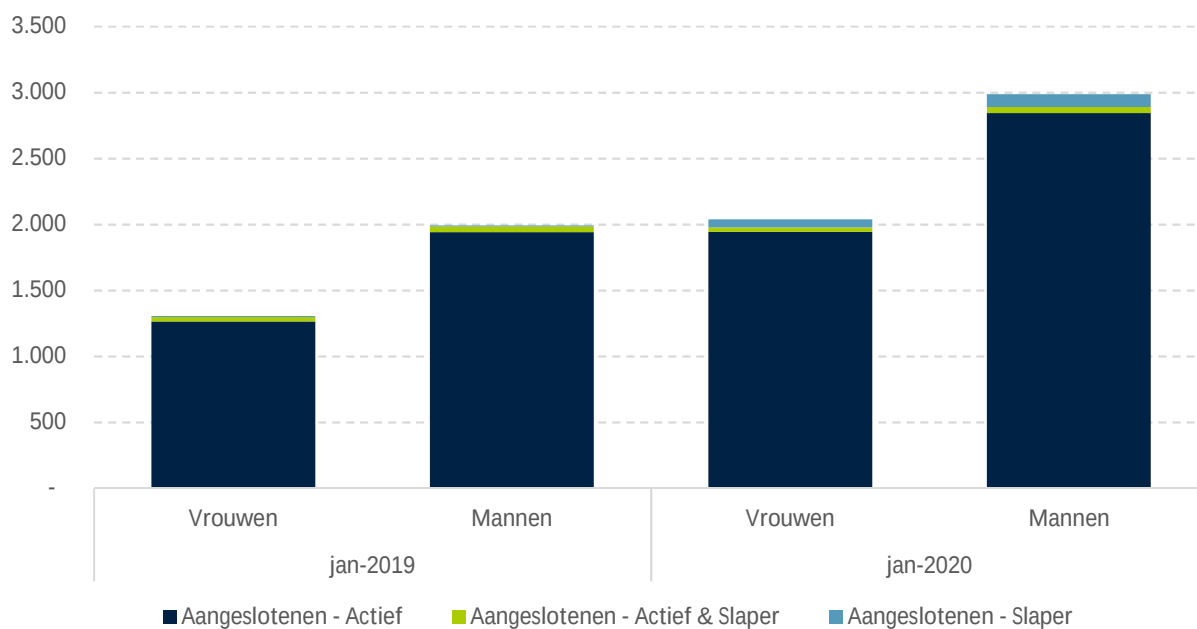
Tabel 2. Verdeling WAPZNP overeenkomsten per type beheer

	Tak 21	Tak 23	Combinatie tak 21/tak 23	Middelverbintenis
jan-2019	1.415	32	1.813	102
jan-2020	2.247	55	2.632	201

Grafiek 3a. Aantal unieke aangeslotenen per geslacht

Grafiek 3b. Aantal unieke aangeslotenen per categorie

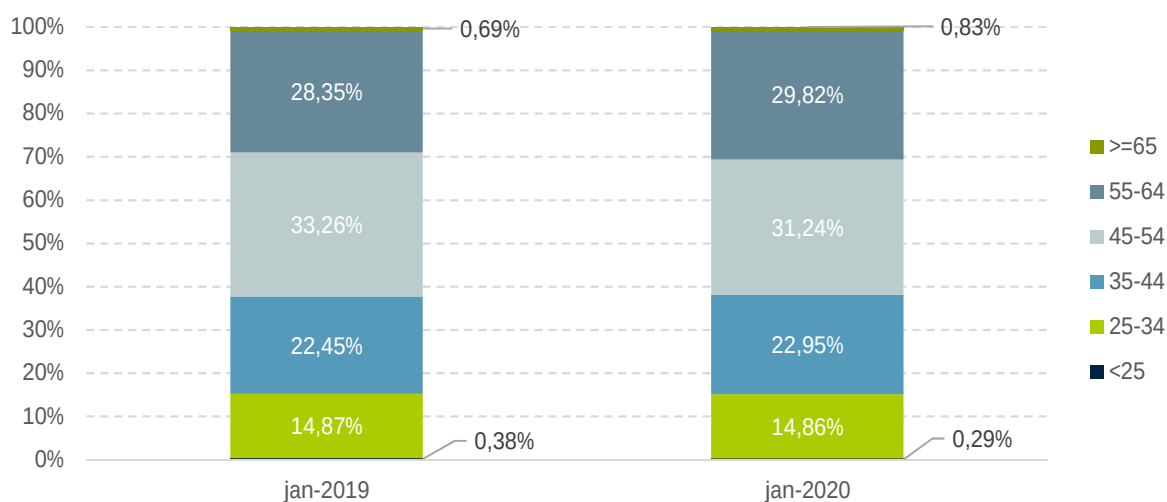

Tabel 3. Aantal unieke aangeslotenen*

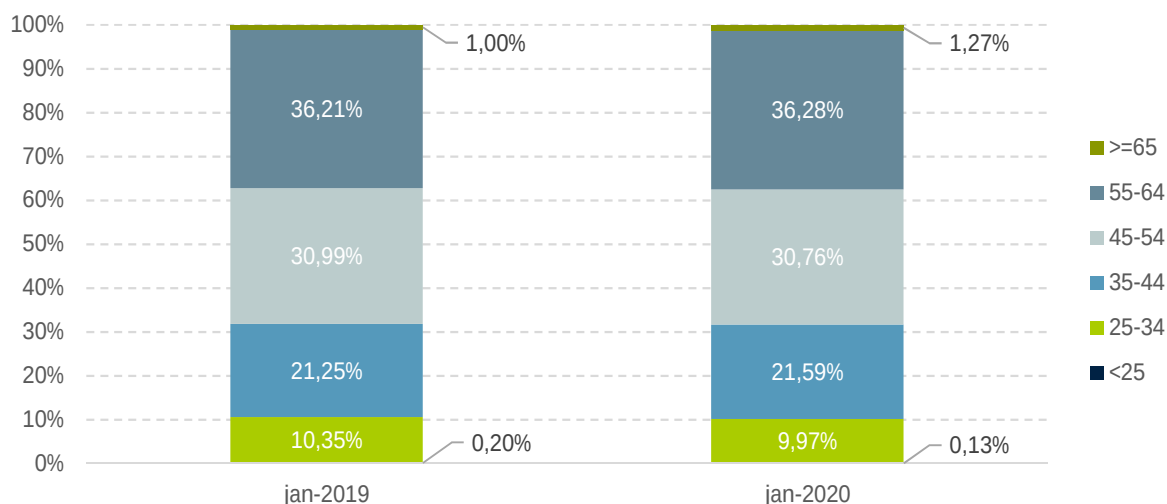
	Aangeslotenen - Actief	Aangeslotenen - Actief & Slaper	Aangeslotenen - Slaper	Totaal
jan-2019	3.206	76	14	3.296
Vrouwen	1.265	32	8	1.305
Mannen	1.941	44	6	1.991
jan-2020	4.787	81	159	5.027
Vrouwen	1.944	33	62	2.039
Mannen	2.843	48	97	2.988

* Unieke aangeslotenen die pensioenrechten opbouwen of hebben opgebouwd

Grafiek 4a. Verdeling van het aantal vrouwelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

Grafiek 4b. Verdeling van het aantal mannelijke unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie

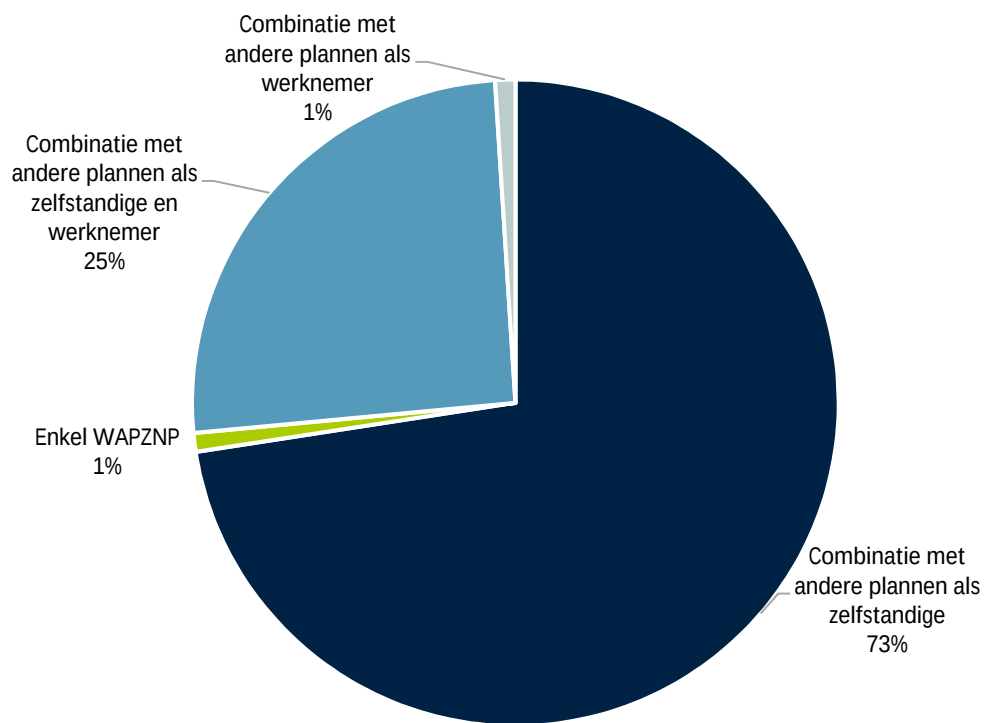

Tabel 4. Verdeling van het aantal unieke aangeslotenen per leeftijdscategorie en per geslacht*

	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>=65	Totaal
jan-2019	9	400	716	1.051	1.091	29	3.296
Vrouwen	5	194	293	434	370	9	1.305
Mannen	4	206	423	617	721	20	1.991
jan-2020	10	601	1.113	1.556	1.692	55	5.027
Vrouwen	6	303	468	637	608	17	2.039
Mannen	4	298	645	919	1.084	38	2.988

* Unieke aangeslotenen die pensioenrechten opbouwen of hebben opgebouwd

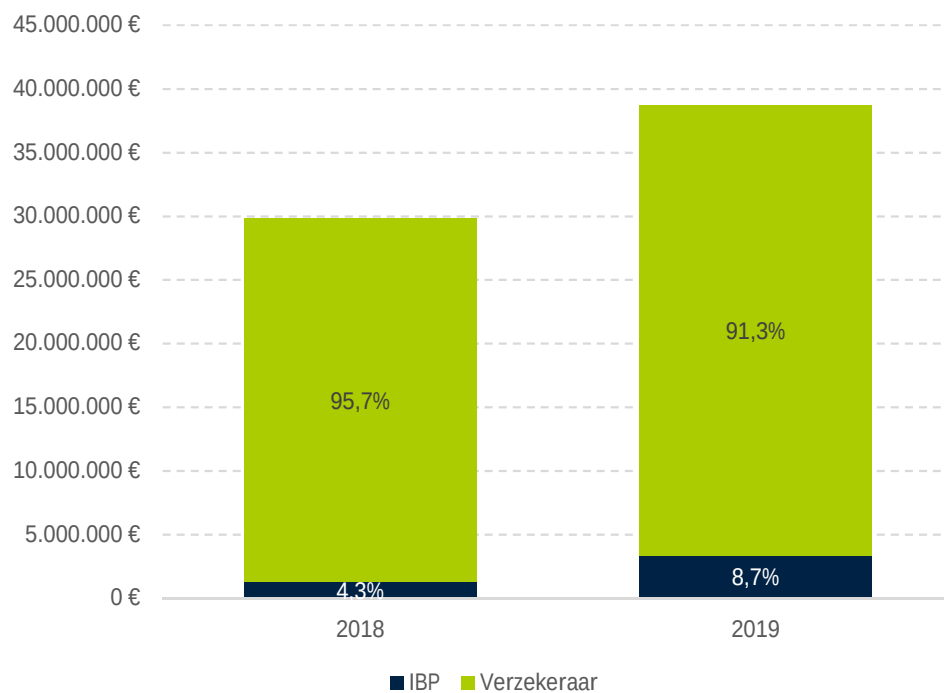
Grafiek 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels (jan 2020)

Tabel 5. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels - Aantal aangeslotenen

	Combinatie met andere plannen als zelfstandige	Combinatie met andere plannen als zelfstandige en werknemer	Combinatie met andere plannen als werknemer	Enkel WAPZNP	Totaal
jan-2019	2.490	798	30	33	3.351
jan-2020	3.696	1.298	51	48	5.093

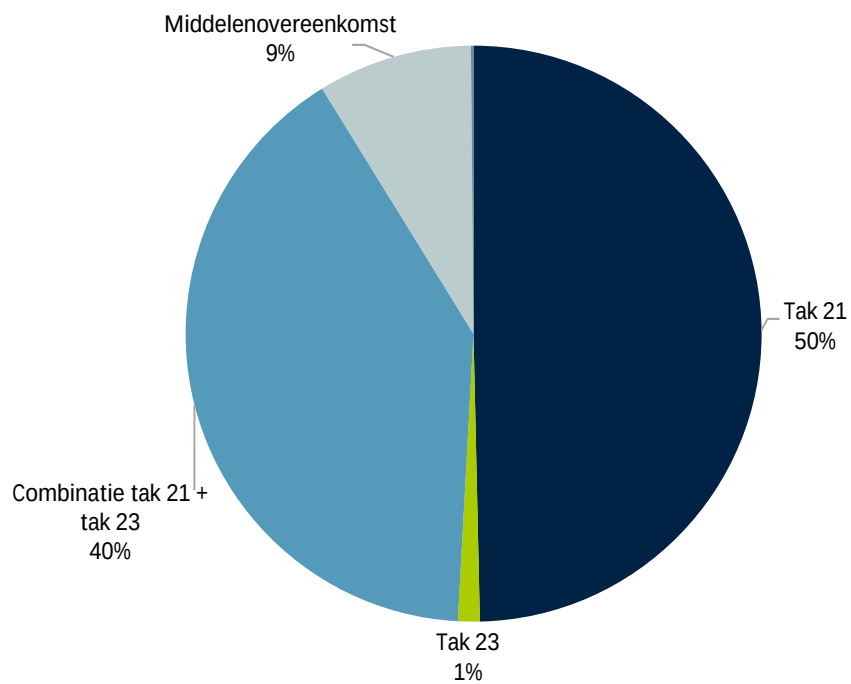
Grafiek 6. Evolutie van de bijdragen

Tabel 6. Evolutie van de bijdragen - IBP vs Verzekeraar

	IBP	Verzekeraar	Totaal
2018	1.283.989 €	28.532.137 €	29.816.126 €
2019	3.359.464 €	35.363.722 €	38.723.185 €

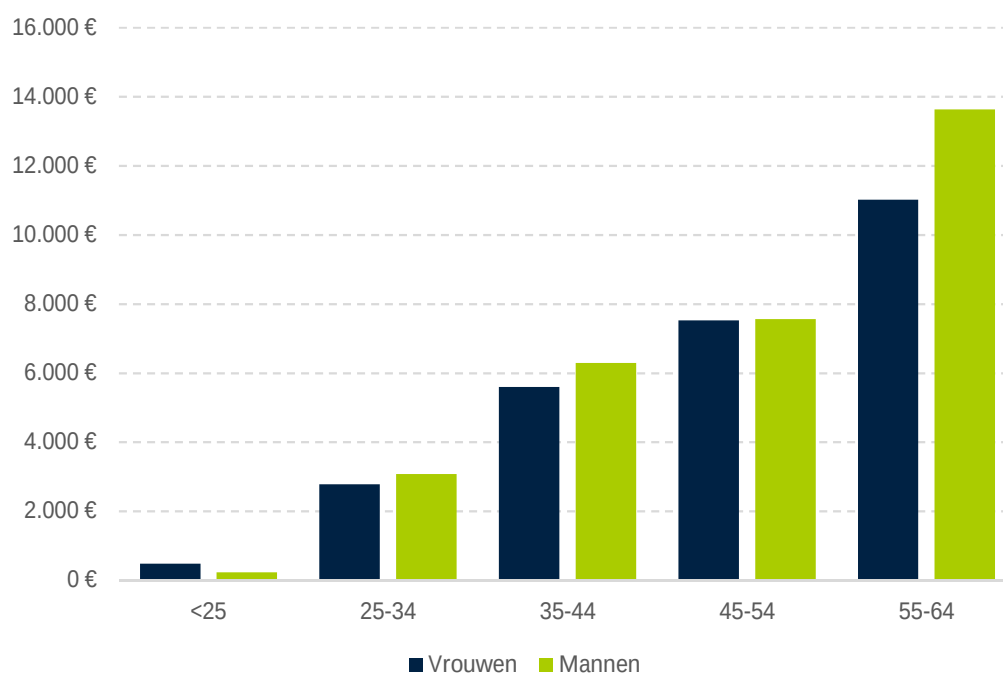
Grafiek 7. Bijdragen in functie van type beheer (2019)

Tabel 7. Bijdragen in functie van type beheer

		2018	2019
Tak 21	€	13.893.077	€ 19.221.825
Tak 23	€	246.239	€ 475.001
Combinatie tak 21 + tak 23	€	14.182.506	€ 15.613.827
Middelenuvereenkomst	€	1.283.989	€ 3.359.464
<i>Niet gekend</i>	€	210.316	€ 53.069

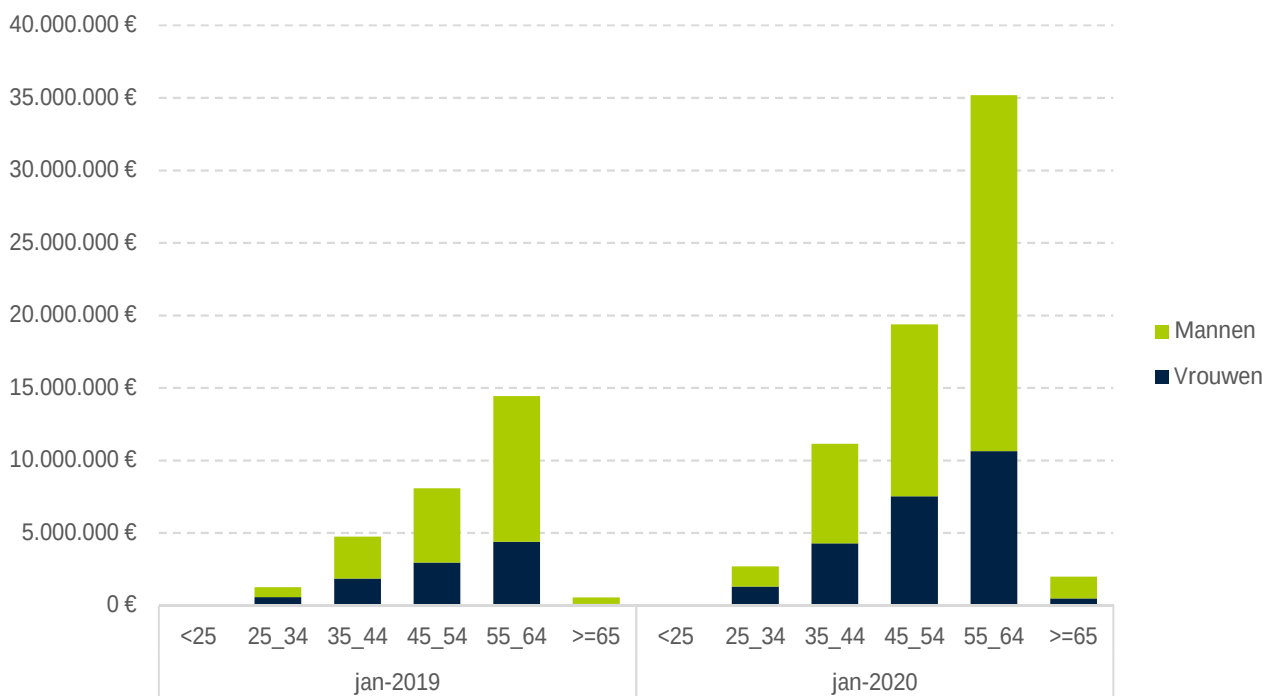
Grafiek 8. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht (2019)

Tabel 8. Gemiddelde bijdrage per leeftijdscategorie en geslacht (2019)

	Vrouwen	Mannen
<25	485 €	228 €
25-34	2.780 €	3.075 €
35-44	5.594 €	6.290 €
45-54	7.527 €	7.565 €
55-64	11.018 €	13.637 €

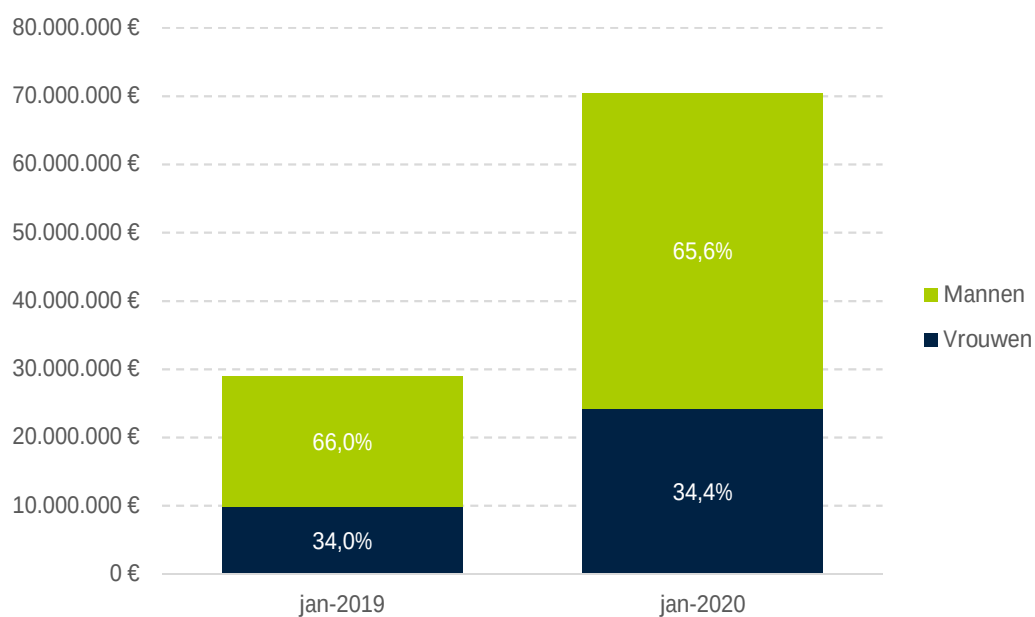
Grafiek 9. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

Tabel 9. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht

	jan-2019	jan-2020
Vrouwen	9.878.996 €	24.216.441 €
<25	1.276 €	5.924 €
25_34	570.038 €	1.298.027 €
35_44	1.845.621 €	4.275.543 €
45_54	2.954.682 €	7.521.881 €
55_64	4.397.596 €	10.631.874 €
>=65	109.783 €	483.191 €
Mannen	19.195.225 €	46.147.841 €
<25	1.228 €	962 €
25_34	688.821 €	1.392.023 €
35_44	2.899.723 €	6.857.837 €
45_54	5.130.382 €	11.843.983 €
55_64	10.036.094 €	24.542.303 €
>=65	438.977 €	1.510.734 €
TOTAAL	29.074.220 €	70.364.282 €

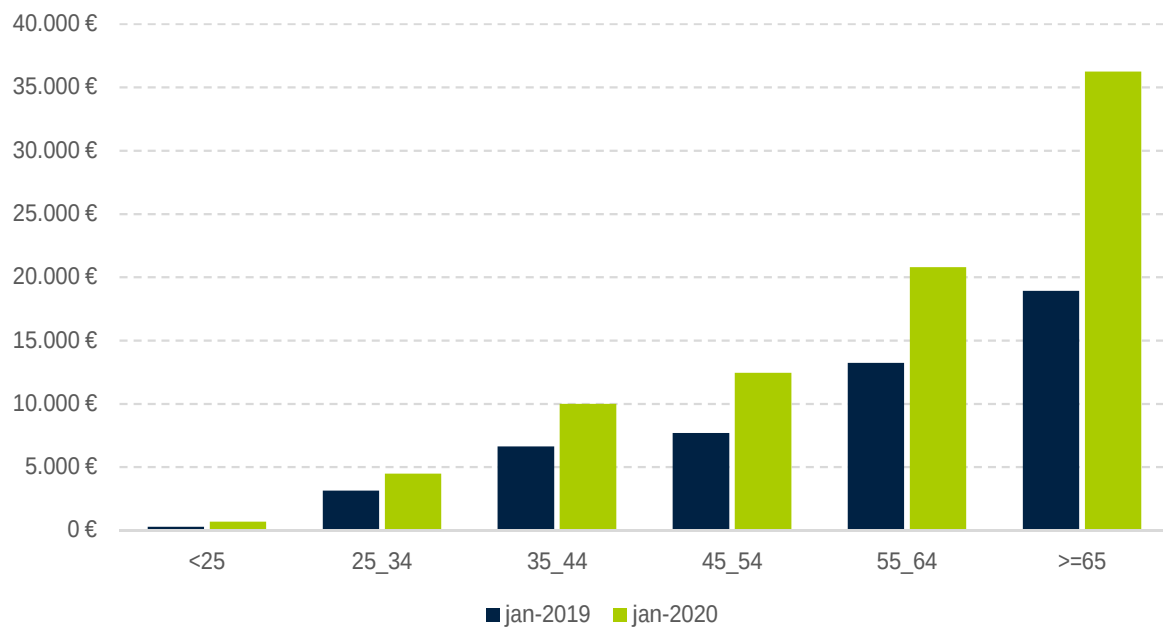
Grafiek 10. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht

Tabel 10. Verdeling van de totale reserve volgens geslacht

	Vrouwen	Mannen	Totaal
jan-2019	9.878.996 €	19.195.225 €	29.074.220 €
jan-2020	24.216.441 €	46.147.841 €	70.364.282 €

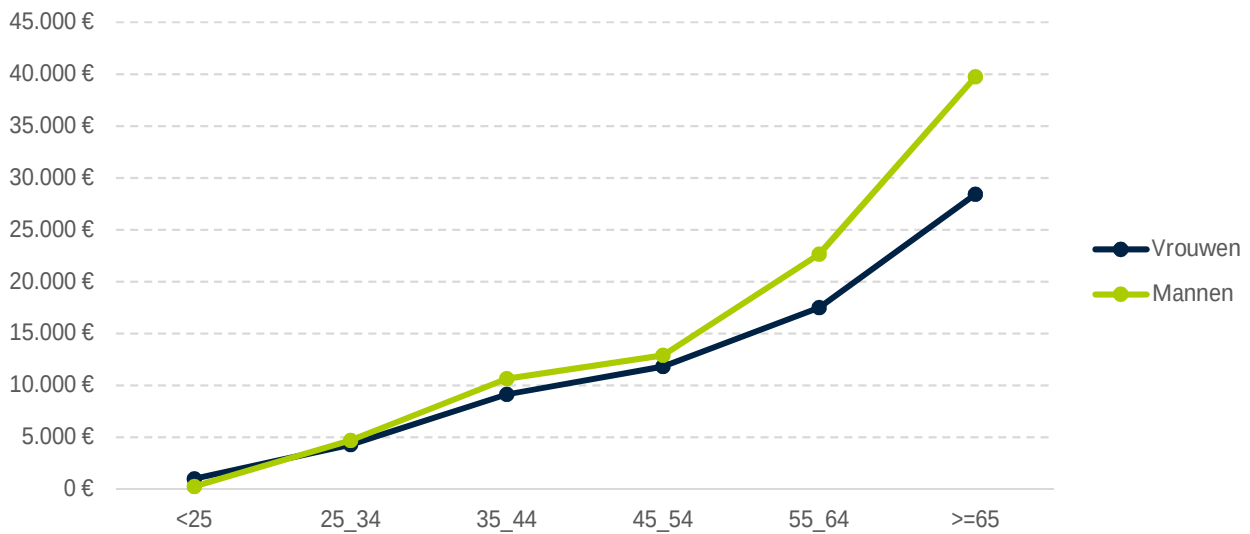
Grafiek 11. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

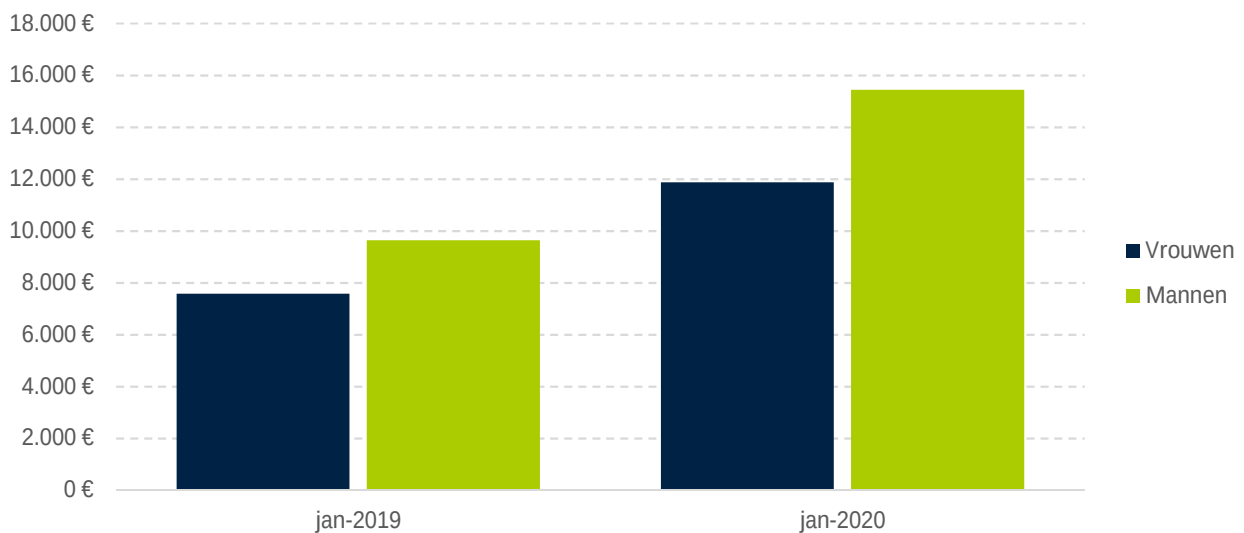
Tabel 11. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

	<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Totaal gemiddelde
jan-2019	278 €	3.147 €	6.628 €	7.693 €	13.230 €	18.923 €	8.821 €
jan-2020	689 €	4.476 €	10.003 €	12.446 €	20.789 €	36.253 €	13.997 €

Grafiek 12a. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht (jan 2020)

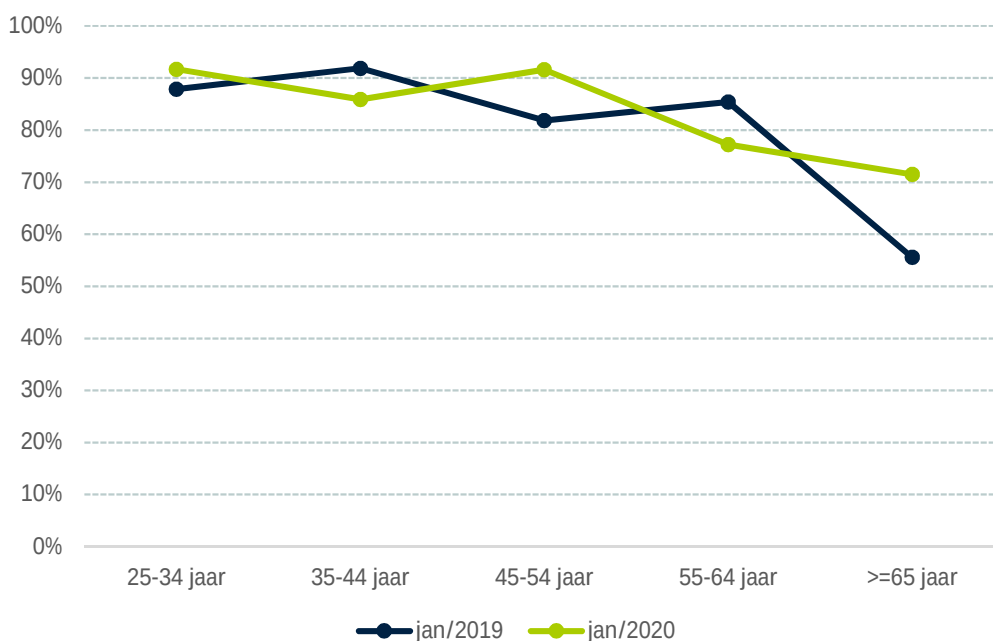
Grafiek 12b. Gemiddelde reserve per geslacht

Tabel 12. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en geslacht

		<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Algemeen
jan-2019	Vrouwen	255 €	2.938 €	6.299 €	6.808 €	11.885 €	12.198 €	7.570 €
	Mannen	307 €	3.344 €	6.855 €	8.315 €	13.920 €	21.949 €	9.641 €
jan-2020	Vrouwen	987 €	4.284 €	9.136 €	11.808 €	17.487 €	28.423 €	11.877 €
	Mannen	240 €	4.671 €	10.632 €	12.888 €	22.641 €	39.756 €	15.444 €

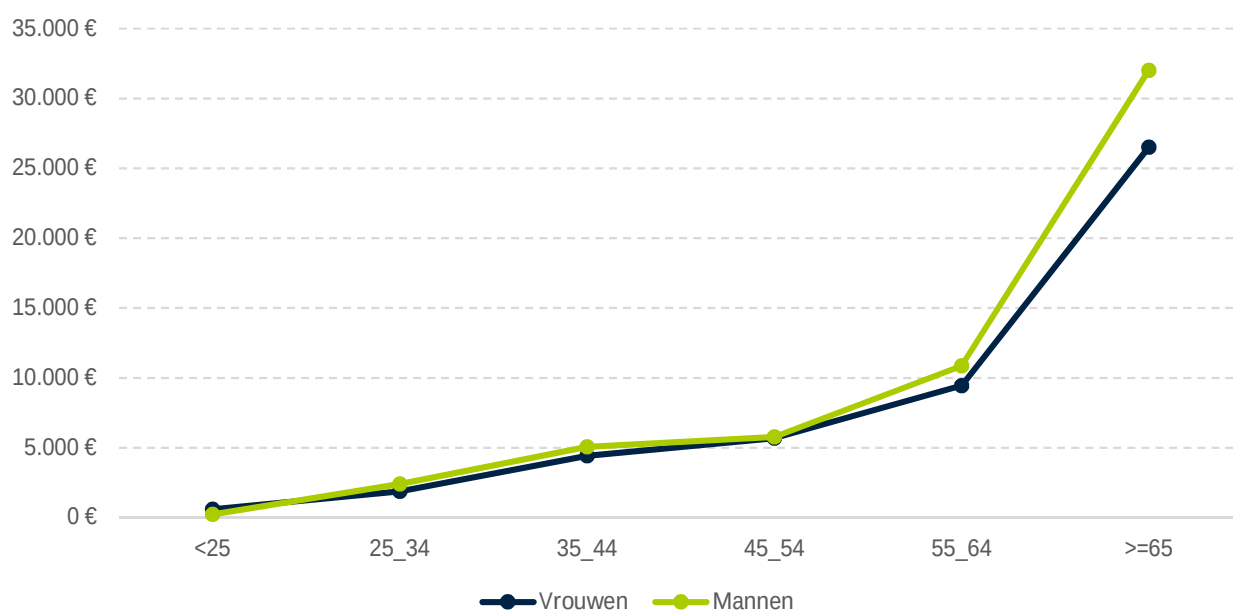
Grafiek 13. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

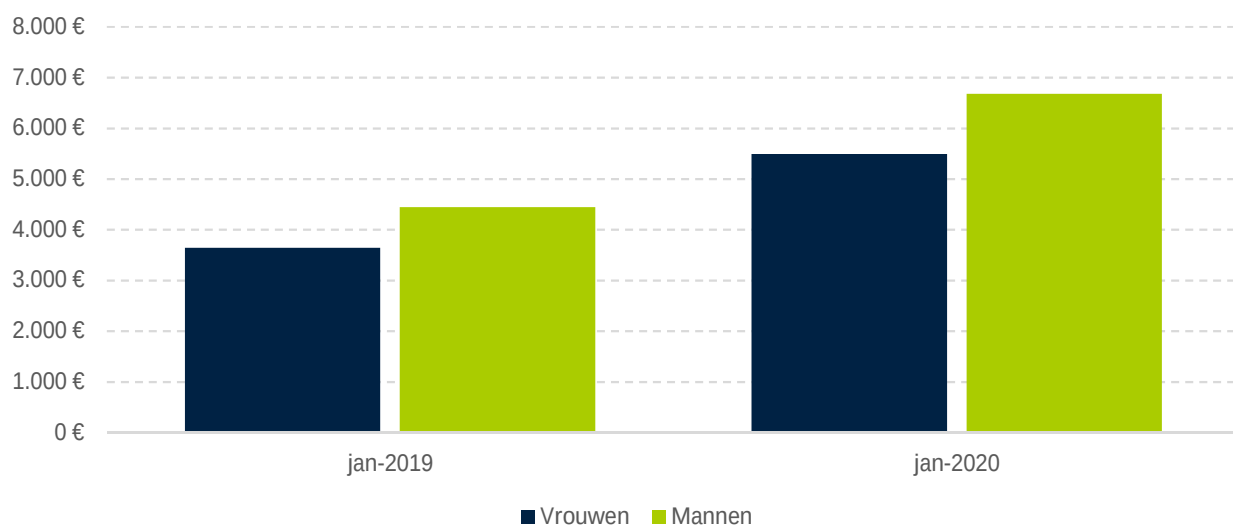
Tabel 13. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

	jan/2019	jan/2020
25-34 jaar	88%	92%
35-44 jaar	92%	86%
45-54 jaar	82%	92%
55-64 jaar	85%	77%
>=65 jaar	56%	71%

Grafiek 14a. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

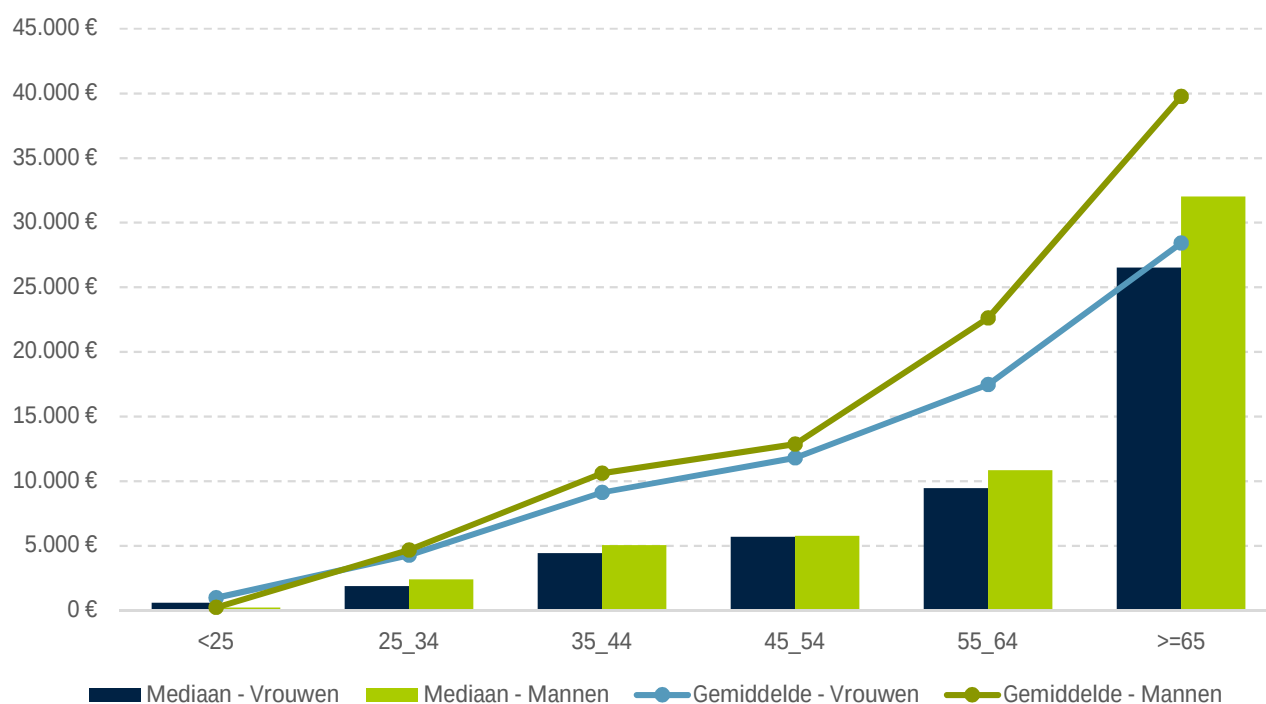
Grafiek 14b. Mediaan reserve per geslacht

Tabel 14. Mediaan reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

		<25	25_34	35_44	45_54	55_64	>=65	Algemeen
jan-2019	Vrouwen	280 €	1.133 €	2.914 €	3.343 €	6.398 €	8.672 €	3.642 €
	Mannen	162 €	1.483 €	3.287 €	3.794 €	7.068 €	16.822 €	4.443 €
jan-2020	Vrouwen	600 €	1.888 €	4.430 €	5.686 €	9.451 €	26.521 €	5.494 €
	Mannen	229 €	2.410 €	5.058 €	5.773 €	10.857 €	32.019 €	6.676 €

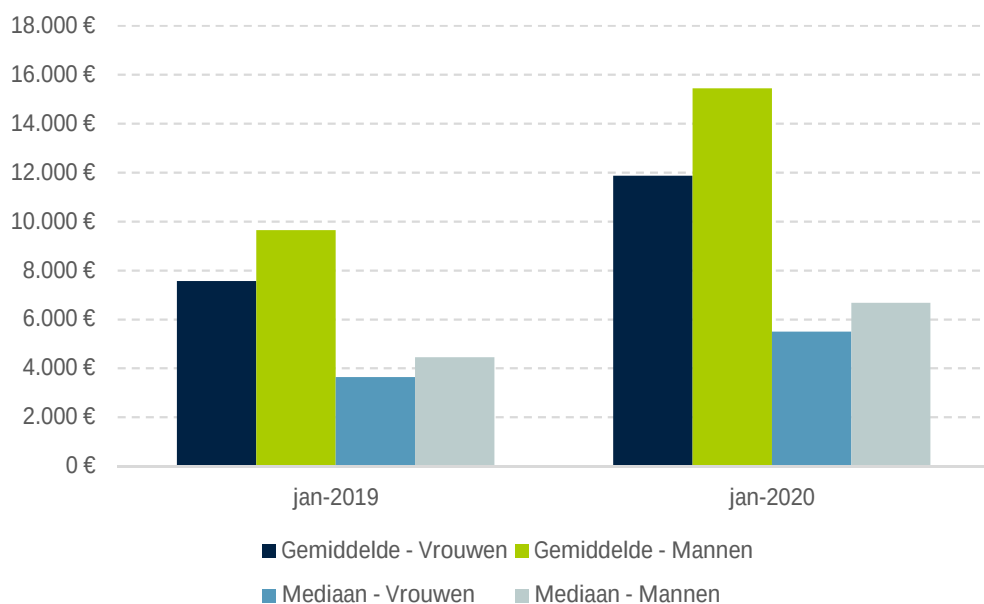
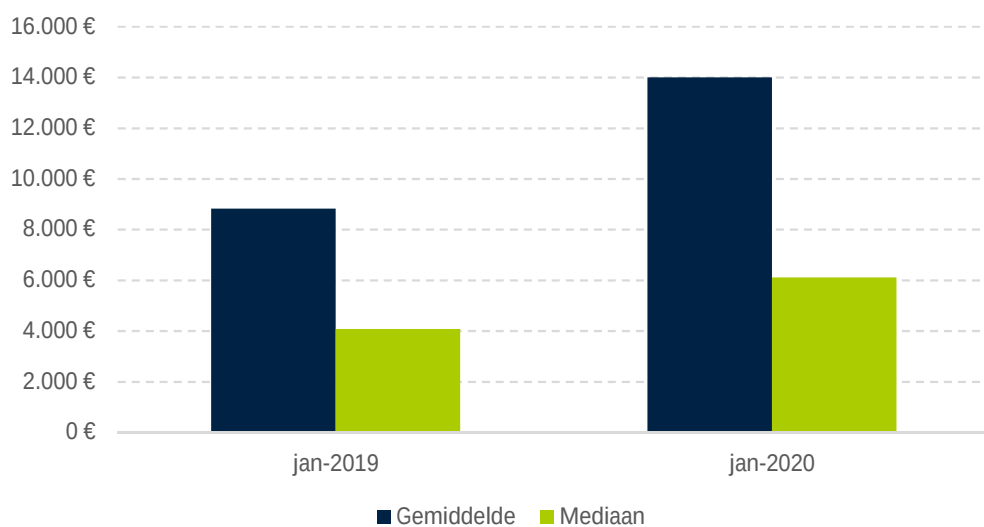
Grafiek 15. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

Tabel 15. Mediaan en gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (jan 2020)

	Gemiddelde		Mediaan	
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen
<25	987 €	240 €	600 €	229 €
25_34	4.284 €	4.671 €	1.888 €	2.410 €
35_44	9.136 €	10.632 €	4.430 €	5.058 €
45_54	11.808 €	12.888 €	5.686 €	5.773 €
55_64	17.487 €	22.641 €	9.451 €	10.857 €
>=65	28.423 €	39.756 €	26.521 €	32.019 €

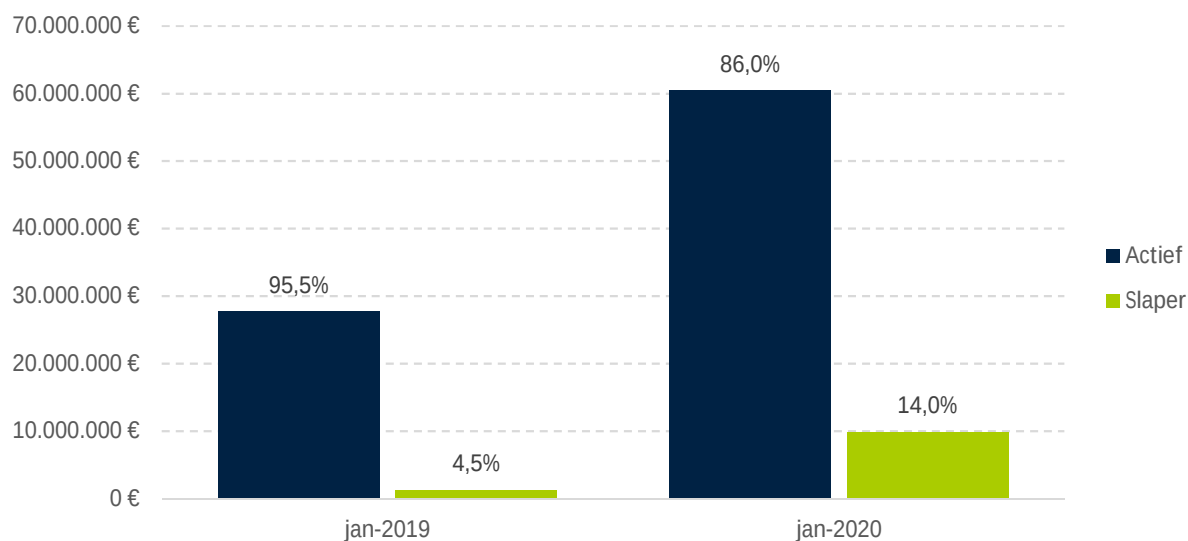
Grafiek 16. Mediaan vs gemiddelde reserve

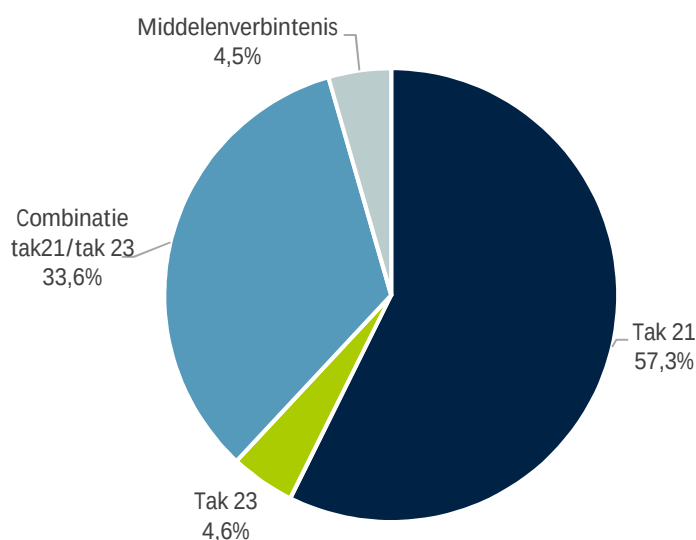
Tabel 16. Mediaan vs gemiddelde reserve

	Gemiddelde			Mediaan		
	Vrouwen	Mannen	Algemeen	Vrouwen	Mannen	Algemeen
jan-2019	7.570 €	9.641 €	8.821 €	3.642 €	4.443 €	4.075 €
jan-2020	11.877 €	15.444 €	13.997 €	5.494 €	6.676 €	6.112 €

Grafiek 17a. Reserve in functie van het statuut

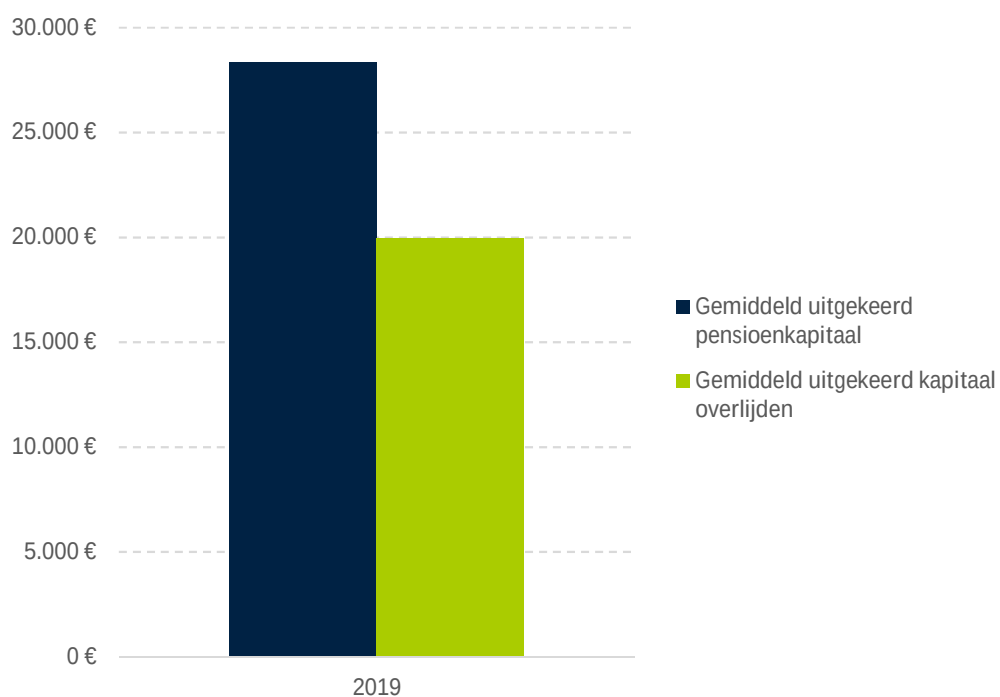
Grafiek 17b. Reserve in functie van het type beheer (jan 2020)

Tabel 17. Reserve in functie van het statuut en type beheer

	Tak 21	Tak 23	Combinatie tak 21/tak 23	Middelenverbintenis
jan-2019	16.779.987 €	1.214.279 €	10.200.124 €	879.830 €
Actief	15.624.373 €	1.214.279 €	10.035.766 €	879.830 €
Slaper	1.155.614 €	0 €	164.358 €	0 €
jan-2020	40.347.444 €	3.239.583 €	23.636.020 €	3.141.235 €
Actief	36.175.613 €	688.324 €	20.556.763 €	3.067.586 €
Slaper	4.171.831 €	2.551.259 €	3.079.257 €	73.649 €

Grafiek 18. Gemiddeld uitgekeerd kapitaal

Tabel 18. Gemiddeld uitgekeerd kapitaal

	Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal	Gemiddeld uitgekeerd kapitaal overlijden
2019	28.323 €	19.967 €